

DOCUMENTS
ILLUSTRATING THE REIGNS OF
AUGUSTUS & TIBERIUS

DOCUMENTS
ILLUSTRATING THE REIGNS OF
AUGUSTUS & TIBERIUS

CHECKED
COLLECTED BY
VICTOR EHRENBERG
AND
A. H. M. JONES

OXFORD
AT THE CLARENDON PRESS
1949

Oxford University Press, Amen House, London E.C. 4

GLASGOW NEW YORK TORONTO MELBOURNE WELLINGTON

BOMBAY CALCUTTA MADRAS CAPE TOWN

Geoffrey Cumberlege, Publisher to the University

PREFACE

WE embarked on this work with the idea of reprinting a number of important documents belonging to the reigns of Augustus and Tiberius which have not hitherto been readily accessible. As the work progressed it became evident that its usefulness would be greatly increased if more were included. In times like these, when books are frequently hard to come by, even a re-print of the *Res Gestae* seemed desirable, especially since during the last two decades its text has undergone some important corrections. Thus we decided to expand our scheme into a fully representative selection of documents, including many already published in well-known collections such as Dessau's *Inscriptiones Latinae Selectae*. We have strictly adhered to the true conception of documents, most of which are, of course, inscriptions; in addition there are a number of coins, a few papyri, and some documents preserved in literary sources. The Fasti and Calendars, though not printed in the form of the original documents, are based on epigraphical evidence.

We have endeavoured to illustrate all important aspects of the reigns of Augustus and Tiberius, and to do so by contemporary evidence only; one document of undoubtedly later date, the *lex de imperio Vespasiani*, has been included as an appendix. The 'reign' of Augustus has no definite beginning; we generally reckon it from his first consulship (43 B.C.), but a few items belong to the time immediately preceding that year. While we hope that the imperial administration as a whole is adequately illustrated, we thought it better to exclude the peculiar administrative system of Egypt.

Any such selection of documents will inevitably be to some extent arbitrary, and many readers will no doubt deplore the absence of some favourite document. We hope, however, that nothing of outstanding importance has been omitted. A purely chronological order would be both confusing and, since many items cannot be precisely dated, impracticable; we have therefore grouped the documents under rough subject-headings and arranged them under each heading as the case seemed to demand, chronologically, geographically, or according to different persons or types. Many documents would fit equally well into more

PREFACE

than one group; we have given cross-references under each heading which, we hope, will mitigate this difficulty.

We owe thanks for valuable help and critical suggestions to Messrs. H. Mattingly, R. Meiggs, R. Syme, and E. G. Turner. We also wish to thank the Delegates of the Clarendon Press for the readiness with which they accepted the book, and the compositors and readers for their skill and speed in performing what was anything but an easy task.

LONDON

February 1949

CONTENTS

ABBREVIATIONS AND SYMBOLS	viii
I. RES GESTAE DIVI AUGUSTI	i
II. FASTI. CALENDARS	32
III. HISTORICAL EVENTS	55
IV. THE IMPERIAL FAMILY	65
V. IMPERIAL CULT	74
VI. IMPERIAL DEPENDANTS, FREEDMEN, AND SLAVES	90
VII. FOREIGN KINGS	93
VIII. SENATORS	97
IX. EQUESTRIAN ORDER	102
X. ARMY AND NAVY	106
XI. PUBLIC WORKS	113
XII. ADMINISTRATION OF THE EMPIRE	122
XIII. CITIES OF THE EMPIRE	140
XIV. VARIA	148
APPENDIX	152
ADDENDUM	154
COMPARATIVE TABLE	157

ABBREVIATIONS AND SYMBOLS

- ADA.* *Acta Divi Augusti*, ed. Regia Academia Italica. Pars prior (1945).
- Ann. ép.* *L'année épigraphique*.
- BCH.* *Bulletin de correspondance hellénique*.
- BGU.* *Ägyptische Urkunden aus den Museen zu Berlin.*
Griechische Urkunden.
- BMC.* *British Museum Catalogue*.
- BSA.* *Annual of the British School at Athens*.
- Bull. Comm.* *Bulletino della commissione archeologica comunale*.
- CIL.* *Corpus Inscriptionum Latinarum*.
- FIR.* *Fontes Iuris Romani antejustinianoi*, ed. S. Riccobono and others. Second edition. Vol. I (1941).
- Grueber H. A. Grueber, *Coins of the Roman Republic in the British Museum*.
- Heiss A. Heiss, *Description générale des monnaies antiques de l'Espagne* (1870).
- IG.* *Inscriptiones Graecae*.
- IGRR.* *Inscriptiones Graecae ad Res Romanas pertinentes*, ed. R. Cagnat and others.
- ILS.* *Inscriptiones Latinae Selectae*, ed. H. Dessau.
- Mattingly H. Mattingly, *Coins of the Roman Empire in the British Museum* (Vol. I).
- OGIS.* *Orientis Graeci Inscriptiones Selectae*, ed. W. Dittenberger.
- SEG.* *Supplementum Epigraphicum Graecum*.
- Syll.³ *Sylloge Inscriptionum Graecarum*, ed. W. Dittenberger.
Editio tertia.
- [] enclose letters supposed to have been originally in the text.
- () enclose letters added to complete a word abbreviated in the text.
- { } enclose letters either omitted or wrong in the text.
- { } enclose letters which are superfluous in the text.
- A dot under a letter (n̄) indicates that its reading is not quite certain.
- (vac.) indicates a vacant space in the original text.
- | marks the beginning of a line,
- || that of every fifth line.

I

RES GESTAE DIVI AUGUSTI

Text based on the critical edition by H. Volkmann,
Bursians Jahresbericht, Suppl. vol. 276, 1942.

The Latin text is printed according to the lines of the *Monumentum Ancyranum*. In both the Latin and the Greek texts the Roman and Arabic numbers in the margin indicate the columns and lines of the *Monumentum Ancyranum*. Letters in square brackets are missing in all surviving copies of the *Res Gestae*.

RES GESTAE DIVI AUGUSTI

rerum gestarum divi Augusti, quibus orbem terra[rum] imperio
populi Rom[a]ni
subiecit, et impensarum, quas in rem publicam populumque
Romanum fecit, incisarum
in duabus aheneis pilis, quae su[n]t Romae positae, exemplar
sub[i]ectum.

c. I.

annos undeviginti natus exercitum privato consilio et privata I
impensa
comparavi, per quem rem publicam a dominatione factionis
oppressam
in libertatem vindicavi. 2 eo [nomi]ne senatus decretis honorifi-
c[i]cis in
ordinem suum m[e] adlegit C. Pansa et A. Hirt[io] consulibus
con[sula]-
rem locum s[ententiae dicendae] tribuens et i]mperium mihi 5
dedit.
3 res publica n[e] quid detrimenti caperet], me propraetore simul
cum
consulibus pro[videre iussit. 4 p]opulus autem eodem anno me
consulem, cum [cos. uterqu]e in bel[lo cecidisset, et trium-
virum rei publi-
cae constituend[ae creavit].

c. 2.

qui parentem meum [trucidaver]un[t, eo]s in exilium expuli 10
iudiciis legi-
timis ultus eorum [fa]cin[us e]t postea bellum inferentis rei
publicae
vici b[is a]cie.

c. 3.

[b]ella terra et mari c[ivilia ex]ternaque toto in orbe terrarum
s[aepe gessi]
victorque omnibus v[eniam petentib]us civibus peperc[er]i. 2 ex-
te[rnas]
gentes, quibus tuto [ignosci pot]ui[t, co]nservare quam excidere 15
m[alui].

RES GESTAE DIVI AUGUSTI

VERA EDITION

μεθηρμηνευμέναι ὑπεγράφησαν πράξεις τε καὶ δωρεαὶ Σεβαστοῦ θεοῦ,
ἄς ἀπέλιπεν ἐπὶ Ῥώμης ἐνκεχαραγμένας χαλκαῖς στήλαις δυσόν.

C. I.

ἔτῶν δεκαε[ν]έα ὥν τὸ στράτευμα ἐμῆι γνώμηι καὶ | ἐμοῦ ἀν[αλ]- I
ώμασιν ἡτοί[μασα], δι' οὐ τὰ κοινὰ πράγματα [ἐκ τῆς τ[ῶ]ν
συνο[μοσα]μένων δουλήjas | [ἡλευ]θέ[ρωσα. ἐπὶ ο]ἷς ἡ σύνκλητος
ἐπανέσασα || [με ψηφίσμασι] προσκατέλεξε τῇ βουλῇ Γαιῶι Πά[νσ]- 5
α(ι) | [καὶ Αὔλωι Ἰρτίῳ ν]π[ά]το[ι]s, ἐν τῇ τάξει τῶν ὑπατ[ευσά]ν|-
[τῶν τ]ὸ σ[υμβου]λεύειν δοῦσα, ράβδον[ς] τέ μοι ἔδωκεν. | [περ]ὶ τὰ
δημόσια πράγματα μή τι βλαβῆι, ἐμοὶ με|[τὰ τῶν ὑπά]των προνοεῖν
ἐπέτρεψεν ἀντιστρατήγωι || [οὗτοι. δ δ]ὲ δ[ῆ]μος τῶι αὐτῶι ἐνιαυτῶι 10
ἀμφοτέρων | [τῶν ὑπάτων ἐν π]ολέμῳ πεπτω[κ]ότων ἐμὲ ὕπα|[τον
ἀπέδειξ]εν καὶ τὴν τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἔχον[τα ἀρχὴν ἐπὶ] τῇ κατα-
στάσει τῶν δ[η]μοσίων πρα|[γμάτων] ε[ῦ]λατ[ο].||

C. 2.

[τοὺς τὸν πατέρα μου φονεύ]σ[αν]τ[α]s ἐξώρισα κρί|[σεσιν ἐνδί]κοις 15
τειμω[ρ]ησάμε[ν]ος αὐτῶν τὸ | [ἀσέβημα κ]αὶ [με]τὰ ταῦτα αὐτοὺς
πόλεμον ἐ|[πιφέροντας τῇ πα]τ[ρ]ίδι δὶς ἐνείκησα παρατάξει.|

C. 3.

[πολέμους καὶ κατὰ γῆν] καὶ κατὰ θάλασσαν ἐμψυ|[λίους καὶ 20
ὅθενίους] ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ πολ|[λάκις ἐποίησα νεικ]ήσας τε πάντων
ἐφεισάμην | [τῶν ἵκετῶν πολειτῶν. τ]ὰ ἔθνη, οἵς ἀσφαλὲς ἦν συν- |
[γνώμην ἔχειν, ἔσωσα μ]ᾶλ[λον] ἢ ἐξέκοψα. μυριάδες || Ῥωμαίων II

3 millia civium Roma[no]rum [sub] sacramento meo fuerunt
 circiter [quingen]-
 ta. ex quibus dedu[xi in coloni]as aut remisi in municipia sua
 stipen[dis emeri]-
 tis millia aliquant[o plura qu]am trecenta, et iis omnibus agros
 a[dsignavi]
 aut pecuniam pro p[raemis mil]itiae dedi. 4 naves cepi sescen[tas
 praeter]
 eas, si quae minore[s quam trir]emes fuerunt. 20

c. 4.

[bis] ovans triumphavi et tri[s egi] curulis triumphos et appell-
 la[tus sum v]iciens et
 semel imperator, [decernente plu]ris triumphos mihi senatu,
 qu[ibus]
 [omnibus su]persedi. I[aurum de f]asc[i]bus deposui in Capi[-
 tolio, votis quae]
 quoque bello nuncupaveram [sol]utis. 2 ob res a [me aut per
 legatos]
 meos auspicis meis terra ma[ri]qu)e pr[o]spere gestas qui[nqua- 25
 giens et q]uin-
 quiens decrevit senatus supp[lica]ndum esse dis immortalibus.
 dies a[utem],
 [pe]r quos ex senatus consulto [s]upplicatum est, fuere
 DC[CCLXXXX]. 3 in triumphis]
 [meis] ducti sunt ante currum meum reges aut r[eg]um lib[eri
 novem. 4 consul]
 [f]ueram terdeciens, cum [scribeb]a[m] haec, [et eram se]p[timum
 et] tricen[simu]m
 tribuniciae potestatis. 30

c. 5.

[dic]tat[ura]m et apsent[i e]t praesent[i mihi delatam et a
 popu]lo et a se[na]tu
 [M. Marce]llo e[t] L. Arruntio [cos.] non rec[epi. 2 non sum]
 depreca[tus] in s[umma]
 [f]rum[enti p]lenuria curatio[n]em an[non]ae, [qu]am ita ad-
 [min]ist[ravi, ut intra]
 die[s] paucos metu et periclo p[r]aesenti civitatem univ[ersam
 liberarim]

στρατ[εύ]σ[ασ]αι ὑπ[ὸ τὸ]ν ὄρκον τὸν ἐμὸν | ἐγένοντ[ο] ἐνγὺς π[εντή-
κ]ο[ντ]α· [ἐξ] ὅν κατή[γ]αγον εἰς | τὰ[ς] ἀπο[ι]κίας ἢ ἀ[πέ]πεμψα εἰς
τὰς] ἰδία[ς πόλεις] ἐκ[π]λ[ηρωθέντων τῶν ἐν]ι[αυτῶν τῆς] στρατε[ίας]
μ[υρι]άδας || [δλίγω]ι π[λείους ἢ τριάκοντα καὶ αὐτ[ο]ῦσ[πᾶ]σ[ι]
ἀγρ[ο]ὺς[ν] | ἐμέρισα] ἢ [χρήματα ἀντὶ δωρεῶν στρατείας ἔ]δ[ωκα]. | ν[α]ῦς
εἰ[λον ἔξακοσίας ἑκτὸς τούτων εἴ τινες ἡσσονες] | [ἢ τριήρεις ἐγένοντο.]||

c. 4.

δὶς πεζ[ὸν ἐθριάμβευσα καὶ] τρὶς [ἔ]φ' ἄρματος, εἰκο[[σά]κις καὶ 10
ἄπαξ προσηγορεύθην αὐτο]κράτωρ, τῆς | [συνκλήτου ἐμοὶ πλείους
θριάμβου]ς ψηφισσ[αμέ]|[νησ], ὅν πάντων ἀπεσχόμην. ἀπὸ τῶν ῥάβδ]ων
τὴν [δά]|[φυην ἀπέθηκα ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, τὰ]ς εὐχάς, [ᾶς ἐν] | τῷ[ι
πολέμωι ἔκάστωι ἐποιησάμην ἀποδ]ούς. [διὰ τὰς ἐμὰς] || [πράξεις ἢ 15
τὰς τῶν πρεσβευτῶν τῶν ἔ]μ[ῶν, ἦς αἰσίοις] | [οἰωνοῖς καὶ κατὰ γῆν
καὶ κατὰ θάλασσαν] κατώρθωσα, π[εντ]ηκοντάκις [καὶ] πεντά[κις
ἔφ]ηφίσατο ἢ | σύ[νκλητ]ος θεοῖς δεῖ[ν] θύεσθαι. [ῆμ]έραι οὖν αὖ[τα]ι
ἔ[κ]κοντα[ν] κλήτου] δ[ό]γματ[ο]ς ἐγένοντο ὁκτα[κ]όσιαι ἐνενή|[κοντα]. 20
ἐν [τ]οῖς ἐμοῖς [θριάμ]βοις [πρὸ το]ῦ ἐμοῦ ἄρματος βασι]λεῖς ἢ
[βασιλέων παῖ]δες [προήχθ]ησαν | ἐννέα. [ὑπάτ]ε[υ]ον τρὶς καὶ δέκ[α-
το]ν, ὅτε τ[αῦ]τα ἔγραφον, | καὶ ἡμη[ν] τρια]κ[οστὸ]ν καὶ ἔβδομ[ον
δημαρχ]ικῆς || ἔξουσίας.||

III

c. 5.

αὐτεξούσιόν μοι ἀρχὴν καὶ ἀπόντι καὶ παρόντι | διδομένην [ὑ]πό τε
τοῦ δήμου καὶ τῆς συνκλήτου | Μ[άρκ]ωι [Μ]αρκέλλωι καὶ Λευκίῳ
Ἀρρουντίῳ ὑπάτοις || ο[ὐκ ἐδ]ει[ε]ξάμην. οὐ παρη[ι]τησάμην ἐν τῇ 5
μεγίστῃ | [τοῦ] σ[είτ]ου σπάνει τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἀγορᾶς, ἷν οὐ[[τως
ἐπετήδευ]σα, ὥστ' ἐν δλίγαις ἡμέραι[ις το]ῦ παρόντος | φόβου καὶ

[impensa et] cura mea. 3 consul[atum] quoqu[e] tum annum 35
 e[t perpetuum]
 [mihi] dela[tum non recepi].

c. 6.

[consulibus M. Vinicio et Q. Lucretio] et postea P. Lentulo et
 Cn. L[entulo et tertium]
 [Paullo Fabio Maximo et Q. Tuberone senatu populoq]u[e
 Romano consen]-
 [tientibus] ut cu[rator legum et morum summa potestate solus
 crearer],
 [nullum magistratum contra morem maiorum delatum recepi. 40
 2 quae tum per me]
 [geri senatus] v[o]luit, per trib[un]ici[a]m p[otestatem perfeci,
 cuius potes]tatis
 conlegam et [ips]e ultro [quinquiens a sena]tu [dc]poposci et
 accepi.

c. 7.

[tri]umv[i]rum rei pu[blicae c]on[s]ti[tuendae fui per con-
 tinuos an]nos decem].
 2 [p]rinceps s[enatus fui usque ad e]um d[iem, quo scrip]seram
 [haec],
 [per annos] quadra[ginta. 3 pon]tifex [maximus, augur, XV 45
 vir]um sacris fac[iundis],
 [VII virum ep]ulon[um, frater arvalis, sodalis Titius,] fetialis fui.

c. 8.

patriciorum numerum auxi consul quintum iussu populi et II
 senatus. 2 sena-
 tum ter legi. et in consulatu sexto censum populi conlega M.
 Agrippa egi.
 lustrum post annum alterum et quadragensimum fec[i]. quo
 lustro civi-
 um Romanorum censa sunt capita quadragiens centum millia
 et sexa-
 g[i]nta tria millia. 3 tum [iteru]m consulari cum imperio lustrum 5
 [s]olus feci C. Censorin[o et C.] Asinio cos., quo lustro censa
 sunt

κι[νδ]ύνου ταῖς ἐμάīς δαπάναις τὸν δῆμον | ἐλευθερῶσα[ι]. ὑπατείαν
τέ μοι τότε δι[δ]ομένην καὶ || ἐ[ν]ιαύσιον κα[ὶ δ]ι[ὰ] βίου οὐκ ἐδεξάμην.|| 10

c. 6.

ὑπάτοις Μάρκωι Οὐνονκίῳ καὶ Κοίντωι Λ[ουκρ]ητ[ίῳ] | καὶ
μετὰ τα[ῦ]τα Ποπλίαι καὶ Ναίωι Λέντλοις καὶ | τρίτον Παύλλωι
Φαβίνῳ Μαξίμῳ καὶ Κοίν[τωι] Τουβέρωνι τῆς [τε σ]υνκλήτου καὶ
τοῦ δῆμου τῶν || ‘Ρωμαίων δύολογ[ο]ύντων, ὥ[α ἐπιμε]λητὴς | τῶν 15
τε νόμων καὶ τῶν τρόπων ἐ[πὶ με]γίστη | [ἐξ]ουσ[ίαι μ]ό[νο]ς χειρο-
τονιθῶ[ι], ἀρχὴν οὐδὲ[μ]ία[ν] πα[ρὰ τὰ πά]τρ[ια] ἐ[θ]η διδομένην
ἀνεδε[ξ]άμην. ἂ δὲ τότε δι’ ἐμοῦ ἡ σύνκλητος οἱ[κονομεῖσθαι ἐβούλετο, 20
τῆς δημαρχικῆς ἔξο[υ]σίας ὥν ἐτέλε[σα. κ]αὶ ταύτης αὐτῆς τῆς
ἀρχῆς | συνάρχοντα [αὐτ]ὸς ἀπὸ τῆς συνκλήτου π[εν]τάκις αἰτήσας
[έλ]αβον.||

c. 7.

τριῶν ἀνδρῶν ἐγενόμην δημοσίων πραγμάτων | κατορθωτὴς συνε- IV
χέσιν ἔτεσιν δέκα. πρῶτον | ἀξιώματος τόπον ἔσχον τῆς συνκλήτου
ἄχρι | ταύτης τῆς ἡμέρας, ἷς ταῦτα ἔγραφον, ἐπὶ ἔτη τεσ|[σαράκοντα. 5
ἀρχιερεύς, αὔγουρ, τῶν δεκαπέντε ἀνδρῶν τῶν ἱεροποιῶν, τῶν ἐπτὰ
ἀνδρῶν ἱεροποιῶν, ἀ[δε]λφὸς ἀρουάλις, ἐταῖρος Τίτιος, φητιάλις.||

c. 8.

τῶν [πατ]ρικίων τὸν ἀριθμὸν εὕξησα πέμπτον | ὕπατ[ος ἐπιτ]αγῆι
τοῦ τε δῆμου καὶ τῆς συνκλήτου. [τὴν σύ]νκλητον τρὶς ἐπέλεξα. ἔκτον 10
ὑπα[τος τὴν ἀπ[ο]τείμησιν τοῦ δῆμου συνάρχον][τ]α ἔχων Μάρκον
Ἀγρίππαν ἔλαβον, ἷτις ἀπο|[τείμη]σις μετὰ [δύο καὶ] τεσσαρακοστὸν
ἔνιαν[τὸν [σ]υνε[κ]λείσθη. ἐν ᾧ ἀποτειμήσει ‘Ρωμαίων || ἐτει[μή]- 15
σ]α[ντο] κεφαλαὶ τετρακό[σιαι ἔ]ξηκον|τα μυ[ριάδες καὶ τρισχίλιαι.
εἴτα δεύτερον ὑ]πατι[κή] ἐξ[ουσίαι μόνος Γαῖωι Κηνσωρίναι καὶ]|
Γαῖωι [Ἄσινίωι ὑπάτοις τὴν ἀποτείμησιν ἔλαβον]. | ἐν [ἥν] ἀπο[τει-

civium Romanorum [capita] quadragiens centum millia et
 ducen-
 ta triginta tria m[illia. 4 et tertiu]m consulari cum imperio
 lustrum
 conlega Tib. Cae[sare filio] m[eo feci] Sex. Pompeio et Sex.
 Appuleio cos.,
 quo lustro ce[nsa sunt] civ[ium Ro]manorum capitum quad- 10
 ragiens
 centum mill[ia et n]onge[n]ta tr]iginta et septem inillia.
 5 legibus novi[s] m[e auctore l]atis m[ulta e]xempla maiorum
 exolescentia
 iam ex nostro [saecul]o red[uxi et ipse] multarum rer[um
 exe]mpla imi-
 tanda pos[teris tradidi].

c. 9.

vota p[ro] valetudine mea suscipi p[er] cons]ules et sacerdotes 15
 qu[in]to
 qu[oque anno senatus decrevit. ex iis] votis s[ae]pe fecerunt
 vivo
 m[e ludos aliquotiens sacerdotu]m quattuor amplissima colle-
 [gia, aliquotiens consules. 2 pr]iva[ti]m etiam et municipatim
 univer[si]
 [cives unanimite]r con[tinente]r apud omnia pulvinaria pro
 vale-
 [tu]din[e] mea supp[licaverunt]. 20

c. 10.

nom[en me]um [senatus] c[onsulto inc]lusum est in saliare
 carmen, et sacrosan-
 ctu[s in perp]etum [ut essem et, q]uoad viverem, tribunicia
 potestas mihi
 [esset, per lege]m s[anctum est. 2 pontif]ex maximus ne fierem
 in vivi [c]onle-
 [gae mei l]ocum, [populo id sace]rdotium deferente mihi quod
 pater meu[s]
 [habuer]at, r[ecusavi. qu]od sacerdotium aliquod post annos, 25
 eo mor-
 [t]uo q[ui] civilis] m[odus o]ccasione occupaverat, cuncta ex
 Italia

μήσει ἐτειμήσαντο 'Ρωμαῖ]||ων τετ[ρακόσιαι εἴκοσι τρεῖς μυριάδες καὶ 20
τρι[σ]χίλιοι. κ[αὶ τρίτον ὑπατικῆ] ἔξουσίαι τὰς ἀποτειμῆ]||σε[ι]ς
ἔλα[βο]ν, [ἔχω]ν [συνάρχοντα Τιβέριον] | Καίσαρα τὸν νιόν μο[ν
Σέξτῳ Πομπηίωι καὶ] || Σέξτῳ Ἀποπολήνιωι ὑπάτοις· ἐν ᾧ ἀποτει- V
μήσει | ἐτειμήσαντο 'Ρωμαίων τετρακόσιαι ἑνενήκοντα | τρεῖς
μυριάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι. εἰσαγαγὼν και[νοὺς νόμους πολλὰ ἥδη
τῶν ἀρχαίων ἐθῶν κα||ταλυόμενα διωρθωσάμην καὶ αὐτὸς πολλῶν | 5
πραγμάτων μείμημα ἐμαυτὸν τοῖς μετέπει|τα παρέδωκα.|

c. 9.

εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ἐμῆς σωτηρίας ἀναλαμβάνειν | διὰ τῶν ὑπάτων καὶ
ἱερέων καθ' ἕκαστην πεν||τετηρίδα ἐψηφίσατο ἡ σύνκλητος. ἐκ τού|των 10
τῶν εὐχῶν πλειστάκις ἐγένοντο θέαι, | τοτὲ μὲν ἐκ τῆς συναρχίας τῶν
τεσσάρων ιερέων, τοτὲ δὲ ὑπὸ τῶν ὑπάτων. καὶ κατ' ἴδιαν δὲ καὶ |
κατὰ πόλεις σύνπαντες οἱ πολεῖται δύμοθυμα||δ[ὸν] συνεχῶς ἔθυσαν 15
ὑπὲρ τῆς ἐμῆς σω[τ]ηρίας.]

c. 10.

τὸ ὄν[ομ]ά μου συνκλήτου δόγματι ἐνπεριελή|φθη εἰ[σ τοὺ]ς σαλίων
ἥμους. καὶ ἵνα ιερὸς ὁ[ι]ς | διὰ [βίο]ν [τ]ε τὴν δημαρχικὴν ἔχω[ι]
ἔξουσίαν, | νό[μωι ἐκ]υρώθη. ἀρχιερωσύνην, ἦν δὲ πατήρ || [μ.]ου 20
[ἐσχ]ήκει, τοῦ δήμου μοι καταφέροντος | εἰς τὸν τοῦ ζῶντος τόπον, οὐ
προσεδεξά|μ[η]ν. [ἥ]ν ἀρχιερατείαν μετά τινας ἐνιαυτοὺς || ἀποθανόν- VI
τος τοῦ προκατειληφότος αὐ|τὴν. ἐν πολειτικαῖς ταραχαῖς ἀνείληφα,
εἰς | τὰ ἐμὰ ἀρχαιρέσια ἔξ ὅλης τῆς Ἰταλίας τοσού|του πλήθους

[ad comitia mea] conflu[en]te mu[l]titudine, quanta Romae nun-[q]uam
 [f]ertur ante i[d] temp[us] fuisse], recep[i] P. Sulpicio C. Valgio
 consulib[us].

c. II.

aram [Fortunae] R[educis a]nte aedes Honori set Virtutis ad
 portam

Cap[enam pro] red[itu me]o senatus consacravit, in qua ponti- 30
 [fices et] vir[gines Ve]stal[es anni]versarium sacrificium facere
 [iussit eo] di[e, quo co]nsul[ibus Q. Luc]retio et [M. Vi]nic[io] in
 urbem ex
 [Syria redieram, et diem Augustali]a ex [c)o[gnomine] nos[t]ro
 appellavit.

c. I2.

[ex senatus auctoritat]e pars [praetorum e]t tribunorum
 [plebi cum consule Q.] Lu[cret]io et princi[pi]bus viris [ob]viam 35
 mihi

mis[s]a e[st in Campan]iam, qui honos [ad ho]c tempus nemini
 praef-

ter [m]e e[st decretus. 2 cu]m ex H[isp]ania Gal[liaque, rebus] in
 iis provincis prosp[e]-

re [gest]is, R[omam redi] Ti. Nerone P. Qui[n]tilio consulib[us],
 aram

[Pacis A]u[g]ust[ae senatus pro] redi[t]u meo consa[c]randam
 [censuit] ad cam-

pum [Martium, in qua ma]gistratus et sac[er]dotes [vi]rgines- 40
 [que] V[est]a[les]

[anni]ver[sarium sacrific]ium facer[e iussit].

c. I3.

[Ianum] Quirin[um, quem cl]aussum ess[e maiores nostri
 voluer]unt,

cum [p]er totum i[mperium po]puli Roma[ni] terra marique
 es]set parta vic-

toriis pax, cum, pr[iusquam] nascerer, [a condita] u[rb]e bis
 omnino clausum

[f]uisse prodatur m[emori]ae, ter me princi[pe senat]us clauden- 45
 dum esse censui[t].

RES GESTAE DIVI AUGUSTI

συνεληλυθότος, ὅσον οὐδεὶς || ἔνπροσθεν ἴστορησεν ἐπὶ Ἀράμης γεγονέναι,
Ποπλίωι Σουλπικίῳ καὶ Γαῖῳ Οὐαλγίῳ ὑπάτοις.]

c. II.

βωμὸν Τύχης Σωτηρίου ὑπὲρ τῆς ἐμῆς ἐπανόδου | πρὸς τῇ Καπήνη
πύληι ἡ σύνκλητος ἀφιέρωσεν, | πρὸς ὧι τοὺς Ἱερεῦς καὶ τὰς Ἱερείας
ἐνιαύσιον θυ||σίαν ποιεῦν ἐκέλευσεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέραι, | ἐν ἦι το
ὑπάτοις Κοίντῳ Λουκρητίῳ καὶ Μάρκῳ | Οὐνουκίῳ ἐκ Συρίας
εἰς Ἀράμην ἐπανεληλύθει[ν], τήν τε ἡμέραν ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐπωνυμίας
προσηγόρευσεν Αὐγουστάλια.]

c. I2.

δόγματι σ[υ]νκλήτου οἱ τὰς μεγίστας ἀρχὰς ἀρ|ξαντε[σ σ]ὺν μέρει το
στρατηγῶν καὶ δημάρχων | μετὰ ὑπ[ά]του Κοίντου Λουκρητίου
ἐπέμφθη|σάν μοι ὑπαντήσοντες μέχρι Καμπανίας, ἦτις | τειμὴ μέχρι¹
τούτου οὐδὲ ἐνὶ εἰ μὴ ἐμοὶ ἐψηφίσθη. ὅτε ἐξ Ισπανίας καὶ Γαλατίας, το
τῶν ἐν ταύταις ταῖς ἐπαρχείαις πραγμάτων κατὰ τὰς εὐ|χὰς τελεσ-
θέντων, εἰς Ἀράμην ἐπανῆλθον | Τιβερίῳ [Νέ]ρωνι καὶ Ποπλίῳ
Κουντιλίῳ ὑπάτοις, || βωμὸν Ε[ἰρ]ήνης Σεβαστῆς ὑπὲρ τῆς ἐμῆς VII
ἐπανόδου ἀφιέρωθηναι ἐψηφίσατο ἡ σύνκλητος ἐν πεδίῳ Άρεως, πρὸς
ῶι τοὺς τε ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ τοὺς | Ἱερεῦς τὰς τε Ἱερείας ἐνιαύσιον
θυσίας ἐκέλευσε ποιεῦν.]

c. I3.

Πύλην Ἐννάλιον, ἦν κεκλισθαι οἱ πατέρες ἡμῶν ἡθέλησαν | εἰρη- 5
νευομένης τῆς ὑπὸ Ἀράμα(λ)οις πάσης γῆς τε | καὶ θαλάσσης, πρὸ μὲν
ἐμοῦ, ἐξ οὐ ἡ πόλις ἐκτίσθη, | τῷ παντὶ αἰώνι δὶς μόνον κεκλεῖσθαι
δμολογεῦται, ἐπὶ δὲ ἐμοῦ ἡγεμόνος τρὶς ἡ σύνκλητος ἐψηφίσατο το
κλεισθῆναι.]

c. 14.

[fil]ios meos, quos iuv[enes mi]hi eripuit for[tuna], Gaium et
Lucium Caesares
honoris mei caussa senatus populusque Romanus annum quin- III
tum et deci-
mum agentis consules designavit, ut [e]um magistratum inirent
post quin-
quennium. et ex eo die, quo deducti [s]unt in forum, ut interes-
sent consiliis
publicis decrevit sena[t]us. 2 equites [a]utem Romani universi
principem
iuventutis utrumque eorum parm[is] et hastis argenteis dona- 5
tum ap-
pellaverunt.

c.15.

plebei Romanae viritim HS trecenos numeravi ex testamento
patris
mei et nomine meo HS quadringenos ex bellorum manibiis
consul
quintum dedi, iterum autem in consulatu decimo ex [p]atri-
monio
meo HS quadringenos congiari viritim pernumer[a]vi, et consul 10
undecimum duodecim frumentationes frumento pr[i]vatim co-
empto
emensus sum, et tribunicia potestate duodecimum quadringenos
nummos tertium viritim dedi. quae mea congiaria p[e]rvene-
runt
ad [homi]num millia nunquam minus quinquaginta et ducenta.
2 tribuniciae potestatis duodevicensimum, consul XII, trecentis 15
et
viginti millibus plebis urbanae sexagenos denarios viritim
dedi.
3 et colon[i]s militum meorum consul quintum ex manibiis
viritim
millia nummum singula dedi; acceperunt id triumphale con-
giarium
in colonis hominum circiter centum et viginti millia. 4 consul
ter-

c. I4.

υνίος μου Γάιον καὶ Λεύκιον Καίσ[α]ρας, οὓς νεανίας ἀνήρπασεν ἡ τύχη, εἰς τὴν ἐμὴν τειμ[ὴ]ν ἢ τ[ε] σύνκλητος καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀρμαίων πεντεκαιδεκαέτεις | ὅντας ὑπάτους ἀπέδειξεν, ἵνα μετὰ πέντε ἔτη || εἰς τὴν ὑπατον ἀρχὴν εἰσέλθωσιν· καὶ ἀφ' ἣς ἀν | ἡμέ[ρα]ς εἰς τὴν 15 ἀγορὰν κα[τ]αχθ[ῶ]σιν, ἵνα [με]τέχωσιν τῆς συ[ν]κλήτου ἐψηφίσατο. ἵππεῖς δὲ Ἀρμαίων σύν[π]αντες ἥγεμόνα νεότητος ἐκάτε[ρον] αὐτῶν προσηγόρευσαν, ἀσπίσιν ἀργυρέαis || καὶ δόρασιν [έτ]είμησαν. | 20

c. I5.

δῆμωι Ἀρμαίων κάτ' ἄνδρα ἐβδομήκοντα π[έντε] | δηνάρια ἑκάστῳ ἥριθμησα κατὰ διαθήκην τοῦ πατρὸς μου, καὶ τῷ ἐμῷ ὀνόματι | ἐκ λαφύρων [π]ο[λέ]μου ἀνὰ ἑκατὸν δηνάρια || πέμπτον ὑπατος ἕδωκα, VIII πάλιν τε δέ[κατο]ν | ὑπατεύων ἐκ τ[ῆ]ς ἐμῆς ὑπάρξεως ἀνὰ δηνά[ρ]ια ἑκατὸν ἥριθ[μ]ησα, καὶ ἐνδέκατον ὑπατος | δώδεκα σειτομετρήσεις ἐκ τοῦ ἐμοῦ βίου ἀπε||μέτρησα, καὶ δημαρχικῆς ἔξουσίας τὸ δωδέκατον 5 ἑκατὸν δηνάρια κατ' ἄνδρα ἕδωκα· αἵτ[ι]||νες ἐμαὶ ἐπιδόσεις οὐδέποτε ἥσσον ἥλθ[ο]ν ε[ἰ]ς | ἄνδρας μυριάδων εἴκοσι πέντε. δημα[ρ]χικῆς ἐ[ξ]ουσίας ὀκτωκαιδέκατον, ὑπατ[ο]ς δ[ωδέκατον,] || τριάκοντα τρισ[τική] 10 μυριάσιν ὅχλου πολειτικ[ο]ῦ ε[ξ]ή|κοντα δηνάρια κατ' ἄνδρα ἕδωκ[α, κα]ὶ ἀποίκοις στρατιωτῶν ἐμῶν πέμπτον ὑπατος ἐ[κ] λαφύρων κατὰ | ἄνδρα ἀνὰ διακόσια πεντήκοντα δηνάρια ἕδωκα· | ἔλαβον ταύτην τὴν δωρεὰν ἐν ταῖς ἀποικίαις ἀνθρώπων μυριάδες πλ[ε]υ[τική]ον δώδεκα. 15

tiūm dec[i]mum sexagenos denarios plebei, quae tum frumen- 20
 tum publicum
 accipiebat, dedi; ea millia hominum paullo plura quam ducenta
 fuerunt.

c. 16.

pecuniam [pr]o agris, quos in consulatu meo quarto et postea
 consulibus

M. Cr[a]sso et Cn. Lentulo Augure adsignavi militibus, solvi
 municipis. ea

[s]u[mma s]estertium circiter sexsiens milliens fuit, quam [p]ro
 Italicis

praedis numeravi, et ci[r]citer bis mill[ie]ns et sescentiens, quod 25
 pro agris

provincialibus solvi. id primus et [s]olus omnium, qui [d]e-
 duxerunt

colonias militum in Italia aut in provincis, ad memoriam
 aetatis

meae feci. 2 et postea Ti. Nerone et Cn. Pisone consulibus
 itemque C. Antistio

et D. Laelio cos. et C. Calvisio et L. Pasieno consulibus et L.
 Le[nt]ulo et M. Messalla

consulibus et L. Caninio et Q. Fabricio co[s.], milit[i]bus, quos 30
 eme-

riteis stipendis in sua municipi[a dedux]i, praem[i]a numerato
 persolvi, quam in rem sestertium q[uater m]illiens cir[cite]r
 impendi.

4

c. 17.

quater [pe]cunia mea iuvi aerarium, ita ut sestertium milliens
 et

quing[en]tie[n]s ad eos, qui praerant aerario, detulerim. 2 et M. 35
 Lepido

et L. Ar[r]unt[i]o cos. in aerarium militare, quod ex consilio
 m[eo]

co[ns]titutum est, ex [q]uo praemia darentur militibus, qui
 vicena

[aut plu]ra sti[pendi]a emeruisserint, HS milliens et septing[e]nti-
 [ens ex pa]t[rim]onio [m]eo detuli.

ῦ]πατος τ[ρι]σ[καιδέ]κατον ἀνὰ ἔξήκοντα δηνάρια τῶι σειτομετρου-|
μένωι δῆμῳ ἔδωκα. [οὖ]τος ἀριθμὸς πλείων εἴκοσι μυριάδων
ὑπῆρχεν.

c. 16.

χρήματα ἐν ὑπατείᾳ[ι] τετάρτηι ἐμῆι κα[ι] μετὰ ταῦτα ὑ]πάτοις 20
Μάρκω[ι] Κράσσω[ι] καὶ Ναῖῳ Λέντλω[ι] Αὔγουρι ταῖς πόλεσιν
ἡρίθμησα ὑπὲρ ἀγρῶν, οὖς ἐμέρισα | τοῖς στρατ[ιώ]ταις. κεφαλαίου
ἔγενοντο ἐν Ἰτ[α]λίαι | μὲν μύριαι π[εντακι]σχε[ῖ]λαι μν]ριάδες, τ[ῶ]ν
[δὲ ἐ]παρχειτικῶν ἀγρῶν [μ]υριάδες ἔξακισχε[ῖ]λαι πεντακόσιαι[ι]. ||
τοῦτο πρῶτος καὶ μόνος ἀπάντων ἐπόχσα τῶν | [κατα]γαγόντων IX
ἀποικίας στρατιωτῶν ἐν Ἰτα]λίαι ḥ ἐν ἐπαρχείαις μέχρι τῆς ἐμῆς
ἡλικίας. καὶ | μετέπειτα Τιβερίῳ Νέρωνι καὶ Ναῖῳ Πείσωνι ὑπά-||
τοις καὶ πάλιν Γαῖῳ Ἀνθεστίῳ καὶ Δέκμῳ Λαι]λίῳ ὑπάτοις καὶ 5
Γαῖῳ Καλουσίῳ καὶ Λευκίῳ | Πασσιήνῳ [ὑ]πάτοις καὶ Λευκίῳ
Λέντλῳ καὶ Μάρκῳ Μεσσάλ[αι] ὑπάτοις κ[α]ὶ [Α]ευκίῳ Κανινίῳ
καὶ | Κοίντῳ Φαβρικίῳ ὑπάτοις *(τοῖς)* στρατιώταις ἀπολυμένοις, ιο
οὓς κατήγαγον εἰς τὰς ἴδιας πόλ[ει]σι, φιλανθρώπου δύναμι τοιούτης
μυριάδας ἐγγὺς [μυρία]σι.

c. 17.

τετρά[κ]ις χρήμασιν ἐμοῖς ὑπέλαβον τὸ αἰράριον, εἰς δὲ | κατήνευκα
(τρισ)[χ]ειλίας [έπτ]ακοσίας πεντήκοντα | μυριάδας. καὶ Μάρκωι
Λε[πίδω]ι καὶ Λευκίῳ Ἀρρουν[τί]ωι ὑπάτοις εἰς τὸ στρατιωτικὸν 15
αἰράριον, δὲ τῇ | [ἐμῆ]ι γ[ν]ώμῃ κατέστη, ἵνα ἔξ αὐτοῦ αἱ δωρεαὶ
τοῖς | ἀπολυμένοις στρατ[ιώ]ταις διδώνται, ο[ἱ εἴκοσι]ν ἐνιαυτοὺς ἡ
πλείονας ἐστρατεύσαντο, μυριάδας τετρα[κ]ισχειλίας διακοσίας πεντή-
κοντα || ἐκ τῆς ἐμῆς ὑπάρξεως κατήνευκα. | 20

c. 18.

[ab eo anno, q]uo Cn. et P. Lentuli c[ons]ules fuerunt, cum 40
 deficerent
 [ve]ct[i]g[alia, tum] centum millibus h[omi]num tum pluribus
 multo fru-
 me[n]tarios et n]umma[rio]s t[ributus ex horr]eo et patr[i]monio
 m[eo]
 edidi.

c. 19.

curiam et continens ei Chalcidicum templumque Apollinis in iv
 Palatio cum porticibus, aedem divi Iuli, Lupercal, porticum ad
 cir-
 cum Flaminium, quam sum appellari passus ex nomine eius,
 qui pri-
 orem eodem in solo fecerat, Octaviam, pulvinar ad circum maxi-
 mum,
 2 aedes in Capitolio Iovis Feretri et Iovis Tonantis, aedem 5
 Quirini,
 aedes Minervae et Iunonis Reginae et Iovis Libertatis in Aven-
 tino,
 aedem Larum in summa sacra via, aedem deum Penatium in
 Velia,
 aedem Iuventatis, aedem Matris Magnae in Palatio feci.

c. 20.

Capitolium et Pompeium theatrum utrumque opus impensa
 grandi refeci
 sine ulla inscriptione nominis mei. 2 rivos aquarum compluribus 10
 locis
 vetustate labentes refeci, et aquam, quae Marcia appellatur,
 duplicavi
 fonte novo in rivum eius inmissso. 3 forum Iulium et basilicam,
 quae fuit inter aedem Castoris et aedem Saturni, coepta pro-
 filigata-
 que opera a patre meo, perfeci et eandem basilicam consump-
 tam in-
 cendio, ampliato eius solo, sub titulo nominis filiorum m[eorum] 15
 i]n-

νου τ[ο]ῦ ἐνιαυτοῦ, ἐξ οὗ Νάιος καὶ Πόπλιος | Λέντλοι
κτο, ὅτε ὑπέλειπον αἱ δημόσιαι πρόσοδοι, ἄλλοτε μὲν
ν, ἀλλαγὴ [λοτε] δὲ πλείσιν σειτικὰς καὶ ἀργυρικὰς συντάξεις || X
ὑπάρξεως ἔδωκα.|

ιον καὶ τὸ πλησίον αὐτῶι Χαλκιδικόν, | ναὸν τε Ἀπόλ-
ιλατίωι σὺν στοῖσι, | ναὸν θεοῦ Ἰουλίου, Πανὸς ἱερόν,
πιποδρόμῳ τῷ προσαγορευομένῳ Φλαμινίῳ, ἥν | εἴασα 5
σθαι ἐξ ὀνόματος ἐκείνου Ὁκταχούνταν, ὃς πρῶτος αὐτὴν
αὸν πρὸς τῷ μεγάλῳ ὑποδρόμῳ, ναοὺς ἐν Καπιτω-
Τροπαιοφόρου καὶ Διὸς Βροντησίου, ναὸν || Κυρείνου, ιο
ς καὶ Ἡρας Βασιλίδος καὶ | Διὸς Ἐλευθερίου ἐν Ἀουεν-
, πρὸς τῇ | ἱερᾶι ὁδῷ, θεῶν κατοικιδίων ἐν Οὐελίαι, ναὸν
αὸν Μητρὸς θεῶν ἐν Παλατίωι ἐπόησα.|

ν καὶ τὸ Πομπηῖον θέατρον ἐκάτερον || τὸ ἔργον ἀναλώ- 15
τοις ἐπεσκεύασα ἄγνευ ἐπιγραφῆς τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος.
ἵτω[ν ἐν πλεῖ]στοις τόποις τῇ παλαιότητι διστάνοντας
καὶ ὑδωρ τὸ καλούμενον | Μάρτιον ἐδίπλωσα πηγὴν νέαν
ον || [αὐτοῦ ἐποχετεύσ]ας. ἀγορὰν Ἰουλίαν καὶ βασι-| 20
ν μεταξὺ τοῦ τε ναοῦ τῶν Διοσκόρων καὶ τοῦ Κρόνου,
ημένα ἔργα ὑπὸ τοῦ | [πατρός μου, ἐτελείωσα] καὶ τὴν
ικὴν | [κατακαυθεῖσαν ἐν αὐξηθέντι] ἐδάφει αὐτῆς ἐξ
ὑνόματος τῶν ἐμῶν υἱῶν ὑπηρξάμην, | καὶ εἰ μὴ αὐτὸς XI

cohavi et, si vivus non perfecissem, perfici ab heredibus [meis ius]si.

4 duo et octoginta templa deum in urbe consul sex[tu]m ex [auctori]tate

senatus refeci nullo praetermisso quod e[o] tempore [refici debeba]t.

5 consul septimum viam Flaminiam a[b urbe] Ari[minum refeci pontes]que

omnes praeter Mulvium et Minucium.

20

c. 21.

in privato solo Martis Ultoris templum [f]orumque Augustum
[ex ma]n[i]-

biis feci. theatrum ad aedem Apollinis in solo magna ex parte a p[r]i[v]atis

empto feci, quod sub nomine M. Marcell[i] generi mei esset.
2 don[a e]x

manibiis in Capitolio et in aede divi Iu[l]i et in aede Apollinis
et in ae-

de Vestae et in templo Martis Ultoris consacravi, quae mihi 25
consti-

terunt HS circiter milliens. 3 auri coronari pondo triginta et
quin-

que millia municipiis et colonis Italiae conferentibus ad
triumpho[s]

meos quintum consul remisi, et postea, quotienscumque im-
perator a[ppe]l-

latus sum, aurum coronarium non accepi decernentibus muni-
cipiis[s]

et colonis aequ[e] beni[g]ne adque antea decreverant.

30

c. 22.

ter munus gladiatorium dedi meo nomine et quinquiens filiorum
meo-

rum aut n[e]potum nomine, quibus muneribus depugnaverunt
homini-

num ci[rc]iter decem millia. bis athletarum undique acci-
torum

spectaculu[m] p[o]pulo pra[ebui] me)o nomine et tertium
nepo[tis] mei no-

[μι, τ]ελε[ι]ω[θῆναι ὑπό] | τῶν ἐμῶν κληρονόμων ἐπέ-
 [καὶ ὁγδο] | ήκουντα ναὸν ἐν τῇ πόλ[ει ἔκτ]ον ὑπ[ατος
 ινκ[λ]ήτου ἐπεσκεύασ[α] ο[ὐ]δένα π[ε]ριλ[ιπών, δς] | 5
 χρόνωι ἐπισκευῆς ἐδεῖτο. [ὕ]πα[τος ἔ] | βδ[ο]μον ὁδὸν
 πό] ‘Ρώμης [εἰς Ἀρίμινον] | γ[εφ]ύρας τε τὰς ἐν αὐτῇ
 ιεῦν τῶν μὴ | ἐπ[ι]δεομένων ἐπ[ι]σκευῆς ἐπόησα.||

ῷι ἐδάφει Ἀρεως Ἀμύντορος ἀγοράν τε Σεβαστὴν ἐκ ιο
 ἰησα. θέατρον πρὸς τῷι Ἀπόλλωνος ναῷι ἐπὶ ἐδάφους
 μέρους ἀγορασθέντος ἀνήγειρα ἐπὶ ὀνόματος Μαρκέλλου |
 μον. ἀναθέματα ἐκ λαφύρων ἐν Καπιτωλίᾳ καὶ ναῷι 15
 ναῷι Ἀπόλλωνος | καὶ Ἐστίας καὶ Ἀρεω]ς ἀφιέρωσα, ἃ
 γ | ἐνγὺς μυριάδω[ν δι]σχε[ι]λίων πεντακ[οσίων]. | εἰς
 φανον λειτρῶν τρισ[μυρίων] | πεντακισχειλίων καταφε-
 ἐν Ἰταλί|αι πολειτείαις καὶ ἀποικίαις συνεχώρη[σ]α τὸ 20
 πατεύων, καὶ ὕστερον, δσάκις αὐτοκράτωρ | προσηγο-
 εῖς τὸν στέφανον ἐπαγγε|λίας οὐκ ἔλαβον ψηφιζομένων
 ιῶν | καὶ ἀποικιῶν μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας ὡς τὸ || XII
 ἱηφίσαντο].|

ομαχίας ἔδωκα τῷι ἐμῶι δνόματι καὶ | πεν[τάκις τῶν
 νι]ωνῶν, ἐν αἷς μονο|μαχίαις ἐπύκτευσαν ὡς μύρι[ο]ι.
 η] παν|τ[όθεν] μετακεκλημένων τὴν τοῦ ἀγῶνος θέαν | 5
 π]αρέσχον τ[ῶι ἐ]μῶι δνόματι καὶ τρίτον | τοῦ ἐμοῦ
 σ ἐποίησα δι' ἐμοῦ τετράκ[ις], | διὰ δὲ τῶν ἄλλων

mine. **2** ludos feci m[eo no]m[ine] quater, aliorum autem 35
 m[agist]ra-
 tuum vicem ter et viciens. [pr]o conlegio XV virorum magis[ter
 con]-
 legii collega M. Agrippa lu[dos s]aeclares C. Furnio C. Silano
 cos. [feci].
 [c]onsul XIII ludos | Mar[tia]les pr[imus fec]i, quos p[ost i]d
 tempus deinceps
 ins[equen]ti[bus] | annis [s. c. et lege fe]cerunt [co]n[su]les.
3 [ven]ation[es] best[ia]-
 rum Africanarum meo nomine aut filio[ru]m meorum et nepo- 40
 tum in ci[r]-
 co aut in foro aut in amphitheatris popul[o d]edi sexiens et
 viciens, quibus
 confecta sunt bestiarum circiter tria m[ill]ia et quingentae.

c. 23.

navalis proeli spectaculum populo de[di tr]ans Tiberim, in quo loco
 nunc nemus est Caesarum, cavato [s]olo in longitudinem mille
 et octingentos pedes, in latitudine[m mille] e[t] ducenti. in 45
 quo tri-

ginta rostratae naves triremes a[ut birem]es, plures autem
 minores inter se confluxerunt. q[uibus] in classibus pugnave-
 runt praeter remiges millia ho[minum tr]ia circiter.

c. 24.

in templis omnium civitatum prov[inci]ae Asiae victor orna-
 menta reposui, quae spoliatis tem[plis i]s, cum quo bellum ges- 50
 seram,
 privatim possederat. **2** statuae [mea]e pedestres et equestres
 et in
 quadrigis argenteae steterunt in urbe XXC circiter, quas ipse
 sustuli exque ea pecunia dona aurea in aede Apollinis meo nomi-
 ne et illorum, qui mihi statuarum honorem habuerunt, posui.

c. 25.

mare pacavi a praedonibus. eo bello servorum, qui fugerant a v
 dominis
 suis et arma contra rem publicam ceperant, triginta fere millia
 capta

ρει τρὶς καὶ εἰκοσάκις. | ὅπερ τῶν δεκαπέντε [ἀνδρ]ῶν
γοντα || Μᾶρκον Ἀγρίππαν θέας τὰς διὰ ἑκατὸν ἐτῶν 10
δύν[ομαζομένα]ς σαικλάρεις ἐποίησα Γαῖων | Φουρνίωι
'ε[ι]λανῶν ὑπάτοις. ὕπατος τρεισταῖδέκατον θέας Ἀρει
ησα, ἃς μετ' ἐκεῦνο[ν χ]ρόνον ἔξῆς [τοῖς μ]ετέπειτα
ὑγματι συνκλήτου καὶ νόμων ἐπόησαν οἱ ὕπα[τοι. Θηρο- 15
δήμωι τῶν] ἐκ Λιβύης θηρίων ἐμῶν ὀνόματι ἢ οὐδὲν ἢ
δι ιπποδρόμωι] | [ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ ἐν τοῖς] ἀμφιθεάτροις
ις καὶ εἰκοσάκις, ἐν [αἷς κατεσφάγη θηρία] || ἐνγὺς [τρισ- 20
εντακόσια.]

θέαν τῶι δήμ[ωι ἔδω]κα πέ[ρ]αν τοῦ Τι|[βέριδος, ἐν ᾧ
ἐστιν ἄλσος Καισάρων | ἐκκεχωσμ[ένης τῆς γῆς] ε[ἰ]ς
ἴων ὀκτακοσίων ποδῶν, εἰς πλάτος χειλίων διακο[σ]ίων.
εο[ν]τα ναῦς ἔμβολα ἔχουσαι τριήρεις ἢ δίκροτοι, αἱ δὲ ΞIII
οὺς ἐναυμάχησαν. | ἐν τούτωι τῶι στόλωι ἡγωνίσαντο
τῶν | πρόσπου ἄνδρες τρ[ι]σχ[ε]ι[λ]ιοι.]||

ς πασῶν πόλεων τῆς Ἀσίας νεικήσας τὰ ἀναθέ[ματα 5
σα, [ἄ] κατεσχήκει ἱεροσυλήσας ὁ | ὅπ' ἐμοῦ καταγω-
[μιος]. ἀνδριάντες πεζοὶ καὶ ἔφιπποί μου καὶ ἐφ'
υροῦ εἰστήκεισαν ἐν τῇ πόλει ἐνγὺς ὄγδοήκοντα, οὓς
ἐκ τούτου τε τοῦ χρήματος ἀναθέματα χρυσᾶ ἐν | τῷ 10
τόλλων τῷ τε ἐμῶν ὀνόματι καὶ | ἐκείνων, οἵτινές με
ς ἀνδριάσιν ἐτείμησαν, ἀνέθηκα.]

] πειρατευομένην ὑπὸ ἀποστατῶν δού[λων [εἰ]ρήνευσα· 15
που μυριάδας τοῖς | δε[σπόται]ς εἰς κόλασιν παρέδωκα.
; τοὺς ἐμοὺς λόγους ἅπασα ἡ Ἰταλία ἐκοῦσα κά[με

dominis ad supplicium sumendum tradidi. 2 iuravit in mea
ver[ba] tota
Italia sponte sua, et me be[lli], quo vici ad Actium, ducem
depoposcit. iura-
verunt in eadem ver[ba provi]nciae Galliae, Hispaniae, Africa, 5
Sicilia, Sar-
dinia. 3 qui sub [signis meis tum] militaverint, fuerunt senatores
plures
quam DCC, in ii[s, qui vel antea vel pos]tea consules facti sunt
ad eum diem,
quo scripta su[n]t haec, LXXXIII, sacerdo]tes ci[rc]iter
CLXX.

c. 26.

omnium prov[inciarum populi Romani], quibus finitimae
fuerunt
gentes, quae non p[arerent imperio nos]tro, fines auxi. 2 Gallias 10
et Hispa-
nias provincias, i[tem Germaniam, qua inclu]dit Oceanus a Gadi-
bus ad osti-
um Albis flumin[is pacavi. 3 Alpes a re]gione ea, quae proxima
est Ha-
driano mari, [ad Tuscum pacari fec]i nulli genti bello per
iniuriam
inlato. 4 cla[ssis m]ea p[er Oceanum] ab ostio Rheni ad solis
orientis re-
gionem usque ad fi[nes Cimbroru]m navigavit, quo neque terra 15
neque
mari quisquam Romanus ante id tempus adit, Cimbrique et
Charydes
et Semnones et eiusdem tractus alii Germanorum popu[l]i per
legatos amici-
tiam meam et populi Romani petierunt. 5 meo iussu et auspicio
ducti sunt
[duo] exercitus eodem fere tempore in Aethiopiam et in Ar[a]-
biā, quae appell-
[latur] Eudaemon, [maxim]aeque hos[t]ium gentis utr[iu]sque 20
cop[iae]
caesae sunt in acie et [c]om[plur]a oppida capta. in Aethio-
piam usque ad oppi-

δι επ' Ἀκτίωι ἐνείκησα, ἡγεμόνα ἔξη^(ι)|[τήσατο. ὅ]μοσαν
αὐτοὺς λόγους ἐπαρ||χεῖαι Γαλατία, Ἰσπανία, Αιβύη,²⁰
Σαρ]δώ. οἱ ὑπ' ἐμ[αῖς σημέαις τό]τε στρατευ[σάμε]νοι
ητι|κοὶ πλε[ίους ἐπτ]α[κοσί]ων. [ἐ]ν [αὐτοῖς οἱ ἡ πρότερον
ι]τα ἐγένοντο ὑπατοι ἄχρι ἐ[κ]ε[ί]ν[ης τῆς ἡ]μέρας, ἐν
ιέγυραπτα]ι, δ[γδοή]κοντα τρεῖς, ἴερεῖς || πρόσπον ἑκατὸν XIV
ντα.|

παρχειῶν δῆμο[υ 'Ρω]μαίων, αῖς ὅμορα | ἦν ἔθνη τὰ μὴ
ι]ενα τῇ ήμετέραι ή|γεμονία^(ι), τοὺς ὄρους ἐπεύξ[ησ]α.
καὶ Ἰσ||πανίας, δόμοίως δὲ καὶ Γερμανίαν, καθὼς Ὡκεα|νὸς 5
ἀπ[ό] Γαδε[ίρ]ων μέχρι στόματος | Ἄλβιος ποταμο[ῦ ἐν]
ατέστησα. Ἄλπης ἀπὸ | κλίματος τοῦ πλησίον Εἰονίου
χρι Τυρ|ρηνικῆς θαλάσσης εἰρηνεύεσθαι πεπόηκα, οὐδενὶ ||
ις ἐπενεχθέντος πολέμου. στόλος | ἐμὸς διὰ Ὡκεανοῦ ἀπὸ το
Ρήνου ὡς πρὸς | ἀνατολὰς μέχρι ἔθνους Κίμβρων διέπλευσεν,
τὰ γῆν οὔτε κατὰ θάλασσαν 'Ρωμαίων τις πρὸ | τούτου τοῦ
ιστῆλθεν· καὶ Κίμβροι καὶ Χάλυ|βες καὶ Σέμινονες ἄλλα τε 15
Γερμανῶν | διὰ πρεσβειῶν τὴν ἐμὴν φιλίαν καὶ τὴν δῆμου
ἡ^(ι)τήσαντο. ἐμῆι ἐπιταγῆι καὶ οἰωνοῖς αἰστίοις δύο
τα ἐπέβη Αἰθιοπίαι καὶ Ἀραβίαι | τῇ Εύδαιμονι καλου-
ῖας τε τῶν πο||λεμίων δυνάμεις κατέκοψεν ἐν παρατάξει καὶ | 20
όλεις δοριαλάτους ἔλαβεν καὶ προ|έβη ἐν Αἰθιοπίαι μέχρι

dum Nabata pervent[um] est, cui proxima est Meroe. in
Arabiam usque
in fines Sabaeorum pro[cess]it exercitus ad oppidum Mariba.

c. 27.

Aegyptum imperio populi [Ro]mani adieci. 2 Armenia maiorem interfecto rege eius Artaxe c[u]m possem facere provinciam, malui 25
maiorum nostrorum exemplo regn[u]m id Tigrani regis Artavasdis filio,
nepoti au- tem Tigranis regis, per T[i. Ne]ronem trad[er]e, qui tum mihi
priv[ig]nus erat.
et eandem gentem postea d[e]sciscentem et rebellantem domi-
t[a]m per Gaium
filium meum regi Ariobarzani regis Medorum Artaba[zi] filio
regen-
dam tradidi et post eius mortem filio eius Artavasdi. quo 30
interfecto Tig[ra]-
ne<m>, qui erat ex regio genere Armeniorum oriundus, in id
regnum misi. 3 pro-
vincias omnis, quae trans Hadrianum mare vergunt ad orien-
[te]m, Cyre-
nasque, iam ex parte magna regibus ea possidentibus, et antea
Siciliam et
Sardiniam occupatas bello servili reciperavi.

c. 28.

colonias in Africa, Sicilia, [M]acedonia, utraque Hispania, 35
Achai[a], Asia, S[y]ria,
Gallia Narbonensi, Pi[si]dia militum deduxi. 2 Italia autem
XXVIII [colo]ni-
as, quae vivo me celeberrimae et frequentissimae fuerunt, me[a
auctoritate]
deductas habet.

c. 29.

signa militaria complur[a per] alias d[u]ces am[issa] devicti[s
hostib]us re[cep]i
ex Hispania et [Gallia et a Dalm]ateis. 2 Parthos trium exercitum 40
Romano-

ζάτης, ἥτις | ἐστὶν ἔνγιστα Μερόη⁽ⁱ⁾, ἐν Ἀραβίαι δὲ μέχρι
ιρίβας.||

ν δῆμους Ῥωμαίων ἡγεμονίαι προσέθηκα. | Ἀρμενίαν τὴν χν
ἰναιρεθέντος τοῦ βασιλέως δυνάμενος ἐπαρχείαν ποῆσαι
ι|λήθην κατὰ τὰ πάτρια ἡμῶν ἔθη βασιλείαν Τιγρά||νηι 5
ου σιώι, σιώνωι δὲ Τιγράνου βασιλέως, δ[ο]ῦν[α]ι διὰ
Ιέρωνος, ὃς τότε μου | πρόγονος ἦν· καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος
ν καὶ | ἀναπολεμοῦν δαμασθὲν ὑπὸ Γαῖον τοῦ σιοῦ | μου
ιοβαρζάνει, βασιλέως Μήδων Ἀρτα||βάζουν σιώι, παρέδωκα, το
τὸν ἐκείνου θάνα|τον τῷ σιώι αὐτοῦ Ἀρταουάσδη⁽ⁱ⁾. οὗ
ισ | Τιγράνην, ὃς ἦν ἐκ γένους Ἀρμενίου βασιλικοῦ, εἰς | τὴν
ἐπεμψα. ἐπαρχείας ἀπάσας, ὅσαι | πέραν τοῦ Εἰονίου
τείνουσι πρὸς ἀνα||τολάς, καὶ Κυρήνην ἐκ μείσζονος μέρους 15
έων κατεσχημένας καὶ ἐμπροσθεν Σικελίαν καὶ Σαρδὼ^{i}
ιμ^(μ)ένας πολέμωι δουλικῶι ἀνέλαβον.|

; ἐν Λιβύῃ, Σικελίαι, Μακεδονίαι, ἐν ἑκατέ|ρα⁽ⁱ⁾ τε
Ἀχαίαι, Ἀσίαι, Συρία⁽ⁱ⁾, Γαλατίαι τῇ πε||ρὶ Νάρβωνα, 20
πρατιωτῶν κατήγαγον. Ἰτα|λία δὲ εἴκοσι ὅκτω ἀποικίας
ιοῦ καταχθεί|σας, αἱ ἐμοῦ περιόντος πληθύουσαι ἐτύνχανον.|

στρατιωτικὰς [πλείστας ὑ]πὸ ἄλλων ἡγεμό|νων ἀποβεβλη-
ῶν τοὺς πολεμίους || ἀπέλαβον ἐξ Ἰσπανίας καὶ Γαλατίας XVI
| Δαλματῶν. Πάρθους τριῶν στρατευμάτων Ῥωμαί|ων

rum spolia et signa re[ddere] mihi supplicesque amicitiam populi
Romani
petere coegi. ea autem si[gn]a in penetrali, quod e[s]t in
templo Martis Ultoris,
reposui.

c. 30.

Pannoniorum gentes, qua[s a]nte me principem populi Romani
exercitus nun-
quam adit, devictas per Ti. [Ne]ronem, qui tum erat privignus 45
et legatus meus,
imperio populi Romani s[ubie]ci protulique fines Illyrici ad
r[ip]am fluminis
Dan[u]i. 2 citr[a] quod [D]a[cor]u[m tr]an[s]gressus exercitus
meis a[u]sp[icis vict]us profliga-
tusque [es]t, et pos[tea tran]s Dan[u]vium ductus ex[ercitus
me]ju[s] Da[cor]um
gentes im[peri]a p[opuli] R[omani perferre coegit].

c. 31.

ad me ex In[dia regum legationes saepe missae sunt non visae 50
ante id t]em[pus]
apud qu[em]q[uam] R[omanorum du]cem. 2 nostram amic[iti]am
appetive]run[t]
per legat[os] B[a]starn[ae Scytha]e que et Sarmatarum qui su[nt
citra flumen
Tanaim [et] ultra reg[es, Alba]norumque rex et Hiberorum e[t
Medorum].

c. 32.

ad me supplices config[erunt] reges Parthorum Tirida[te]s et
post[ea] Phrat[es]
regis Phrati[s] filiu[s], Medorum Ar[tavasdes, Adiabenorum VI
A]rtaxa-
res, Britann[o]rum Dumnobellaunus et Tin[commius, Sugam-
brorum
Maelo, Mar[c]omanorum Sueborum [. . . rus]. 2 ad [me re]x
Parthorum
Phrates Orod[i]s filius filios suos nepot[esque omnes] misit in
Italiā non

σημέας ἀποδοῦναι ἐμοὶ ἵκετας τε φιλίαν δῆμου 'Ρωμαίων νάγκασα. ταύτας || δὲ τὰς σημέας ἐν τῷ Ἀρεως τοῦ Ἀμύν- 5 ἃ ἀδύτωι ἀπεθέμην.|

ίων ἔθνη, οἷς πρὸ ἐμοῦ ἡγεμόνος στράτευμα 'Ρωμαίων οὐκ ἱστηθέντα ὑπὸ Τιβερίου | Νέρωνος, ὃς τότε μου ἦν πρόγονος λευτής, || ἡγεμονίαι δῆμου 'Ρωμαίων ὑπέταξα τά τε Ἰλλυρι- 10 μέχρι "Ιστρου ποταμοῦ προήγαγον. οὐ ἐπειτάδε Δάκων τολλὴ δύναμις ἐμοῖς αἰσίοις οἰωνοῖς κατεκόπη, καὶ ὕστερον τὸ ἐμὸν στράτευμα πέραν "Ιστρου τὰ Δάκων ἔθνη προστά- 15 δῆμου 'Ρωμαίων ὑπομένειν ἡνάγκασεν.|

μὲν ἔξ 'Ινδίας βασιλέων πρεσβεῖαι πολλάκις ἀπεστάλησαν, πρὸ τούτου χρόνου ὀδφθεῖσαι παρὰ | 'Ρωμαίων ἡγεμόνι. τὴν φιλίαν ἡξίωσαν | διὰ πρέσβεων Βαστάρναι καὶ Σκύθαι καὶ ὧν οἱ ἐπιτάδε ὅντες τοῦ Τανάϊδος ποταμοῦ καὶ | οἵ πέραν δὲ 20 , καὶ Ἀλβανῶν δὲ καὶ Ἰβήρων | καὶ Μήδων βασιλέες.|

ἐμὲ ἵκεται κατέφυγον βασιλεῖς Πάρθων μὲν | Τειριδάτης καὶ ἡ Φραάτης, βασιλέως || Φράτου [νός, Μ.]ήδ[ων] δὲ Ἀρταο[νάσ- XVII διαβ[η]νῶν [Α]ρτα[ξάρης, Βριτ]ανῶν Δομινοελλαῖνος | καὶ μιος, Σο[ν]γ[ά]μβρων [Μ]αιλων, Μαρκομάνων [Σουήβων . [πρὸ]ς ἐμὲ βασιλεὺς || Πάρθων Φραάτης Ὁρώδο]υ νιὸ[s 5 ιντοῦ] νίωνούς τε πάντας ἐπεμψεν εἰς Ἰταλίαν, οὐ πολέμωι |

bello superatu[s], sed amicitiam nostram per [libe]ror[um] 5
 suorum pignora
 petens. 3 plurimaeque aliae gentes exper[tae sunt p. R.] fidem me
 prin-
 cipe, quibus antea cum populo Roman[o nullum extitera]t
 legationum
 et amicitiae [c]ommercium.

c. 33.

a me gentes Parthorum et Medoru[m per legatos] principes
 earum gen-
 tium reges pet[i]tos acceperunt: Par[thi Vononem, regis Phr]atis 10
 filium,
 regis Orodis nepotem, Medi Arioba[rzanem], regis Artavazdis fi-
 lium, regis Ariobarzanis nepotem.

c. 34.

in consulatu sexto et septimo, po[stquam b]ella [civil]ia ex-
 stinxeram,
 per consensum universorum [potitus reru]m om[n]ium, rem
 publicam
 ex mea potestate in senat[us populique Rom]ani [a]rbitrium 15
 transtuli.
2 quo pro merito meo senatu[s consulto Au]gust[us appe]llatus
 sum et laureis
 postes aedium mearum v[estiti] publ[ice coronaq]ue civica super
 ianuam meam fixa est [et clu]peus [aureu]s in [c]uria Iulia posi-
 tus, quem mihi senatum pop[ulumq]ue Rom[anu]m dare vir-
 tutis cle-
 ment[iaeque e]t iustitiae et pieta[tis caus]sa testatu[m] est pe[r 20
 e]lius clupei
 [inscription]em. 3 post id tem[pus a]uctoritate [omnibus prae-
 stiti, potes]-
 [t]atis au[tem n]ihilo ampliu[s habu]i quam cet[eri, qui m]ihhi
 quo-
 que in ma[gis]tra[t]u conlegae f[uerunt].

c. 35.

tertium dec[i]mum consulatu[m cum gereba]m, sena[tus et
 e]quester ordo

ἀλλὰ τὴν ἡμ[ε]τέραν φιλίαν ἀξιῶν ἐπὶ τέκνων ἐνεχύρους.
 -ε ἄλλα ἔθνη πεῖραν ἔλ[α]β[ον] δῆμου 'Ρωμαίων πίστεως ἐπ'
 ιόνος, || οἷς τὸ πρὸν οὐδεμίᾳ ἦν πρὸς δῆμον 'Ρωμαίων π[ρε]στ-| 10
 : φιλίας κοινωνία.]

μοῦ ἔθνη Πάρθων καὶ Μῆδων διὰ πρέσβεων τῶν | παρ'
 οώτων βασιλεῖς αἰτησάμενοι ἔλαβ[ον]. | Πάρθοι Οὐονώνη,
 Φράτου ν[ι]όν, βασιλ[έω]ς || Ὄρωδου νίωνόν, Μῆδοι 15
 ξάνην, βα[σ]ιλέως | Ἀρταβάζου υἱόν, βασιλέως Ἀριοβαρ-
 ω]νόν.]

τείαι ἕκτηι καὶ ἑβδόμηι μετὰ τὸ τοὺς ἐνφυλίοντος ζεόσαι με
 :, [κ]ατὰ τὰς εὐχὰς τῶν ἐμῶν πολε[ι]τῶν ἐνκρατῆς γενόμενος
 ὡν || πραγμάτων, ἐκ τῆς ἐμῆς ἔξουσίας εἰς τὴν τῆς συνκλήτου 20
 δῆμου τῶν 'Ρωμαίων μετήνεγκα | κυριήαν. ἐξ ἣς αἰτίας
 συνκλήτου Σεβαστὸς | προσ[ηγορε]ύθηκαν καὶ δάφναις δημοσίαι
 ν[λ]α[ά] μου ἐστέφθη, ὃ τε δρύνως στέφανος ὃ διδόμενος || ἐπὶ XVII
 ⟨ι⟩ τῶν πολειτῶν ὑπερά[ν]ω τοῦ πυλῶνος τῆς ἐμῆς οἰκίας
 ὅπ[λ]ον τε χρυσοῦν ἐν τῷ βο[υ]λευτηρίῳ ἀνατεθ[έ]ν ὑπό τε
 νικλήτου καὶ τοῦ δήμου τῶν 'Ρωμαίων διὰ τῆς || ἐπιγραφῆς 5
 αἱ ἐπείκειαν κα[ὶ] δικαιοσύνην | καὶ εὐσέβειαν ἐμοὶ μαρτυρεῖ.
]τι πάντων | διήνεγκα, ἔξουσίας δὲ οὐδέν τι πλεῖστον ἔσχον |
 μριξάντων μοι.]

αιδεκάτην ὑπατείαν ἄγοντός μου ἢ τε σύνκλητος καὶ τὸ ιο
 τάγμα ὃ τε σύνπας δῆμος τῶν | 'Ρωμαίων προστηγόρευσέ με

populusq[ue] Romanus universus [appell]av[it me pat]re[m 25
 p]atriae idque
 in vestibu[lo a]edium mearum inscribendum et in c[u]ria [Iulia
 e]t in foro Aug.
 sub quadrig[i]s, quae mihi ex s. c. pos[it]ae [sunt, censuit. 2 cum
 scri]psi haec,
 annum agebam septuagenu[m] sextum].

app. 1.

summa pecun[i]ae, quam ded[it vel in aera]rium [vel plebei
 Romanae vel di]mis-
 sis militibus: denarium sexien[s] milliens].

30

app. 2.

opera fecit nova aedem Martis, [Iovis] Ton[antis et Feretri,
 Apollinis],
 divi Iuli, Quirini, Minervae, [Iunonis Reginae, Iovis Libertatis],
 Larum, deum Penatium, Iuv[entatis, Matris Magnae, Lupercal,
 pulvina]r
 ad circum, curiam cum Ch[alcidico, forum Augustum, basilica]m
 Iuliam, theatrum Marcelli, [p]or[ticum Octaviam, nemus trans 35
 T]iberim
 Caesarum.

app. 3.

refecit Capito[lium sacra]sque aedes [nu]m[ero octoginta] duas,
 thea[t]rum Pom-
 pei, aqu[arum r]iv[os, vi]am Flamin[iam].

app. 4.

impensa p[raestita in spec]tacul[a] sca[enica et munera] gladia-
 torum at-
 [que athletas et venationes et] naumachi[am] et donata pe- 40
 [c]unia [colo]-
 [nis, municipiis, oppidis] terrae motu incendioque consum-
 pt[is] a[ut viritim] a[micis senat]oribusque, quorum census
 explevit,
 in[n]umerabiliis].

πρίδος καὶ τοῦτο | ἐπὶ τοῦ προπύλου τῆς οἰκίας μου καὶ ἐν
υπηρίῳ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Σεβαστῇ ύπὸ τῶν ἄρματι, ὅ
ιματι συνκλήτου ἀνετέθη, ἐπιγραφῆναι ἐψηφίσα||το. ὅτε 15
αὗτα, ἥγον ἔτος ἑβδομηκοστὸν | ἔκτον.|

ιλαίωσις ἡριθμημένου χρήματος εἰς τὸ αἱρά|ριον ἢ εἰς τὸν
·Ρω[μαῖ]ων ἢ εἰς τοὺς ἀπολε|λυμένους στρατιώτας· ἔξι μυριάδες
.||

αινὰ ἐγένετο ύπ’ αὐτοῦ ναοὶ μὲν Ἀρεως, Διὸς | Βροντησίου 20
ταιοφόρου, Πανός, Ἀπόλλωνος, θεοῦ Ἰουλίου, Κυρείνου,
, "Ἡρας βασιλίδος, Διὸς Ἐλευθερίου, ἡρώ[ων, θεῶν π]α-
[έ]ότητος, Μητρὸς θεῶν, β[ουλευτήριον] σὺν Χαλκι|δικῶι, ΞΙΧ
Σεβαστὴ{ι}, θέατρον Μαρκέλλου, β[α]σι|λικὴ Ἰουλία, ἄλσος
ν, στοὰ ἐ[ν] Παλατ[ί]ωι, | στοὰ ἐν ἵπποδρόμῳ Φλαμινίῳ.

·νάσθ[η τὸ Κα]πιτώλιον, ναοὶ ὁγδοήκοντα δύο, θέ[ατ]ρον
ηίου, ὁδὸς Φλαμινία, ἀγωγοὶ ὑδάτων.

5

ίναι δὲ | εἰς θέας καὶ μονομάχους καὶ ἀθλητὰς καὶ ναυμα|χίαν
·μαχίαν δωρεαί [τε] ἀποικίαις πόλεσιν | ἐν Ἰταλίαι, πόλεσιν
ζείαις σεισμῷ κα[ι] ἐνπυρισμοῖς πεπονηκυίαις ἢ κατ’ ἄνδρα
μὲν συν|κλητικοῖς, ὃν τὰς τειμήσεις προσεξεπλήρωσεν, ἀ|πειρον 10

II

FASTI. CALENDARS

THE FASTI

THE list of consuls has been conflated from all the epigraphic *fasti*, now published together by A. Degrassi in *Inscriptiones Italiae*, vol. xiii, fasc. 1 (Rome, 1947). Names or portions of names surviving in any of the *fasti* are printed in ordinary type, portions of names which have perished in square brackets. In round brackets we have added any names or portions of names, known from other sources, which do not appear in the existing *fasti*. The note 'no *suffecti*' has been added under any year in which *fasti* normally including *suffecti* survive, but do not record any *suffecti* for that year. For convenience of reference we have appended to the dates the numbers of the *tribunicia potestas* of Augustus, Agrippa, Tiberius, Drusus, and Gaius. The number recorded is that upon which the person concerned entered during the year in question, e.g. 20 B.C. (Aug. IV) means that in 20 B.C. Augustus completed his third and entered his fourth year of tribunician power.

The following abbreviations are used:

<i>Amit.</i>	= fasti Amiternini
<i>Ant. Min.</i>	= fasti Antiates minores
<i>Arv.</i>	= fasti Arvalium
<i>Cap.</i>	= fasti Capitolini consulares
<i>Col.</i>	= fasti Colotiani
<i>Cupr.</i>	= fasti Cuprenses
<i>Gab.</i>	= fasti Gabini
<i>Lat.</i>	= fasti feriarum Latinarum
<i>Mag.</i>	= fasti magistrorum vici
<i>Ost.</i>	= fasti Ostienses
<i>Tr. Barb.</i>	= fasti triumphales Barberini
<i>Tr. Cap.</i>	= fasti triumphales Capitolini
<i>Ven.</i>	= fasti Venusini (<i>our no.</i> 323)

43 B.C. C. Vibius C. f. Pansa (Caetronianus): A. Hirtius A. f.
suf. C. Iulius C. f. Caesar
Q. Pedius Q. f.
C. Carrinas C. f.
P. Ventidius P. f.

Col. [M. A]emilius, M. Antonius, imp. Caesar IIIvir. r. p. c. ex a. d. V
k. Dec. ad pr. k. Ian. sext.

Amit. bellum in cam[p]is Ph[ilippicis cum] M. Brut[o] e[t C. C]a[ssio]

Tr. Cap. L. Munatius L. f. L. n. Plancus procos. ex Gallia IIII k. Ian.
M. Aimilius M. f. Q. n. Lepidus II, IIIvir r. p. [c.] procos. ex Hispania pridie k. [Ian.]

M. Aemilius M. f. [L]epidus II: [L.] Munatius L. f.
(Plancus)

no suffecti

- . A]ntonius P. Sulpicius cens. lustr. n. f.
- ellum Perusinu[m cum] L. Ant[o]nio
- . P. Vatinius P. f. procos. de Illurico pr. [k. Sex.]

L. Antonius (M. f. Pietas): P. Servilius P. f. (Vatia
Isauricus II)

no suffecti

- . L. Antonius M. f. M. n. cos. ex Alpibus [k. Ian.]

Cn. Domitius M. f. (Calvinus II): C. Asinius Cn. f.
(Pollio)

suf. L. Cornelius L. f. (Balbus)
P. Canidius P. f. (Crassus)

- . imp. Caesar divi f. C. f. IIIvir r. p. c. ov[ans] quod pacem
A. Antonio fecit
- Antonius M. f. M. n. IIIvir r. p. c. ovan[s] quod pacem cum
Caesare feci[t]
- avaged after deletion.*

L. Marcius (L. f. Censorinus): C. Calvisius (C. f.
Sabinus)

suf. C. Cocceius (Balbus)
P. Alfenus (P. f. Varus)

- . L. Marcius L. f. C. n. Censorinus cos. ex Macedonia k. Ian.
Asinius Cn. f. Pollio procos. ex Parthineis VIII k. Novem.
e second item perhaps belongs to 38 B.C.)

Ap. Claudius (C. f. Pulcher): C. Norbanus (C. f. Flac-
cus)

suf. L. Cornelius (Lentulus)
L. Marcius (L. f. Philippus)

- . P. Ventidius P. f. procos. ex Tauro monte et Partheis V k.
a.

M. Agrippa L. f.: L. Ca[niniu]s (L. f. Gallus)

suf. T. Statilius (T. f. Taurus)

- 36 B.C.** L. Gellius L. f. (Poplicola) : M. Cocceiu[s] (Nerva)
suf. L. Nonius L. f. (Asprenas)
[?. M]arcius

Tr. Cap. Cn. Domitius M. f. M. n. Calvinus procos. ex Hispania XVI
k. Sextil.
imp. Caesar divi f. [C. f.] II, IIIvir r. p. c. II, ovans ex Sicilia
idibus Novembr.
□ engraved after deletion.

- 35 B.C.** Sex. Pomp(eius Sex. f.) : L. Cornifi(cius L. f.)
suf. P. Cornelius (P. f. Scipio)
T. Peducaeus

- 34 B.C.** M. Anton(ius M. f.) II : L. Scribonius (L. f. Libo)
suf. L. Sempronius (L. f. Atratinus)
Paul(lus) Aemilius (L. f. Lepidus)
C. Memmius (C. f.)
M. Herennius

(*Mag.* gives this, the correct version. *Ven.* omits M. Antonius, making
L. Sempronius *consul ordinarius*)

Ven. bellum Hiluricum

Tr. Cap. T. Statilius T. f. Taurus procos. ex Africa pridie k. Iul.
C. Sosius C. f. T. n. procos. ex Iudea III nonas Septembr.
C. Norbanus C. f. Flaccus procos. ex Hispania IIII id[us Oc]tobr.

- 33 B.C.** imp. Caesar (divi f.) II : L. Volcacius (L. f. Tullus)
suf. L. Autronius (P. f. Paetus)
L. Flavius
C. Fonteius (C. f. Capito)
M. Acilius (Glabrio)
L. Vinicius (M. f.)
Q. Laronius

Tr. Barb. L. Marcius Philipus ex Hispania V k. Mai. triumphavit
palmam dedit

Ap. Claudius Pulcer ex Hispania k. Iun. triumphavit palmam
dedit
L. Cornificius ex Africa III non. Dec. triumphavit palmam dedit

- 32 B.C.** Cn. Domitius (L. f. Ahenobarbus) : C. Sossius (C. f.)
suf. L. Cornelius
M. Valerius Messal(la)

Amit. bellum Acties. class[iar.] cum M. Antonio (*misplaced*)

imp. Caesar divi f. III: M. Valerius (M. f.) Messal(ia)
Corvinus

suf. M. Titius L. f.

Cn. Pompeius Q. f.

lbum Acti.

imp. Caesar (divi f.) IV: M. Licinius (M. f.) Crassus

suf. C. Antistius (C. f.) Vetus
M. Tullius (M. f.) Cicero

L. Saenius L. f.

ell[um classia]r. confect.

lbum Alexandriae

imp. Caesar (divi f.) V: Sex. Appuleius (Sex. f.)

suf. Potit(us) Valeri(us) (M. f. Messalla)

». imp. Caesar de Dalmatis eid. Sext. triumph. palmam dedit
. Caesar ex A[egy]pto XIIIX k. Sept. triumpavit

imp. Caesar (divi f.) VI: M. Agrippa (L. f.) II

io suffecti

em censoria potest. lustrum fecer.

». [C. C]alv[is]ius [S]abinus ex Hispania VII k. Iun. triumph.
palmam dedit

Carr]inas ex [G]al[li]is prid. eid. Iu[l.] triumph. palmam dedit
L. Autronius P. f. L. n. Paetus procos. ex Africa XVII k.
ab[r.]

mp. Caesar (divi f.) VII: M. Agrippa (L. f.) III

io suffecti

M. Licinius M. f. M. n. Crassus procos. ex Thraecia et Geteis
1. Iul.

Valerius M. f. M. n. Messalla Corvinus procos. ex Gallia VII

p. Caesar vale]tudin. inpeditus fuit

mp. Caesar (divi f.) VIII: T. Statilius (T. f.) Taurus II

io suffecti

Sex. Appuleius Sex. f. Sex. n. procos. ex Hispania VII k.

». Caesar in] Hispania fuit

mp. Caesar di[vi f.] VIII: M. Iunius (M. f.) Silanus

io suffecti

p. Caes]ar in Hispan. fuit

24 B.C. imp. Caesar divi f. X: C. Norbanus (C. f.) Flaccus
no *suffecti*

Lat. [imp.] Caesar valetud. [impedit. fuit]

23 B.C. (Aug. I) [imp.] Caesar divi f. C. n. Augustus XI abd.
in eius loc. factus est [L. Sestius P. f. L. n.] Quirin.
[Albin.]

A. T[erentius A. f. ? n. Var]ro Murena [in mag. damn.]
est, in e. l. f. e. [Cn. Calpurn]ius Cn. f. Cn. n. Pis[o]
[imp. Caesar divi f. C. n. Augustus posteaquam consu]-
latu se abdicavit, tri[b. pot. accepit]

(This is the version of *Cap.* The other surviving *fasti* all ignore Varro
Murena, making Piso *consul ordinarius*.)

Lat. [imp. Cae]sar in monte fuit. [....imp. C]aeser cos. abdicavit

22 B.C. (Aug. II) M. Claudius M. f. Mar[cellus] (Aeserninus):
L. Arruntius L. f.

no *suffecti*

Col. L. Munatius Paul. Aemilius [cens. lustr. n. f.]

21 B.C. (Aug. III) Q. Aemilius (M'. f.) Lepid(us): M. Lolliu[s]
(M. f.)

no *suffecti*

Tr. Cap. L. Sempronius L. f. L. n. Atratinus procos. ex Africa IIII
idus Oct.

20 B.C. (Aug. IV) M. Appuleius Sex. f.: P. Silius (P. f. Nerva)
no *suffecti*

19 B.C. (Aug. V) C. Sentius (C. f.) Saturn(inus): Q. Lucreti(us)
Q. f. Vesillo)

suf. M. Vinicius P. f.

Tr. Cap. L. Cornelius P. f. Balbus procos. ex Africa VI k. April.

18 B.C. (Aug. VI, Agr. I) P. Cornelius P. f. (Lentulus Marcel-

linus): Cn. C[ornelius] (L. f.) Lentul(us)

no *suffecti*

17 B.C. (Aug. VII, Agr. II) C. Furnius C. f.: C. Iun[ius] (C. f.)
Silanus

no *suffecti*

(Aug. VIII, Agr. III) L. Domitius Cn. f. (Ahenobarbus): P. Corne[lius] (P. f.) Scipio
suf. L. Tarius (Rufus)

(Aug. IX, Agr. IV) M. (Livius) Drusus L. f. (Libo):
 L. (Calpurnius L. f.) Piso (Frugi)
no suffecti

(Aug. X, Agr. V) M. Licinius M. f. (Crassus): Cn.
 (Cornelius Cn. f. Lentulus) Augu[r]
no suffecti

(Aug. XI, Agr. VI) Ti. Claudius Ti. f. (Nero): P.
 Quinctil(ius Sex. f. Varus)
no suffecti

(Aug. XII) M. Valerius M. f. (Messalla Barbatus)
 Appian(us): P. Sulpic(ius P. f. Quirinius)
suf. C. Valgius C. f. Ruf(us)
 C. Caninius (C. f.) Rebil(us)
 L. Volusius (Q. f.) Sa[turinus]

[Caes]ar pontif. maxim. cre[atus est; ide]m congiarium populo
 t]

(Aug. XIII) (Paulus) [Fa]bi[us] (Q. f. Maximus): (Q.)
 Aelius (Q. f. Tubero)
no suffecti

(Aug. XIV) (Iullus Antonius M. f.): (Africanus)
 [F]ab(ius Q. f. Maximus)
no suffecti

Aug. XV) (Nero Claudius Ti. f. Drusus): (T. Quinctius
 T. f. Crispinus)
no suffecti

(Aug. XVI) (C. Marcius L. f. Censorinus): (C. Asinius
 C. f. Gallus)
no suffecti

7 B.C. (Aug. XVII) Ti. Claudius (Ti. f.) Nero iter.: Cn. Calpurnius (Cn. f.) Piso
no suffecti

*Mag. imp. Caesar August[us pontif. maxim.] cos. XI tribun. potes[t.
 X]VII Lares Aug. mag. vici dedit*

6 B.C. (Aug. XVIII, Tib. I) C. Antistius (C. f. Vetus): D. Laelius (D. f. Balbus)
no suffecti

5 B.C. (Aug. XIX, Tib. II) imp. Caesar (divi f.) August(us)
 XII: L. (Cornelius P. f.) Sulla
suf. L. Vinicius L. f.
 Q. Haterius
 C. Sulpicius C. f. Galba

4 B.C. (Aug. XX, Tib. III) C. Calvisius C. f. Sabinus: L. Passien(us Rufus)
suf. C. Caelius
 Galus Sulpic(ius)

3 B.C. (Aug. XXI, Tib. IV) L. (Cornelius L. f.) Lentulus: M. (Valerius M. f.) Messal(la) Messallinus
no suffecti

2 B.C. (Aug. XXII, Tib. V) imp. Caesar (divi f. Augustus)
 XIII: M. Plaut(ius M. f. Silvanus)
suf. L. Caninius (L. f. Gallus)
 C. Fufius (Geminus)
 Q. Fabricius

1 B.C. (Aug. XXIII) Cossus Cornelius (Cn. f. Lentulus): L. (Calpurnius Cn. f.) Piso
suf. A. Plautius
 A. Caecina (Severus)

A.D. 1. (Aug. XXIV) C. Caesar August[i f.]: L. (Aemilius Paulli f.) Paullus
suf. M. Herennius M. f. Picens

- Aug. XXV) P. Vinicius M. f.: P. Alfenus P. f. Varus
suf. P. Cornelius Cn. f. (Lentulus) Scipio
 T. Quinctius T. f. [Crispi]nus Val[erianus]
 . Caesar] decessit XIII k. Oct. (*read:* Sept., *cf.* Calendars, p. 50)
- [Aug. XXVI) L. Aelius L. f. Lamia: M. Servilius (M. f.)
suf. P. Silius P. f.
 L. Volusius L. f. [Saturni]n(us)
- (Aug. XXVII, Tib. VI) Sex. Aelius Q. f. Catus: C.
 Sentius (C. f.) Saturn(inus)
suf. Cn. Sentius C. f. Saturnin(us)
 C. Clodius C. f. Lycinus
 . Caesar decessit VIII k. M[art.]
 [VIII k. Mart. C. Caesar] Aug. f. dec[essit in Lycia annum
 s XXI]II. Romae iustit[ium indictum est] donec ossa eius in
 esol[aicum inlata sunt.] V eid. Sept. bellum cum [hostibus p. R.
 is] in Armenia percuss[us est dum obsidet Ar]ta[g]iram Ar[-
 iae oppidum]
- (Aug. XXVIII, Tib. VII) L. Valerius Potiti f. Messalla
 Volesus: Cn. Cornelius L. f. Cinna Mag(nus)
suf. C. Vibius C. f. Postimus
 C. Ateius L. f. Capito
- (Aug. XXIX, Tib VIII) M. Aemilius Paulli f. Lepidus:
 L. Arruntius L. f.
suf. L. Nonius L. f. Asprenas
- (Aug. XXX, Tib. IX) Q. Caecilius Q. f. Metellus
 Creticus Silan(us): A. Licinius A. f. Nerva Silianus
suffectus, named (Lucilius) Long(us) is recorded as colleague of
 icus in *Cal. Amit.* under August 10th (*see* Calendars, p. 50).
- (Aug. XXXI, Tib. X) M. Furius P. f. Camill(us): Sex.
 Nonius L. f. Quinctilian(us)
suf. L. Apronius C. f.
 A. Vibius C. f. Habitus
- (Aug. XXXII, Tib. XI) C. Poppaeus Q. f. Sabinus: Q.
 Sulpicius Q. f. Camerinus
suf. M. Papius M. f. Mutilus
 Q. Poppaeus Q. f. Secund(us)

A.D. 10. (Aug. XXXIII, Tib. XII) P. Cornelius P. f. Dolabella: C. Iunius C. f. Silanus flam. Mart.

suf. Ser. Cornelius Cn. f. Lentulus Malug(inensis) flam. Dial.

Q. Iunius Blaesus

A.D. 11. (Aug. XXXIV, Tib. XIII) M'. Aemilius Q. f. Lepidus: T. Statilius (T. f.) Taurus

suf. L. Cassius L. f. Longinus

A.D. 12. (Aug. XXXV, Tib. XIV) Germanicus Caesar Ti. f.: C. Fonteius C. f. Capito

suf. C. Visellius C. f. Varro

A.D. 13. (Aug. XXXVI, Tib. XV) C. Silius P. f. Caecina Lar-gus: L. Munatius L. f. Plancus

In *Cap.* and *Ant. Min.* no *suffectus* recorded; *Arv.* appears to give a *suffectus* whose name ends in -gus. Degrassi, *Epigraphica* viii (1946), 34 ff., would place as *suffecti* in this year Favonius (*see our no. 209*) and M. Lollius, M. f.

A.D. 14. (Aug. XXXVII, Tib. XVI) Sex. Pompeius (Sex. f.): Sex. Appuleius (Sex. f.)

no *suffecti*

Ost. [August. I]II Ti. Caesar cens. [egerun]t. c. s. c. R. k.¹ [xxxxxi]DCCCC
[....xi]v k. Sept. Augustus [excessit]

Cupr. [Caesar Aug. elatu]s funere pub[lico et crematus in Campo Ma]rtio. Caesar A[ug.]....

¹ c(ensa) s(un) c(ivium) R(omanorum) k(apita)

A.D. 15. (Tib. XVII) Drusus Caesar Ti. f.: C. Norbanus (C. f.) Flaccus

suf. M. [Iu]nius (C. f.) Silanus

A.D. 16. (Tib. XVIII) Sisenna Statilius (T. f.) Taurus: L. Scribonius (L. f.) Libo

suf. (C. Vibius) Rufinus

(C. Pomponius L. f.) Graecinus

(*Ant. Min.* wrongly gives: C. Vibius Libo, C. Pompeius Graecina)

Ost. [.....] populo patuit

- . (Tib. XIX) L. Pomponius (L. f.) Flaccus: C. Caelius
(C. f.) Rufu[s]
suf. C. Vibius Marsu[s]
L. Voluseius Procul(us)
- VII k. Iun. Germ]anic. Caes[a]r [triumphavi]t ex German.
- . (Tib. XX) Ti. Caesar August(us) III: Germanicus (Ti.
Aug. f.) Caesar II
suf. L. Seius Tubero
[Livi]neius Regulus
C. Ru[be]llius (C. f.) Blandus
[M. Vip]stanus Gallus
- ' . (Tib. XXI) M. Iunius (M. f.) Silanus (Torquatus):
L. Norbanus (C. f.) Balbus
suf. P. Petronius (P. f.)
- I idus Dec. iustitium ob excessum G[er]manici (*read:* Oct., cf.
Endars, p. 53)
- . (Tib. XXII) M. Valerius (M. f.) Messalla Messallinus:
M. Aurelius (M. f.?) Cotta (Maximus Messallinus?)
no *suffecti*
- V k. Iun. Drusus [Caesar] triumphavit ex Ill[yrico.] VII idus
. Nero to[g. vir.] sumpsit. cong. di[visum.]
- . (Tib. XXIII) Ti. Caesar (Augustus) IV: Drusus (Ti.
Aug. f.) Caesar II
- I. (Tib. XXIV, Drusus I) D. Haterius (Q. f.) Agrippa:
C. Sul[pici]us (Ser. f.) Galb[a]
- I. (Tib. XXV, Drusus II) (C. Asinius C. f.) [P]ollio: (C.
Antistius C. f.) [V]etus
suf. (C. Stertinus M. f.) [M]axim(us)
- I. (Tib. XXVI) (Ser.) [Co]rnelius (Ser. f.) Cethegus: (L.)
[Vis]ellius (C. f.) Varro
suf. C. Calpurn(ius) Aviola
P. (Cornelius P. f. Lentulus) Scipio

A.D. 25. (Tib. XXVII) Cossus Cornelius (Cossi f.) Lentulus:
M. A[s]inius (C. f.) Ag[r]ippa

CIL. i. 766 gives C. Pet(ronius) as *suffectus* this year.

A.D. 26. (Tib. XXVIII) Cn. (Cornelius Cossi f. Lentulus
Gaetulicus): C. Ca[lvisius] (C. f. Sabinus)

Degrassi places here as *suffecti* (cf. *ILS.* 7918):

Q. Iunius Q. f. Blaesus
L. Antistius C. f. Vetus

A.D. 27. (Tib. XXIX) L. Calpur[nius] (Cn. f. Piso): M.
(Licinius M. f.) Crassus Frugi

suf. P. (Cornelius?) Le[ntulus?] C. Sall[ustius] (Passienus Crispus)

A.D. 28. (Tib. XXX) (C. Appius) Iunius (C. f.) S[ilanu]s: P.
Silius Nerva

Degrassi places here as *suffecti* (cf. *ILS.* 6099, *our no.* 354):

L. Iunius Silanus
C. Vellaeus Tutor

A.D. 29. (Tib. XXXI) L. Rubell(ius Geminus): C. Fufius
(C. f.) G[eminus]

suf. A. Plautius (A. f.)
L. Nonius (L. f.) Aspr[enas]

A.D. 30. (Tib. XXXII) L. Cassius (L. f.) Longinus: M. Vinicius
(P. f.)

suf. L. Naevius (L. f.) Surdinus
C. Cassius (L. f.) Longinus

Ost. IIII idus Mart. arcus Dru[si] dedicatus

A.D. 31. (Tib. XXXIII) Ti. Caesar Aug[us]tus

suf. Faustus Cornelius Sulla
Sex. Tedius (L. f. Valerius) Catullu[s]
L. Fulcinius Trio
P. Memmius (P. f.) Regulus

(The name of the second *cos. ord.*, L. Aelius L. f. Seianus, is omitted;
cf. *ILS.* 6044, *our no.* 53.)

Ost. XV k. Nov. Seianus s[trang.]. VIII k. Nov. Strabo [Seiani] f.
strang. VII k. No[v.] Apicata Seiani se occidi[t.] Dec. Capito
Aelia[nus et] Iunilla Seiani [in Gem.] iacuerunt

2. (Tib. XXXIV) Cn. Domitius (L. f.) Ahenobarbus:
 (L.) Arrunt(ius) Camillus (L. f. Scribonianus)
suf. A. Vitellius (P. f.)

3. (Tib. XXXV) L. Livius Ocella Ser. Sulpicius (C. f.)
 Galba: L. [C]ornelius Sulla Felix
suf. L. Salvius (M. f.) Otho
 C. Octaviu[s] (Laenas)

....] Aug. coniur. Seian[i exstincta e]t compl[ures in s]calis
 mon. iacuer.] Dec. Lami[a praef. urb. exc.]

4. (Tib. XXXVI) [Pa]ullus Fabius Persic(us): L.Vi[tellius]
 (P. f.)
suf. Q. Marc(ius) Barea Sor[anus]
 T. Rustius (Nummius) Gallu[s]

5. (Tib. XXXVII) (C. Cestius Gallus): M. Servilius (M.
 f. ?) Noni[anus]
suf. [D. V]alerius As[iaticus]
 [P. Gab]inius S[ecundus]

6. (Tib. XXXVIII) (Sex. Papinius Q. f. Allenius): (Q.
 Plautius A. ? f.)
suf. M. Porcius (M. f. ?) Cato

Degrassi puts here an additional *suffectus* (Frontin. *de aqu.* 102):
 A. Didius Gallus

k. Nov. pars circi inter vitores arsit, ad quod T[i.] Caesar HS
 public. [d.]

7. (Tib. XXXIX, Gaius I) Cn. Acerronius (Proculus):
 C. (Petronius) Pontius Ni[grinus]
suf. C. Caesar Aug(ustus) Germ[anicus]
 Ti. Claudius Nero Ger[manicus]
 A. Caecina Paetu[s]
 C. Caninius (C. f.) Rebilu[s]

XVII k. Apr. Ti. Caesar Misen[i] excessit. IIII k. Apr. corpus in
 se perlatum per mili[t.] III non. Apr. f(unere) p(ublico) e(latus)
 t.). k. Mais Antonia diem suum obit. k. Jun. cong. d. * LXXV.
 III [k.] Aug. alteri * LXXV.

THE CALENDARS

(Fasti Anni Iuliani)

THE following calendar has been conflated from the epigraphic calendars and similar documents quoted below. They will be collected in the forthcoming vol. xiii, fasc. 2, of the *Inscriptiones Italiae*. For earlier reconstructions cf. Mommsen, *CIL*. i², pp. 205–339, and J. Gagé, *Res Gestae Divi Augusti* (1935), pp. 155–85.

The following abbreviations are used (f.a. = fasti anni) :

- All.* = f.a. Allifani, *CIL*. i, p. 217.
Amit. = f.a. Amiternini, *CIL*. i, p. 243.
Ant. = f.a. Antiates, *CIL*. i, p. 247; *Inscr. Ital.* xiii. 1, p. 328.
Arv. = acta Arvalium, *CIL*. i, p. 214.
Arv.² = „ „ *CIL*. vi, pp. 460 ff., nos. 2023 ff.; p. 3312.
Cae. = f.a. Caeretani, *CIL*. i, p. 212.
Cum. = feriale Cumnanum, *ILS*. 108.
Maf. = f.a. Maffeianni, *CIL*. i, p. 222.
Opp. = f.a. Oppiani, *CIL*. vi, p. 3315.
Phil. = Philocalus, *CIL*. i, p. 254.
Pigh. = f.a. Pighiani, *CIL*. i, p. 246.
Pinc. = f.a. Pinciani, *CIL*. i, p. 219; *Inscr. Ital.* xiii. 1, p. 277.
Prae. = f.a. Praenestini, *CIL*. i, p. 230.
Prae.² = „ „ *Ann. ép.* 1898, no. 14.
Prae.³ = „ „ *Ann. ép.* 1922, no. 96.
Prae.⁴ = „ „ *Ann. ép.* 1937, no. 4.
Silv. = Polemius Silvius, *CIL*. i, p. 254.
Val. = f.a. Vallenses, *CIL*. i, p. 240; *Inscr. Ital.* xiii. 1, p. 316.
Vat. = f.a. Vaticani, *CIL*. i, p. 242.
Ver. = f.a. Verulani, *Ann. ép.* 1937, no. 5.

January 7 (vii id. Ian.)

43 B.C.

Cum. e[o die Caesar] primum fasces sumpsit. supp[li]catio Iovi
semp[terno]

Prae. imp. Caesar Augustu[s] primum fasces sumpsit] Hirtio et
Pansa [cos.....]

*Cf. our no. 100 A, 23:VII quoq. idus Ianuar. qua die primum im-
perium orbis terrarum auspicatus est...*

Year?

Prae. VIIvir epul. creatus [estcos.]

January 8 (vi id. Ian.)

A.D. 13.

Prae. signum Iustitiae Augus[tae dedicatum Planco] et Silvio
cos.

try 11 (iii id. Ian.)

.....d[ebellavit imp. Caesar Augustus tertium] ab iulo et Ianum c[lausit se V et Appuleio cos.]

try 12 (pr. id. Ian.)

Augustus Ti. Caesarem es[.....?]

try 13 (id. Ian.)

corona quern[a uti super ianuam domus imp. Caesaris]
usti poner[etur senatus decrevit quod rem publicam]
L. rest[i]tui[t]

Ovid, *Fasti* i. 589.

try 14 (xix k. Febr.)

[¹dies vi]tiosus [ex s.]c. An(tonii) natal.
vitiosus

Suet. *Claud.* ii. 6: Drusi natalis (38 B.C.)

try 16 (xvii k. Febr.)

² eo di[e Caesar Augustu]s appellatus est. supplicatio
gusto

imp. Caesar [Augustus est a]ppellatus ipso VII et Agrip[pa
cos.]

Ovid, *Fasti* i. 490; Censorinus, *de die natali* 21. 8.

³ Ti. Caesar ex Pan[nonia ovans urbem intr]avit

10

fer. ex s.c. quod eo die aedis [Con]cordiae in foro dedic. est
Concordiae Au[gustae aedis dedicat]a est P. Dolabella C.
vano co[s].

Ovid, *Fasti* i. 645 f.

try 17 (xvi k. Febr.)

C.

feriae ex s.c. quod eo die Augusta nupsit divo Aug[us]t[o]

Probably A.D. 5 or 9

*Prae.*⁴ pontifices a[ugures XV]vir s.f. VII]vir. epulonum victimas imm[ol]ant n[umini Augusti ad aram q]uam dedicavit Ti. Caesar. fe[ri]ae ex s.c. q]uod e.d. Ti. Caesar aram divo Aug. patri dedicavit

A.D. 41(?)

*Arv.*² (no. 2032) [ob consecr?]ationem divae Aug. in tem[plo novo?] divo Augusto bovem mar[em, divae Augustae] vaccam

January 17–22 (xvi–xi k. Febr.)

From A.D. 14 annually

Phil. Silv. ludi Palatini

January 27 (vi k. Febr.)

A.D. 6

Prae. aed[is Castoris et Po]llucis dedicat[a est]

Cf. Ovid, *Fasti* i. 705 f.

January 29 (iiii k. Febr.)

Year? (after 12 B.C.)

Prae. feriae ex [s.c. quod eo die] ab imp. Caes. [Augusto pont.] maxi[mo....] marina [.....]

January 30 (iii k. Febr.)

58 B.C.

*Arv.*² (no. 2028) ... natali Iuliae Augustae...

9 B.C.

Cum. [eo die ara Pacis Aug. dedicata] est. supplicatio imperio Caesaris Augusti cust[odis civium Romanorum orbisque terrar?]um

Cae. fer. ex s.c. q.e.d. ara Pacis Aug. d.

Prae. feriae ex s.c. quo[d eo] die ara Pacis Augusta[e in campo] Martio dedicata [e]st Druso et Crispino c[onsul]os.]

Cf. Ovid, *Fasti* i. 709 ff.

January 31 (pr. k. Febr.)

36 B.C.

*Arv.*² (no. 2028) ... natali Antoniae Augustae....

ry 5 (non. Febr.)

eriae ex s.c. quod eo die imperator Caesar Augustus
 ex maximus trib. potest. XXI cos. XIII a senatu
 oque Romano pater patriae appellatus
 id, *Fasti* ii. 127 ff.

ry 21 or 22 (viii k. Mart.)

69, 25: . . . di[em]que eum quo die C. Caesar obit, qui
 st a.d. viii k. Martias, pro Alliensi lu[gub]rum memoriae

. . .
 ii k. Mart.) [inferiae C.] Caesaris
 sti p. 39.

6 (pr. non. Mart.)

oc die Caesar pontif. maxim. fact. est
 eo die Caesar pontifex ma]ximus creatus est. suppli-
 o Vestae, dis publ. P(enatibus) p. R. q(uiritium)
 e[riae ex s.c. quod eo die i]mp. Caesar August. pont.
 . factus est Quir]inio et Valgio cos. IIviri ob [eam rem
 lant, p]opulus coronatus feriatus [agit]
 id, *Fasti* iii. 417 ff., and *Fasti*, p. 37.

10 (vi id. Mart.)

. 101, 20: qua die Ti. Caesar pontif. maximus felicissime
 reatus
 feriae ex s.c. q. [e. d.] Ti. Caesar pontifex max. fac. est
 so et Norbano [cos.]
 er. ex s.c. q. e. d. Ti. Caes. pont.] maxim. est factus [Drus]o
 orbano cos.

16 (xvii k. Apr.)

7

Fasti, p. 43 (Tiberius' death and funeral).

14 (xviii k. Mai.)

[eo die Caesar primum vicit. supplicatio Victoriae
 ustae

vid, *Fasti* iv. 627.

April 16 (xvi k. Mai.)

43 B.C.

Cum. [eo die Caesar primum imperator app]ellatus est. supplicatio Felicitati imperi

Cf. Ovid, *Fasti* iv. 673 ff.

April 23 (viii k. Mai.)

A.D. 22

Prae. sig. divo Augusto patri ad theatrum Marc[ell.] Iulia Augusta et Ti. Augustus dedicaverunt

April 24 (viii k. Mai.)

27 B.C.

Prae. Ti. Caesar togam virilem sumpsit imp. Caesare VII M. Agrippa III cos.

April 28 (iiii k. Mai.)

12 B.C.

Cae. fer. q. e. d. sig. Vest. in domo P(alatina) dedic.

Prae. feriae ex s.c. quod eo di[e aedicul]a et [ara] Vestae in domu imp. Caesaris Augu[sti po]ntif. ma[x.] dedicatast Quirinio et Valgio cos.

Cf. Ovid, *Fasti* iv. 949 ff.

May 1 (k. Mai.)

A.D. 37

See *Fasti*, p. 43 (death of Antonia).

May 12 (iiii id. Mai.)

From 19 B.C. annually

Cum. [eo die aedes Martis dedicatast. supplicatio Molibus Martis

Maf. Iud. Mart. in circ.

Phil. Martialici

Cf. Ovid, *Fasti* v. 595 ff.

May 24 (viii k. iun.)

15 B.C.

Cum. [Germanici Caesaris natalis. supplicatio Vestae

Arv.² (no. 2030) . . . ob natalem Germanici [Caesaris] . . .

(vii k. Iun.)

fer. ex s.c. quo]d eo die [Germanicus C]aeser [triumphus] invictus (*sic*) est [in urbem]

(v k. Iun.)

[fer. ex s.c. qu]od eo die [Drusus Caesar triumphans] tus est in urbem]

sti, p. 41.

(vii id. Iun.)

sti, p. 41 (Nero's toga virilis).

6 or 27 (vi or v k. Iul.)

vi. k. Iul.) fer. ex s.[c. q]uo[d eo die [imp.] Augus[tus] [tav]it [sibi] filiu[m Ti. Caesarem] Aelio [et Sentio cos.] ll. Pat. ii. 103 (V k. Iul.)

(iii non. Iul.)

fer. ex s.c. q. e. d. ara Pacis Aug. in camp. Mar. constituta erone et Varo cos.

a P]acis August. [c]onstitut.

t 1 (k. Aug.)

[Aegypt]us in potestatem po[publi Romani redacta.] riae Virgini in Palatio. Spei in foro holitorio. fer. [ex. q. e. d. imp. Caes[ar Aug. rem publicam tristissimo peri- i]beravit]

pei] in foro holit. f. ex s.c. [q. e. d. imp. Caesar rem pu]blic. ss. periculo [libera]vit

teriae ex s.c. q. e. d. imp. Caesar divi f. rem public. ssimo periculo liberat (*sic*)

pei. Aug. Alexan(driam) recepit

tal. Ti. Claudii Germanici

i. Clau[di] Caes. Aug. nat.]

et. *Claud.* 2.

2 B.C.

Vell. Pat. ii. 100: dedicato Martis templo.

Cf. Dio 60. 5. 3.

August 3 (iii non. Aug.)

Probably A.D. 8

Ant. Ti. Aug. (in) Inlyrico vic(it)

August 10 (iiii id. Aug.)

Probably A.D. 7

Val. feriae. arae Opis et Cereris in vico Iugario constitutae sunt
Amit. feriae quod eo die arai Cereri Matri et Opi Augustae ex
 voto suscepto constituta[e] sunt Cretico et Long. c[os.]

Ant. feriae Cereri et Opi Aug.

August 13–15 (id. Aug., xix, xviii k. Sept.)

29 B.C.

Ant. (xix k. Sept.) August. triump(havit)

Cf. Fasti, p. 35, and Dio 51.21.5 ff.

August 18 (xv k. Sept.)

29 B.C.

Amit. All. divo Iulio ad forum

Ant. aedis divi Iul. ded.

Cf. also *frag. min.* 8, *CIL.* i², p. 252; *CIL.* vi, p. 3317, no. 32499.

August 19 (xiiii k. Sept.)

43 B.C.

Cum. [eo die Caesar pri]mum consulatum in[iit. supplicatio
]

Cf. Tac. *Ann.* i. 9, Dio 56. 30. 5.

A.D. 14

Amit. dies tristissi(mus)

Ant. Augustus excess(it)

Cf. Suet. *Aug.* 100. 1, Tac. Dio ll. cc., and Fasti, p. 40.

August 20 (xiii k. Sept.)

A.D. 2

Ant. infer(iae) L. Caesaris

Our no. 68, 17: . . . quodannis a.d. x[iii k. Sept. p]ublice manibus
 eius . . .

Cf. Fasti, p. 39.

t 28 (v k. Sept.)

. d. ara Victoriae in curia dedic. est
ria[e h. d.] q. de[ae Vict. ara] de[d]icata est

t 31 (pr. k. Sept.)

at. C. Caesaris Germanici
at. Germanic(i)

ñber 1 (k. Sept.)

ovi Tonanti in Capitolio. Iovi Libero, Iunoni Reginae
rentino

Iovi Tonanti in Capitolio

iae Iovi

o 54. 4. 2.

ñber 2 (iiii non. Sept.)

iae ex s.c. imp. Caesaris h(onoris) c(ausa) quod eo die
(apud) Actium

fer. ex s.c. quod eo die imp. Caes. divi f. Augustus
Actium vicit se et Titio cos.

ug. ad Ac]ti[um vic.]

ct[i.....]

o 51. i. 1; Lydus, *de mensibus* 4. 80.

ñber 3 (iii non. Sept.)

iae et supplications ad omnia pulvinaria q.e.d. Caesar
ist. in Sicilia vicit

fer. et supplications apud omnia pulvinaria quod eo die
divi f. vicit in Sicilia Censorin. et Calvis. cos. (*wrong date*)

en September 4 and 22 (pr. non. Sept.-x k. Oct.)

..... eo die exer]citus Lepidi tradidit se Caesari.
li[c]a[tio.....]

ñber 9 (v id. Sept.)

asti, p. 39 (A.D. 4) (wounding of C. Caesar).

September 13 (id. Sept.)

A.D. 16

Amit. fer. ex s.c. q. e. d. nefaria consilia quae de salute Ti. Caes. liberorumque eius et aliorum principum civitatis deq(ue) r.p. inita ab M. Libone erant in senatu convicta sunt

September 14 (xviii k. Oct.)

A.D. 23

Opp. inferiae Drusi Caesaris

Ant. infer(iae) Dr[usi Caesaris]

September 17 (xv k. Oct.)

A.D. 14

Opp. feriae ex s.c. [quo]d eo die honores caelestes divo Augusto [a se]natu decreti sunt Pompeio et Appuleio cos.

Amit. fer. ex s.c. q. e. d. divo Augusto honores caelestes a senatu decreti Sex. Appul. Sex. Pomp. cos.

Ant. [Aug. hon.] cael. d[ecreti]

September 23 and 24 (viii et viii k. Oct.)

63 B.C.

Cum. [n]atalis Caesaris. immolatio Caesari hostia, supp[li]catio

Pinc. fer. ex. s.c. quod is dies imp. Caesar. natalis est

Arv. f. ex s.c. q. e. d. imp. Caesar Aug. pont. ma[x.] natus est. Marti Neptuno in campo, Apollini ad theatrum Marcelli

*Arv.*² (no. 2028) . . . natali divi Augusti divo Augusto [bo]vem marem inmola]vit . . .

Maf. h. d. Augusti natalis. lud. circ.

Our no. 100 A, 14: . . . VIII k. Octobr. qua die eum saeculi felicitas orbi terrarum rectorem edidit . . . et VIII k. Octob. . . .

Our no. 101, 4: victimae natali Aug. VIII k. Octobr. duae . . . VIII et VIII k. Octobr. inmolentur . . .

Val. nata[lis imp. Caesaris]

Pigh. nat. Aug., epul(um)

Phil. n. divi Augusti

Cf. Suet. *Aug.* 5; *our no.* 98, 51 f.

October 5 (iii non. Oct.)

From A.D. 14 annually

Amit. ludi divo Augusto et Fort. Reduci committ(untur)

See also Oct. 12.

er 7 (non. Oct.)

n 15 and 11 B.C.

Orus Caesaris natalis. supplicatio Vestae

er 9 (vii id. Oct.)

Geni. publico, faustae Felicitat., V.V. in Capit. Apollin. alat.

genio public., faustae Felicitati, Vener(i) Victr(ici) in tol. Apol. in Pal. ludi.

udi. Aug. aed. Apol. dedicavit

er 10 (vi id. Oct.)

9

infer(iae) Germanic(i)

er 12 (iii id Oct.)

fer. ex s.c. q. e. d. imp. Caes. Aug. ex transmarin. provinc. em intravit araq. Fort. Reduci constit(uta)

feriae ex s.c. divu[s Aug. ex transmarinis provinciis t et aram Fortunae Reduci dicavit]

August(ales)

Augustales. c(ircenses) m(issus) XXIV

also Oct. 5.

er 18 or 19 (xv or xiv k. Nov.)

bly 48 B.C.

eo die Caesar togam virilem sumpsit. supplicatio Spei et e[ntuti]

(XIV k. Nov.) divus Aug. tog. [v]irilem sum(psit)

ber 18 (xv k. Nov.)

31

Fasti, p. 42 (death of Seianus and family); cf. *our nos.* 51 and 52.**ber 23 (x k. Nov.)**

C.

3 [imp. Caesa]r Augustus vicit Philippis posteriore proelio ito occiso

12

3 Ti. Caesar curru triumphavit ex Ilurico

On or before October 26 (vii k. Nov.)

After 17 B.C.

Arv.² (no. 2029) ...nata[li] Agrippinae Germanici Caes]aris
matris [C. Caesaris Augusti Ger]manici

End of October or Beginning of November

40 B.C.

See Fasti, p. 33 (Octavian's first *ovatio*).

November 6 (viii id. Nov.)

A.D. 16

Ant. Agripp(inae) Iul(iae) nat.

Arv.² (no. 2041, cf. 2039) ...ob natalem Agrippinae Aug.
matris...

November 13 (id. Nov.)

36 B.C.

See Fasti, p. 34 (Octavian's second *ovatio*).

November 16 (xvi k. Dec.)

42 B.C.

Cum. natalis Ti. Caesaris. supplicatio Vestae

Ant. Aug. natal.

Arv.² (no. 2025, cf. 2028) ...[ob natalem] Ti. Caesaris divi
August[i f. Augusti pontificis maximi] tribunic. potestate
XXXV[II]...

December 15 (xviii k. Ian.)

19 B.C.

Cum. eo die a[r]a Fortunae Reducis dedicatast quae Caesarem
A[ugustum ex transmari]nis provincis red[uxit.] supplicatio
Fortunae Reduci

Amit. (xvii k. Ian.) ara Fortunae Reduci dedic. est

III

HISTORICAL EVENTS

enarius, 45–44 B.C., Spain. Grueber, ii, p. 370; cf. nos. 93 ff.

v. Head of Pompey. SEX. MAG. PIVS IMP.

v. Pietas. PIETAS

s, 45–44 B.C., Spain. Grueber, ii, p. 372, nos. 104 ff.

v. Head of Janus. MAGNVS PIVS IMP. F.

v. Prow. EPPIVS LEG.

enarius, 43–42 B.C., East. Grueber, ii, p. 471, nos. 38 ff.

v. Head of Libertas. LEIBERTAS

v. CAEPIO BRVTVS PRO COS.

enarius, 43–42 B.C., East. Grueber, ii, p. 480, nos. 68 ff.

v. Head of Brutus. L. PLAET. CEST. BRVT. IMP.

v. Cap of Liberty between two daggers. EID. MAR.

enarius, c. 42–38 B.C., Sicily. Grueber, ii, p. 560, nos. 7 ff.

v. Head of Pompey. MAG. PIVS IMP. ITER.

v. Neptune. PRAEF. CLAS. ET ORAE MARIT. EX S.C.

enarius, 18–17 B.C., Spain. Mattingly, p. 59, nos. 323 ff.; cf. 357.

v. Head of Augustus. CAESAR AVGVSTVS

v. Comet. DIVVS IVLIVS

enarius, 41 B.C., issue by L. Antonius, Gaul (? Italy ?). Grueber, p. 401, no. 67 f.; cf. 65 f., 69 ff.

v. Head of Antony. M. ANTONIVS IMP. IIIVIR R.P.C.

v. Pietas (? more likely Fortuna), with lighted censer (? or ?) and cornucopiae on which two storks. PIETAS COS.

lureus, c. 39 B.C., Parthia. Grueber, ii, p. 500, no. 131; cf. 132.

bv. Head of Labienus. Q. LABIENVS PARTHICVS IMP.

ev. Parthian horse with bridle, saddle, and bow-case

probably 36 B.C., Narona (Dalmatia). ILS. 8893.

sp. Caesari divi f. Sicilia recepta C. Papius Celsus, M. Papius ius fratres

- 10.** Denarius, c. 32–31 B.C., East (? Italy?). Grueber, ii, p. 525, nos. 179 ff.

Obv. Head of Antony. ANTONI ARMENIA DEVICTA

Rev. Bust of Cleopatra. CLEOPATRAE REGINAE REGVM FILIO-RVM REGVM

- 11.** Forum Livii. ILS. 2672.

C. Baebius T. f. Clu. tr. mi[l. leg.] XX, praef. ora[e] marit. His]pan. citer[ioris b]ello Actensi IIIIvir i. d. arb.¹ M. Sappini L. f. et Gallae l.

¹ arb(itratu)

- 12.** Dedication after Actium. 29 B.C., Nicopolis. Ann. Ep. 1928, 15; 1937, 114.

[Nep]tuno [Marti] [Apollini Actio ?]...[imp. Caesa]r div[i f.] . . . [cons]ul . . . [i]mperat[or se]ptimum . . . pac[e] parta terra [marique q]uod in hac regio[ne] c]astr[a] [posuit] [e] quibu[s] egr]essu[s] vict[ori]am con]sec[utus est] . . .

Reconstruction from many small pieces and uncertain in parts.

- 13.** Silver quinarius, 29–27 B.C., East. Mattingly, p. 105, nos. 647 ff.

Obv. Head of Augustus. CAESAR IMP. VII

Rev. Victory on *cista mystica*. ASIA RECEPTA

- 14.** Bases of obelisks, 10–9 B.C., Rome. ILS. 91.

imp. Caesar divi f. Augustus pontifex maximus imp. XII cos. XI trib. pot. XIV Aegupto in potestatem populi Romani redacta Soli donum dedit

- 15.** Denarius, 28 B.C., East. Mattingly, p. 106, nos. 650 ff.; cf. 655 ff.

Obv. Head of Augustus. CAESAR COS. VI

Rev. Crocodile. AEGVPTO CAPTA

- 16.** Denarius, 29–27 B.C., East. Mattingly, p. 101, nos. 617 ff.; cf. 616.

Obv. Victory on ship's prow, with wreath and palm.

Rev. Octavian in quadriga. IMP. CAESAR

- 17.** 29 B.C., Rome, Forum. ILS. 81.

senatus populusque Romanus imp. Caesari divi Iuli f. cos. quint. cos. design. sext. imp. sept. re publica conservata

- stradrachm, 28 B.C., Ephesus. Mattingly, p. 112, nos. 691 ff.
 . Head of Augustus. IMP. CAESAR DIVI F. COS. VI LIBER-
 P. R. VINDEX
 . Pax with *cista mystica*. PAX

æstertius, 23 B.C., Rome. Mattingly, p. 29, nos. 134 ff.; cf. 139 ff.,
 ff., etc., also 5 f., 51, 314, 317, 330 f., etc.

- . Oak-wreath. OB CIVIS SERVATOS

. S. C. CN. PISO CN. F. IIIVIR A. A. A. F. F.¹

¹ a(uro) a(rgento) a(ere) f(lando) f(erundo)

Mylasa (Asia). Abbott and Johnson, *Municipal Administration in the Roman Empire*, no. 32, ll. 9 ff.

... τῆς πόλεως οὐδ[ἐ τὴν]|| ἐπανόρθωσιν τῶν ἐκ τῆς Λαβιήνο[υ] 10
 ας ἐρειπίων ἑτοίμως ἀ[v]|αφερούσης, ὃ δὴ καὶ αὐτοὶ προιδόμε[νοι]
 νεισμοῖς ἴδιωτῶν [εἰς]|| χρέα δημόσια τὴν πόλιν ὑπηγάγο[ν]το,
 ἀ τὸ καθ' ὑπαλλαγὴ[ν ἀνα|λ]ωμάτων τὴν Καίσαρός ὑπὲρ
 σέ[ων.....]|

t of what seems to be a letter of a proconsul to Mylasa, concerning financial difficulties of the city; it is very obscure, and we omit ll. 1-9. i.e. reference to Labienus cf. our no. 8.

April 15, 29 B.C., Philae. ILS. 8995.

Cornelius Cn. f. Gallu[s eq]ues Romanus pos[t] rege[s] | a
 ure deivi f. devictos praefect[us Alex]andreae et Aegypti
 us, defection[is] | Thebaidis intra dies XV quibus hostem
 ;, bis a]cie victor, V urbium expugnator Bore[se]los Copti
 nices Diospoleos meg[ales] Op]hieu, ducibus earum defec- 5
 um inter[ce]||ptis exercitu ultra Nili cataracte[n trans-
 to, in quem locum neque populo | Romano neque regibus
 apti [arma ante s]unt prolata, Thebaide, communi om-
 im regum formidine, subact[a] leg[atisque re]gis Aethiopum
 hilas auditis eoq[ue] | rege in tutelam recepto, tyrann[o]
 icontas]choenundi Aethiopiae constituto, die[is] | patrieis
 il[o adiu]tori d. d. ||

]άος Κορνήλιος Γναιόν υἱὸς Γάλλ[ος ἵππεὺς] 'Ρωμαίων, μετὰ τὴν 10
 λυσιν τῶν | ἐν Αἴγυπτῳ βασιλέων πρῶτος ὑπὸ Καίσ[αρος ἐπὶ]
 Αἴγυπτου κατασταθείς, τὴν Θηβαΐδα ὁ ποστᾶσαν ἐν πεντεκαΐδεκα

ἡμέραις δὶς [ἐν παρ]ατάξει κατὰ κράτος νικήσας, σὺν τῷ τοὺς ἥγεμόν-
νας τῶν ἀντιταξαμένων ἐλεῦν πέν[τε τε πό]λεις τὰς μὲν ἐξ ἔφόδου, τὰς
δὲ ἐκ πολυορκί[as] | καταλαβόμενος, Βόρησιν Κόπτον Κεραμική[ν]
Διόσπολιν μεγάλην Ὁφιῆν, καὶ σὺν τῇ στρατιᾷ ὑπεράρας τὸν ¹⁵
καταράκτην, ἀβάτου στρατια[ν τῆς χώρ]ας πρὸ αὐτοῦ γενομένης, καὶ
σύμπασαν τὴν | Θηβαΐδα μὴ ὑποταγεῖσαν τοῖς βασιλεῦσιν [ὑποτάξ]ας,
δεξάμενός τε πρέσβεις Αἰθιόπων ἐν Φύλαις καὶ προξενίαν παρὰ τοῦ
βασιλέως λ[αβὼν τύ]ραννόν τε τῆς Τριακοντασχοίνου τοπαρχία[ς] | μᾶς
ἐν Αἰθιοπίᾳ καταστήσας, θεοῖς πατ[ρώοις καὶ Ν]είλῳ συνδήπτορι
χαριστήρια.

22. Potentia (Picenum). ILS. 82.

Primus Marc[.....] VIvir Au[g.] (*Victory holding shield*)
s. p. q. R. Augusto dedit clupeum virtutis [c]le[me]nti[ae
ius]t[itiae pietatis causa]

23. Altar, with Victory holding shield, Rome. ILS. 83.

senatus populusq. Romanus imp. Caesari divi f. Augusto
pontif. maxum. imp. (vac.) cos. (vac.) trib. potestat. (vac.)

**24. Denarius, 18-17 B.C., Spain. Mattingly, p. 59, no. 322; cf. 333 ff.,
353 ff., etc.**

Obv. Head of Augustus.

Rev. Shield inscribed CL. V.¹ S.P.Q.R. CAESAR AVGVSTVS
¹ cl(ipetus) v(irtutis)

25. Denarius, 12 B.C., Rome. Mattingly, p. 26, no. 124 f.

Obv. Head of Augustus. AVGVSTVS

Rev. Augustus, with shield inscribed C.V.,¹ placing star on
statue of Agrippa. L. LENTVLVS FLAMEN MARTIALIS
¹ c(lipeus) v(irtutis)

**26. Denarius, 18 B.C., Rome. Mattingly, p. 3, no. 10 ff.; cf. 40 f.,
56 ff.**

Obv. Head of Liber. TVRPILIANVS IIIVIR

Rev. Kneeling Parthian, extending standard. CAESAR AVGVS-
TVS SIGN. RECE.

27. Aureus, 18-17 B.C., Spain. Mattingly, p. 73, nos. 427 ff.

Obv. Head of Augustus. S.P.Q.R. IMP. CAESARI AVG. COS. XI
TR. POT. VI

Rev. Triumphal arch. CIVIB. ET SIGN. MILIT. A PART. RECVP.

Denarius, 18 B.C., Rome. Mattingly, p. 4, nos. 18 ff.; cf. 43 f.

v. Head of Liber. TVRPILIANVS IIIIR

v. Armenian king kneeling. CAESAR DIVI F. ARME. CAPT.

Denarius, 19 B.C., Rome. Mattingly, p. 1, nos. 2 ff.; cf. 358 ff.

v. Busts of Fortuna Victrix and Fortuna Felix. Q. RVSTIVS VNAE ANTIAT.

v. Altar inscribed: FOR. RE. CAESARI AVGVSTO EX S.C.

SCC. de ludis saecularibus, 17 B.C., Rome. FIR., no. 40.

A

1. X k. Iun. in saeptis [Iulis.....scribundo adfuerunt 50
....] | Aemilius Lep[id]us L. Cestius L. Petronius Rufus
..] |

od C. Silanus [co]s. v. f.¹ ludos saecularis post complur[es
s eo qui nunc est facientibus (?) imp. Caesare] | August. et
Agrippa tribunic. potestate futuros, quos [quod spectare
a plurimos convenit] | propter re[ligione]m atque etiam quod
spectaculo [nemo iterum intererit, permittendum videri . . .
orum eo[r]u]m [diebu]s qui nondum sunt maritati, sin[e 55
le sua ut adsint, q. d. e. r. f. p., d. e. r. i. c.,² ut quoniam ludi
religio[nis] causa sun[t in]stituti neque ultra quam semel ulli
talium eos spectare licet . . . ludos] | quos [m]ag. XVvir.
[ed]ent, s. f. s.⁴ spectare liceat ieis qui lege de marita[ndis
iibus tenentur.] |

B

demque die ibidem sc.⁵ [id]em adfuer. et senatusconsultum
im est. |

iod C. Silanus cos. v. f.¹ pe[rti]nere ad conservandam
ioriam tantae b[enevolentiae] deorum commentarium ludo-
] || saecularium in colum[n]am aheneam et marmoream 60
ibi s[tatui]que ad futuram rei memoriam utramque] | eo
, ubi ludi futu[ri] sint, q. d. e. r. f. p., d. e. r. i. c.²: uti cos.
ve.⁶ ad f[uturam] rei memoriam columnam] | aheneam et
am [m]armoream, in quibus commentari[um] ludorum
m inscriptum sit, eo loco statuant et id opus eidem] | locent
toribusque, q. a. p.⁷ inperent, uti redemptoribus ea[m
mam qua locaverint solvant.]

¹(erba) f(ecit) ² q(uid) d(e) e(a) r(e) f(ieri) p(laceret), d(e) e(a) r(e)
³ mag(istri) XVvir(um) s(acris) f(aciundis) ⁴ s(ine)
c(ensuerunt) ⁵ sc(ribundo) ⁶ co(n)s(ules) a(lter) a(mbo)ve
de) s(ua) ii) a(erario) p(raesunt)

- 31.** Edictum XVvirum s. f. de luctu feminarum minuendo per ludos saeculares, 17 B.C., Rome. *ILS.* 5050, l. 110 ff., *FIR.*, no. 57.

XVvir. s. f. dic.¹ | cum bono more et proind[e c]elebrato fre- 110
quentibus exemplis, quandocumq[ue i]usta laetitiae publicae
caussa fuit, | minui luctus matrona[r]um placuerit, idque tam
sollemnium sacroru[m] ludorumque tempore referri | diligen-
terque opserva[r]i pertinere videatur et ad honorem deorum et
ad [m]emoriam cultus eorum, statuimus | offici nostri esse per
edictum denuntiare feminis, uti luctum minuant. ||

¹ XVvir(i) s(acris) f(aciundis) dic(unt)

- 32.** From the Acta sacrorum saecularium, 17 B.C., Rome. *ILS.* 5050,
ll. 147 ff.

sacrificioque perfecto puer. [X]XVII quibus denuntiatum
erat patrimi et matrimi et puellae totidem | carmen cecine-
runt eo[de]mque modo in Capitolio. | carmen composuit Q.
Hor[at]ius Flaccus |

- 33.** Aureus, 17 B.C., Rome. Mattingly, p. 13, nos. 69 ff.; cf. 85, 431.

Obv. Herald. AVGST. DIVI F. LVDOVS SAE.

Rev. Head of Iulus(?). M. SANQVINIVS IIIIVIR

- 34.** Denarius, 16 B.C., Rome. Mattingly, p. 17, no. 90; cf. 86 ff., 437 ff.

Obv. Bust of Augustus on round shield. S. C. OB R. P. CVM
SALVT. IMP. CAESAR. AVGVS. CONS.

Rev. Mars. S. P. Q. R. V. P. S. PR. S. ET RED. AVG.

Obv. s(enatus) c(onsulto) ob r(em)p(ublicam) cum salut(e) imp(eratoris)
Caesar(is) Augus(ti) cons(ervatam)

Rev. s(enatus) p(opulus)q(ue) R(omanus) v(ota) p(ublica) s(uscepta)
pr(o) s(alute) et red(itu) Aug(usti)

- 35.** Denarius, 16 B.C., Rome. Mattingly, p. 17, nos. 91 ff.

Obv. Oak-wreath. I. O. M. S. P. Q. R. V. S. PR. S. IMP. CAE.
QVOD PER EV. R. P. IN. AMP. ATQ. TRAN. S. E.

Rev. Cippus with inscription: IMP. CAES. AVGV. COMM. CONS.
Outside of cippus: S. C. L. MESCINIVS RVFVS IIIIVIR

Obv.: I(ovi) o(ptimo) m(aximo) s(enatus) p(opulus)q(ue) R(omanus)
v(ota) s(uscepta) pr(o) s(alute) imp(eratoris) Cae(saris) quod per eu(m)
r(es)p(ublica) in amp(liore) atq(ue) tran(quilliore) s(tatu) e(st)

Rev.: imp. Caes(ari) Augu(sto) comm(un)i cons(ensu). S(enatus)
c(onsulto)

13 B.C., Rome. *ILS.* 88; cf. 95 (*our no. 39*).

. Quinctilius S]ex. f. Varus [pontifex?] cos. [ludos votivos
reditu [imp. Caesaris divi] f. Augusti [Iovi optimo m]aximo
[cum Ti. Claudio Ner]one conlega [ex s.]c.

SC. de mense Augusto, 8 B.C. *Macrobius, Sat.* I. 12. 35; *FIR.*,
no. 42.

m imperator Caesar Augustus mense Sextili et primum
ulatum inierit et triumphos tres in urbem intulerit et ex
culo legiones deductae secutaeque sint eius auspicia ac
n, sed et Aegyptus hoc mense in potestatem populi Romani
cta sit finisque hoc mense bellis civilibus inpositus sit, atque
as causas hic mensis huic imperio felicissimus sit ac fuerit,
ere senatui ut hic mensis Augustus appelletur.

8 B.C., Rome. *ILS.* 8894.

[: Marcius] L. f. Censo[rinus augu]r [cos. lu]dos votivos pro
itu imp. Ca]esaris divi f. Aug[usti pont.] maximi [Iovi
]mo maximo [fecit cum C. Asi]nio Gallo [conlega] ex s.c.

7 B.C., Rome. *ILS.* 95; cf. 88 (*our no. 36*).

i. Claudius Ti. f. Nero pontifex cos. iterum imp. iterum
os votivos pro reditu imp. Caesaris divi f. Augusti ponti-
maximi Iovi optimo maximo fecit ex s.c. / / / / / / / / / / / /
/ / /¹

¹ Erased: cum Cn. Calpurnio Pisone conlega

7-6 B.C., Tropaea Augusti (Alpes maritimae). *Plin. nat. hist.* iii.
136-7; cf. *CIL.* v. 7817. See A. Stein, *Röm. Inschr. in d. ant. Lit.*
(1930), 34.

np. Caesari divi filio Aug. pont. max. imp. XIIII tr. pot.
II s. p. q. R., quod eius ductu auspicis que gentes Alpinae
nes quae a mari supero ad inferum pertinebant sub imperium
R. sunt redactae. gentes Alpinae devictae Tr{i}umpilini
nunni Venostes Vennonetes Isarci Breuni Genaunes Focu-
es Vindelicorum gentes quattuor Consuanetes Rucinates
ates Catenates Ambisontes Rugusci Suanetes Calucones
xenetes Leponti Uberi Nantuates Seduni Varagri Salassi
tavones Medulli Ucenni Caturiges Brigiani Sogionti(i)
dionti(i) Nemaloni Edenates (V)esubiani Veamini Galli taetri
itti Ecdini Vergunni Egui Turi Nematuri Oratelli Nerusi
launi Suetri

41. 4 B.C., Rome, Forum. *ILS.* 99.

Laribus publicis sacrum imp. Caesar Augustus pontifex maximus tribunic. potestat. XVIII ex stipe quam populus ei constitut k. Ianuar. apsent C. Calvisio Sabino L. Passieno Rufo cos.

42. Basis of golden statue of Augustus, Rome, Forum Augusti. *ILS.* 103.

imp. Caesari Augusto p. p. Hispania ulterior Baetica quod beneficio eius et perpetua cura provincia pacata est. auri p. C.ⁱ
ⁱ p(ondo) c(entum)

43. Leptis Magna. *Ann. ép.* 1940, 68.

Marti Augusto sacrum auspiciis imp. Caesaris Aug. pontificis maxumi patris patriae ductu Cossi Lentuli cos. XVviri sacrис faciundis procos. provincia Africa bello Gaetulico liberata civitas Lepcitana

44. Between A.D. 4 and 14, Bagacum Nerviorum. *ILS.* 8898.

Ti. Caesari Augusti f. divi nepoti. adventui eius sacrum. Cn. Licinius C. f. Vol. Navos

45. Castra Vetera (Germania Inferior). *ILS.* 2244; cf. *Bonner Jahrbücher*, 1930, 84 ff.

(Relief of soldier) M. Caelio T. f. Lem. Bon.ⁱ ♂ leg. XIIIX ann. LIII [ce]cidit bello Variano, ossa [i]nferre licebit. P. Caelius T. f. Lem. frater fecit

(Bust) M. Caelius M. I. Privatus

(Bust) M. Caelius M. I. Thiaminus

ⁱ Bon(onia)

46. A.D. 2, Cyrene, *SEG.* ix. 63.

Λιγ'. ἐπὶ ἱερέως Πανσανίᾳ Φιλίσκω φύσει δὲ Εὐφάνευς, παυσαμένων πάντων τῆς ἀνείας. Λούκιος "Ορβιος Λουκίου πυλοκλειστὴς τὸν λυσιπόλεμον.

ἡνίκα Μαρμαρικοῦ λῆξεν πολέμῳ κυδοιμός,
 γῆθησεν Βάττου πολλὰ πόλις μερόπων.
 τῆμος ἀναγλύψας κατακείμενον ἡδυπο[πο]τοῦντα
 Λεύκιος εἰνοδίωι θῆκε παρὰ προθύρωι,
 κλεῖ[δ]α πύλης διέπων· ὥραι φίλαι, οὓς χάλις ἔσχει
 Πανσανίαν ἱερῆ καιρόθι παυσάμενον.

origin unknown. OGIS. 767.

.....] αυτ[..... | τὰν ἐ]πιμέλειαν ταῦ[ταν καὶ ἀξία]ν
]ῶν προγόνω[ν καὶ τᾶς | πα]τρίδος ποιησάμεν[ος, οὐρα]πτεύσας 5
: Καίσαρος τ[οῦ θεοῦ] ἐκτενῶς καὶ φιλοτείμως | [καὶ] πρεσ-
σ ἐν τῷ Μαρμαρικῷ πολέμῳ ἐν χειμῶσι ἔαν|τὸν ἐς τὸς κινδύνος
ς || καὶ τὰν ἐπικαιροτάταν συμμα[χ]ίαν καὶ πρὸς σωτηρίαν τ[ὰ]ς 10
]ος ἀνήκοισαν ἀγαγών· παρλ[α]βών τε τὸν τῷ κτίστα τᾶς πόλιος
Ἀπόλλωνος σ{π}τέ||φανον καὶ τὰ πρὸς θεὸς ἐκτενῶς καὶ εὐσε- 15
ς ἐτέλ[ε]σεν κ[αὶ] | τὰ ποτὶ τὸς ἀνθρώπου μεγαλ[ο]ψύχως καὶ
τίσις ὑπὲρ δύναμιν δεδόχθαι, ποτὶ τα[ῖς] || προγεγονόσαις 20
τειμαῖ[ς] | ἐπαινέσαι τε αὐτὸν τὰν πόλι[ν] | δαμοσίαι καὶ παρκα-
ι.....]

.....] χοντα, ἀνθέμε[ν εἰκόνας ἐς] | ὃς κα δήληται δαμ[οσίος
ιὸς τό]||πος, καὶ ἐς τὸ τ[ῶ] Α[πόλλωνος] | ιαρὸν ἄγα[λ]μα, 25
τῆσαι δὲ ὅ]|πλον ἐπίχρυσον, ἐ[χον τὰν ἐπι]γρα[φά]ν· Φάον
[νδρω τῷ Φί]|λοπάτριδος ἀρετᾶς [καὶ τᾶς] || ποτὶ τὰν πόλιν 30
ιας ἔνε]||κε Κυραναῖοι

Bizye (Thrace). OGIS. 378.

ἡ ἀγίω ὑψίστῳ ὑπὲρ τῆς Ροιμητάλκου καὶ Πυθοδωρίδος ἐκ τοῦ
. τὸν Κοιλα(λ)ητικὸν πόλεμον κινδύνου σωτηρίας εὐξάμενος καὶ
ιχῶν Γάιος Ιούλιος Πρόκλος χαριστήριον

Sestertius, A.D. 22-3, Rome. Mattingly, p. 129, nos. 70 ff.

bv. S. C. TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVGVST. P. M. TR. POT.
III

ev. Tiberius on curule chair. CIVITATIBVS ASIAE RESTITUTIS

A.D. 30, later restored, Puteoli. ILS. 156.

i. Caesari divi Augusti f. divi Iuli n. Augusto pontif. maximo
IIII imp. VIII trib. potestat. XXXII Augustales. res publica
ituit. henia¹ Sa[rde]s ulloron¹ [Magnes]ia Philadelphia
olus Cyme Temnos Cibyra Myrina Ephesus Apollonidea
ca[nia] Mostene [Aeg]ae [Hieroc]aesarea

¹ Unintelligible.

A.D. 32, Interamna (Umbria). ILS. 157.

aluti perpetuae Augustae | libertatique publicae | populi
nani |
enio municipi anno post | Interamnam conditam | DCCIII

providentiae Ti. Caesaris Augusti nati ad aeternitatem |
Romani nominis sublato hoste perniciosissimo p. R.² | Faustus
Titius Liberalis VIvir Aug. iter. | p. s. f. c. |

¹ Name of M. Furius Camillus Scribonianus (*cos.* A.D. 32) erased after his revolt in A.D. 42.

² Refers to Seianus (executed A.D. 31).

52. Gortyn (Crete). ILS. 158.

[num]ini ac providentiae [Ti. Ca]esar. Aug. et senatus [in mem.] eius die(i) qui fuit XV k. Novembr.¹ [P.] Viriasius Naso pro cos. tertio sua pecunia consecravit

¹ Day of Seianus' death.

53. Rome. ILS. 6044.

..... | n]unc quoniam n[..... | a]nnorum LX, Seiani
sce[lerati |]itatio et improbae comitiaae || [q]uae fuerunt in 5
Aventino, ubi | [Sei]anus cos. factus est, et ego | [de]bilis
inutilis baculi comes, | ut supplex fierem omni nunc | vos rogo,^I
boni contri||[bu]les, si semper apparui | [v]obis bonus et utilis 10
tri|[bul]is, si nunquam offic[ii] mei | immemor f]ui nec rei
[.....|.....]m co[.....||.....]rif[.....].

¹ *Perhaps omni nunc <vi>|vos rogo (Hirschfeld).*

54. As, probably last years of Tiberius, Rome. Mattingly, p. 141, nos. 146 ff.

Obv. Head of Augustus. DIVVS AVGVSTVS PATER
Rev. Altar. S.C. PROVIDENT.

IV

THE IMPERIAL FAMILY

For examples of the imperial titulature are nos. 14, 17, 23, 40-1, 49, 104, 134, 148, 166, 225, 265, 267, 281, 284, 286, 288-90, 292-4, 1-3, 311-12, 318, 338, 344-6. Members of the imperial family are also recorded in Chapters V and VI, and in nos. 165, 177, 227, 229-237, 244, 269, 308, 320, 347, 365.

43-40 B.C., Samnium. *ILS.* 76.

Iulio C. f. Caesari imp. triumviro r. p. c. patrono d. d.

Aureus, 38 B.C., Gaul. Grueber, ii, p. 411, nos. 102 ff.; cf. no. 100 f.
 bv. Head of deified Julius Caesar with star. IMP. DIVI IVLI
 SR. IIIVIR R. P. C.

ev. M. AGRIPPA COS. DESIG.

Probably 33 B.C., Tergeste. *ILS.* 77.

np. Caesar cos. desig. tert. IIIvir r. p. c. iter. murum tur-
 ue fecit.

23-22 B.C., Tridentum. *ILS.* 86.

np. Caesar divi f. Augustus cos. XI trib. potestate dedit,
 Appuleius Sex. f. leg. iussu eius fac. curavit

Various coins, 27-23 B.C.(?), Pergamum. Mattingly, p. 115, nos.
 707 ff.; cf. 713 ff., 739 ff.

bv. Head of Augustus. CAISAR (or AVGVSTVS)

'ev. In laurel-wreath: C. A.

6-5 B.C., Urgavo (Baetica). *ILS.* 96.

np. Caesari Augusto divi f. pontifici max. trib. potest. XIIIX
 XI patri patriae d.d.

A.D. 7-8, Pavia or Ticinum (extant in *Codex Einsidensis*). *ILS.*
 107.

5) imp. Caesari divi f. Augusto pontific. maximo patri
 riae aug. XVvir. s. f. VIIvir. epulon. cos. XIII imp. XVII
 iunic. potest. XXX

6) Livia[e] Drusi f. uxori Caesaris Aug.

7) [C.] Caesari Augusti f. divi nepot. pontific. cos. imperatori

(8) [L.] Caesari Augusti f. divi nepot. auguri cos. design. principi iuventutis

(4) Ti. Caesari Augusti f. divi nepot. pont. cos. [i]ter. imp. ter. augurique tribuniciae pot. VIII[I]

(3) Germanico Iulio [T]i. f. Augusti nepot. divi pron. Caesari

(2) D[ruso Iulio Ti.] f. Augusti nepoti divi pron. Caesari pontifici

(1) Neroni Iulio Germanici [f.] Aug. pronepot. Caesari

(9) Druso Iulio Germanici f. Aug. pronepot. Germanico

(10) Ti. Claudio Drusi Germanici f. Neroni Germanico

62. 4 B.C. Pelusium (Egypt). *IGRR.* i. 1109.

ὑπὲρ αὐτοκράτορος Καίσαρος θεοῦ νιὸν Σεβαστοῦ καὶ Λειουίας Σεβαστοῦ καὶ Γαίου Καίσαρος καὶ Λευκίου Καίσαρος τῶν νιῶν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ Ἰουλίας τῆς θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος καὶ Γαίου Τουρρανίου ἐπάρχον τῆς Αἰγύπτου Κοίντος Κόρονιος Κοίντου νιὸς Φλάκκος ἐπιστρατηγήσας Θηβαῖδος δικαιοδοτῶν Πηλονοσίων τὸν θρόνον καὶ τὸν βωμὸν ἀνέθηκε ἔτους κι' Καίσαρος Τῦβι ιγ'

63. Eresus (Lesbos). *IGRR.* iv. 9.

Iuliae Caesaris f. Veneri Genetrici

Ἰουλίᾳ Καίσαρος θύγατρι Ἀφροδίτᾳ Γενετείρᾳ

64. Athens, Theatre of Dionysus. *IG.*² ii. 3, 3250; cf. *Hesperia*, xvi (1947), 68.

ὁ δῆμος Γάιον Καίσαρα Σεβαστοῦ νιὸν νέον Ἀρη

65. 3 B.C., Rome. *Ann. ép.* 1899, 153.

L. Caesari Augusti f. divi n. principi iuventutis cos. desig. [c]um esset ann. nat. XIII, aug., senatus

66. Aureus, 2 B.C.-A.D. 11, Lugdunum. Mattingly, p. 88, nos. 513 ff.

Obv. Head of Augustus. CAESAR AVGVSTVS DIVI F. PATER PATRIAE

Rev. C. and L. Caesar standing. C. L. CAESARES AVGVSTI F. COS. DESIGN. PRINC. IVVENT.

67. Mytilene. *IGRR.* iv. 68.

Γαίῳ Καίσαρι καὶ Λευκίῳ Καίσαρι το[ις] παιδεσσι τῷ Σεβάστῳ θέω Καίσαρος ἀγυμόνεσσι τ[αῖς] νεότατος

Μάρκῳ Ἀγρίππῃ θέω [σ]ώτηρι καὶ κτίστῃ τᾶς πόλις λιγός καὶ τῷ παιδὶ αὕτῳ Μάρκῳ Ἀγρίππῃ παιδόπαιδι δὲ τῷ Σεβάστῳ

Cenotaph for L. Caesar, A.D. 2-3, Pisa. *ILS.* 139.

a.] d. XIII k. Octobr. Pisis in foro in Augusteo scrib.¹
uer[e] | Q. Petilius Q. f., P. Rasinius L. f. Bassus, M. Pup-
s M. [f.], | Q. Sertorius Q. f. Pica, Cn. Octavius Cn. f. Rufus,
Albiu[s] | A. f. Gutta. ||

[uod C. Canius C. f. Saturninus IIvir v. f. de augendis honori- 5
| L. Caesaris, Augusti Caesaris patris patriae pontificis
ximi | tribuniciae potestatis XXV fili, auguris consulis
ignati princip[is] | iuuentutis patroni coloniae nostrae, q. d.
f. p., d. e. r. i. c.² |

um senatus populi Romani inter ceteros plurimos ac max-
imos || honores L. Caesaris (*sic*), Augusti Caesaris patris patriae 10
itificis maximi tribu[niciae] potestatis XXV filio, auguri con-
i designato, per | consensum omnium ordinum studio
..|....|....]tetur, data cura C. Canio Saturnino IIvir. et
em primis elig[endi] || aspiciendique, uter eorum locus magis 15
neus videatur, emendi[que] | publica pecunia a privatis eius
i qu[em] magis probaverint; utique | apud eam aram quod-
nis a. d. X[III k. Sept. p]ublice manibus eius per magis|tratus
ve, qui ibi iuri dicendo pr[ae]runt, togis pullis amictos, |
bus eorum ius fasque erit eo die [eiu]s vestis habendae, in-
iae mit|tantur, bosque et ovis atri influlis caerulis influlati diis 20
nibus eiu[s] | mactentur eaeque hostiae eo loco adoleantur
erque eas | singulae urnae lactis mellis olei fundantur, ac
n demum fact[am] | c[eteris p]otestatem, si qui privatim
int Manibus eius inferias mitter[e | nive quis] amplius uno
eo unave face coronave mittat, dum ii qui im|[molaver]int 25
cti Cabino³ ritu struem lignorum succendant adque | [peri]nde
peant; | [utique] locus ante eam aram, quo ea strues
igerantur conponantur, pate[at | q]uoque versus pedes XL
citibusque robustis saepiatur lignorumque | acervos eius
gratia quodannis ibi constituatur cippoque grandi || secun- 30
n aram defixso hoc decretum cum superioribus decretis ad
is | honores pertinentibus incidatur insculpatur; nam
id ad cetera | solemnia quae eodem illo die vitari caverive
cuissent placerent|que, id sequendum quod de iis senatus
R. censuisset; utique prim[o] | quoque tempore legati
nostro ordine imp. Caesare(m) Augustum || patrem patriae 35
itificem maximum tribuniciae potestatis XXV | adeant
autque ab eo, uti colonis Iuliensibus coloniae Opsequenti |

[Iu]liae Pisanae ex hoc decreto ea om[n]ia facere exsequique permittat

¹ scrib(endo) ² q(uid) d(e) e(a) r(e) f(ieri) p(laceret), d(e) e(a) r(e)
c(ensuerunt) ³ Read: Gabino

69. Cenotaph for C. Caesar, A.D. 4, Pisa. *ILS.* 140.

[....] Pisis in foro in Augusteo(?) scrib. ad]fu[e]r. Q. Sertorius Q. f. Atilius Tacitus, P. Rasinus L. f. Bassus, L. Lappius | [L. f. G]allus, Q. Sertorius Q. f. Alpius Pica, C. Vettius L. f. Virgula, M. Herius | M. [f. P]riscus, A. Albius A. f. Gutta, Ti. Petronius Ti. f. Pollio, L. Fabius L. f. Bassus, | Sex. [A]ponius Sex. f. Creticus, C. Canius C. [f.] Saturninus, L. Otacilius Q. f. Panthera. ||

quod [v. f.]¹ sunt, cum in colonia nostra propter contentiones candidato[ru[m m]a]gistratuus non essent et ea acta essent quae infra scripta sunt: | cum a. [d. II]II nonas Apriles allatus esset nuntius C. Caesarem, Augusti patris patri[ae] [po]ntif. maxsumi custodis imperi Romani totiusque orbis terrarum prae[si]dis filium, divi nepotem, post consulatum quem ultra finis extre mas popu[li] [Ro]mani bellum gerens feliciter peregerat, bene ¹⁰ gesta re publica, devicteis aut | in [fid]em receptis bellicosissimis ac maxsimis gentibus, ipsum volneribus pro re | pu[bli]ca exceptis ex eo casu crudelibus fatis eruptum populo Romano, iam designa[tu[m i]ustissimum ac simillimum parentis sui virtutibus principem coloniaeque | no[st]rae unicum praesidium, eaque res nondum quieto luctu, quem ex deces|su [L. C]aesaris ¹⁵ fratris eius, consulis designati auguris patroni nostri princ[i]pis [iu]ventutis, colonia universa susceperat, renovasset multipli cassetque | ma[er]orem omnium singulorum universorumque, ob eas res universi decu[rio]ne[s] colonique, quando eo casu in colonia neque IIvir. neque praefecti | er[ant] neque quisquam iure dicundo praerat, inter sese consenserunt, pro || ma[g]ni ²⁰ tudine tantae ac tam improvisae calamitatis oportere ex ea die, | qu[a ei]us deces(s)us nuntiatus esset usqu[e] ad eam diem qua ossa relata atque | co[nd]ita iusta que eius manibus perfecta essent, cunctos veste mutata, templis|qu[e d]eorum immortali um balneisque publicis et tabernis omnibus clausis, | co[nv]ictibus sese apstinere, matronas quae in colonia nostra sunt sublugere || di[em]que eum quo die C. Caesar obit, qui dies est ²⁵ a. d. VIIII k. Martias, pro Alliensi | lu[gub]rem memoriae prodi,

arique in praesentia omnium iussu ac | vo[lun]tate caverique,
 quod sacrificium publicum neve quae suppli|ca[tio]nes nive
 nsalia nive convivia publica postea in eum diem | eo[ve
] qui dies erit a. d. VIII k. Mart. fiant concipientur indi-
 ||tu[rve], nive qui ludi scaenici circensesve eo die fiant 30
 ctenturve; | ut[ique] eo die quodannis publice manibus eius
 magistratus eosve, | qu[i Pi]ssis iure dicundo praerunt, eodem
 o eodemque modo, quo | L. C[aes]ari parentari institutum
 parentetur; | utique [arc]us celeberrimo coloniae nostrae
 o constituant orna||tu[s sp]oleis devictarum aut in fidem 35
 eptarum ab eo gentium, super | eu[m st]atua pedestris ipsius
 imphali ornatu circaque eam duae | eq[uest]res inauratae
 i et Luci Caesorum statuae ponantur: uti|que [cu]m primum
 legem coloniae duoviros creare et habere po|tu[eri]mus, ii
 o viri qui primi creati erunt hoc quod decurionibus || et 40
 ijversis colonis placuit, ad decuriones referant, eorum pu-
 [ica] auctoritate adhibita legitume id caveatur auctoribusque |
 [in t]abulas publicas referatur; interea T. Statulenus Iuncus |
 me]n Augustalis pontif. minor publicorum p. R. sacrorum
 are|tu[r, uti] cum legatis excusata praesenti coloniae neces-
 ite hoc || of[ficiu]m publicum et voluntatem universorum 45
 ello redditio | im[p. Ca]esari Augusto patri patriae pontif.
 xsimo tribuniae | po[test]. XXVI indicet; idqu[e T. St]atu-
 us Iuncus princeps coloniae nostrae flamen August. | po[ntif.]
 or publicorum p. R. sacrorum, libello ita uti supra scriptum |
 t imp[er]atori Caesari Augusto pontif. maximo tribun. potest.
 LXVI pat[ri] || pat[riae] reddito, fecerit. | 50

placere conscriptis quae a. d. IIII nonas Apriles, | qu[ae
 c.] Aelio Cato C. Sentio Saturnino cos. fuerunt, facta acta
 i|st[ituta] sunt per consensum omnium ordinum, ea omnia
 fieri agi ha|be[ri opse]rvarique ab L. Titio A. f. et T. Allio
 f. Rufo IIviris et ab eis quicum||qu[e post]ea in colonia 55
 stra IIvir. praefecti sive qui ali magistratus | er[unt], omnia in
 petuom ita fieri agi haberi opservarique, utiq. L. Titius |
 [f. T. A]llius T. f. Rufus IIviri ea omnia quae supra scripta
 it ex decreto | nos[tro] coram proquaestoribus primo quoque
 apore per scribam pu|bl[i]c[u]m i]n tabulas publicas referenda
 ent. || censuere | 60

¹ v(erba) f(acta)

70. Denarius, 13 B.C., Rome. Mattingly, p. 23, nos. 112 ff.; cf. 103, 107 ff., 121 ff.

Obv. Head of Augustus. CAESAR AVGVSTVS

Rev. Head of Agrippa. M. AGRIPPA. PLATORINVS IIIIVIR

71. 4-3 B.C., Ephesus. ILS. 8897; cf. *Ann. ép.* 1924, 68.

imp. Caesari divi f. Augusto pontifici maximo cos. XII tribunic. potest. XX et Liviae Caesaris Augusti

M. Agrippae L. f. cos. tert. imb. (*sic*) tribunic. potest. VI et Iuliae Caesaris Augusti fil.

Mazaeus et Mithridates patronis

Μαζαῖος καὶ Μιθριδάτης τ[οῦ]σ πά[τ]ρωσι καὶ τῶι δῆ[μῳ]

72. Myra (Lycia). IGRR. iii. 719.

Θεὸν Σεβαστὸν θεοῦ νιὸ[ν] Καίσαρα αὐτοκράτορα γῆς καὶ θαλάσσης, τὸν εὐεργέτη[ν] καὶ σωτῆρα τοῦ σύνπαντος κόσμου, Μυρέων ὁ δῆμος. [Μᾶρκ]ον Ἀγρίππαν τὸν εὐεργέτην καὶ σωτῆρα τοῦ ἔθνους Μυρέων ὁ δῆμος

73. Between 18 and 12 B.C., Corinth. *Corinth*, viii. 2, no. 16.

M. Agrippae cos. tert. trib. potest. d. d. tribus Vinicia patrono

74. 16-15 B.C., Emerita, theatre. ILS. 130.

M. Agrippa L. f. cos. III trib. pot. III.

75. 16-15 B.C., Nemausus, 'Maison carrée'. *Ann. ép.* 1920, 43.

Earliest inscription:

M. Agrippa L. f. cos. III imp. tribun. potest. III col. Aug. Nem. dat.

Later replaced by:

C. Caesari Augusti f. cos. L. Caesari Augusti f. cos. designato principibus iuventutis

76. Between 17 and 12 B.C., Thespiae. *Ann. ép.* 1928, 49-50.

(a) ὁ δῆμος Ἀγριππίναν Μᾶρκον Ἀγρίππα θυγατέρα

ο δῆμος Μᾶρκον Ἀγρίππαν Λευκίου νιὸν Μούσαις

(b) ο δῆμος Λούκιον Καίσαρα

ο δῆμος Γάϊον Καίσαρα

ο δῆμος Ιουλίαν αὐτοκράτορος Καίσαρος Σεβαστοῦ θυγατέρα γυναικα Μᾶρκον Ἀγρίππα Μούσαις

ο δῆμος [Λιβίαν αὐτοκράτορος] Καίσαρος [Σεβαστοῦ] γυν[αῖκα Μούσαις]

Thasos. ILS. 8784.

δῆμος Λειβίαν Δρουσίλλαν τὴν τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος γυναικα
, εὐεργέτιν

δῆμος Ἰουλίαν Καίσαρος Σεβαστοῦ θυγατέρα τὴν ἀ[πό] προγόνων
ηγέτιν

Ιουλίαν Μάρκου Ἀγ[ρ]ίππου θυγατέρα δ δῆμος

A.D. 1 or earlier, Olympia. Syll.³ 782.

Ἴβεριον Κλαύδιον Τιβερίου σὺὸν Νέρωνα νικήσαντα Ὁλύμπια
σύππωι τελείωι [. . .]ο[. . .] Ἀπολλ[ώ]νιος Ἀπολλωνίου ὃς Ἡλεῖος
καὶ Τιβέριος [ΚΛ]αύδιος τὸν ἑαυτοῦ πάτρωνα καὶ εὐεργέτην την Διὶ
υμπίῳ

, 2 B.C.–A.D. 4, Saepinum. ILS. 147.

Fl. Claudius Ti. f. Nero pont. cos. II [imp. I]I trib. potest. V,
ro Claudius Ti. f. Drusus Germa[nicus] augur c[os.] imp. [. . .]
rum portas turris d. [s. p.] f. c.

. Rome, Forum Augusti. Ann. ép. 1934, 151.

Nero] Cl[aud]ius Ti. f. [Drus]us Ge[r]mani[c]us [cos. p].r.
o. q. aug. imp. [est appellat]us [i]n Germania

. Aureus, A.D. 13–14, Lugdunum. Mattingly, p. 87, nos. 506 ff.

Ov. Head of Augustus. CAESAR AVGVSTVS DIVI F. PATER
TRIAE

Rev. Head of Tiberius. TI. CAESAR AVG. F. TR. POT. XV

No. 81 a. See Addendum, p. 73.

. A.D. 21, bridge near Ariminum. ILS. 113.

mp. Ca[e]sar divi f. Augustus pontifex maxim. cos. XIII
p. XX tribunic. potest. XXXVII p.p., Ti. Caesar divi Augusti
divi Iuli n. August. pontif. maxim. cos. IIII imp. VIII trib.
test. XXII dedere

. Dupondius, A.D. 22–3, Rome. Mattingly, p. 131, nos. 79 ff.

Ov. S.C. TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVG. P. M. TR. POT. XXIII

Rev. Female head. IVSTITIA

. Dupondius, A.D. 22–3, Rome. Mattingly, p. 131, nos. 81 ff.

Ov. S.C. TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVG. P. M. TR. POT. XXIII

Rev. Female head. SALVS AVGVSTA

85. A.D. 32-3, Via Flaminia, near Capena. *ILS.* 159.

Ti. Caesari divi Augusti f. Augusto pontif. maximo cos. V trib. potest. XXXIII principi optumo ac iustissimo conservatori patriae pro salute et incolumitate eius A. Fabius Fortunatus viator [cos.] et pr[aet.] Augystalis prim[us] voto suscepto p.

86. A.D. 33, Oneum (Dalmatia). *Ann. ép.* 1922, 40.

[Ti. Cae]sari div[i Aug. f.] divi Iul[i nep. Augu]sto ponti[fici max. c]os. V imp. V[III trib.] pot. XXXV au[guri XVvir]o sacris fa[ciundis VIIviro] epu[lonum.....]

87. Sestertius, A.D. 22-3, Rome. Mattingly, p. 130, nos. 76 ff.

Obv. S.C. TI. CAESAR DIVI AVG. F. AVGVST. P. M. TR. POT. XXIII
Rev. Coach (*carpentum*) with mules. S. P. Q. R. IVLIAE AVGVST.

88. Myra (Lycia). *IGRR.* iii. 721.

Tιβέριον Καισαρα θεὸν Σεβαστὸν θεῶν Σεβαστῶν νιὸν αὐτοκ[ράτορα γῆς καὶ θαλάσσης, τὸν εὐεργέτην καὶ σωτῆρα τοῦ σύνπαντος [κόσμου, Μυρέων ὁ δῆμος]

89. Athens, Agora, near Bouleuterion. *Ann. ép.* 1938, 83.

Ιουλίαν Σεβαστὴν Βουλαῖαν Τιβερίου Σεβαστοῦ μητέρα ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείο[υ π]ά[γου]

90. A.D. 22-3, near Caudium. *Ann. ép.* 1925, 94.

Druso Caesar[i] Ti. Augusti f. divi Aug. n. divi Iuli pron. cos. II trib. potest. II

91. As, A.D. 22-3, Rome. Mattingly, p. 133, nos. 95 ff.

Obv. S.C. DRVSVS CAESAR TI. AVG. F. DIVI AVG. N. PONT. TR. POT. II

Rev. Winged caduceus between two cornucopiae, each with bust of small boy

92. A.D. 23 or later, Rome. *ILS.* 168, 176.

(a) pleps urbana quinque et triginta tribuum Druso Caesari Ti. Aug. f. divi Augusti n. divi Iulii proneptoi pontifici auguri sodal. Augustal. cos. iterum tribunic. potest. iter. aere conlato

(b) pleps urbana quinque et triginta tribuum Germanico Caesari Ti. Augusti f. divi Augusti n. auguri flamini Augustali cos. iterum imp. iterum aere conlato

- . Ilium. *IGRR*. iv. 206.

Αντωνίαν τὴν ἀδελφιδῆν τὴν θεοῦ Σεβαστοῦ γυναικα δὲ γενομένην ωύσου Κλαυδίου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου Σεβαστοῦ ὑ Σεβαστοῦ, μητέρᾳ δὲ Γερμανικοῦ Καίσαρος καὶ Τιβερίου Κλαυδίου χριστικοῦ καὶ Λειβίας θεᾶς Ἀφροδείτης Ἀγχεισιάδος, πλείστας καὶ λίστας ἀρχὰς τοῦ θειοτάτου γένους παρασχούσαν, Φίλων Ἀπολύτου τὴν ἑαυτοῦ θεὰν καὶ εὐεργέτιν ἐκ τῶν ἴδιων

- . Eresos (Lesbos). *IGRR*. iv. 11.

*Γερμανικον Κλα[ύδιον Καίσαρα α]ὐτοκράτορος [Τιβερίω Καίσαρος]
ζάστω παῖδα, παιδόπ[αιδα δὲ αὐτοκράτορος] Καίσαρος Ὁλ[υ]μπίω
βάστω τὸν] εὐεργέ[ταν] ὁ [ἀρχείρευς] Δάμ[αρχος Λέο]ντος*

The words underlined have been deleted.

- . Between Cyme and Myrina. *IGRR*. iv. 1300.

*ἱ δῆμος Νέρωνα Ἰούλιον Καίσαρα παῖδα θεοῦ νέου Γερμανικοῦ
ίσαρος καὶ θεᾶς Αἰολίδος καρποφόρας Ἀγριππείνας*

- . A.D. 27-9, Rome. *ILS*. 182.

*Veroni Caesari Germanici Caesaris f. Ti. Caesaris Augusti n.
i Augusti pron. flamini Augustali sodali Augustali sodali
io fratri Arvali fetiali quaestori ex s. c.*

- . Between A.D. 33 and 37, Vienna Allobrogum. *ILS*. 189.

*C. Caesari Germanici f. Ti. Aug. n. [d]ivi Augusti pronepoti
rmanico [p]ontifici q.*

ADDENDUM

- a. Athens. *IG²* ii. 3233 and *Hesperia*, xvii (1948), p. 41, no. 30 (cf. H. Oliver, *Am. Jour. Phil.* lxix, 1948, 436).

*.... πρεσβευτὴν αὐτοκράτορος Καίσαρος Σεβαστοῦ] καὶ Τιβερίου
ίσαρος*

V

IMPERIAL CULT

See also nos. 63, 64, 67, 88–9, 93, 95, 345

98. Letter of proconsul and decrees of the province of Asia on new calendar, probably 9 B.C. Fragmentary copies from Priene, Apamea, Eumeneia, Dorylaeum. *OGIS*. 458 and *SEG*. iv. 490.

(a) [..... | παρ]ὰ τῶν πρότ[ερ]ον παρειλ[ήφαμεν | ..]
 τῶν θεῶν [ε]ύμενές καὶ | πότ]ερον¹ ἡδείων ἦ
 ὀφελ[ιμωτέρα ἐ]στὸν ἡ τοῦ θειοτάτου Καίσαρος γενέ||θλιος ἡμέρα, 5
 ἦν τῇ τῶν πάντων ἀρχῆι ἵσην δικαίως ἀν εἴναι ὑπ[ολά]βοιμεν, | καὶ
 εἰ μὴ τῇ φύσει, τῷ γε χρησίμῳ, εἴ γε οὐδὲ[ν ο]ὐχὶ διαπεῖπτον καὶ
 εἰς ἀτυχὲς μεταβεβηκὸς σχῆμα ἀνώρθωσεν, ἔτεραι τε ἔδωκεν παντὶ²
 τῶν | κόσμῳ ὄψιν, ἥδιστα ἀν δεξαμένωι φθοράν, εἰ μὴ τὸ κοινὸν
 πάντων εὐτύχημα ἐπεγεννήθη Καῖσαρ. διὸ² ἀν τις δικαίως ὑπολάβοι
 τοῦτο ἀτῶι || ἀρχὴν τοῦ βίου καὶ τῆς ζωῆς γεγονέναι, ὅ ἐστιν πέρας καὶ³
 ὅρος τοῦ μεταμέλεσθαι, ὅτι γεγένηται. καὶ ἐπεὶ οὐδεμιᾶς ἀν ἀπὸ
 ἡμέρας εἰς | τε τὸ κοινὸν καὶ εἰς τὸ ἴδιον ἕκαστος ὄφελος εὐτυχεστέρας
 λάβοι | ἀφορμὰς ἡ τῆς πᾶσιν γενομένης εὐτυχοῦς, σχεδόν τε συμβαίνει |
 τὸν αὐτὸν ταῖς ἐν Ἀσίᾳ πόλεσιν καιρὸν εἴναι τῆς εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσόδου, ||
 δηλονότι κατά τινα θείαν βούλησιν οὕτως τῆς τάξεως προτετυπωμένης, 15
 ἵνα ἀφορμὴ γένοιτο τῆς εἰς τὸν Σεβαστὸν τιμῆς, καὶ ἐπειδὴ δύσκοιλον
 μέν ἐστιν τοῖς τοσούτοις αὐτοῦ εὐεργετήμασιν κατ' ἵσον ε[υχαριστ] | τεῖν,
 εἰ μὴ παρ' ἕκαστα ἐπινοήσαιμεν τρόπον τινὰ τῆς ἀμείψε[ως καινόν.] |
 ἥδειον δ' ἀνθρωποι τὴν κοινὴν πᾶσιν ἡμέραν γενέθλιον ἀγά[γοιεν ||
 ἐ]ὰν προσγένηται αὐτοῖς καὶ ἴδια τις διὰ τὴν ἀρχὴν ἡδονή, δοκεῖ μοι | 20
 πασῶν τῶν πολειτῶν εἴναι μίλιν καὶ τὴν αὐτὴν³ νέαν νουμηνίαν | τὴν
 τοῦ θηοτάτου Καίσαρος γενέθλιον, ἐκείνη τε πάντας εἰς τὴν | ἀρχὴν
 ἐνβαίνειν, ἥτις ἐστὶν πρὸ ἐννέα καλανδῶν Ὁκτωβρίων, ὅπως | καὶ
 πειρισσότερον τιμῆθηι προσλαβομένη ἔξωθέν τινα θρησκίαν καὶ ||
 μᾶλλον πᾶσιν γείνηται γνώριμος, ἦν οἴομαι καὶ πλείστην εὐχρηστίαν | 25
 τῇ ἐπαρχήᾳ παρέξεσθαι. ψήφισμα δὲ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς Ἀσίας
 δεή|σει γραφῆναι πάσας ἐνπεριειληφὸς τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ, ἵνα τὸ
 ἐπωοῃ|θὲν ὑφ' ἡμῶν εἰς τὴν τειμὴν τοῦ Σεβαστοῦ μείνῃ αἰώνιον.
 προστάξω | δὲ χαραχθὲν ⟨ἐν⟩ τῇ στήλῃ τὸ ψήφισμα ἐν τῷ ναῷ ἀνατε-
 θῆναι, προτάξεις τὸ διάταγμα ἐκατέρως γραφέν.

(b) ἔδοξεν τοῖς ἐπὶ τῆς Ἀσίας | "Ἐλλησα, γνώμῃ τοῦ ἀρχιερέως
 Ἀπολλωνίου τοῦ Μηνοφίλου Ἀζανίτου" | ἐπε[ιδὴ ἡ θείως] διατάξα

· βίον ἡμῶν πρόνοια σπουδὴν εἰσεν[ενκα]μένη καὶ φιλοτιμίαν τὸ
ηρότατον τῷ βίῳ διεκόσμη[σεν ἀγαθὸν] | ἐνενκαμένη τὸν Σεβαστόν,
εἰς εὐεργεσίαν ἀνθρώ[πων] ἐπλή[ρωσεν ἀρετῆς], <ω>σπερ ἡμεῖν καὶ 35
· ἵσ μεθ' ἡ[μᾶς σωτῆρα χαρισμάτην] | τὸν παύσαντα μὲν πόλεμον,
τμήσοντα [δὲ εἰρήνην, ἐπιφανεὶς δὲ] | δι Καῖσαρ τὰς ἐλπίδας τῶν
χλαβόντων [εὐανγέλια πάντων ὑπερ] | θέτηκεν, οὐ μόνον τοὺς πρὸ⁴⁰
τοῦ γεγονότ[ας εὐεργέτας ὑπερβα] | λόμενος, ἀλλ’ οὐδὲ ἐν τοῖς ἐσο-
ιοις ἐλπίδ[α ὑπολιπὼν ὑπερβολῆς], || ἥρξεν δὲ τῷ κόσμῳ τῶν δι’
τὸν εὐανγελί[ων ἡ γενέθλιος ἡμέρα] | τοῦ θεοῦ, τῆς δὲ Ἀσίας ἐμηφι-
ένης ἐν Σμύρνῃ [ἐπὶ ἀρχιερέως] | Λευκίου Οὐδοκακίου Τύλλου,
χρυματεύοντος Παπ[ία, μαρτυρίαν] | τῷ μεγίστας γ’ εἰς τὸν θεὸν
θευρόντι τειμὰς εἶναι [στέφανον], | Παῦλος Φάβιος Μάξιμος ὁ
ἥπατος τῆς ἐπαρχῆς ἐ[πὶ σωτηρίας] || ἀπὸ τῆς ἐκείνου δεξιᾶς καὶ 45
νώμης ἀπεσταλμένου εἰν[ρήμασιν ἰδίᾳ] | οις εὐεργέτησεν τὴν ἐπαρχήν,
εὐεργεσιῶν τὰ μεγέθ[η ἱκανῶς] | εἰπεῖν οὐδεὶς ἀν ἐφίκοιτο, καὶ τὸ
χρι νῦν ἀγνοηθὲν ὑπὸ τῶν [Ἐλλήν] | νων εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ τειμὴν
· ετο, τὸ ἀπὸ τῆς ἐκείνου γ[ενέ] | σεως ἀρχειν τῷ βίῳ τὸν χρόνον·
· τύχῃ ἀγαθῇ καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ δ[εδό] | χθαι τοῖς ἐπὶ τῆς Ἀσίας 50
λλησι, ἀρχειν τὴν νέαν νουμηνίαν πάσα[ις] | ταῖς πόλεσιν τῇ πρὸ⁵⁵
· εα καλανδῶν Ὁκτωβρίων, τῆτις ἐστὶν γενέθλιος ἡμέρα τοῦ Σεβα-
στοῦ. ὅπως δὲ ἀεὶ ἡ {τε} ἡμέρα στοιχῇ καθ’ ἐκάστην πόλιν, συνχρη-
τίζειν τῇ Ῥωμαικῇ καὶ τῇ Ἑλληνικῇ ἡμέραν. | ἄγεσθαι δὲ τὸν
ῶτον μῆνα Καίσαρα, καθὰ καὶ προεψήφισται, ἀρχόμε[νον] ἀπὸ πρὸ⁶⁰
· εα μὲν καλανδῶν Ὁκτωβρίων, γενεθλίου δὲ ἡμέρας | Καίσαρος, τὸν
ἐψηφισμένον στέφανον τῷ τὰς μεγίστας εὐρόντι | τειμὰς ὑπὲρ
ισαρος δεδόσθαι Μαξίμωι τῷ ἀνθυπάτῳ, διν καὶ ἀεὶ | ἀναγορεύεσθαι
τῷ γυμ[νο]ικῷ ἀγῶνι τῷ ἐν Περγάμῳ τῶν Ρωμαίων | Σεβαστῶν,
· στέφανοῖ [ἡ Ἀσία Παῦλον Φάβιον Μάξιμον εὐ[σεβ]έ[ση] | τατα 60
ρευρόντα τὰς εἰς Καίσαρα τειμάς. ὡσαύτως δὲ ἀνα[γορεύ]εσθαι
· ἡ ἐν τοῖς ἀγομένοις κατὰ πόλιν ἀγῶνιν τῶν Καισαρίων. | ἀναγρα-
ναι δὲ τὸ δελτογράφημα τοῦ ἀνθυπάτου καὶ τὸ ψήφισμα τῆς |
τίας ἐν στήλῃ λευκολίθῳ, ἦν καὶ τεθῆναι ἐν τῷ τῆς Ῥώμης καὶ
δι | Σεβαστοῦ τεμένει. προνοῆσαι δὲ καὶ τοὺς καθ’ ἔτος ἐκδίκους
ως || ἐν ταῖς ἀφηγουμέναις τῶν διοικήσεων πόλεσιν ἐν στήλαις 65
· | κολίθοις ἐνχαραχθῆ τό τε δελτογράφημα τοῦ Μαξίμου καὶ τὸ τῆς
τίας | ψήφισμα, αὗται τε αἱ στήλαι τεθῶσιν ἐν τοῖς Καισαρίοις.
θήσονται | οἱ μῆνες κατὰ τάδε· Καῖσαρ ἡμερῶν λα· Ἀπελλαῖος
ερῶν λ· | Αὔδναιος ἡμερῶν λα· Περίτιος ἡμερῶν λα· Δύστρος κῆ·
ινδικός λα· || Ἀρτεμισιῶν ἡμερῶν λ· Δαίσιος λα· Πάνημος λ· Λώος 70
· Γορπιαῖος λα· | ‘Υπερβερεταῖος λ· ὅμοιος ἡμέραι τξε. ἐφ’ ἔτος δὲ διὰ

τὴν ἵντερκαλάριον | δὲ Ξανδικὸς ἀχθήσεται ἡμερῶν λβ'. ἵνα δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν στοιχήσωσιν οἱ | μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι, ὁ μὲν νῦν ἐνεστὼς Περίτιος μὴν ἀχθήσεται μέχρι τῆς | ἰδ., τῇ δὲ πρὸ ἐννέα καλανδῶν Φεβρουαρίων ὅξομεν νουμηνίαν μηνὸς || Δύστρου, καὶ καθ' ἔκαστον μῆνα ἀρχὴν⁷⁵ ἔσται τῆς νουμηνίας ἡ πρὸ ἐννέα | καλανδῶν· ἡ δὲ ἐνβόλιμος ἡμέρα ἔσται πάντοτε τῶν ἵντερκαλαρίων καλανδῶν τοῦ Ξανδικοῦ μηνός, δύο ἑτῶν μέσων γεινομένων. |

(c) ἔδοξεν τοῖς ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἐλλησιν, γνώμῃ τοῦ ἀρχιερέως Ἀπολλωνίου τοῦ | Μηνοφίλου Ἀζεανείτου· ἐπεὶ τὴν νέαν νουμηνίαν δεῖ δεῖ ἔσταναι τὴν αὐτὴν^[v] || ἀπασιν τῆς εἰς τὰς ἀρχὰς εἰσόδου κατά τε 80 τὸ Παύλου Φαβίου Μαξίμου τοῦ ἀνθυπάτου διάταγμα καὶ τὸ τῆς Ἀσία^(s) ψήφισμα, ἐνποδίζεται δὲ ἡ τοῦ χρόνου | τάξις παρὰ τὰς ἐν τοῖς ἀρχαιρεσίοις ἐπικλήσεις, γείνεσθαι τὰ κατὰ τὰ | ἀρχαιρέσια μηνὶ δεκάτῳ, ὡς καὶ ἐν τῷ Κορηνηλίῳ νόμῳ γέγραπται, ἐντὸς | δεκάτης ἰσταμένου.

Extant fragments of the Latin version:

1. (l. 4-5): iucundior an salubrior natalis principis nost[ri] . . .

2. (ll. 9-19): [propterea recte homines existimant hoc sibi principium | vitae,] quod paenitendi fuerit natos se esse [fi]nis. | cumque non ullo ex die felicia et privatum singulis et uni|versis publice trahi possint aus[pici]a quam ex eo quem felicissi|mum 5 communiter <credunt>, fere autem omnium in Asia civitatum idem | tempus anni novi initiumque magistratum sit, in quod [fort]ui|to, videlicet ut honoraretur, principis nostri natalis incidit, vel | quia tot erga divina merita gratum esse difficile est nisi omnis | pietatis temptetur materia, vel quia [dies est] pro[p]ria [cui]que || laetitia ingressui honoris [st]atu[t]us, pu- 10 blicum videtur m[ihi] . . .

3. (l. 21-2): quem Graeci suo nomine diem nean numenian appellant eum clarissimi viri Caesaris . . .

99. Honours for Menogenes, son of Isidoros, 5-2 B.C., Sardes. *IGRR.* iv. 1756.

τὸ κοινὸν | τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας | Ἐλλήνων καὶ δῆμος δὲ Σαρδι|ανῶν καὶ ἡ γερουσία ἐπίμησαν Μηνογένην^{||}νην^{||} Ισιδώρου τοῦ Μηνογένους τοῖς 5 ὑπογεγραμμένοις· |

(I) εἰσανγειλάντων Μητροδώρου Κόνωνος καὶ Κλεινίου καὶ Μου- σαίου καὶ Διονυσίου στρατηγῶν· | ἐπεὶ Γάιος Ιούλιος Καῖσαρ δὲ πρεσβύτατος τῶν τοῦ Σεβαστοῦ παιδῶν τὴν εὐκταιοτάτην | ἐκ περι-

πορφύρου λαμπρὰν τῷ παντὶ κό^(σ)μῷ ἀνείληφε τήβεννον, ἥδονται τέ πάντες | ἄνθρωποι συνδιεγειρομένας ὁρῶντες τῷ Σεβαστῷ τὰς ὑπὲρ τῶν παιδῶν εὐχάς, ἥ τε ἡ||μετέρα πόλις ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ εὐτυχίᾳ τὴν ιο ἡμέραν τὴν ἐκ παιδὸς ἀνδρα τελησα[ν] | αὐτὸν ἔκρινεν εἶναι, ἐν - ἥ κατ' ἐνιαυτὸν ἐν λαμπρᾶς ^(ἐ)σθῆσιν στεφανηφορεῦν ἅπαντας, θ[υ]σίας τε παριστάν^(αι) τοῖς θεοῖς τοὺς κατ' ἐνιαυτὸν στρατηγοὺς καὶ κατευχὰς ποιεῖσθαι διὰ τῶν | ἱεροκηρύκων ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, συνκαθιε- ρῶσαι τε ἄγαλμα αὐτοῦ τῷ τοῦ πατρὸς ἐν|δρύοντας ναῷ, ἐν ᾧ τε εὐανγελίσθη ἡ πόλις ἡμέρᾳ καὶ τὸ ψήφισμα ἐκυρώθη καὶ ταύτην στε||φ^(αν)ηφορῆσαι τὴν ἡμέραν καὶ θυσίας τοῖς θεοῖς ἐκπρεπεστάτας 15 ἐπιτελέσαι, πρεσβήταν τε | ὑπὲρ τούτων στεῖλαι τὴν ἀφιξομένην εἰς 'Ρώμην καὶ συνχαρησομένην αὐτῷ τε καὶ τῷ Σε||β[α]στῶι δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δῆμῳ ἔξαποσταλῆναι πρέσβεις ἐκ τῶν ἀρίστων ἀν|δρῶν τοὺς ἀσπασομένους τε παρὰ τῆς πόλεως καὶ ἀναδώσοντας αὐτῷ τοῦδε τοῦ δόγματος τὸ ἀντίγραφον ἐσφραγισμένον τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι, διαλεξομένους τε τῷ Σε||βαστῶι περὶ τῶν κοινῆς συμφερόν- 20 των τῇ τε Ἀσίᾳ καὶ τῇ πόλει καὶ ἡρέθησαν πρέσβεις Ἰόλλας Μητρο- δώρο[ν] | καὶ Μηνογένη^(ς) Ἰσιδώρου τοῦ Μηνογέ^(έ)νους. |

(II) αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ νιὸ^(ς) Σεβα^(σ)τὸς ἀρχιερεὺς δημαρ- χικῆς ἐκξουσίας ιθ', | Σαρδιανῶν ἀρχουσι βουλῇ χαίρειν· οἱ πρέσβεις ὑμῶν Ἰόλλας τε Μητροδώρου καὶ | Μηνογένης Ἰσιδώρου τοῦ Μηνογέ- νους συνέτυχον ἐν 'Ρώμῃ μοι καὶ τὸ παρ' ὑμῶν || ψήφισμα ἀπέδοσαν δι' 25 οὗ τά τε δόξαντα ὑμεῖν περὶ ὑμῶν δηλοῦντες καὶ συνήδεσθε ἐπὶ τῇ τε-| λειώσει τοῦ πρεσβυτέρου μου τῶν παιδῶν· ἐπανῶ οὖν ὑμᾶς φιλοτει- μουμένους ἀνθ' ὧν εὐεργε^(τή)σθε ὑπ' ἐμοῦ εὐχαρίστους ἀποὺς εἴς τε ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς πάντας ἐνδείκνυσθαι· ἔρρωσθε |

Sections III–VI (ll. 28–74) are decrees by the authorities of Sardes (βουλῇ, βουλὴ καὶ δῆμος, γερουσία) in which Menogenes is honoured in similar terms.

(VII) || Χαρῖνος Χαρίνου Περγαμηνὸς ὁ ἀρχιερεὺς θεᾶς 'Ρώμης καὶ 75 αὐτοκράτορος Καίσαρος θεοῦ νιὸν Σεβαστο[ν], Σαρδιανῶν] | ἀρχουσι βουλῇ δῆμῳ χαίρειν· ἐ^(κ)λησίας ἀρχαιρετικῆς συναχθείσης καὶ συνελ- θόντων τῶν ἀπὸ τῶν [πόλεων ἐ]|κατὸν κ^(α)τον ν' ἀνδρῶν τιμᾶν ἐπηνέ- χθησαν ἄθροοι τὸν καθ' ἔτος ἔκδικον τοῦ κοινοῦ τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσί^{(ας} 'Ελ]^(α)|λήνων Μηνογένην Ἰσιδώρου τοῦ Μηνογένους τὸν πολεύτην ^(ὑ)μῶν, διὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἵσ τὴν Ἀσίαν [εῦδη]^(α)|λον εὔνοιαν καὶ διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν αὐτὸν τετελεκέναι καθαρῶς καὶ συνφερόντως, ἵκον γραπτῇ ἐνόπλῳ ^(ἐ)πιχρ[ύσῳ] || ἦν καὶ ἀνατεθῆσαι ἐν ᾧ ἢ ἀν βούληται πόλει τῆς 80 Ἀσίας, ἐφ' ἥς καὶ ἐπιγραφῆμαι· οἱ ἐπὶ τῆς Ἀσίας "Ελ(λ)ηνες ἐτίμησ[αν] |

*Μηνογένην Ἰσιδώρου τοῦ Μηνογένους Σαρδιανὸν ἔκδικον τελέσ
τὴν ἀρχὴν καὶ θ>αρῶς καὶ σ[υν]φερόντως τῇ Ἀσίᾳ· δι’ ὃ καὶ γε
φαμεν ὑμεῖν περὶ τῶν τιμῶν αὐτοῦ ἵνα ἴδητε.* |

Section VIII (ll. 83–8) is a letter by Demetrios, another high priest of Roma et Augustus, sections IX and X (ll. 89–119) are decrees of ἡτος Ἀσίας Ἐλληνες, sections XI and XII (ll. 120–39) two decrees by Bououlē of Sardes, all concerned with the same or similar honours for Ngenes.

100. A.D. 12–13 (reengraved in second century), Narbo. *ILS.* 1:

A

T. Statilio Taur[o] | L. Cassio Longino | cos. X k. Octo
numini Augusti votum || susceptum a plebe Narbo[nensi]um
perpetuum: |

quod bonum faustum felixque sit imp. Caesari | divi f.
gusto p.p. pontifici maximo trib. potest. | XXXIII cor
liberis gentique eius senatui || populoque Romano et col
incolisque | c. I. P. N. M.,¹ qui se numini eius in perpetui
colendo obligaverunt. pleps Narbonen[sium] aram Narbon
foro posuit, ad | quam quot annis VIIII k. Octobr. qua c
eum saeculi felicitas orbi terrarum | rectorem edidit,
equites Romani | a plebe et tres libertini hostias singul[as]
molent et colonis et incolis ad | supplicandum numini eius
et vinum || de suo ea die praestent; et VIII k. Octob. | 1
vinum colonis et incolis item prae|stent; k. quoque Ian
thus et vinum | colonis et incolis praestent; VII quoq. |
Ianuar. qua die primum imperium || orbis terrarum auspic:
est, thure | vino supplicant et hostias singul. in|molen:
colonis incolisque thus vi|num ea die praestent; | et pridi
Iunias, quod ea die T. Statilio || Tauro M'. Aemilio Lepido
iudicia | plebis decurionibus coniunxit, hostias | singul. inmo
et thus et vinum ad | supplicandum numini eius colonis
incolis praestent. || exque iis tribus equitibus Roman[is
busve] | libertinis unu[s]

B

[plep]s Narbonesis a[ram] | numinis Augusti de[di]c
||||||| /||||||| /||||||| legibus iis q. i. s. s.² ||

numen Caesaris Aug. p. p., quando tibi | hodie hanc a
dabo dedicabo|que his legibus hisque regioni|bus dabo ded

boque, quas hic | hodie palam dixerit uti infimum || solum 10
 huiusque arae titulorum|que est: si quis tergere ornare | reficere
 volet, quod beneficii | causa fiat, ius fasque esto; sive | quis
 hostia sacrum faxit, qui || magmentum nec protollat, id|circo 15
 tamen probe factum esto; si | quis huic arae donum dare au|ge-
 reque volet, liceto eademq. | lex ei dono esto quae arae est; ||
 ceterae leges huic arae titulisp. | eaedem sunt quae sunt arae | 20
 Diana in Aventino. hisce legibus hisque regionibus, sicuti |
 dixi, hanc tibi aram pro imp. || Caesare Aug. p. p. pontifice 25
 maxi|mo tribunicia potestate XXXV coniuge liberis genteque
 eius | senatu populoque R. colonis | incolisque col. Iul. Patern.
 Narb. Mart.³, qui se numini eius in per|petuum colendo obli-
 gaverunt, || doque dedicoque uti sies volens | propitium. 30

¹ c(oloniae) I(uliae) P(aternae) N(arbonis) M(artii)
 s(cryptae) s(unt)

² q(uae) i(nfra)

³ See note 1.

101. Decree on worship of emperors, A.D. 18, Forum Clodii (Etruria).
ILS. 154.

Ti. Caesare tert. Germanico Caesare iter. cos. | Cn. Acceio
 Cn. f. Arn. Rufo Lutatio, T. Petillio P. f. Qui. IIvir. | decreta: |
 aediculam et statuas has, hostiam dedicationi. victimae natali
 Aug. VIII k. Octobr. duae, quae p. p.¹ || inmolari adsueta[e] 5
 sunt ad aram, quae numini Augusto dedic. est, VIII et VIII
 k. Octobr. | inmolentur; item natali Ti. Caesaris perpetue acturi
 decuriones | et populus cenarent—quam inpensam Q. Cascell[i]o
 Labeone | in perpetuo pollicenti, ut gratiae agerentur muni-
 ficientiae eius—eoque | natali ut quotannis vitulus inmolaretur.||
 et ut natalibus Augusti et Ti. Caesarum, prius quam ad vescen- 10
 dum | decuriones irent, thure et vino genii eorum ad epulandum
 ara | numinis Augusti invitarentur. | ara(m) numini Augusto
 pecunia nostra faciendam curavimus; ludos | ex idibus Augustis
 diebus sex p. n. faciendo curavimus. || natali Augustae mulsum 15
 et crustum mulieribus vicanis ad | Bonam Deam pecunia
 nostra dedimus. | item dedicatione statuarum Caesarum et
 Augustae mulsum et crusta | pecunia nostra decurionib. et
 populo dedimus, perpetuoque eius die | dedicationis daturo[s]
 nos testati sumus, quem diem quo frequentior quod||annis sit, 20
 servabimus VI idus Martias, qua die | Ti. Caesar pontif. maximus
 felicissime est creatus.

¹ p(er)p(etuo)

102. Decree on Imperial cult and letter of Tiberius, Gytheion (Laconi
Ann. ép. 1929, 99–100; cf. *Zeitschr. d. Sav. Stiftung, Roman. A.*
XLIX (1929), p. 309.

(a) ἐπιτιθέτω | [ἐπὶ μὲν τὴν πρώτην θεοῦ Σεβαστὸν Καίσαρος τοῦ πατρός, ἐπὶ δὲ τὴν ἐκ δεξιῶν | δευτέραν Ἰουλίανον Σεβαστῆς, ἐπὶ δὲ τὴν τρίτην αὐτοκράτορος Τιβερίου Καίσαρος θεοῦ] στήνει, [τὰς] εἰκόνας παρεχούσης αὐτῷ τῆς πόλεως προτιθέσθω || δὲ καὶ τράπεζα ὑπὸ αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῷ θεάτρῳ θυμιατήριον ἐπικείσθω καὶ [ι] ἐπὶ θυέτωσαν πρὸν εἰσιέναι τὰ ἀκροάματα ὑπὲρ τῆς τῶν ἡγεμόνων σωτηρίας | οἵ τε σύνεδροι καὶ αἱ συναρχίαι πᾶσαι. ἀγέτω δὲ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν θεοῦ Καίσαρος θεοῦ νιανοῦ Σεβαστοῦ Σωτῆρος Ἐλευθερίου, τὴν δὲ δευτέραν αὐτοκράτορος Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ καὶ πατρὸς τῆς πατρίδος, τὴν δὲ τρίτην Ιουλίανον Σεβαστῆς || τῆς τοῦ ἔθνους καὶ πόλεως ἡμῶν Τύχης, τὴν τετάρτην Γερμανικοῦ Καίσαρος τῆς Νίκης, τὴν δὲ πέμπτην Δρούσην Καίσαρος τῆς Ἀφροδίτης, τὴν δὲ ἕκτην Τίτου Κοϊνκτίου | Φλαρίνου καὶ ἐπιμελείσθω τῆς τῶν ἀγωνιζομένων εὐκοσμίας. φερέτε ταῦτα καὶ πάσης τῆς μισθώσεως τῶν ἀκροαμάτων (ἐκ?) τῆς διοικήσεως τῶν ἱερῶν χρημάτων τὸν λόγον τῇ πόλει | μετὰ τὸν ἀγῶνα τῇ πρώτῃ ἐκλησίᾳ καὶ ἐνρθρῇ νευστρισμένος ἡ φευδῶς λογογραφῶν ἐξελεγχθεὶς μηκέτι μηδεμίαν ἀρχὴν ἀρξάτω καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δημευέσθω. ὅντα ποτε δημευθῆ τὰ ὄντα, | ταῦτα χρήματα ἵερα ἔστω καὶ ἔξι αὐτοῖς προσκοσμήματα ὑπὸ τῶν κατ' ἔτος ἀρχόντων κατασκευασθεῖσα | αἱέσθε ἔξεστω δὲ τῷ βουλομένῳ Γυθεατῶν παντὶ περὶ τῶν ἱερῶν ἐκδικοῦ χρημάτων ἀθώῳ [οὖ] | τι. ἐπεισαγέτω δὲ ὁ ἀγορανόμος μετὰ τὸ τῶν θεῶν καὶ ἡγεμόνων ἡμέρας τελέσαι τῶν θυμελικῶν ἀγώνων ἀλλα[σ δύν]ο ἡμέρας τὰ ἀκροάματα, μίαν μὲν εἰς μνήμην Γαΐου Ιουλίου Εὑρυκλέους || εὐεργέτου τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πόλεως ἐν πολλῃ γενομένου, δευτέραν δὲ εἰς τειμὴν Γαΐου Ιουλίου Λάκωνος κηδεμοί τῆς τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πόλεως ἡμῶν φυλακῆς καὶ σωτηρίας | ὅντα ἀγέτω δὲ τοὺς ἀγῶνας ἀπὸ τῆς θεοῦ ἐν αἷς ἂν ἢ δυνατὸν ἡμέριαν αὐτῶν. ὅταν δὲ τῆς ἀρχῆς | ἐξίη παραδιδότω τῷ ἀντιτυγχάνοντι ἀγορανόμῳ διὰ γραφῆς δημοσίας τὰ εἰς τοὺς ἀγῶνας χρηστήν | πάντα καὶ λαμβανέτω[ν] χειρόγραφον παρὰ τοῦ παραλαβόντος ἡ πόλις ὅταν ὁ ἀγορανόμος τοὺς || ἀγῶνας ἀγγητούς τοὺς θυμελικούς, πομπὴν στελλέτω ἐκ τοῦ ἵεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Υγιείας | πομπεύοντα τῶν τε ἐφήβων καὶ τῶν νέων καὶ τῶν ἄλλων πολειτῶν ἐστεμμένοις δάφνῃς | στεφάνοις καὶ λευκά ἀμπεχομένων. συμπομπεύοντας δὲ αἱ ἵεραι κόραι καὶ αἱ γυναῖκες ἐν | [ταῦ]ταις ἵεραις ἐσθῆσιν. ὅταν δὲ ἐπὶ Καισάρην ἡ πομπὴ παραγένηται, θυέτωσαν οἱ ἔφοροι ταῦ[ρο]ον ὑπὲρ

τῆς τῶν ἡγεμόνων καὶ θεῶν σωτηρίας καὶ ἀϊδίου τῆς ἡγεμονίας αὐτῶν διαμονῆς καὶ [ὶ || θ]ύσαντες ἐπανακαστάτωσαν τά τε φιδείτια καὶ τὰς 30 συναρχίας ἐν ἀγορᾷ θυσιάσαι. εἰ δὲ ἡ μὴ τε|[λ]έσουσιν τὴν πομπὴν ἡ μὴ θύσουσιν ἡ θύσαντες μὴ ἐπανακάσουσι θυσιάζειν ἐν ἀγορᾷ τὰ | [φ]ιδείτια καὶ τὰς συναρχίας, ἐκτεισάτωσαν ἴερὰς τοῖς θεοῖς δραχμὰς δισχιλίας. ἔξεστω δὲ τῷ | βουλομένῳ Γυθεατῶν κατηγορεῖν αὐτῶν. οἱ ἔφοροι οἱ ἐπὶ Χαίρωνος στρατηγοῦ καὶ ἱερέως θείοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος οἱ περὶ Τερέντιον Βιάδαν ἐγδότωσαν τρεῖς γραπτὰς εἰκόνας τοῦ θείοῦ Σεβαστοῦ καὶ Ιουλίας τῆς Σεβαστῆς καὶ Τιβερίου Καίσαρος 35 τοῦ Σεβαστοῦ καὶ τὰ διὰ θέατρον | ὕκρια τῷ χορῷ καὶ θύρας μιμικὰς τέσσερας καὶ τῇ συνφωνίᾳ ὑποπόδια. στησάτωσαν δὲ καὶ στήλῃ λιθίνην χαράξαντες εἰς αὐτὴν τὸν ἱερὸν νόμον καὶ εἰς τὰ δημόσια δὲ γραμματοφυλάκια θέτωσαν ἀντίγραφον τοῦ ἱεροῦ νόμου ἵνα καὶ ἐν δημοσίᾳ καὶ ἐν ὑπαίθρῳ καὶ πᾶσιν ἐν φανερῷ κείμενος ὁ νόμος [ένφα]γῇ τὴν τοῦ δήμου τῶν Γυθεατῶν εὐχαριστίαν εἰς{ς} τοὺς ἡγεμόνας παρέχῃ πᾶσιν ἀνθρώποις. εἰ δὲ ἡ μὴ ἐνχαράξουσι τοῦτον τὸν νόμον 40 ἡ μὴ ἀναθήσουσι τὴν στήλην πρὸ τοῦ ναοῦ ἡ μὴ γράψουσι τὸ ἀντίγραφον

(b) | ... | ... | ... εἰ δέ τις || [ἔ]σεσθαι κυρι| μήτε 5 ψήφισμα | ἔκσπονδος ἔστω | [καὶ ἡ οὐσία?] αὐτοῦ καθε-ρούσθω τοῖς ἡ[γεμόσι τ]άς τῶν θεῶν τειμὰς ἀλοὺς || ιο ἀκρίτου? δῆγτος τοῦ κτείναντος αὐτόν. |

[Τιβερ]ίου. | [Τιβέριος Καίσαρ θεοῦ Σεβ]αστοῦ υἱὸ[ς Σ]εβαστὸς ἀρχιερεὺς δημαρχικῆς ἔξουσίας | [τὸ] Γυθεατῶν ἔφόροις καὶ τῇ πόλει χαίρειν. ὁ πεμφθεὶς ὑφ' ὑμῶν | [πρὸς] ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν μητέρα πρεσβευτὴς Δέκμος Τυρράνιος Νεικάνωρ || [ἀνέδ]ωκέν μοι 15 τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἥ προσεγέγραπτο τὰ νομοθετηθέντα [τα ὑφ' ὑ]μῶν εἰς εὐσέβειαν μὲν τοῦ ἐμοῦ πατρός, τιμὴν δὲ ὑμετέραν. | [ἔ]φ' οἶς ὑμᾶς ἐπαινῶν προσήκειν ὑπολαμβάνωις καὶ κοινῇ πάντας ἀνθρώποις καὶ ιδίᾳ τὴν ὑμετέραν πόλιν ἔξαιρέτους φυλάσσειν τῷ μεγέθει τῶν τοῦ | ἐμοῦ πατρὸς εἰς ἄπαντα τὸν κόσμον εὐεργεσιῶν τὰς θεοῖς πρέποντας || τιμάς, αὐτὸς δὲ ἀρκοῦμαι ταῖς μετριωτέραις τε καὶ 20 ἀνθρωπείοις· ἡ μέντοι ἐμὴ μῆτηρ τόθ' ὑμῖν ἀποκρινένται ὅταν αἴσθηται παρ' ὑμῶν ἦν ἔχετε περὶ τῶν εἰς αὐτὴν τιμῶν | κρίσιν.

103. Altar with Lar, near Cosa (Etruria). *Ann. ép.* 1939, 142.

[imp. Caes.] divi f. Augusto pont. max. Q. Lucretius Eros Murdianus L. Volumnius Eros mag. Aug.

104. 13–12 B.C., Nepet (Etruria). *ILS.* 89.

imp. Caesari divi f. Augusto pontif. maxim. cos. XI tribunic.

potestat. XI magistri Augustal. prim. Philippus Augusti l. M. Aebutius Secundus M. Gallius Anchia[us] P. Fidustius Antigonous

105. Lex de flamonio provinciae, Narbo. *ILS.* 6964; *FIR.* 22.

[de honoribus flaminis . . . Na]rbone [. flamen | cum rem divinam faciet sacrificab]itque lictores [qui magistratibus apparent ei apparento. | secundum lege]m iusque eius provinciae [. |] ei in decurionibus senatuve [sententiae dicendae signandique ius esto; item || inter 5 decuriones s]enatoresve subsellio primo spectan[di ludos publicos eius provinciae esto. | uxor fla]minis veste alba aut purpurea vestita f[estis diebus. |] neve in-vita iurato neve corpus hominis mor[tui attingito neve. | nisi necessa]rii hominis erit eique spectaculis publicis eius p[rovinciae loco . . . interesse liceto.] |

de honoribus eius qui flamen f[uerit. || si qui flamen fue]rit 10 adversus hanc legem nihil fecerit, tum is qui flamen erit c[urato ut per tabell]as iurati decernant placeatve ei qui flamonio abierit permitti sta[tuam sibi ponere. cui ita decreverint | ius esse sta]tuae ponendae nomenque suum patris- que et unde sit et quo anno fla[men fuerit inscribendi ei | Narbo]ne intra fines eius templi statuae ponendae ius esto, nisi cui imperator [Caesar Augustus(?) interdixerit. Eidem | i]n curia sua et concilio provinciae Narbonesis inter sui ordinis secundum le[gem] || sententiae dicendae signandique 15 ius esto, item spectaculo publico in provincia [edendo inter decuriones interesse prae]textato eisque diebus quibus, cum flamen esset, sacrificium fecerit, ea veste pu[blice uti qua in eo faciendo usus est.] |

si flamen in civitate esse des[ierit.] | si flamen in civitate esse desierit neque ei subrogatus erit, tum uti quis[que flamen? Narbone erit] | in triduo quo certior factus erit et poterit, Narbone sacra facito [eaque omnia secundum hanc legem per reliquam] || partem eius anni eo ordine habeto, quo annuorum 20 flamin[um sacra habentur, eique si ea habuerit per dies non minus] | XXX, sitemps lex ius causaque esto quae flamini Augus[tali ex hac lege facto erit.] |

quo loco conciliu[m] provinciae habendum sit.] | qui in con-cilium provinciae convenerint N[arbonem ibi id habento. si

ca Narbonem finesve Narbone] sium concilio habito
it, id ius ra[tumque ne esto.] ||
i[nia sacris destinata.] | qui flamonio abierit, is ex ea 25
[quae sacris destinata erit, quod eius superfuerit,
imaginesve imperatoris Caes[aris Augusti
eius qui eo anno pro]vinciae praeerit intra idem
i dedicato seque omnia sicut hac lege cautum
a re, fecisse apud eum qui ra[tiones provinciae putabat
obato] . . . templ[...]

the supplements are uncertain.

¹ inscription disputed; cf. L. R. Taylor, The Divinity of the Emperor, 280 ff.

Missut (Africa). ILS. 9495.

deo cives Romani qui Thinissut negotiantur curatore
io

atre, Stobi. *Ann. ép.* 1939, 113.

es. Aug. p. p. et munic. Stob. Vlricemⁱ Augustam Sex.

Audoleo et C. Fulcinius Epictetus et L. Mettius
Augustales f.

I Nemesis.

nthus (Macedonia). *Ann. ép.* 1921, 2.

άτορι Καίσ]α[ρι θ]εών [υῖων] Σεβαστῶν πόλις καὶ οἱ
χτενόμενοι Ρωμαῖοι καὶ οἱ παροικοῦντες

yra, Augusteum. OGIS. 533; cf. Rostovtzeff, *Mélanges* ssier (1903), 419.

λατῶν ο[ι] | ιε]ρασάμενο[ι] | θεῶι Σεβαστῶι | καὶ θεᾶι

χων ζεύγη τριάκο[ντα] | καὶ κυνήγιον ἔδωκ[εν] | ταύρων
ν. | ['Po]ῦφος δημοθοινίαν || ἔδωκεν, θέας καὶ | κυνήγιον το

τειλίουν. | [Πν]λαυμένης βασιλέως Ἀμύ[ν] | τον οὐδός δημο-
|| δίς ἔδωκεν, θέας δίς | ἔδωκεν, ἀγῶνα γυμνικὸ[ν] | καὶ 15
καὶ κελ[ήτ]ων ἔδωκεν· ὅμοίως δὲ ταυρο[μα]χίαν καὶ κυνῆ-
κε]ν δίς· ἔτ[ι] || πολλ[οὺς] τόπους ἀνέ[θηκ]ε ὅπο[ν] τὸ | 20
ν ἐστιν καὶ ἡ παν[ή]γυν|ρις γενέται καὶ δ ἐποδρόμος. |
Ἀτεπόρευγος δημοθοι|νίαν ἔδωκεν, ἀνδριάντας ἀνέ[θηκ]ε 25

Καίσαρος [Σεβαστού] καὶ Ἰουλίας | Σεβαστῆς· | Ἀμύντας Γαιζατοδιάστον δημοθοινίας | δὶς ἔδωκε, ἐκατόμβην ἔθυσεν, θέας | ἔδωκεν, σειτομετρίαν ἔδωκεν || ἀνὰ πέντε μοδίους. | [...]είας Διογνήτου 30 [δημοθοινίαν ἔδωκε.] | Ἀλβιόριξ Ἀτεπόρειγος τὸ δεύτερον | δημοθοινίαν ἔδωκεν. |

ἐπὶ Φρόντωνος. || Μητρόδωρος Μενεμάχου φύσει δὲ | [Δο]ρυλάου 35 δημοθοινίαν ἔδωκεν, | [ἔλαιον] ἔθηκεν μῆνας τέσσαρας. | Μουσανὸς Ἀρτίκνου δημοθοινίαν ἔδωκεν. | [...]ίνας Σελεύκου δημοθοινίαν ἔδωκεν || [καὶ ἔλαιον ἔθη]κεν μῆνας τέσσαρας. | Πυλαιμένης 40 βασιλέως Ἀμύντου νιὸς | δημοθοινίαν ἔδωκεν τ[οῖ]ς τρισ[ι]ν | ἔθνε[σιν. ἔπι] δὲ ἐν Ἀγκύρᾳ ἐκ[α]τόντι[ην ἔθυ]σεν, θέας καὶ πομπὴν [έ]δω[κεν]. δροίως δὲ ταυρομαχίαν | καὶ [ταυρο]καθάπτας καὶ μονο- 45 μάχω[ν] | ζεύ[γη ἔδωκε]ν. ἥλ^λ(ε)ι[ψ]^ψεν δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυ[τοῦ] [τὰ τ]ρία ἔθνη. θηρομαχίαν ἔδωκεν. ||

[ἐπὶ Σ]ιλουανο[ῦ. |]αῖος δημοθοινίαν ἔδωκεν [ἐν ΙΙ] | εσοι- 50 νοῦντι, μονομάχων [ζεύγη ἔδω] | κε[ν] καὶ ἐν Πεσσωοῦντι ἥλ[εψεν] | τὰ δύο ἔθνη ὅλω τῷ ἐνιαυτῷ. ἄγα[λμα] || ἐν Πεσσωοῦντι ἀνέθηκεν. | 55 Σέλευκος Φιλοδάμου δημοθοινίας | δὶς ἔδωκεν δυσὶ πόλεσιν. ἥλ(ε)ψε | τὰ δύο ἔθνη δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. [θέ]ιας ἔδωκε. || [Ἰο]ύλιος Ποντικὸς 60 δημοθοινίαν ἔδωκεν | ἐκατόμβην ἔθυσεν. | [ἔλαιον ἔθη]κεν ὅ[λω] | τῷ ἐνιαυ[τῷ]. | Ἀριστοκλῆς Ἀλ[βιώριγος | δημοθοινίαν ἔδω]κεν, ἔλαιον ἔθη[κε]ν δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυ[τοῦ]. ||

There follow similar lists of gifts (ll. 65–89).

110. Puteoli. *CIL.* x. 1613.

[L. C]alpurnius L. f. templum Augusto cum ornamentis d. s. f.

111. Masculula (Africa). *ILS.* 6774/5.

divo Augusto sacrum conventus civium Romanor. et Numidarum qui Mascululae habitant.

112. Emerita (Lusitania). *Ann. ép.* 1946, 201 (new reading of *ILS.* 6892).

divo Augusto | Albinus Albui f. flamen | divae Aug. provinciae Lusitan[iae]

113. Corinth. *Corinth*, viii. 2, no. 110.

Callicrateae Philesi fil. sacerdoti in perpet. Providentiae Aug. et Salutis publicae tribules tribus Agripp[i]ae bene meritae

114. Alabanda (Caria). *Ann. ép.* 1935, 46.

[ὅ] δῆμος ἐτείμησεν πάλιν ταῖς | [μ]εγάλαις τειμαῖς καὶ ἀνέθηκεν | [Α]ριστογένην Μενίσκου τοῦ Ἀριστογέ[η]νος ἱερέα διὰ γένους Ὑγιείας

Σ]ωτηρίας αὐτοκράτορος Καίσαρος | καὶ Ἡλίου, ἄνδρα 5
 ια | καὶ εὐσεβῆς καὶ δικαιοσύνη διαφέροντα καὶ εὐεργέτην
 σ] | ἀρχιερατεύσαντα ἐν τῇ πατρίδι || τῆς τε Ἄρμης καὶ τοῦ 10
 [Κ]αίσαρος καὶ τὰς μεγίστας καὶ με|[γ]αλομέρις ἐπιτελέ-
 δο|ξίας

between 9 B.C. and A.D. 2, re-inscribed (b) between A.D. 19
 23, Cyprus. *BSA.* xlvi (1947), p. 222, no. 9.

οκράτορι Καίσαρι θεοῦ νῖσι θεῶι Σεβαστῶι ὁ δεῖνα τοῦ
 ἔρευν] διὰ βίου αὐτοῦ καὶ τῶν διδύμων νῖσιν [αὐτοῦ] Γαίον
 ν Καισά[ρων] γυμνασιαρχῶν τῷ οὐρανῷ ἑαυτ[οῦ εὐ]εργέτη[ι Λ]κδ' (?)
 Ἑριώι Καίσαρι θεοῦ νῖσι θεῶι Σεβαστῶι ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος
 διὰ βίου αὐτοῦ καὶ τῶν διδύμων νῖσιν Δροῖσ. Κα[ισ.]
 καὶ Γερμανικοῦ Καισά[ρων] γυμνασιαρχῶν τῷ οὐρανῷ ἑαυτ[οῦ
 Λ]κδ' (?)

i, Tentyrae (Egypt). *OGIS.* 659.

οκράτορος Καίσαρος θεοῦ νίσιν Διὸς Ἐλευθερίου Σεβαστοῦ,
 οὐ Οκτανίου ἡγεμόνος καὶ Μάρκου Κλαυδίου Ποστόμου
 γου, Τρύφωνος στρατηγοῦντος, οἱ ἀπὸ τῆς μητροπόλεως καὶ
 τὸ πρόπυλον "Ισιδι θεᾶι μεγίστῃ καὶ τοῖς συνναίοις θεοῖς.
 Καίσαρος, Θωὴθ θ' Σεβαστῆι.

37, Papyrus. *P. Oxyrh.* ii, p. 184, no. 240; cf. 253, also
 seen, *Chrestomathie*, no. 111.

υ]μογραμματεὺς | [.....]τοου Ἐρήμου. | [όμηνώ Τιβέριον
 νέον Σεβαστὸν αὐτοκράτορα | [θεοῦ Διὸς Ἐλευθεροῦ]
 νίσιν εἰ μὴν || [μὴ συνε]ιδέναι με μηδενὶ διασεσεισμέ|[νωι 5
 ροκειμένων κωμῶν ὑπὸ | [.....]ος στρατιώτου καὶ τῶν παρ'
 ενορκοῦ]ντι μέμ μοι εῦ εἴη, ἐφιορκοῦντι δὲ | [τὰ ἐναντία.
 ' Τιβέριον Καίσαρος Σεβαστοῦ || Μεχ(είρ) ιζ'

ociation for imperial cult, 6 B.C., Papyrus. Wilcken, *Chrestomathie*, no. 112.

ε' Καίσαρος Ἀθύρ κβ̄ ἐπὶ τῆς γε[νη]θείσης συναγωγῆς ἐν
 ὅμαι συνόδου | Σεβαστῆς τοῦ θεοῦ αὐτοκράτορος Καίσαρος,
 ἀγεὺς] | καὶ προστάτης Πρῆμος Καίσαρος, ἵερεὺς Ἰουκοῦν-
 ούσαρος, γυμνασίαρχος Ἀλέξανδρος [συμπαρ]όντων τῶν 5
 ἐπεὶ συντετάχαμεν [τῶι] | προκιμέναι ἵερεὺς Ἰουκοῦνδαι
 χει τῆς | συνόδου κεφαλαίων ἐπιδέξασθαι [.γυισω Καίσαρος |
 αι ὑπὲρ Συντρόφου τοῦ Καίσαρος συνοδείτου || [ἔως] μ[ι]ᾶς (?) 10

τριακάδος τ[ο]ῦ ἐνεστώτος ἔτους ἡς [δὸ]φεύ[λε]ξι αὐτῶι ἀργυρίου
Πτολεμαι[κ]οῦ (δραχμᾶς) ρκ', | ἔδοξε κοινῆ γνωμῇ τὸν μὲν Ἰουκοῦνδον
ἔ[ξ]οιδιάσαι ἕως τῆς τριακάδος τοῦ Ἀθύρεως ὑπέρ τοῦ | Συντρόφ[ου]
τὰς τ[ο]ῦ ἀργ[υρίου] (δραχ.) ρ[κ'] ἀτόκους, τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς || συνόδου 15
π[α]ραδέξασθαι τῷ 'Ιουκοῦνδῳ ταύτας | εἰ[σ] ἀ δόφ[ειλ]ε[ι] τ[η]νι
συνόδῳ κεφάλαια, εἶναι δὲ ἐ[ν] [ἀνν]πεύθυν[ον τ]ὸν Ἰουκ[οῦνδον] περὶ²⁰
τούτων | [μη]δενὶ ἔξοντος ἐπ' ἀ[ναγ]ωγῇ τούτων λόγον | [ποιεῖσθαι] ε[ι]
ἡ τὸν τοιωθ[τον....]. ασθαι, βεβ[α]σθαι, ὃν τὸ ὑπογραφὲν δισσὸν
χειρόγραφον..... | ὃν τὸ μὲν ἐν κα[.....]
..... | τ[η]ὸ δὲ ἔτερον ἐπ[....]

- 119.** Sestertius, 10-6 B.C.(?), Lugdunum. Mattingly, p. 92, nos. 548 ff.; cf. 555 ff.

Obv. Head of Augustus. CAESAR PONT. MAX.

Rev. Altar at Lugdunum. ROM. ET AVG.

- 120.** *Divona Cadurcorum*. ILS. 7041.

M. Lucter. Lucterii Sen[e]ciani f. Leoni omnibus honoribus in patria functo sacerd. arae Aug. inter confluent. Arar. et Rhodani civitas Cad. ob merit. eius publ. posuit

- 121.** Terracina, temple. *CIL.* x. 6305.

Romae et Augusto Caesari divi [f.] A. Aemilius A. f. ex pecunia sua f. c.

- 122.** Tetradrachm, 19-18 B.C., Ephesus. Mattingly, p. 114, no. 705 f.

Obv. Head of Augustus. IMP. IX TR. PO. V

Rev. Temple. ROM. ET AVGVST. COM. ASIAE.

- 123.** Anticaria (Baetica). *CIL*. ii. 2038.

Iuliae Aug. Drusi [fil.] div[i Aug.] matri Ti. Caesaris Aug.
principis et conservatoris et Drusi Germanici [g]en[etric]is orbis
M. Cornelius Proculus pontifex Caesarum

- 124.** Bronze coin, Colonia Romula (Baetica). *ADA*. i, p. 94, no. 82; cf. 78 ff.; cf. Heiss, p. 393, no. 2.

Obv. Head of Augustus radiate with star and thunderbolt.
PERM. DIVI AVG. COL. EOM.

Rev. Head of Livia with crescent on globe. IVLIA AVGVSTA
GENETRIX ORBIS

³, tomb of freedmen and slaves of Livia. ILS. 4995.

ibus [.....] Aug. lib. Bathyllus aeditus templi divi
divae Augustae quod est in Palatium, inmunis et

is, near Malta. ILS. 121; cf. J. Guey, *Journ. des Savants*, p. 74.

Iuliae Augustae divi Augusti, matri Ti. Caesaris
Iutatia C. f. sacerdos Augustae ^{imp.} perpet.¹¹ uxor
. f. Qui. Optati flaminis G[a]ul. Iuliae Augusti² ^{imp.}
cum V[er] liberis³ s. p. consacravit

*added after erasure: Guey proposes to read: im{p}perpet.
ie Guey ³ cum v(iro et) liberis or cum (quinque) liberis*

3, Africa. ILS. 120.

Liviae Augusti sacrum, L. Passieno Rufo imperatore
btinente Cn. Cornelius Cn. f. Cor. Rufus et Maria C. f.
conservati vota l. m. solvont

ns. *IG.*² ii. 3, 3238.

θεὰν Σεβαστὴν Πρόνοιαν ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρήου πάγου καὶ
ἰν ἔξακοσίων καὶ ὁ δῆμος ἀναθέντος ἐκ τῶν ιδίων Διονυσίου
Μαραθωνίου ἀγορανομούντων αὐτοῦ τε Διονυσίου Μαρα-
. Κοίντου Ναιβίου Ρούφου Μελιτέως

psacus. *IGRR.* iv. 180.

Σεβαστὴν Ἐστίαν νέαν Δῆμητρα ἡ γερουσία, τὸ δὲ εἰς τὸ
ὶ τὴν βάσιν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ δαπάνημα ποιησαμένου
ων ὑπὲρ τῆς εἰς τοὺς στεφάνους εὐσεβείας τοῦ ἱερέως τῶν
καὶ στεφανηφόρου τοῦ σύμπαντος αὐτῶν οἴκου καὶ ταμίου
τὸ δεύτερον Διονυσίου τοῦ Ἀπολλωνοτείμου

ath. Corinth, viii. 2, no. 15.

3] Pacilucife[rae Aug]ustae sacrum [pro salut]e Ti.
[Augusti] P. Licinius P. l. [.....] Philosebastos
f. c.

po (Lusitania). ILS. 6896.

o Q. f. Gal. Ploto aed. IIvir. flamini Germ. Caesaris
iliae Aug. in perpetum

132. Aquitania. *Ann. ép.* 1945, 19.

[Io]vi ὁρτίῳ. μαχ. [Ti]b. Caesari Aug. sacrum [..V]aler.
Silvanus d. s. p. d.

133. A.D. 27, Rome. *ILS.* 6080.

genio Ti. Caesaris divi Augusti fili Augusti C. Fulvius Chryses
mag. pagi Amentini minor. donum dedit V k. Iun. L. Calpurnio
Pisone M. Crasso Frugi cos.

134. A.D. 29–30, Cyprus. *OGIS.* 583.

Τιβερίωι Καίσαρι Σεβαστῶι θεῷ θεοῦ Σεβαστοῦ νῖσται | αὐτοκράτορι
ἀρχιερεῖ μεγίστῳ δημαρχικῆς ἔξουσίας | τὸ λα', ἐπὶ Λευκίου Ἀξίου
Νάσωνος ἀνθυπάτου καὶ Μάρκου | Ἐτρειλίου Λουπέρκου πρεσβευτοῦ
καὶ Γαίου Φλαβίου Φίγλου ταμίᾳ{ι} || Ἀδραστος Ἀδράστου Φιλοκαΐσαρ, 5
δ ἐνγενικὸς ἵερεὺς τοῦ | ἐν τῷ γυμνασίῳ κατεσκευασμένου ὑπὸ αὐτοῦ
ἐκ τοῦ ἰδίου | Τιβερίου Καίσαρος Σεβαστοῦ ναὸν καὶ ἀγάλματος, δ
φιλόπατρις | καὶ πανάρετος καὶ δωρεὰν καὶ αὐθαίρετος γυμνασίαρχος
καὶ | ἵερεὺς τῶν ἐν γυμνασίῳ θεῶν, κατεσκεύασεν τὸν ναὸν καὶ || τὸ 10
ἄγαλμα ἰδίους ἀναλώμασιν τῷ ἀτοῦ θεῷ, ἐφηβαρχοῦντος | Διονυσίου
τοῦ Διονυσίου τοῦ καὶ Ἀπολλοδότου Φιλοκαΐσαρος. | Ἀδραστος
Ἀδράστου Φιλοκαΐσαρ καθιέρωσεν, συνκαθιεροῦντος | καὶ τοῦ νιόν
αὐτοῦ Ἀδράστου Φιλοκαΐσαρος, τοῦ καὶ αὐτοῦ δωρεὰν | καὶ αὐθαιρέτου
γυμνασίαρχου τῶν παῖδων, τῇ γενεσίῳ || Τιβερίου Λι' Ἀπογονικοῦ κδ' 15

135. Altar, Byrsa, Carthage. *Ann. ép.* 1914, 87; cf. *Rev. archéol.*
xxiii (1926), 40 ff.

genti Augustae P. Perelius Hedulus sac. perp. templum solo
privato primus pecunia sua fecit

136. Athens. *IG.² ii. 3,* 3257.

ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Δροῦσον Καίσαρα θεοῦ νιὸν νέον θεὸν Ἀρη

137. Nasium (Belgica). *CIL.* xiii. 4635.

Tib. Caesar[i Aug.] f. Augusto et pro perpetua salute divinae
domus

138. Wall of inner enclosure of Herod's Temple, now in Istanbul.

Revue biblique, xx (1921), p. 263: fragment of another copy in
Jerusalem, *Quarterly of the Dept. Ant. Palestine*, vi (1938), p. 1.

μηθένα ἀλλογενῆ εἰσπορεύεσθαι ἐντὸς τοῦ περὶ τὸ ἱερὸν τρυφάκτου
καὶ περιβόλου· ὅς δ' ἂν λήφθῃ ἔαντῶι αἴτιος ἔσται διὰ τὸ ἔξακολουθεῖν
θάνατον

139. Probably 7 B.C., Rome. *ILS.* 3612.

Larib. Aug. ministri qui k. Aug. primi inierunt Antigonus M. Iuni Erotis, Anteros D. Poblici Barnai, Eros A. Poblici Damae, Iucundus M. Ploti Anterotis

140. Cippus, 2 B.C., Rome. *ILS.* 9250.

Laribus Augustiis ministri anni VI: Felix L. Crautani, Florus Sex. Avieni, Eudoxsus C. Caesi, Polyclitus Sex. Anchari, L. Caninio Gallo C. Fufio Gemino cos. XIII k. Octobr.

[La]ribus Aug. vicei Statae matris ministri anni VI: {L. et N. Savoni}¹ Felix C. Crautani Ptolomaei, Eudoxus C. Caesi L. f. Nigri, Polyclitus Sex. Anchari Fausti, L. Caninio Gallo C. Fufio Gemino XIV k. Oct.

¹ *Later addition in smaller letters, unexplained.*

141. A.D. 12, Rome. *ILS.* 3308.

Germanico Caesare C. Fonteio [Cap]itone cos. k. Ian. Statae Fortunae Aug. sacr. Sex. Fonteius C. l. Trophimus, Cn. Pompeius Cn. l. Nicephor. mag. vici sandaliari reg. IIII anni XVIII d. d.

142. A.D. 1, Rome. *ILS.* 3090.

Mercurio¹ aeterno deo I[ovi I]unoni regin. Min[ervae Sol]li Lunae Apol[lini Dia]nae Fortuna[e ..]nae Opi Isi Pi[etati]² ... Fatiis d[ivinis quod bo]num [faustum feli]xque [sit] imp. Caesari Augus[to, imperio²] eius, senati populi[que Romani] et gentibus, nono [anno] introeunte felic[iter] C. Caesare L. Pau[llo cos.], L. Lucretius L. l. Zethus iussu Iovis aram Augustam posuit. Salus Semonia.¹ Populi Victoria¹

¹ *Later additions.*

² *Supplements uncertain.*

VI

IMPERIAL DEPENDANTS, FREEDMEN AND
SLAVES

See also nos. 125, 333

143. Smyrna. *IGRR*. iv. 1444.

*Μᾶρκον Ἀρτώριον Ἀσκληπιάδην, θεοῦ Καίσαρος Σεβαστοῦ ἴα-
ή βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τῶν Σμυρναίων ἐπίμησαν ἥρωα, πολυμο-
χάριν*

144. Smyrna. *IGRR*. iv. 1392.

[Ti. Claudius, Ti. Cl]audi Thrasylli [l., Ti. C]aesari Augu-
et Augustae Caesaris Augusti matri]

[Τιβέριος Κλαύδιος, Τιβερίου Κλα[υδίου Θρασύλλου ἀπελεύθε-
Τιβερίω Καίσαρι Σεβαστῷ καὶ Σεβαστῆι Καί[σαρος Σεβαστοῦ μη-

145. Funeral urn, Rome. *Ann. ép.* 1941, 64.

Ti. Claudi Athenodori f. Qui. Melitonis Germanici medici

146. Urbinum. *ILS*. 1847.

[T]i. Iulius Latinus [...] Iuli Leonidae f. [p]raecept
Caesar[u]m trib. mil. leg. IIII Scythic. [vixit a]nn. XXX
[....]

147. Rome. *ILS*. 1948.

C. Iulius divi Aug. l. Niceros Vedian. acce(n)s.

Germanico Caisar. cos.¹ et Calvisio Sabino cos.² Iulia I
Helice vix. ann. XX. C. Iulius Aug. l. Amaranthus sibi et Iu
C. l. Clarie et Iuliae C. l. Mercatillae delicio meo. Iulia Eu
teria Helices mater

¹ A.D. 12 or 18.² A.D. 26.**148.** Probably A.D. 37, Alabanda (Caria). *Ann. ép.* 1935, 47.

A[.....] | Ti. C[aesare]r divi Augusti f. | divi [Iuli] n. t
potes[t.] XXXIX | Dru[sus] Caesar Ti. Aug. f. || divi [Aug.
divi Iuli pro[n.] tr. pot. II. | Cad[m]us Atimetus Marti[alis
C. Iuli [A]ugusti liberti mo. d. [s. f. c. ?]¹

¹ mo(umentum) d(e) s(uo) f(aciendum) c(uraverunt)

149. Rome. *ILS.* 1877.

C. Octavius Octaviae Augusti sororis l. Auctus scr. libr.
Viccia C. l. Gnome uxor

150. Rome. *Ann. ép.* 1930, 66.

M. Iulius Augustae l. Cnismus sibi et uxori Liviae M. l.
Helpidi et (*vac.*) Secundo et Iuliae Augustae l. Acte et Ti.
Caesaris Aug. l. Aegle libertis libertabus posterisque eorum

151. Rome. *ILS.* 1926.

Q. Fabius Africani l. Cytisus	et
viator quaestorius ab aerario	Liviae divae
scr. libr. tribunicius scr. libr.	Aug. l.
quaestorius trium decuriarum.	Culicinae.
C. Calpetanus C. l. Cryphius viator	Plasidienna L. f.
pullarius prior vir Culicinae.	Agrestina
L. Numpidius L. l. Philomelus scr. libr.	Calpetani Liviani
q. III decuriarum Cytisi	primi pil.
frater pius et fidelis.	
C. Proculeius C. l. Heracleo	
Culicinae pater.	
Proculeia Stibas mater Culicinae	

152. Rome. *ILS.* 7888 a and b.

(a) M. Vipsanius M. l. Zoticus cur. III¹ ol. XIV sibi et
Vipsaniae M. l. Stibadi coll.

(b) Vipsania M. M. l. Acume Zotici M. Agrippae ex monu-
mentis² M. Agrippae

¹ cur(ator) (tertium) of the burial club.

² Probably Zoticus' office in
Agrippa's household.

153. Sarcophagus, Rome. *CIL.* vi. 8409 c

Antemo Ti. Caesaris Aug. l. a rationi[b.] accenso delat. ab
Aug.

154. Rome, Monumentum Marcellae. *CIL.* vi. 4776.

[I]ulia Bolae l. Glycera Dardani Ti. Caesaris Aug. et Augustae
ser. Archelaiani mulier v. a. XXXVII vitalis delicium eorum

155. Rome. *Ann. ép.* 1923, 72.

[Ti. Iu]lius Ti. Iuli Aug. lib. Medates | fecit sibi et Iuliae
Pryneni (*a goose*) | (*a hen*) coniugi suae gallinarius

156. Rome. *Ann. ép.* 1923, 70-1.

- (a) Ti. Iulio Diogeni Remothalciano
- (b) Ti. Iuli Fausti. Vipsaniae Vrbanae. ollae quae fu
Diogenis Remothalciani

157. A.D. 43, Rome. *ILS.* 1795.

genio Coeti Herodian. praegustator. divii Augusti,
postea vilicus in hortis Sallustianis, decessit non. August
Cocceio Nerva C. Vibio Rufino cos. Iulia Prima patrono :

158. Rome. *ILS.* 1514.

Musico Ti. Caesaris Augusti Scurrano disp. ad fiscum (cum provinciae Lugdunensis ex vicaris eius qui cum eo R cum decessit fuerunt benemerito:

Venustus negot.	Agathopus medic.	Facilis pedise
Decimianus sump.	Epaphra ab argent.	Anthus ab ar,
Dicaeus a manu	Primio ab veste	Hedylus cubi
Mutatus a manu	Communis a cubic.	Firmus cocus
Creticus a manu	Pothus pediseq.	Secunda
	Tiasus cocus	

159. Rome. *ILS.* 1802.

Diocles Ti. Caesaris ministr. Germanicianus natione G grae[c]. vixit ann. XXXV

160. Territory of the Rutaeni (Aquitania). *CIL.* xiii. 1550.

Zmaragdo vilico quaest. magistro ex decurion. decr. fan Ti. Cae[sa]ris quae est in me[tal]lis

161. Bronze plaque attached to a lamp, A.D. 11, Samnium. *ILS.*

T. Statilio Tauro M'. Aemilio Lepido cos. Tricunda Claudi Neronis ser. vilic. magist. Bellonae lucerna(m) cum ornament. libens animo donum dat idib. Iun. in Lig Baebianos

VII

FOREIGN KINGS

KINGS are also recorded in nos. 21, 48, 109, 241, 352. Slaves of kings: 154, 156-7.

162. Carthago Nova. *ILS.* 840.

regi Iubae re[gis] Iubae filio regi[s] Iempsalis n. regis Gau[dae]
pronepoti regis Masiniss[ae] pronepotis nepoti IIvir. quinq.
patrono coloni

163. A.D. 29-30, Caesarea (Mauretania). *Ann. ép.* 1938, 149.

[pro salute r]egis Ptlemæei [r]egis Iubae f. reginante anno
decimo Antistia Galla votum Saturno solvi libens merito vi-
ctuma accepta [a]b Iulia Respecti f. Vitale Rusguniense

164. Athens. *OGIS.* 197.

δ δῆμος βασιλ[έ]α Πτολεμαῖον, βασιλέως Ἰούβα νί[ό]ν, βασιλέως
Πτολεμαίου ἔκγονον, ἀρετῆς ἐνεκεν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς ἑαυτόν

165. Segusio (Cottian Alps). *Ann. ép.* 1904, 173.

M. Agrippae L. f. [cos III tri]b. potest. [.....] Do[nnus] et
Cotti(us?) Cotti(i) f.

166. 9-8 B.C., Segusio (Cottian Alps), arch. *ILS.* 94.

imp. Caesari Augusto divi f. pontifici maxumo tribunic.
potestate XV imp. XIII M. Iulius regis Donni f. Cottius
praefectus ceivitatium quae subscriptae sunt. Segoviorum
Segusinorum Belacorum Caturigum Medullorum Tebaviorum
Adanatium Savincatium Ecdiniorum Veaminiorum Venisa-
morum Iemeriorum Vesubianorum Quadiatium et ceivitates
quae sub eo praefecto fuerunt

167. A.D. 1-2, Byzantium. *Ann. ép.* 1912, 213.

"Ισιδι Σαράπιδι βασιλεύοντος 'Ροιμετάλκου, μεγαρχοῦντος δὲ Ἀρτε-
μιδώρου τοῦ Φιλοστράτου ἔτους λβ' Ἀρτεμιδώρος Συνίστορος νὺὸς
ναναρχήσας τὰ μεγάλα Πλ[οι]αφέσια¹ τὸν τελάμωνα² ἀνέθηκεν

¹ *Festival of Isis (March 5, beginning of sailing season).*

² = στήλην

168. Philippi. *Ann. ép.* 1933, 84.

C. Iulio Roeme[talci] regi regis Raescu[po]ris f. M. Acc
M. f. Vol. amico bene merito f. c.

169. Near Neapolis (Thrace). *Ann. ép.* 1937, 168.

Διὸς Ὑψίστῳ εὐχαριστήριον ὑπὲρ κυρίου βασιλέως Θρακῶν τάλκα Κότυος καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ Εὔτυχος ὁ ἐπὶ τῶν λατόμων ὅτι ὑπὲρ αὐτὸν πάντες

170. Panticapeum. *IGRR.* i. 874.

βασιλεύοντος βασιλέως βασιλέων] μεγάλου Ἀσάνδρου [Φιλία] μάιου σωτῆρος καὶ βασιλίσσης Δυνάμεως, Πανταλέων ναι Ποσιδῶνι Σωσινέωι καὶ Ἀφροδίτηι Ναναρχῖδι

171. Phanagoria. *IGRR.* i. 901.

αὐτοκράτορα Καισαρα θεοῦ υἱὸν Σεβαστὸν τὸν [πάσης γῆς πάσης] θαλάσσης ἄρχοντα, τὸν ἔαυτῆς σωτῆρα καὶ εὑεργέτην βασιλισσα Δύναμις Φιλορώμαιος)

172. Panticapaeum. *IGRR.* i. 879.

βασιλέα μέγαν Ἀσποῦργον Φιλορώμαιον τὸν ἐκ βασιλέως δρόχου Φιλοκαίσαρα καὶ Φιλορώμαιον βασιλεύοντα παντὸς Βοοσι Θεοδοσίης καὶ Σινδῶν καὶ Μαιτῶν καὶ Ταρπείτων καὶ Τούρης τε καὶ Τανα[ε]ιτῶν, ὑποτάξαντα Σκύθας καὶ Ταύρους, στρατος β' ὁ ἐπὶ τῆς νήσου τὸν ἔαυτοῦ σωτῆρα καὶ εὑεργέτην

173. Smyrna. *OGIS.* 377.

ὁ δῆμος Ζήνωνα βασιλίσσης Πυθοδωρίδος Φιλομήτορος καὶ λέων Πολέμωνος υἱόν, θυγατριδῇ δὲ τῆς εὑεργέτιδος Ἀντωνίας, μησεν

174. Probably epitaph, shortly after March 43 B.C., east of Ais. *Ann. ép.* 1936, 110.

[βασιλεὺς Δημόταρος Φιλοπάτωρ¹ καὶ Γαλατῶν Τολιστήν καὶ Τρόκμων τετράρχον ρωμαίου καὶ Γαλατῶν Τολιστοβαγίων καὶ Τρόκμων τετράρχον ἐγ βασιλίσσης Βερενίκης

¹ Could also be Φιλομήτωρ.

175. Athens. *OGIS.* 357.

[δῆμος] βασιλέα Καππαδοκίας καὶ τῆς τραχείας Κιλικίας Ρχέλαον Φιλόπατριν ἀρετῆς ἔνεκα

176. Athens. *BCH.* 1927, p. 253, no. 16; cf. *OGIS.* 363.

ἡ βουλὴ καὶ [δέ] ἡμος [βασιλισσαν Γλαφύραν βασιλέω[ς] Ἀρχελάου θυγατέρα βασιλέως Ἰόβ[α] γυναικ[α δρ]ετῆς ἐνε[κ]α

177. Anazarbos (Cilicia), *IGRR.* iii. 895.

Δροῦ[σον] Καίσαρα Τιβερίου [Σεβα]στοῦ νιὸν [θεοῦ Σεβα]στοῦ νιῶν "Ελενος βασ[ι]λέως Φιλοπάτορος ἀπελεύθερος

178. Athens. *OGIS.* 414.

ὁ δῆμος [βασιλέα Ἡρώδην Φιλορωμαῖον εὐεργεσίας ἐνεκεν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς ἑαυτόν

179. Delos. *OGIS.* 417.

ὁ δῆμος ὁ Ἀ[θηναίων καὶ οἱ] κατοι[κ]ο[ῦντες τὴν νῆσον] Ἡρώδην βασιλέ[ως Ἡρώδου νιὸν] τετράρχην ὀρετῆ[ς ἐνεκεν καὶ εὐνοί]ας τῆς εἰς ἑαυτού[ς Ἀπόλλωνι ἀνέθηκαν] ἐπὶ ἐπιμ[ελητοῦ τῆς νήσου Ἀπολ]-λωνίου *M*[....]

180. Abila (Syria). *OGIS.* 606.

ὑπὲρ τῆς τῶν κυρίων Σε[βαστῶν] σωτηρίας καὶ τοῦ σύμ[παντος] αὐτῶν οἴκου Νύμφαιος Ἀέ[του] Λυσανίου τετράρχου ἀπελεύθερος] τὴν δδὸν κτίσας ἀστε[ι]π[τ]ο[ν οὖσαν καὶ] τὸν ναὸν οἴκο[δομ]ή[σας τὰς περὶ αὐτὸν] φυτείας πάσας ἐφύ[τευσεν ἐκ τ]ῶν ιδίων ἀναλ[ωμάτων θεῷ] Κρόνῳ κυρίῳ καὶ] Εὐσεβία γυνή

181. Silver Coin, A.D. 14(?), Armenia. *ADA.* i, p. 93, no. 74 (= *BMC. Galatia*, etc., p. 101).

Obv. Head of Artavasdes III. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΤΑΥΑΖΔΟΥ

Rev. Head of Augustus. ΘΕΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ

182. Didrachm, A.D. 37–8(?), Caesarea (Cappadocia). Mattingly, p. 162, no. 104.

Obv. Head of Germanicus. [GERMANIC]VS CAESAR TI. AVG. F. COS. II

Rev. Germanicus placing tiara on head of Artaxias. ARTAXIAS [G]ERMANICVS

183. Rome. *ILS.* 842.

Seraspadanes Phraatis Arsacis regum regis f. Parthus. Rhodaspes Phraatis Arsacis regum regis f. Parthus

184. Arsinoe (Egypt). Preisigke, *Sammelbuch griech. Urkun.*
1570.

ὑπὲρ βασιλίσσης Κλεοπάτρας θεᾶς Φιλοπάτορος καὶ βα
Πτολεμαίου τοῦ καὶ Καίσαρος θεοῦ Φιλοπάτ^(ορ)ος καὶ Φιλομ
καὶ τῶν προγόνων Σούχωι θεῷ μεγάλῳ πατροπάτορι

185. Tetradrachm, 36–30 B.C., Antioch. *BMC. Galatia*, etc.,
nos. 53 ff.

Obv. Head of Antony. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΡΙΤΟΝ ΤΡΙΩΝ /
Rev. Bust of Cleopatra. ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΘΕΑ ΝΕΩΤΕΡΑ

186. 13 B.C., Pselcis (Upper Egypt). *IGRR. i.* 1359.

Ἄρποκρὰς ἥκω ἀναβαίνων μετὰ Ἐ[μάτου] πρεσβευτοῦ καὶ
γραμματέως [πρὸς] τὴν κυρίαν βασίλισσαν καὶ τὸ προσ[κ
ἐπόησα ὅδε παρ[ὰ] τῷ κυρίῳ Ἐρμ[ῆ] θεῷ μεγίστῳ] καὶ Ἐμάτ
Ἀνθούσης καὶ [Ἀλεξανδρήας, ἔτους ιζ'] Καί[σα.] Μεχ[είρ]

VIII SENATORS

SENATORS are also recorded as proconsuls or legates in nos. 43, 52, 58, 81a, 98, 127, 134, 241, 264–5, 268–9, 284, 290–2, 294, 316–17, 321, 330, as *curatores* in nos. 296, 298, as patrons or honorary magistrates of towns in 234, 238, 347, 355–6, and in the preambles of the SCC. in nos. 30, 307.

187. After 22 B.C., near Gaeta. *ILS.* 886.

L. Munatius L. f. L. n. L. pron. Plancus cos. cens. imp. iter. VIIvir epulon., triumph. ex Raetis, aedem Saturni fecit de manibis, agros divisit in Italia Beneventi, in Gallia colonias deduxit Lugudunum et Rauricam

188. Rome. *ILS.* 887.

L. Memmius C.f. Gal. q. tr. p[.] frumenti curator ex s.c., praefectus leg. XXVI et VII Lucae ad agros dividundos, pontifex Albanus. Memmia filia testamento suo fieri iussit

189. Mytilene. *ILS.* 891.

cives Romani qui Mytileneis negotiantur M. Titio L. f. procos. praef. classis cos. desig.¹ patrono honoris causa

¹ *cos. suff. 31 B.C.*

190. Athens. *ILS.* 8810.

ὁ δῆμος Μᾶρκον Λικίνιον Μάρκου ὃν Κράσσον ἀνθύπατον καὶ αὐτοκράτορα ἀρετῆς ἔνεκεν καὶ εὐνοίας

191. Near Rome. *ILS.* 901

[...] Fonteio Q. f. q. mancusp. stipend. ex Africa

192. Near Rome. *ILS.* 903.

Cn. Baebio Cn. [f.] Tampilo Valae Numoniano q. pr. pro cos. IIIvir. a. a. a. f. f.¹ viro

¹ a(ere) a(rgento) a(uro) f(lando) f(erundo)

193. Aquileia. *ILS.* 906.

C. Appuleius M. f. Tappo pr. aed. tr. pl. q. iudex quaestionis rerum capital.

194. Rome. *ILS.* 909.

C. Papirius C. f. Clu. Carbo tr. mil. XXVIvir q. p
Antullia Q. f. uxsor

195. Rome. *ILS.* 911.

P. Numicio Picae Caesiano praef. equitum VIvir. q.]
provinc. Asiae tr. pl. provincia Asia

P. Numicio Picae Caesiano praef. eq. VIvir. q. pro p
vinc. Asiae tr. pl. P. Cornelius Rufinus, C. Autronius Ca
Pomponius Aeschin., Sex. Aufidius Euhodus, Q. Cassi
Nedym., T. Manlius Inventus, C. Valerius Albanus, Sex
dius Primigen., patrono

196. Rome. *ILS.* 914.

Q. Propertius Q. f. Fab.

C. Propertius Q. f. T. n. Fab. Postumus IIIvir cap. e
quenti anno pro IIIvir. q. pr. desig. ex s. c. viar. cur. pr. i
pro aed. cur. ius dixit procos.

Q. Properti [.....]

197. Histonium. *ILS.* 915.

P. Paquiuss Scaevae et Flaviae filius Consi et Didiae
Barbi et Dirutiae pronepos Scaeva, quaestor decemvir st
iudicandis ex s. c. post quaesturam, quattuorvir capitalis
post quaesturam et decemviratum stlitium iudicandaru
bus plebis aedilis curulis iudex quaestionis praetor a
pro consule provinciam Cyprum optimuit, viar. cur. extra
ex s. c. in quinq.¹ procos. iterum extra sortem auctoritat
Caesaris et s. c. misso ad componendum statum in rel
provinciae Cypri, fetialis, consobrinus idemque vir Flaviae
filiae Scapulae neptis Barbi proneptis simul cum ea cond

Flavia Consi et Sinniae filia Scapulae et Sinniae neptis
et Dirutiae proneptis consobrina eademque uxor P.
Scaevae filii Scaevae Consi nepotis Barbi pronepotis simi
eo condita

¹ viar(um) cur(ator) extra u(rbem) R(oman) ex s(enatus) c(ons
quinquennium)

198. Forum Clodii (Etruria). *ILS.* 916. Cf. E. Groag, *D
Reichsbeamten von Achaia*, p. 20 f.

Cn. Pullio [.....] Polloni feti[ali q. ? Xviro] stlitib. iud.
tr. pl. pr. ad a[erar.] procos. [pr]ovinciae Narb. [comiti

Caes.] Augus[ti] i[n Gallia Comat[a itemque] in Aquita[nia], Athena[s missus ? ab imp. Caes.] August[o] legatus in [.....]. IIvir. quinquenna[li Claudienses ex praef.] Claudi[a patrono]

199. Tibur. *ILS.* 918; cf. *CAH.* x, p. 877 f.

[.... | r]egem, qua redacta in pot[estatem imp. Caesaris] | Augusti populique Romani senatu[s dis immortalibus] | supplicationes binas ob res prosp[ere gestas, et] | ipsi ornamenta triumph[alia decrevit]; | pro consul. Asiam provinciam op[er]tuit; legatus pr. pr.] | divi Augusti iterum Syriam et Ph[oenicen] optinuit]

200. Near Tibur. *ILS.* 921.

M. Plautius M. f. A. n. Silvanus cos.¹ VIIvir epulon. huic senatus triumphalia ornamenta decrevit ob res in Ilyrico bene gestas. Lartia Cn. f. uxor. A. Plautius M. f. Urgulanus vixit ann. IX

¹ 2 B.C.

201. Attalea (Pamphylia). *SEG.* vi. 646.

Μᾶρκον Πλαύτιον Σιλουανὸν πρεσβευτὴν ἀντιστράτηγον αὐτοκράτορος Καίσαρος Σεβαστοῦ ὁ δῆμος καὶ οἱ συνπολιτευόμενοι Ῥωμαῖοι τὸν ἑαυτῶν πάτρωνα καὶ εὐεργέτην

202. Athens. *ILS.* 928.

L. Aquillio C. f. Pom. Floro Turciano Gallo Xvir. s[t]l. iud. tribuno mil. leg. VIII Macedonic. quaestor. imp. Caesar. Aug. proquaest. provinc. Cypri tr. pl. pr. procos. Achaiae. ἡ βουλὴ ἡ ἔξ Άρείου πάγου καὶ ἡ βουλὴ τῶν Χ κα[ὶ] ὁ δῆμος Λ. Ἀκύλλιον Φλώρον Τουρκιανὸν Γάλλον ἀνθύπατον εὔνοίας ἔνεκεν τῆς πρὸς τὴν πόλιν. ἐπὶ ιερίας Ἰπποσσθενίδος τῆς Νικοκλέ[ους] Π]ιραιέως θυγατρός

203. Tenos. *OGIS.* 463.

ὁ δῆμος Πόπλιον Κοινκτίλιον Οὐάρον τὸν ταμίαν τοῦ αὐτοκράτορος Καίσαρος [θεοῦ Σεβα]στοῦ τὸν πάτ[ρωνα καὶ εὐεργέτην, θεοῖς.]

204. Carthago Nova. *CIL.* ii. 3414; cf. *Bull. comm.* lxxi (1943-5), 68 ff.

P. Silio leg. pro pr. patrono colonei

205. Superaequum of the Paeligni. *ILS.* 932.

Q. Vario Q. f. Geminus leg. divi Aug. II procos. pr. tr. quaesit. iudic. praef. frum. dand. Xvir. stl. iudic. c. aedium sacr. monumentor. que public. tuendorum. is omnium Paelign. senator factus est et eos honores Superaequani publice patrono

206. Luna. *ILS.* 935

[Sex.] Appuleio Sex. f. Gal. Sex. n. Sex. pron. Fabia Ntina nato, ultimo gentis suaee

207. Treia (Picenum). *ILS.* 937.

M'. Vibio M'. f. Vel. Balbino tr. mil. pr. fabr. pr. eq. pl. praet. aerari leg. divi Aug. et Ti. Caesaris Aug. procc. vinc. Narbonensis

208. Epidaurus (Dalmatia). *ILS.* 938.

P. Cornelio Dolabellae cos.¹ VIIviro epuloni sodali leg. pro pr. divi Augusti et Ti. Caesaris Augusti ci superioris provinciae Hillyrici

¹ A.D. 10.

209. Ipsus (Asia). *ILS.* 9483.

[...] Favonio cos. pro cos. Asiae XVvir faciendis sodali Augustal. IIIvir. centur. equit. recensoria potestat. leg. divi Augusti et Ti. Caesaris Augusti

210. Brixia. *ILS.* 940.

P. Cornelio Len[tulo] Scipioni cos.¹ pr. aerari leg. Caesaris Aug. leg. VIII Hispan. pontif. fetiali d. d.

¹ A.D. 24.

211. Brixia. *ILS.* 942.

C. Pontio C. [f.] Paeligno trib. m[il.] leg. X Gem. locorum public. iterum aed. cur. legato pro pr. iter. ex ex auctorit. Ti. Caesaris d.

212. Rome. *ILS.* 943.

Q. Caerellius Q. f. Qui. IIIvir cap. quae. pro pr. tr. pl. (sic) pro pr. ter pr. praef. frum. ex s. c. {s.} leg. Ti. Caesar procos. ex testamento

Q. Caerellio M. f. Qui. patri tr. milit. quae. tr. pl. p. leg. M. Antoni procos.

213. Allifae (Samnium). *ILS.* 944.

..... viacure¹ [tr. p]l. pr. leg. [imp. C]aesaris Augusti [i]ter. per commendation. Ti. Caesaris Augusti ab senatu cos. dest. patrono

¹ via(rum) cur(atori) ?

214. Tibur. *ILS.* 950.

memoriae Torquati Novelli P. f. Attici Xviri stlit. iud. [tr.] mil. leg. I trib. vexillar. [leg. q]uattuor I V XX XXI q. aed. [praet.] ad hast. cur. loc. public. [leg. a]d cens. accip. et dilect. et [proco]s. provinciae Narbon. [in cui]us honoris fine [annum] agens XXXXIII [For]o Iulii decessit

215. Rome, Forum. *ILS.* 3783.

pro salute Ti. Caesar[is Au]g[u]st. pontifi[cis maxi]mi prin-ci[p]is [optimi] et ius[tissimi ex] v[oto suscep]to C. Fulviu[s] us procos. [pr. prae]f. frum. da[nd.] ex s. [c. le]g. pro pr. [.....] q. pro pr. tr. mil. leg. IX Hisp. Concordiae. auri p. V, arg. p. XXIII.

216. Rome. *Ann. ép.* 1930, 70.

L. Cassio Longino cos. XVvir. sacris faciundis legato pro pr. Ti. Caesaris Augusti Sextani Arelatenses patrono

217. A.D. 31, Ruscino (Narbonensis). E. Espérandieu, *Inscr. latines de Gaule (Narbonnaise)*, no. 633.

P. Mem[mio P. f.] Reg[ulo] quaesto[ri Ti.] Caesari[s praet.] cos. [septem]viro epulo[n]um [s]odal[i] [August]ali frat. [Arv. legat]o Caes. [Aug. pat]rono

218. Delphi. *ILS.* 8815.

[Πόπ]λιον Μέμυιον Ποπλίου νιὸν Ῥῆγλον ὑπατον¹ πρεσβευτὴν Σεβαστῶν ἀντιστράτηγον ἵερέα ἐν τρισὶ συστήμασι ἱερωσυνῶν ἀνθύπατον Ἀσίας καὶ τὸν νιὸν αὐτοῦ

¹ cos. A.D. 31.

IX

EQUESTRIAN ORDER

FOR other equestrian careers see nos. 242–3, 245, 247 (centurio moted into the order), 21, 62, 116, 285 (prefects and other officers in Egypt), 11, 146, 270, 354 (military officers). For more general allusions to the order see 209, 358–9.

219. Rome. *ILS.* 7848.

leibertorum et libertar. C. Maecenatis L. f. Pom. posse eorum et qui ad id tuendum contulerunt contulerint

220. Volsinii. *ILS.* 8996.

[L. Seius Strabo]¹ praefectus Aegypt[i et] Terentia mater eius et Cosconia Lentulii Malug[inensis f.] Gallitta eius ae[dificiis] emptis et ad solum de[iectis] balneum omn[i ornatu Volsiniens]ibus ded[erunt ob publ]ica co[mis]

¹ *Name of Seianus' father inserted from other evidence.*

221. Aeclanum (Samnium). *ILS.* 1335.

M. Magio M. f. Maximo praef. Aegypti Tarragonenses

222. Verona. *ILS.* 1336.

P. Graecinio P. f. Pob. Laconi ornamentis consularibus

223. Rome. *ILS.* 1337.

Laco praef. vig. XIII

224. Superaequum Paetignorum. *ILS.* 9007.

Q. Octavius L. f. C. n. L. pron. Ser. Sagitta IIvir quinpraef. fab. prae. equi. trib. mil. a populo procurator Ca Augusti in Vindalicis et Raetis et in valle Poenina per IIII et in Hispania provincia per annos X et in Suria bier

225. Silver bust of Tiberius, posthumous, Teate Marrucinorum.
ép. 1941, 105.

Ti. Caesari divi Aug. f. | Augusto pontif. maximo | potest. XXXVIII cos. V | ex testamento M. Pulfenni || § Arn. 3 leg. VI Ferr. | C. Herennius T. f. Arn. Capito | trib. III praef. aliae | praef. veteranorum | proc. Iuliae Augu

proc. Ti. Caesaris Aug. | proc. C. Caesaris Aug. | Germanici. | 10
arg. (*vac.*) p. X¹

¹ arg(enti) p(ondo) (decem)

226. Cos, Asclepieum. *Ann. ép.* 1934, 90.

[δ]ᾶμος ἀνέθηκεν Γν[αῖ]ον Καπίτωνα Τιβερ[ίου] Καίσαρος Σεβα-
στ[οῦ θε]οῦ ἐπίτροπον [ἀρετᾶς ἔ]νεκα καὶ εὐνοίας [τᾶς ἐς αὐ]τόν

227. Ilium. *IGRR.* iv. 219.

ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ἐτείμησαν Τίτον Οὐδ[α]λέριον Πρόκλον τὸν
φροντιστὴν Δρούσου Καίσαρος, καθελόντα τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ ληστή-
ρια καὶ ἐν ἅπασιν ἀνεπιβάρητον φυλάξαντα τὴν πόλιν

228. Sestinum (Umbria). *ILS.* 2691.

L. Voluseno L. f. Clu. Clementi trib. mil. praef. equit. praef.
tir. Gall. Na[rbonen]sis II[.....]noi[.....]
accepit missus a divo Aug. hic cum mitteretur a Ti. Caes. Aug.
in Aegypt. ad iur. dict. decessit provinc. Aquitania

229. Aquinum (Latium). *ILS.* 6286.

Q. Decio Q. f. M. n. Saturnino pontif. minori Romae tubicini
sacrор. publ. p. R. Quirit. praef. fabr. cos. ter curatori viarum
Labic. et Latinae trib. mil. praef. fabr. i. d. et sortiend. iudicibus
in Asia IIIIvir. i. d. Veronae q. bis IIvir. i. d. IIvir. iter. quinq.
praef. quinq. Ti. Caesaris Augusti, iter. Drusi Caesaris Ti. f.,
tertio Neronis Caesaris Germanici f. pontif. flamini Romae et
divi August. perpetuo ex auctor. Ti. Caesaris Augusti et per-
missu [e]ius cooptato coloniae patrono, publice d. d.

230. Hasta (Etruria). *ILS.* 6747.

P. Vergilio P. f. P. n. Pol. Laureae aed. IIvir. i. d. praef. fabr.
iudici de IIII decuriis equiti selectorum publicis privatisq.
praef. Drusi Caesaris German. [f.] IIvir. quinq., P. Vergilio P. f.
P. n. Pol. Paullino equo publico iudici de IIII decu[r]. praef.
fabrum praef. chortis II v[et]era[nae?]iorum exer-
citus [.....]

231. Origin unknown. *ILS.* 2683.

Q. Aemilius Q. f. | Pal. Secundus [in] | castris divi Aug. s[ub] |
P. Sulpi[c]io Quirinio le[gato] || C[a]esaris Syriae honori|bus 5
decoratus pr[a]efect. | cohort. Aug. I pr[a]efect. | cohort. II

classicae. idem | iussu Quirini censem egi || Apamenaes ci
mil|lium homin. civium CXVII, | idem missu Quirini adv
Ituraeos in Libano monte | castellum eorum cepi, et :
militiem praefect. fabrum | delatus a duobus cos. ad ae|r
et in colonia | quaestor, aedil. II, duumvir II, | pontifex:
positi sunt Q. Aemilius Q. f. Pal. | Secundus f. et Aemilia
lib. | h. m. amplius h. n. s.¹

¹ h(oc) m(onumentum) amplius h(ereditatem) n(on) s(equetur)

232. A.D. 10, Mons Claudianus, Egypt. *Ann. ép.* 1910, 207; cf. 660.

ἔτους μ' Καίσαρος Παῦνι α' | ἀγαθῆ τύχη. ἐπεὶ Ποπλίου | 'Ιοι
'Ρούφου χιλιάρχου τῆς τερτιανῆς λεγέων. καὶ ἑπάρχου Βερνίκ
ἀρχιμεταλλάρχου | τῆς Ζμαράγδου καὶ Βαζίου καὶ Μαργαρίτο
πάντων τῶν μεταλλῶν || τῆς Αἰγύπτου ἀνέθηκε | ἐν τῷ Ὁ
ἱερὸν | Πάνι θεῶι μεγίστῳ | καὶ αὐτῷ Ποπλίωι Ιουέντ[ωι] | τ
ποδὶ ἀπελευθ[έ]ρου καὶ ἑπιτρόπῳ καὶ προνοήτου καὶ εὐεργ
πάντων τῶν μεταλλῶν | τῆς Αἰγύπτου. | τὸ προσκύνημα Θολε
κουράτορος σπίρης Φλώρου κεντυρίας Βάσσου ὁ καὶ | ἑπιστήσας

233. Emona. *Ann. ép.* 1938, 173.

T. Iunius D. f. Ani. Montanus tr. mil. VI praef. equ
praef. fabr. II pro leg. II

234. Dyrrachium. *ILS.* 2678.

L. Ti[t]inio L. f. Aem. Sulpiciano pontif. praef. pro II
Ivir. quinq. tr. mil. et tr. mil. pro legato et praef. quir
Statili Tauri patri

235. Lanuvium. *ILS.* 2676.

A. Castricius Myrio Talenti f. tr. mil. praef. eq. et classis
colleg. Lupercor. et Capitolinor. et Mercurial. et paꝝ
Aventin. XXIVir [.....]moni per plures [....
...]i sortitionibus [.....]dis redemptis

236. Luceria, Amphitheatre. *Ann. ép.* 1938, 110.

M. Vecilius M. f. L. n. Campus praef. fabr. tr. mil. IIv[ir]
dic. pontifex amphitheatrum loco privato suo et maceriai
cum it sua pec. in honor. imp. Caesaris August[i] coloni:
Luceriae f. c.

237. Formiae. *ILS.* 6285.

L. Arrio Salano praef. quinq. Ti. Caesaris praef. quinq. Neronis et Drus[i] Caesarum designato tub. sac. p. R.¹ aed. III auguri interreg[i] trib. milit. legion. III August. leg. X Geminæ praef. equit. praef. castror. praef. fabr. Oppia uxor

¹ tub(icini) sac(rorum) p(opuli) R(omani)

238. Antioch (Pisidia). *ILS.* 9503.

C. Caristani[o C. f. Ser.] Frontoni Caesiano Iulio praef. fabr. trib. mil. leg. XII Fulm. praef. coh. Bos[p]. pontif. praef. P. Sulpici Quirini IIvir. praef. M. Servili praef.[....]

239. Near Aquileia. *ILS.* 2703.

Ti. Iulio C. f. Fab. Viatori subprae[f.] coh. III Lusitanorum IIIIvir. iur. dic. praef. coh. Ubior. equitatae. Erboniae Sex. f. Gratae uxori C. Iulius Aug. l. Linus filio et nurui

240. Rome. *ILS.* 1314.

C. Pompeius C. f. Ter. Proculus trib. mil. leg. XVIII praefectus fabrum sevir centur. equit. hic sepultus est

241. Alpine valley above Brixia. *ILS.* 847.

Staio Esdragass. f. Voben. principi Trumplinorum praef. [c]ohort. Trumplinorum [s]ub C. Vibio Pansa legato pro [pr. ite]m Vindol. i[m]munis Caesaris [.....] et suis. Messava Veci f. uxor

X

ARMY AND NAVY

LEGIONS are also recorded in nos. 45, 146, 188, 210-11, 214-15, 225, 232, 237-8, 240, 290, 339, 342-3, 361, soldiers in 45, 225, 232, 239, 361. For veterans see 302, for the fleet 189, 235, 301.

242. Venafrum. *ILS.* 2021.

L. Ovinius L. f. Ter. Rufus prim. ordo cohortium praet. divi Augusti prim. pil. leg. XIII Gem. trib. mil. cohort. XI urb. trib. mil. coh. [...] IIII praet. praef. fabr. IIvir L. Ovinio M. f. Ter. patri, M. Ovinio L. f. Ter. Vopisco fratri, Allidiae L. f. Rufae matri, Pulliae Prima uxori

243. Iulium Carnicum (Venetia). *ILS.* 1349.

C. Baebio P. f. Cla. Attico IIvir. i. [d.] primopil. leg. V Macedonic. praef. civitatium Moesiae et Treballia[e pra]ef. [ci]vitat. in Alpib. maritumis t[r.] mil. coh. VIII pr. primopil. iter. procurator. Ti. Claudi Caesaris Aug. Germanici in Norico civitas Saevatum et Laiancorum

244. Paeligni. *ILS.* 2689.

[S]ex. Pedio Sex. f. An. Lusiano Hirruto prim. pil. leg. XXI pra[ef]. Raetis Vindolicis valli[s P]oeninae et levis armatur. IIIIvir. i. d. praef. Germanic[i] Caesaris quinquennalici [i]uris ex s. c. quinquen. iterum. hic amphitheatrum d. s. p. fecit M. Dullius M. f. Gallus

245. Venafrum. *ILS.* 2690.

Lusia M. f. Paullina Sex. Vettuleni Cerialis sibi et M. Vergilio M. f. Ter. Gallo Lusio patri prim. pil. leg. XI praef. cohort. Ubiorum peditum et equitum donato hastis puris duabus et coronis aureis ab divo Aug. et Ti. Caesare Aug. praef. fabr. III trib. mil. cohort. primae idio[lo]go ad Aegyptum IIvir. iterum pontif. A. Lusio A. f. Ter. Gallo fratri trib. mil. leg. XXII Cyrenaicae praef. equit.

246. Venafrum. *ILS.* 2688.

Sex. Aulieno Sex. f. Ani. primo pil. II tr. mil. praef. levis armat. praef. castr. imp. Caesar. Aug. et Ti. Caesaris Augusti

praef. classis praef. fabr. IIvir. Venafri et Foro Iuli flaminii
Augustali Nedymus et Gamus lib.

247. Sora (Latium). *ILS.* 2226.

L. Firmio L. f. prim. pil. tr. mil. IIIIvir. i. d. colonia deducta
prim. pontifici legio IIII Sorana honoris et virtutis caussa

248. Varia (near Tibur). *ILS.* 2637.

M. Helvius M. f. Cam. Rufus Civica prim. pil. balneum municipibus et incolis dedit

249. Near Praeneste. *ILS.* 2684.

Sex. Iulius S. f. Pol. Rufus evocatus divi Augusti praefectus
(I) cohortis Corsorum et civitatum Barbariae in Sardinia

250. Rome. *ILS.* 2014.

[C. P]etronius C. f. Fal. Varia speculator Caesari[s]. Hordonia
T. l. Egist[e] uxor

251. Rome. *ILS.* 2028.

d. m. Q. Caetronius Q. f. Pub. Passer mil. coh. III pr. annis
XVIII, missus duobus Geminis,¹ sibi et Masuria M. f. Marcellae
vixi quod volui semper bene pauper honeste,
fraudavi nullum, quod iuvat ossa mea

In f.² p. XIS, in agr. p. XIIIIS

¹ A.D. 29.

² f(ronte)

252. Ostia. *ILS.* 9494.

[.....]u[...] militi cohor. VI pr. Ostienses locum sepult.
dederunt publicoque funere efferun. decretur quod in incendio
restinguendo interit. in f. p. XII, in ag. p. XXV

253. Rome. *CIL.* vi. 2993.

L. Aufusti L. f. Subura Rufini cen. cohor. VII vigil. Rom.
candidat. Ti. Caesar. et Aufustiae Superantiae et Aufusti et
Aufustiae Gemel. oll. IIII L. Aufustius L. f. Sub. Fusculus
Maior L. Aufustius L. f. Palatina Serenus m. ex caussa leg.
faciun. cur.¹

¹ m(onumentum) ex caussa leg(at) faciun(dum) cur(averunt)

254. Ateste. *ILS.* 2243.

M. Billienus M. f. Rom. Actiacus legione XI proel factio in coloniam deductus ab ordine decurio allec[tus] Eruc[.....]

255. Moesia Inferior. *ILS.* 2270.

L. Plinius Sex. f. Fab. domo Trumplia mil. leg. XX XLV stipendiorum XVII hic situs est testamento fie Secundus L. Plin. et P. Mestri libertus fecit

256. Nemausus. *ILS.* 2267.

Ti. Caesaris divi Aug. f. Augusti miles missicius Festus militavit annos XXV in legione XVI decreto accepit frumenti m̄. L, balneum et sui¹ gratuitum in aream inter duos (*sic*) turres per P. Pusonium Pe IIIvir. et XI vir. adsignatam

¹ *Perhaps* et balnei usum (*Hirschfeld*).

257. Delminium (Dalmatia). *ILS.* 2252-3.

(a) T. Ancharenus T. f. Ser. dom. Laranda mil. leg XLV stip. XXIII h. s. e.

(b) Cn. Domitius Cn. f. Vel. Pessinunte an. XLIV st veteran. ex leg. VII h. s. e. testamento fieri iussit

258. Near Burnum (Dalmatia). *ILS.* 2259.

A. Sentius A. f. Pom. Arreti. vet. leg. XI h. s. e., t. f. occisus finibus Varvarinorum in agello secus Titum f Petram Longam. f. c. her.¹ Q. Calventius L. f. Vitalis

¹ f(aciundum) c(uravit) her(es)

259. Near Philippi. *Ann. ép.* 1924, 55.

Sex. Volcasio L. f. Vol. leg. XXVIII domo Pisis

260. Simitthu (Africa). *ILS.* 2305.

L. Flaminius D. f. Arn. mil. leg. III Aug. Iuli Lon lectus ab M. Silano¹ mil. annis XIX in praesidio ut esse Philomusiano ab hostem in pugna occissus vixit pie h. s. e.

¹ *Proconsul Africae A.D. 33-8.*

261. Coptos (Egypt). *ILS.* 2483.

[coh. IIII]

- ‑ Longi:
C. Marcius C. f. Pol. Alexand.
- ‑ Catti:
L. Longinus L. f. Ser. Tavio
- ‑ Vedi:
L. Licinius L. f. Pol. Sebastop.
- ‑ Servati:
M. Lollius M. f. Pol. Ancyrr.
- ‑ Caecili:
C. Cornelius C. f. Pol. Anc.
- ‑ Aquilae:
C. Sossius C. f. Pol. Pompeiop.

coh. V

- ‑ Publili:
C. Didius C. f. Pol. Ancyrr.
- ‑ Gavisidi:
C. Helvius C. f. Pol. Gang.
- ‑ Iustiana:
T. Antonius T. f. Ser. Tavio
- ‑ Licini Veri:
C. Sentius C. f. Ser. Tavio
- ‑ Numeri:
C. Iulius C. f. Pol. Alexan.
- ‑ Lucretiana:
L. Iulius L. f. Gal. Lugdun.

coh. VI

- ‑ Treboni:
M. Valerius M. f. Pol. Sid.
- ‑ Curti:
C. Valerius C. f. Pap. Nicae.
- ‑ Mini:
C. Granius C. f. Pol. Anc.
- ‑ Coti:
C. Valerius C. f. Gal. Lugd.
- ‑ Curiati:
C. Trebius C. f. Pup. Paraet.
- ‑ Galbae:
C. Aufidius C. f. Pol. cast.

[coh. IIII]

- ‑ Etri:
L. Longinus L. f. Pol. Ancyrr.
- ‑ Vetti Rifi:
C. Longinus C. f. Pol. Alex.
- ‑ Casti:
M. Cassius M. f. Pol. Isinda
- ‑ C. Mammi:
M. Petronius M. f. Pol. Alex.
- ‑ P. Mammi:
Cn. Otacilius Cn. f. Pol. Anc.
- ‑ Oeniana:
M. Longinus M. f. Pol. Eten.

coh. V

- ‑ Canini:
C. Valerius C. f. Pol. Anc.
- ‑ M. Corneli:
M. Iulius M. f. Pol. Alex.
- ‑ Materni:
M. Lollius M. f. Pol. Ancyrr.
- ‑ Claterniana:
Sex. Lusius Sex. f. Pol. Tavio
- ‑ Clementis:
C. Vibius C. f. Ani. Verg.
- ‑ Gavisidiana:
C. Aufidius C. f. Pol. Anc.

coh. VI

- ‑ Firma:
C. Spedius C. f. Pol. Cyren.
- ‑ Longi:
C. Antonius C. f. Pol. Alex.
- ‑ Flacci:
P. Papirius P. f. Pol. Anc.
- ‑ Vari:
C. Longinus C. f. Pol. cast.
- ‑ Pacci:
P. Flavius P. f. Anien. Paph.
- ‑ Hordioni:
C. Romanius C. f. Fab. Ber.

coh. VII (large part lost)	coh. V[II] (large part lo
[..... f. s. s. ¹] alarum III dec. V, dupl. I, sesquiplic. IIII, equites CCCCXXIII	coh. I Theb., cui prae Sex. Pompeius Merula C. Terentius Maximus C. Iulius Montanus, L. Domitius Aper.
	sum.: 1 III; f. s. s. ¹ coh. VII eq. LXI, mil. DCCLX

per eosdem, qui supra scripti sunt, lacci aedificati et dedic
Apollonos hydreuma VII k. Ianuar., Compasi k. Augustis
cide XVIII k. Ianuar., Myoshormi idus Ianuar.; cast:
aedificaverunt et refecerunt.

¹ f(it) s(umma) s(ummarum)

262. Contract, 5 B.C., Papyrus. *BGU*. iv. 1108.

Ἄρτεμιδώρωι ἀρχιδικαστῇ καὶ πρὸς τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν χρ
καὶ τῶν ἄλλων κριτηρίων | παρὰ Μάρκου Σεντρωνίου Μάρκο
φυλῆς Αἰγαλίας στρατιώτου τῶν ἐκ τῆς | δευτέρ[ας καὶ
λ[ε]γεῶν[ο]ς σπ[είρης]κα[...]ρε[...] καὶ] παρὰ | Ἐ[
τῆς...] κομει[...]μετὰ κυρίου καὶ ἐν]γύνου τοῦ συγγενο(ῦ)ς
κίου [...]ομυσίου || Λουκίου υἱοῦ [.....] συνχωρεῖ ἡ Ἐρω
μῆνας δέκα [π]έντε ἀπὸ | Φασφί τοῦ ἐνε(στῶτος) ἔκτου καὶ
ἔτους Καισαρος τροφεύσεων καὶ θηλάσεων ἔξω παρ' ἑατῇ κατὰ
τῷ ἴδιῳ αὐτῆς γάλ(ακτι) καθ(αρῷ) καὶ ἀφθ(όρῳ) δ ἐν
αὐτῇ δ Μάρκος ἔτι ἀπὸ Ἐπείφ τοῦ διεληγυθότος ἔτους
παιδίον | φῶνομα Πρεῖμος (*there follow the terms of payments*

263. Boundary stones, Cantabria. *ILS*. 2454-5.

(a) ter. August. dividit prat. leg. IIII et agrum Iulio*l*

(b) [t]er. Aug[u]st. dividit [p]rat. leg. IIII [et] agrum
mon.

264. A.D. 29-30, boundary stone, Africa. *ILS*. 9375.

leg. III A[ug.] leimitavit C. Vibio Marso procos. I
LXX, u. k.² CCLXXX.

¹ d(extra) d(ecumanum)

² u(ltra) k(ardinem)

265. A.D. 18-19, Iader (Dalmatia). *ILS*. 2280.

Ti. Caesar divi Aug. f. Augustus imp. pontif. max. tril
XX cos. III. leg. VII leg. XI P. Cornelio Dolabella leg.]

266. Salonae. *ILS.* 2478.

...] cuius viai millia passus sunt CLXVII munit per vexillarios leg. VII et XI. item viam Gabinianam ab Salonis Andetrium aperuit et munit per leg. VII

267. A.D. 33-4, Iron Gate, Danube (Moesia Superior). *ILS.* 2281.

T. Caesare Aug. f. Augusto imperator. pont. max. tr. pot. XXXV leg. IIII Scyt. leg. V Maced.

268. Strymon Valley. *Ann. ép.* 1936, 18.

imp. Caesare divi f. Aug. L. Tario Ruf. pro. pr. leg. X Fret. pontem fecit

269. Palmyra, temple of Bêl. *Ann. ép.* 1933, 204.

[Dr]uso Caesari [Ti. Aug. f. divi nepoti] Ti. Caesari divi Aug. f. Augusto divi Iuli nepoti, Ger[manico Caesari] [Ti. Aug. f. divi nepoti] [imperatoribus posuit [Min]ucius T. f. Hor. Rufus legatus leg. X Fretensis]

^r = later addition, _L = still later addition.

270. Velitrae. *Ann. ép.* 1925, 93.

M. Mindio M. f. Marcell[o] praefecto classis quei militant Caesari nauarchi et trierarchi patrono

οἱ στρατευόμενοι Καίσαρι ναύαρχοι καὶ τριήραρχοι Μᾶρκον Μίνδιον
Μάρκελλον τὸν ἔπαρχον τοῦ στόλου

271. Near Tuder (Umbria). *ILS.* 2231.

C. Edusius Sex. f. Clu. natus Mevaniae centurio legion. XXXXI Augusti Caesaris et centurio classicus ex testamento

272. Misenum. *ILS.* 2817.

C. Iulio Caesaris l. Automato trierar. Iulia C. l. Plusia soror fecit et sibi et suis

273. Naples. *ILS.* 2818.

Ti. Iulius Aug. et August. l. Diogenes tr. sibi et Nigidiae Eutychiae coniugi et suis. Nigidia Eutychia S[ta]beriae C. l. Margaritae amicæ suaæ. h. m. h. n. s.¹

¹ h(oc) m(onumentum) h(ereditatem) n(on) s(equetur)

274. Brundisium. *ILS.* 2819.

Iulia Cleopatra quae et Lezbia C. Iuli Menoetis f. An Syriae ad Daphnem, uxor Malchionis Caesaris triere Triptolemo

275. Puteoli. *Ann. Ep.* 1913, 216.

[C. Iuli]us Malchio[nis Caes]aris [Augus]ti lib. I
C[...]sis sibi [et Iuliae?] Tertiae coni[ugi s]anctae [...]
I]iberti[s lib]ertabusque [posterisque eorum.
pedes..] [in agr]o pedes L

276. Forum Iulii (Narbonensis). *ILS.* 2822.

Antho Caesaris trierarcho Liviano C. Iulius Iaso f.

277. Rome. *ILS.* 2823.

Ti. Iulio Aug. l. Hilario nauarcho Tiberiano Claudi
viro suo

XI

PUBLIC WORKS

278. SCC. de aquaeductibus, 11 b.c. Frontinus, *de aquis urbis Romae*, ch. 100, 104, 106, 108, 125, 127; FIR. no. 41.

A

quod Q. Aelius Tubero Paulus Fabius Maximus cos. v. f.¹ de iis qui curatores aquarum publicarum ex consensu senatus a Caesare Augusto nominati essent ordinandis, d. e. r. q. f. p.,²

d. e. r. i. c.:³ placere huic ordini eos qui aquis publicis praesent, cum eius rei causa extra urbem essent, lictores binos et servos publicos ternos, architectos singulos et scribas et librarios, accensos praeconesque totidem habere, quot habent ii per quos frumentum plebei datur; cum autem in urbe eiusdem rei causa aliquid agerent, ceteris apparitoribus iisdem, praeterquam lictoribus, (uti); utique quibus apparitoribus ex hoc SC. 10 curatoribus aquarum uti liceret, eos diebus X proximis quibus SC. factum esset ad aerarium deferrent; quique ita delati essent, iis praetores aerarii mercedem cibaria, quanta praefecti frumento dando dare deferreque solent, annua darent et adtribuerent, iisque eas pecunias sine fraude sua facere liceret: 15 utique tabulas chartas ceteraque, quae eius curationis causa opus essent iis curatoribus praeberi, ea⁴ Q. Aelius Paulus Fabius cos. ambo alterve, si iis videbitur, adhibitis praetoribus qui aerario praesint, praebenda locent. itemque, cum viarum (quo)que curatores frumentique parte quarta anni publico 20 fung(eb)antur ministerio, ut curatores aquarum iudiciis vacent privatis publicisque.

B

quod Q. Aelius Tubero Paulus Fabius Maximus cos. v. f.¹ de numero publicorum salientium qui in urbe essent intraque aedificia urbi coniuncta, quos M. Agrippa fecisset, q. f. p.,² 25

d. e. r. i. c.:³ neque augeri placere neque minui (numerum) publicorum salientium, quos (CVI)⁵ nunc esse retulerunt ii quibus negotium a senatu est imperatum ut inspicerent aquas publicas inirentque numerum salientium publicorum. itemque placere curatores aquarum, quos Caesar Augustus ex senatus 30

auctoritate nominavit, dare operam ut salientes publ: adsiduissime interdiu et noctu aquam in usum populi fu

C

quod Q. Aelius Tubero Paulus Fabius Maximus c: quosdam privatos ex rivis publicis aquam ducere, q. d. e. d. e. r. i. c.:³ ne cui privato aquam ducere ex rivis liceret, utique omnes ii quibus aquae ducendae ius ess: ex castellis ducerent, animadverterentque curatores ε quibus locis intra extra urbem apte castella priva possent, ex quibus aquam ducerent, quam ex caste munem accepissent a curatoribus aquarum; neve c: quibus aqua daretur publica ius esset intra quinquagii eius castelli ex quo aquam ducerent laxiorem fistulari quam quinariam.

D

quod Q. Aelius Tubero Paulus Fabius Maximus c: constitui oportere, quo iure intra extraque urbem aquas ii quibus adtributae essent, q. d. e. r. f. p.,²

d. [e. r.] i. [c.]:³ uti usque eo maneret adtributio exceptis quae in usum balnearum essent datae au nomine, quoad iidem domini possiderent id solum accepissent aquam.

E

quod Q. Aelius Tubero Paulus Fabius Maximus co: rivis specibus fornicibus aquae Iuliae Marciae Appia Anienis reficiendis, q. d. e. r. f. p.,²

d. e. r. i. c.:³ uti cum ii rivi (specus) fornice, quos Caesar se refecturum impensa sua pollicitus senati ficerentur, ex agris privatorum terra limus lapides te ligna ceteraque quibus ad eam rem opus esset, und eorum proxime sine iniuria privatorum tolli sumi po sint viri boni arbitratu a estimata darentur tollerentur exportarentur: et ad eas res omnes exportandas rerum reficiendarum causa, quotiens opus esset, privatorum sine iniuria eorum itinera actus paterent

F

quod Q. Aelius Tubero Paulus Fabius Maximus aquarum quae in urbem venirent itinera occupari m et aedificiis et arboribus conseri, q. f. p.,²

d. e. r. i. c.:³ cum ad reficiendos rivos specusque per tineat, ut spatium circa eos pateat neve quicquam ad eos ponatur, quo impediantur a⁶quae et opera publica corrumpantur, placere circa fontes et fornices et muros (extra urbem?) utraque ex parte quinos denos pedes patere, et circa rivos qui sub terra 70 essent et specus intra urbem et urbi continentia⁷ aedificia utraque ex parte quinos pedes vacuos relinqu ita, ut neque monumen tum in is locis neque aedificium post hoc tempus ponere neque conserere arbores liceret: si quae nunc essent arbores intra id spatium, exciderentur, praeterquam si quae villae continentes 75 et inclusae aedificiis essent. si quis adversus ea commiserit, in singulas res poena HS dena milia essent, ex quibus pars dimidia praemium accusatori daretur, cuius opera maxime convictus esset qui adversus hoc SC. commisisset, pars autem dimidia in aerarium redigeretur: deque ea re iudicarent cognoscerentque 80 curatores aquarum.

¹ v(erba) f(ecerunt) ² q(uid) d(e) e(a) r(e) f(ieri) p(laceret) ³ d(e)
e(a) r(e) i(ta) c(ensuerunt) ⁴ praebenda cod. ⁵ Added from
Plin. nat. hist. 36. 15. 121. ⁶ Supplied by Mommsen. ⁷ specus
extra urbem continentia cod.

279. Lex Quinctia de aqueductibus, 9 b.c. Frontinus, *de aquis urbis Romae*, ch. 129; *FIR.*, no. 14.

T. Quinctius Crispinus consul [de s(ua) s(ententia)?] populum iure rogavit populusque iure scivit in foro pro rostris aedis divi Iulii pr. (k.) Iulias. tribus Sergia principium fuit, pro tribu S. Sex(ti)us L. f. Virro (primus scivit).

quicumque post hanc legem rogatam rivos specus fornices 5 fistulas tubulos castella lacus aquarum publicarum, quae ad urbem ducuntur, sciens dolo malo foraverit ruperit foranda rumpendave curaverit peiorave fecerit, quo minus eae aquae earumve quae queat¹ in urbem Romam ire cadere fluere pervenire duci quoque minus in urbe Roma et qua² aedificia urbi 10 continentia sunt erunt, in is hortis praediis locis quorum hor torum praediorum locorum dominis possessoribus u. f.³ aqua data vel adtributa est vel erit, saliat distribuatur dividatur in castella lacus inmittatur, is populo Romano (HS.) centum milia dare damnas esto; et qui d(olo) m(alo) quid⁴ eorum ita fecerit, 15 id omne sarcire reficere restituere aedificare ponere excidere⁵ demolire damnas esto sine dolo malo; eaque⁶ omnia ita ut

<recte factum esse volet> quicumque curator aquarum
 <aut> si curator aquarum nemo erit, tum is praetor,
 cives et peregrinos ius dicet, multa pignoribus cogito
 eique curatori aut, si curator non erit, tum ei praetori e
 cogendi coercendi multae dicendae sive pignoris⁷ caj
 potestasque esto. si quid eorum servus fecerit, dom
 HS. centum milia populo d. d. e.⁸ si qui locus circa⁹ riv
 fornices fistulas tubulos castella lacus aquarum pu
 quae ad urbem Romam ducuntur et ducentur, termin
 et erit,¹⁰ neve¹¹ quis in eo loco post hanc legem roga
 obponito molito obsaepito figito statuito ponito conloc
 serito neve in eum quid immittito, praeterquam rerun
 darum reponendarum causa quod hac lege licebit oport
 adversus ea quid fecerit et adversus eum siremps
 causaque omnium rerum omnibusque esto, atque
 esseve oporteret, si is adversus hanc legem rivun
 rupisset forassetve. quo minus in eo loco pascere herb:
 secare sentes [tollere liceat, e(ius) h(ac) l(ege) n(ihilu
 to).]¹⁴ curatores aquarum qui nunc sunt quique erunt
 ut in eo loco qui> circa fontes¹⁵ et fornices et muros e
 specus terminatus est, arbores vites vepres sentes ripae
 salicta harundineta tollantur excidantur effodiantur e
 tur, uti quod recte factum esse volet; eoque nomine iij
 capio multae dictio coercitioque esto, idque iis sine f
 facere liceto, ius potestasque esto.¹⁶ quo minus vite
 quae villis aedificiis maceriisque inclusae sunt, mace
 curatores aquarum causa cognita ne demolirentur do
 miserunt, quibus inscripta insculptave essent ipsorum
 misissent curatorum nomina, maneam, hac lege nihil un
 quo minus ex iis fontibus rivis specibus fornicib
 sumere haurire iis quibuscumque curatores aquarum
 runt permiserint, praeterquam rota calice machina li
 ne qui puteus neque foramen novum fiat, eius hac le
 rogato.

¹ qua cod.² in iis locis quae cod.³ u(su)f⁴ quidaquid cod.⁵ et celere cod.⁶ aquae cod.

decoercenda. multa dicenda sunt. pignoris cod.

⁸ d(are) d(a⁹ si quis circa cod.¹⁰ steterit cod.¹¹ neque cod.

cod.

¹³ eum si rem publicam ex iussu cod.¹⁴ gap of 15¹⁵ qui nunc sunt circa fontes quique erunt cod.¹⁶ isto, foll

of 12 letters cod.

¹⁷ rogatio cod.

280. Cippi, near Rome. *ILS.* 5746.

(a) Iul. Tep. Mar. | imp. Caesar | divi f. | Augustus | ex s. c. |
CIII | p. CCX \perp

(b) Mar. | imp. Caesar | divi f. | Augustus | ex s. c. | ∞ C \perp II
p. CCX \perp

(c) Iul. | imp. Caesar | divi f. Augustus | ex s. c. | CCCII | p.
CCX \perp

281. 5-4 B.C., Rome, on the Aqua Marcia. *ILS.* 98.

Imp. Caesar divi Iuli f. Augustus pontifex maximus cos. XII tribunic. potestat. XIX imp. XIII rivos aquarum omnium refecit

282. Edict of Augustus de aqueductu Venafrano, between 18 and 11 B.C., near Venafrum. *ILS.* 5743; *FIR.* no. 67.

[ed]ict[um im]p. Ca[esaris Augusti] ... | . . . (six lines missing)
..... | Venafranorum nomin[e ius sit lice]atque. | 8
qui rivi specus saepta fon[tes que aquae [ducend]ae
reficiundae || causa supra infrave libram [facti aedi]ficati structi 10
sunt, sive quod | aliut opus eius aquae ducendae ref[ici]undae
causa supra infrave libram | factum est, uti quidquid earum
r[er]um factum est, ita esse habere itaque | reficere reponere
restituere resarcire semel saepius, fistulas canales | tubos ponere,
aperturam committere, sive quid aliut eius aquae ducen||dae 15
causa opus [er]it, facere placet, dum qui locus ager in fundo,
qui | Q. Sirini(?) L. f. Ter. [est esseve] dicitur, et in fundo qui
L. Pompei M. f. Ter. Sullae | est esseve dicitur, m[acer]ia saeptus
est, per quem locum subve quo loco | specus eius aquae p[er-
ve]nit, ne ea maceria parsve quae eius maceriae | aliter diruat[ur
tollat]ur, quam specus reficiundi aut inspiciendi cau|sa: [neve 20
quid ibi pri]vati sit, quominus ea aqua ire fluere ducive poss[it]
.....]. dextra sinistraque circa eum rivom circaque | ea
o[pera quae eius aqu]ae ducendae causa facta sunt, octonos
pedes agrum | [v]acuo[m esse placet], p[e]r quem locum Vena-
franis eive qui Venafranorum | [nomine], iter facere eius
aquae ducendae operumve eius aquae || [ductus faciendor]u[m] 25
reficiendorum <causa>, quod eius s. d. m.ⁱ fiat, ius sit liceatque, |
quaeque ea[rum rer]um cuius facienda reficienda causa opus
erunt, quo | proxume poterit, advehere adferre adportare, quae-
que inde exempta erunt, | quam maxime aequaliter dextra

sinistraque p.² VIII iacere, dum ob eas res damn[i] iurato promittatur. earumque rerum omnium ita habe colon.(?) Ven[afra]nis ius potestatemque esse placet, ob id opus domi|nus eorum cuius agri locive, per que locumve ea aqua ire fluere | ducive solet, invius fiat ; n opus minus ex agro suo in partem agri | quam trans ferre transvertere recte possit ; neve cui eorum, per agros ea aqua ducitur, eum aquae ductum corrumpere aver||tere facere, quo minus ea aqua in oppidum Ve rum recte duci | fluere possit, liceat. |

quaeque aqua in oppidum Venafranorum it fluit duc aquam | distribuere describere vendundi causa, aut ei re inponere consti|tuere, IIviro IIviris praefec.³ praefē coloniae ex maioris partis decurii|onum decreto, quod ita factum erit, cum in decurionibus non | minus qu partes decurionum adfuerint, legemque ei dicere ex decurionum, quod ita ut supra scriptum est decretur po|testatemque esse placet ; dum ne ea aqua, quae ita c discripta deve qua | ita decretum erit, aliter quar plumbeis d. t.⁴ ab rivo p.² L ducatur ; neve || eae fis rivos nisi sub terra, quae terra itineris viae publicae] erit, ponantur conlocentur ; neve ea aqua per locum] in|vito eo cuius is locus erit ducatur. quamque legem tuendae op[e]|ribusve, quae eius aquae ductus usus facta sunt erunt, tuendis | [IIviri praefect]i [e]x decreto, quod ita ut s. s. e. factum erit, dixeri[nt], || fir]mam ratamque esse placet| [...] (*eleven lines mi.....*) Venafranae s[.....|.....]atio quam colonc colla[e]| da[...].i[....] is cui ex decreto decuri ut supra comprehensum est, nell|gotium datum erit, age qui inter civis et peregrinos ius dicet, iudicium | recipe in singulas res HS X reddere, testibusque dumtaxat X tiand[o q]uaeri placet ; dum reciprorum reiectio ii qui aget et | eum quocum agetur ita fi[et ut ex lege, iudicis privatis lata est, | licebit oportebit.

¹ s(ine) d(olo) m(alo)

² p(edes)

³ praefec(to)

⁴ d(i

283. Two Cippi, with identical inscriptions, Volturno Va aqueduct of Venafrum. *Ann. ép.* 1927, no. 139 (= *ILC* iussu imp. Caesaris Augusti circa eum rivom q

ducendae causa factus est octonos ped. ager dextra sinistraq.
vacuus relictus est

284. Between A.D. 21 and 30, Nicopolis (Syria). *CIL.* iii. 6703.

[Ti. Caesar] imp. divi Aug. f. Augustus divi Iuli n. [pontif.] maxim. cos. IIII tr. potest. [quam] Augustam Nicopoli[m] adducendam curavit [cur. Cn.] Saturnino leg. Cae[s]aris Augusti

285. A.D. 10-11, Alexandria. *ILS.* 9370.

imp. Caesar divi f. August. pontif. maxim. flumen Sebaston ab Schedia induxit a millario XXV quod per se toto oppido fluenter, praefecto Aegypti C. Iulio Aquila anno XXXX Caesaris αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ νιός Σεβαστὸς ἀρχιερεὺς ποταμὸν Σεβαστὸν ἀπὸ Σχεδίας ἤγαγεν ἐπὶ σταδίους διακοσίους ρέοντα δι' ὅλης τῆς πόλεως, ἐπὶ ἐπάρχου τῆς Αἰγύπτου Γαίου Ιουλίου Ακύλα Λ' μ' Καίσαρος

286. 27 B.C., Ariminum, arch. *ILS.* 84.

senatus populusque Romanus imp. Caesari divi f. Augusto imp. sept. cos. sept. designat. octavom v[ia Flamin]ia [et reliqui]s celeberrimeis Italiae vieis consilio [et sumptibus] [eius mu]niteis

287. Denarius, 16 B.C., Rome. Mattingly, p. 15, nos. 79 ff.; cf. 432 ff.

Obv. Head of Augustus. AVGVSTVS TR. POT. VII

Rev. Cippus with inscription: S. P. Q. R. IMP. CAE. QVOD V. M. S. EX EA P. Q. IS AD A. DE.¹ Outside cippus: L. VINICIVS L. F. IIIVIR

¹ quod v(iae) m(unitae) s(unt) ex ea p(ecunia) q(uam) is ad a(erarium) de(tulit)

288. Milestone, 2-1 B.C., near Bononia. *ILS.* 9371.

imp. Caesar Augustus pontifex maximus cos. XIII tribunicia potestate XXII viam Aemiliam ab Arimino ad flumen Trebiam muniendam curavit. ↘XXIX

289. Milestone, 2 B.C., Baetica. *ILS.* 102.

imp. Caesar divi f. Augustus cos. XIII trib. potest. XXI pontif. max. a Baete et Iano August. ad Oceanum ↘XIII

290. Milestone, A.D. 14, Africa. *ILS.* 151.

imp. Caes. Augusti f. Augustus tri. pot. XVI. Asp
pr. cos. VIIvir epul[o]num viam ex cast. hibernis
muniendam curavit. leg. III Aug. CI[.]

291. Milestone, Lepcis Magna. *Ann. ép.* 1936, 157; cf. *Ann*
69.

imp. Ti. Caesaris Aug. iussu L. Aelius Lamia pr
oppido in mediterraneum direxit m. p. XLIV

292. A.D. 16–17, Salonae. *ILS.* 5829.

V. [Ti. C]aesar divi Augusti f. [Aug]ustus imp. p^c
[trib.] potest. XIIIX cos. II [viam] a colonia Salo
m]unit[.....]vici[.....] et id
mu]nit ad [sum]mum montem Ditionum Ulcirum]
passuum a Salonis LXXVIID P. Dolabella leg. pro I

293. A.D. 19–20, Salonae. *ILS.* 5829a.

[Ti. C]aesar divi Augusti f. [Au]gustus imp. pontif. i
potest. XXI [c]os. III viam a Salonis ad [.....]
Daesitiatium per m[ill. pass]uum CLVI munit et iden
Ba[.... flu]m[e]n quod divid[.....a.....]
Salonis muni[t mil. pas]uum CLVIII

294. 6 B.C., Comama (Pisidia). *ILS.* 5828.

imp. Caesar divi f. Augustus pont. ma[x]. cos. XI c
imp. XV trib. potes. XIIIX viam Sebasten curante
Aquila leg. [su]o pro praetore [f]ecit

295. Rome. *ILS.* 5923d.

¶C. Asinius C. f. Gallus¹,¹ C. Marcius L. f. Censor.
ex s. c. termin. r. r.³ prox. cipp. p. XIIIXS. curatores
qui primi terminaver. ex s. c. restituerunt

¹ r¹ name erased and later restored.

² 8 B.C.

³ r(ecta)

296. Ostia. *Ann. ép.* 1922, 95.

C. Antistius C. f. C. n. Vetus | C. Valerius L. f. Flacc
P. Vergilius M. f. Pontian. | P. Catienus P. f. Sabinus
gilius Ti. f. Rufus | curatores riparum et alvei | Tiber
terminaver. | r. r. l. p. ¹[.....]

¹ r(ecta) r(egione) l(ongum) p(edes)

297. 27-23 B.C., Rome. *Ann. ép.* 1941, 61; cf. *ILS.* 5935.

(a) Id quod intra cippos ad campum versus soli est Caesar Augustus redemptum a privato publicavit

(b) Id quod intra cippos ad campum versus soli est publicum est

298. Rome. *ILS.* 5939.

T. Quinctius Crispinus Valerianus, C. Calpetanus Statius Rufus, C. Pontius P[al]eignus, C. Petronius Umbrinus, M. Crassus Frugi, curatores locor. publicor. iudicand. ex s. c. causa cognita ex privato in public. restituer.

XII

ADMINISTRATION OF THE EMPIRE

SEE also the SCC. in 30, 37, 278, edicts in 31, 282, laws in 279, 364-5, imperial letters in 99(II), 102, and letters of proconsuls in 20, 98.

299. Letter of Antony and S. C. de Aphrodisiensibus, 42 B.C., Aphrodisias (Caria). *OGIS*. 453-5; *FIR.*, no. 38.

A. [Μάρκος Ἀντώνιος Μάρκου υἱὸς αὐτοκράτωρ ὑπατος ἀποδεδειγμένος τὸ β' καὶ τὸ γ' | τῶν] τριῶν ἀνδρῶν τῆς | τῶν δημοσίων πραγμάτων διατάξεως || Πλαρασέων καὶ Ἀφροδεισιέων ἄρχοντων | 5 βουλῇ δήμῳ χαιρεῖν· | εἰ ἔρρωσθε, εὐθὺν ἔχοι· νύγιαίνω δὲ καὶ || αὐτὸς ιο μετὰ τοῦ στρατεύματος. Σόλων Δημητρίου [ὑ]μέτερος | πρεσβευτής, ἐπιμελέστατα πεφροντικῶς τῶν τῆς πόλεως ὑμῶν πραγμάτων, οὐ 15 μόνον | ἡρκέσθη ἐπὶ τοῖς | γεγονόσιν οὐκονο|[μῆ]μασιν, ἀλλὰ καὶ | 20 ἡμᾶς παρεκάλεσθεν εἰς τὸ τοῦ γεγονότος ὑμένιν ἐπικρίματος καὶ δόγματος καὶ ὄρκιον καὶ νόμου ἀντιπεφωνημένα ἐκ τῶν δημοσίων | 25 δέλτων ἔξαποστεῖλαι συμβούλου τὰ ἀντίγραφα. ἐφ' οἷς ἐπανέστησαν τὸν 30 Σόλωνα μᾶλλον ἀπεδεξάμην ἔστιχον τε ἐν τοῖς ὑπέρ ἐμοῦ | γεωνωσκομένοις, || φῖ καὶ τὰ καθήκοντα | ἀπεμέρισα φιλάνθρωπα, ἀξιον ἡγησά- 35 μενος τὸν ἄνθρωπον τῆς ἔξημάν τε|[μῆ]μης, ὑμεῖν τε συνήδομαι ἐπὶ τῷ | 40 ἔχειν | τοιούτον πολείτην. | ἔστιν δὲ ἀντίγραφα | τῶν γεγονότων οὐ[μεῖν φιλανθρώπων | τὰ ὑπογεγραμμένα· | ἀντίγραφα | τῶν δημοσίων | τοῖς παρ' ὑμεῖν || γράμμασιν ἐντάξαι. | 50

B. γράμματα Καίσαρος | [.....]

C. [περὶ ὧν λόγους ἐποιήσαντο περὶ τούτου τοῦ πράγματος οὕτως ἔδοξεν· ἀρέσκειν τῇ συγκλήτῳ Πλαρασέεις καὶ Ἀφροδεισιέεις, ὡς ἔκρινε Γάιος Καίσαρ αὐτοκράτωρ, κατὰ τὰ | δι]καια ἐσθλά τε [πάντα] ἐλευθέρους εἶναι, τῷ [τε] δικαίῳ καὶ ταῖς [κρίσεσιν ταῖς ἰδίαις τὴν πόλιν] τὴν Πλαρασέων καὶ Ἀφροδεισιέων χρῆσθαι μήτε ἐγγύην εἰ[τε] 'Ρώμην αὐτοὺς κατὰ δόγμα τι | καὶ κέλευσιν διολογεῖν· ἀ τέ τινα ἐπαθλα τειμὰς φιλάνθρωπα..... τρεῖς ἀνδρες | οἱ τῆς τῶν δημοσίων πραγμάτων διατάξεως τῷ ἰδίῳ ἐπικρίματι Πλαρασέους καὶ Ἀφροδεισιέου[σι] προσεμέρισαν προσμεριοῦσιν, συνεχώρησαν συνχωρήσουσιν, ταῦτα πάντα κύρια εἶναι | γενέσθαι. ὁμοίως τε ἀρέσκειν τῇ συγκλήτῳ τὸν δῆμον τὸν Πλαρασέων καὶ Ἀφροδεισιέων τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀτέλειαν αὐτοὺς πάντων τῶν πραγμάτων ἔχειν καρπίζεσθαι, | καθάπερ καὶ τις πολιτεία τῷ καλλίστῳ δικαίῳ καλλίστῳ τε νόμῳ ἔστιν, [ἥτις παρὰ τοῦ | δήμο]ο]υ τοῦ 'Ρωμαίων τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀτέλειαν ἔχει φίλη τε καὶ σύμμαχος γεγένηται. | 10

τὸ δέ] τέμενος θεᾶς Ἀφροδίτης ἐν πόλει Πλαρασέων καὶ Ἀφροδεισιέω[ν ἀσύλου | ἔ]στω ταῦτῷ {τῷ} δικαίῳ ταῦτῇ τε δεισιδαιμονίᾳ, φὲ δικαίῳ καὶ ἥ δεισι[ιδαιμονίᾳ τὸ ἱερὸν θεᾶς Ἐφε]σίας ἐστὶν ἐν Ἐφέσῳ· κύκλῳ τε ἐκείνου τοῦ ἱεροῦ εἴτε τέμενος εἴτ[ε ἄλσος ἐστίν, οὐτος δ] τόπος ἀσύλος ἐστω. ὅπως τε ἡ πόλις καὶ οἱ πολεῖται οἱ Πλαρασέων [καὶ Ἀφροδεισιέων | μεθ' ὧ]ν κωμῶν χωρίων ὁχυρωμάτων ὅρῶν προσόδων πρὸς τὴν φιλίαν τοῦ[ν δήμου προσῆλθον, ταῦτα || ἔχωσ]ιν κρατῶσιν 15 χρῶνται καρπίζωνται τε πάντων πραγμάτων ἀτε[λεῖς ὄντες. μηδέ τινα | φόρον δ]ιά τινα αἰτίαν ἐκείνων διδόναι μηδὲ [σ]υνεισφέρειν διφείλωσιν, [ἄλλ' αὐτοὶ πᾶσι τούτοις κατ' οὖσαν μετὰ ταῦτα ἐν ἑαυτοῖς κύρωσιν χρῶν[ται καρπίζωνται κρατῶσιν. ἔδοξεν.]

300. Letter of Antony to the Koinon of Asia, 41 B.C., Papugus. Preisigke, *Sammelbuch*, i. 4224.

Μάρκος Ἀντώνιος αὐτοκράτωρ | τριῶν ἀνδρῶν δημοσίων πραγμάτων | ἀποκαταστάσεως¹ τῶι κοινῷ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἑλλήνων χαίρειν. καὶ || πρότερον ἐντυχόντος μοι ἐν Ἐφέσῳ | Μάρκου Ἀντωνίου 5 Ἀρτεμιδώρου τοῦ | ἐμοῦ φίλου καὶ ἀλείπτου, μετὰ τοῦ ἐπιπλέοντος τῆς συνόδου τῶν ἀπὸ τῆς | οἰκουμένης ἱερουικῶν καὶ στεφα||νειτῶν ἱερέως 10 Χαροπείνου Ἐφεσίου, | περὶ τοῦ ⟨τὰ⟩ προυπάρχοντα τῇ συνόδῳ μένειν ἀναφαίρετα, καὶ περὶ τῶν | λοιπῶν ὧν γράψατο ἀπ' ἐμοῦ τιμίων | καὶ φιλανθρώπων² τῆς ἀστρατευσίας || καὶ ἀλειτουργεσίας πάσης καὶ 15 ἀνεπισταθμείας καὶ τῆς περὶ τῆν πανήγυρων ἐκεχειρίας καὶ ἀσυλίας καὶ | πορφύρας, ἵνα συνχωρήσῃ γράψαι | παραχρῆμα πρὸς ὑμᾶς συνχωρῶν³ || βουλόμενος καὶ διὰ τὸν ἐμὸν φίλον Ἀρτεμίδωρον καὶ τῶι 20 ἐπιπλέοντος μοι αὐτῶν ἱερεῖ εἴς τε τὸν κόσμον τῆς | συνόδου καὶ τὴν αὔξησιν αὐτῆς χαρίσασθαι. καὶ τὰ νῦν πάλιν ἐντυχόντος μοι τοῦ Ἀρτεμιδώρου 25 ὅπως | ἐξῆ ἀντοῖς ἀναθεῖναι δέλτον χαλκῆν καὶ ἐνχαράξαι εἰς αὐτὴν περὶ | τῶν προγεγραμμένων φιλανθρώπων, | ἐγὼ προαιρούμενος ἐν μηδενὶ καθηστερεῖν τὸν Ἀρτεμίδωρον περί τ<ιν>ων | ἐντυχόντα⁴ 30 ἐπειχώρησα τὴν κάθεξιν τῆς δέλτον(υ) ὡς παρακαλεῖ [με]. || ὑμῶν δ(έ) 35 γέγραφα περὶ τούτων.

¹ ἀπὸ καταστάσεως? ἀπὸ mistaken for ἐπὶ?

² φιλανθρώπου φαρ.

301. Letters and edict of Octavian to the Rhosians, between 41 and 30 B.C., Rhosos (Syria). *Syria*, xv (1934), pp. 33 ff.; *FIR.* no. 55 (except part III).

I

ἔτους [...] μηνὸς Ἀπελλαίου [..... | αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ιουλίου νύός, αὐτοκράτωρ τὸ τέταρτον ὑπ[ατος | τὸ δεύτ]ερον καὶ τὸ τρίτον ἀποδεδειγμένος, Ἄρωσέων τῆς ἱερᾶς καὶ ἀσύλου καὶ | [αὐτονό-

μ]ου ἄρχουσι βουλῆι δῆμωι χαίρειν. *〈εἰ ἔρρωσθε καλῶς ἀν ἔχοι·〉* καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ στρατεύματος || [ὑγίαιον. τ]ὰ ὑπογεγραμμένα 5 ἔξελίθη[ψ] ἐκ στήλης ἐκ τοῦ ἐν Ρώμῃ Καπετωλίου, | [ᾶ δεῖ ὅμᾶς] καταχωρίσαι εἰς τὰ παρ' ὑμῖν δημόσια γράμματα· πέμψατε δὲ καὶ ἀντίγραφον | [αὐτῶν εἰς] Ταρσέων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, Ἀντιοχέων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον | [Ἐφεσίω?] ν τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον, ὅπως καταχωρίσωσιν. ἔρρωσθε. |

II

[Καῖσαρ α]ὐτοκράτωρ τριῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν δημοσίων πραγμάτων, κατὰ νόμον Μουνάτιον καὶ Αἰμίλιον πολει- 10 τείαν καὶ ἀνεισφορίαν πάντων τῶν | [ὑπαρχόντ]ων ἔδωκεν¹ εἰς τούτους τοὺς λόγους· | [ἐπεὶ Σέλευκος Θεοδότου Ρωσεὺς συνεστρατεύσατο ἡμεῖν ἐν τοῖς κατὰ τὴν | [ἀνατολὴν τόπο]οις,² ὅντων αὐτοκρατόρων ἡμῶν, πολλὰ καὶ μεγάλα περὶ ἡμῶν ἐκακοπά|[θησεν ἐκιν]δύνευσέν τε, οὐδενὸς φεισάμενος τῶν πρὸς ὑπομονὴν δεινῶν, || [καὶ πᾶσαν] προαί- 15 ρεσιν πίστιν τε παρέσχετο τοῖς δημοσίοις πράγμασιν, τούς τε | [ἰδίους καιρο]οὺς τῇ ἡμετέραι σωτηρίᾳ] συνέζευξεν πᾶσαν τε βλάβην περὶ τῶν | [δημοσίων πρα]γμάτων τοῦ δήμου τοῦ οὗ Ρωμ]αίων ὑπέμεινε, παροῦσιν καὶ ἀποῦσιν | [τε ἡμεῖν χρη]στὸς ἐγένετο· |

I. [αὐτῷ καὶ γ]ονεῦσι τέκνοις ἐκγόνοις τε αὐτοῦ γυναικὶ τε τούτου ἥτις με|[τὰ τούτου] ἔσται . . . c. 16 letters . . .] πολειτείαν καὶ 20 ἀνεισφορίαν τῶν ὑπαρχόντων διδόμοιεν οὕτω[s ὡς οἴτως τῷ]ι ἀρίστῳ νόμῳ ἀρίστῳ τε δικαίῳ πολεῖται | [ἀνεισφο]ροί [εἰσιν, καὶ στρατείας λει]τον[ργία]s τε δημοσίας ἀπάστης πάρε|[σις ἔστω]. |

2. [αὐτὸς ὁ ἐπ]άνω γεγρ[αμμένος καὶ γονεῖς τέκν]υ[a] ἐκγ[o]νο[ί τε] αὐτοῦ φυλῆς Κορηνήλας ἔστω{i} || [καὶ ? ψῆφ]ός τε ἐ[n]τ[a]ῦθα [φερέσθω? 25 καὶ φέρειν καὶ τειμᾶσθαι? ἔξ]έστω{j}. καὶ ἐὰν ἀπόντες τειμ[μᾶσθαι θ]έλωσιν[...] a[.....]ιας Ιταλίας εἶναι θέλωσιν | [.....]ος τειμο[.....] |

3. [καθόσον] ὁ προγεγρ[α]μμένος καὶ γυνή καὶ γονεῖς τέκνα ἔ[κ-γονοι] τ[ε] αὐτοῦ πρὸ τοῦ πολείτης [Ρωμαῖο]s ἀνείσφορος ε[ὗ]ναι [ἀτελὴς ἦν?,] καὶ πολεῖ[της Ρωμαῖο]s ἀνείσφορος γεγονὼς || [κατὰ τὸ?] δίκαιον ἐὰν χ[ρῆ]σθαι[a]? θέληι, ἔξεναι, τάς τε] iε[ρω]- 30 σ[ύν]νας]ις τείμια φιλάνθρωπα | [.....] τά τε ὑπάρχοντα ἔχειν καρπίζεσθαι καθάπερ τις τῶι ἀρίστῳ νόμῳ [ἀ]ρίστῳ τε δικαίῳ ἔχει | [καρπίζεται].

ch. 4-7 (ll. 33-52) badly mutilated.

8: [έάντις α]ὐτῶν κατηγορεῖν θέλη[ηι ἔγκ]λημά τ[ε ἐν]άγειν κριτήριον 53 τε κατ' αὐτῶν λαμβά[νειν κρί?]σιν τε συνίστασθαι[c. 20 letters ...]

ειν, ἐπὶ τούτων τῶν πραγμάτων πάντων || [έάν τε ἔ]ν οἴκωι τοῖς 55
ἰδίοις [νόμοις ἔάν τε ἐν πόλεσιν] ἐλευθέραις ἔάν τε πρὸς ἄρχοντας ἢ
ἀν|[τάρχοντα]ς ἡμετέρους [. . . c. 20 letters . . . κρί]νεσθαι θέλωσιν,
αὐτῶν τὴν αἵρεσιν εἶναι | [ἀρέσκει] μήτε τις ἄλλω[ς ἢ ἐν τ]ούτοις
γεγραμμένον ἐστὶ ποιήσ?]ηι περί τε αὐτῶν κρύνη(ι) προσανε[ν]έγι|[κας
γνώ]μην τε εἰπῆι· [έάν δὲ κριτήριόν τι περὶ αὐτῶν ὑπ]εναντίως τούτοις
γεί[νηται, τοῦτο κύριον [μὴ εἶνα]ι. ||

9. [έάν δέ τι]ς τούτου [τ]οῦ προγεγραμμένου, γ[ονέ]ω[ν] γυναικὸς 60
τ[έ]κνων ἐκγόνων τε αὐτοῦ³ ὄνομα δέξασθαι | [θελήση?] πρό[κ]ριμά τε
κεφαλῆς ποιήσα[ς . . . c. 20 letters . . .]ειν π[ρ]εσβευτάς τε πρὸς τὴν
[σύ]νκλητον | [τὴν ἡμετέρ]αν [πρός] τε ἄρχοντας ἀντά[ρχοντάς τε τοὺς
ἡμετέρ]ους παραγενέσθ[αι πρ]εσβευτάς τε πέμψι|[πειν περὶ τῶν ιδίων
πραγμάτων, . . . c. 17 letters . . . ἔξ]ουσίαν εἶναι [ἀρέ]σκει. ήτις ἂν
πολει|[τεία ὅστις] τε ἄρχων ὅστα τ[ε] κατὰ ταῦτα δεῖ, μὴ ποιήσῃ καὶ
ὑπεναντίον τούτοις ποιήσῃ ἢ ἐκ προαγωγῆς γνῶι || [ἢ . . .]οίηι ἢ 65
ἐνεχυράσῃ(ι) δόλῳ τε πο[ν]η[ρ]ῶ[ι κωλύσῃ]ι ὥ[ι] ἔλασσον οὖτοι οἱ
προγεγραμμένοι τοῖς | [φιλανθρώ]ποις [τ]οῖς δεδογμένοις χ[ρῆ]σθ[αι
δυνή]σονται, τῶι δήμωι τῶν 'Ρωμαίων νο(ύμ)μων ση|[στερτίω]ν δέκα
μυριάδας δοῦναι κατ[άδικοι ἔσ?]τωσαν τούτου τε τοῦ χρήματος τῶι |
[θέλοντι αὖ[τημ]α ἔκπραξίς τε ἔστω [έάν τε] ἐν τῇ ἐπαρχείᾳ παρὰ
ἄρχουσιν ἀντάρχ[ου]σιν τε ἡμετέροις ἔάν τε ἐν 'Ρώμῃ [..]οολ
[αἰτ?]εῦν ἔ[κ]πράσσειν τε θέληι· περὶ δὲ τούτων τῶν || [χρημάτω]ν 70
ἔγγνας ἵκανω[ς δι]δομένωι [δικάζε]σθαι ἀρέσκει. ταῦτα τὰ προγεγραμ-
μέ[να]ν ὅπως οὕτ]ως γείνηται, ἄρ[χοντες ἀντάρχοντέ]ς τε ἡμέτεροι
οἵτινες ἀν[τί] {ένεκεν} ἐπὶ τῆς δι[καιοδοσί]ας {ε}ώσιν ἐπικρειν[έτ]ω[σ]αν
φροντιζέτωσάν τε.

III

[ἔτους . . .] μηνὸς Δύστρου ιε'· αὐτοκράτωρ Καῦσαρ θεοῦ οὐίος, αὐτο-
κράτωρ τὸ ἔκτον ὕπατος | [τὸ τρί]τον ἀποδεδειγμένος τὸ τέταρτον,
'Ρωσέων τῆς ἱερᾶς καὶ ἀσύλου καὶ αὐτονόμου || [ἄρχοντι] βουλῆι 75
δήμωι χαίρειν· εἰ ἔρρωσθε, καλῶς ἂν ἔχοι· καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ
στρατεύ[ματος ὑγί]αινον· οἱ πεμφθέντες πρεσβευταὶ ὑφ' ὑμῶν Σέλευκος
ναύαρχος ἐμὸς 'Ηρᾶς Καλλί|[...]έρως Σύμμαχος ἄνδρες ἀγαθοὶ παρὰ
δήμου ἀγαθοῦ φίλου συμμάχου τε ἡμετέρου | [ἀποδημήσ]αντες εἰς
Ἐφεσον πρός με διελέχθησαν περὶ ὧν εἶχον τὰς ἐντολάς· ἐγὼ οὖν
τοὺς | [ἄνδρας ἀπ]εδέξάμην εὑρών φιλοπατρίδας καὶ ἀγαθοὺς καὶ τὰς
τιμὰς καὶ τὸν στέφανον δέδεγμαι || [πειράσομ]αί τε ἐπὶ τοὺς τόπους 80
ἐλθὼν ἀγαθοῦ τινὸς ὑμεῖν γείνεσθαι παραίτιος καὶ συντηρῆσαι | [τὰ
φιλάνθρωπα τῇ πόλει καὶ ταῦτα ἥδειον διὰ Σέλευκον τὸν ναύαρχόν
μου ποιήσω{ι} συνεστρατευμέ|[νον μοι π]άντα τὸν πολέμου χρόνον

καὶ διὰ παντὸς ἡριστευκότα καὶ πᾶσαν ἀπόδειξιν εὐνοίας | [τε καὶ πίσ]τεως παρεσχημένου, ὃς οὐδένα καιρὸν παραλέλουπεν ἐντυγχάνων ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πᾶ|[σαν εἰσφ]ερόμενος σπουδὴν καὶ προθυμίαν ὑπὲρ τῶν ὑμεῦν συμφερόντων. ἔρρωσθε. ||

IV

[ἔτους . . . μ.]ηνὸς Ἀπελλαίου θ'. αὐτοκράτωρ Καῖσαρ, θεοῦ νίός, 85 αὐτοκράτωρ τὸ ἔκτον, ὑπατος τὸ τέταρ|[τον, 'Ρωσέ]ων τῆς Ἱερᾶς καὶ ἀσύλου καὶ αὐτονόμου ἄρχουσι βουλῆι δήμωι χαίρειν. εἰ ἔρρωσθε, καλῶς | [Ἄν ἔχοι· καὶ] αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ στρατεύματος ὑγίαιον. Σέλευκος ὁ καὶ ὑμέτερος πολεῖ|[της καὶ ἐμ]ὸς ναύαρχος ἐμ πᾶσι τοῖς πολέμοις συνεστρατευμένος μοι καὶ π[ολλ]ὰς ἀπο|[δείξεις κ]αὶ τῆς εὐνοίας καὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀνδρείας δεδωκώς, ὡς καθῆκο[ν ἥν]ν τοὺς | [συνεστρατεύου]σαμένους ὑμεῖν καὶ κατὰ πόλεμον ἀριστεύσαντας, κεκόσμηται φιλανθρώποις || [καὶ ἀνεισφ]ορίαι καὶ πολιτείαι. τοῦτον 90 οὖν ὑμεῖν συνίστημι· οἱ γὰρ τοιοῦτοι ἄνδρες καὶ τὴν πρὸς τὰς | [πατρίδας] εὐνοιαν προθυμοτέραν ποιοῦσιν· ὡς οὖν ἐμοῦ πάντα δυνατὰ ποιήσοντος ὑμεῖν ἥδει|[ον διὰ Σέλ]ευκον, θαρροῦντες περὶ ὅν ἂν βούλεσθε πρός με ἀποστέλλετε. ἔρρωσθε.

¹ ἔδωκαν *inscr.*

² *Suppl. Guarducci*, Ann. ép. 1940, II.

³ αὐτῶν

302. Edict of Octavian, Papyrus, 37–30 B.C.(?), Wilcken, *Chrestomathie*, no. 462; new reading: *FIR*. p. 315, no. 56.

p. cum Manius Valens veteranus ex[.]ter recitasseron | partem edi[c]ti hoc quod infra scriptum est. imp. Caesar | [d]ivi filius trium[v]ir rei publicae consultor¹ dicit: visum | [est] edicendum mi[hi vete]ranis dare om[nibus], ut tributis || [. . . 5
lines 5–7 mutilated, more missing . . .] | [...]ipsis parentib[us lib]eris que eorum e[t uxo]ribus qui sec[um] que erunt im[mu]nitatem omnium rerum d[a]re, utique || optimo iure optimaq[u]e 10 legis² cives Romani sunt³ immunes | sunto liberi s[unto mi]litiae muneribusque publicis fu[ngen]d[i] vocat[i]o,⁴ item in [quavi]s tribu s. s.⁵ suffragium | [fe]rendi c[e]nsendi[que] potestas esto et si a[b]sentes | voluerint [ce]nseri detur quod[cum]que iis qui s. s.⁶ sun[t i]psis parentes⁷ || [co]n[iu]ges⁷ liberisq[ue] eorum. 15 item quem[.]motum⁸ veterani | immune[s] esint⁹ eor[um] esse volui quec[u]mque sacer{tia}|[do]tia qu[o]sque hon[or]es queque praemia [b]eneficia commoda | habuerunt, item ut habeant utantur fruanturque permit[t]i | [d]o. invitis iis neq[ue] magistr[at]us cete[ros] neque laegatum || [n]eque procuratorem 20

[ne]que em[p]torem t[ri]butorem esse | [p]lace[t] neque in domo eorum divertendi <h>iemandique causamque¹⁰ | [a]b ea quem detuci¹¹ place[t].

¹ Corrupt; read either const. iter. or consul ter (or iter.). ² Read lege
³ sunt or sunto written above sint. ⁴ Read vacatio (esto) ⁵ s(upra)
 s(criptis) ⁶ s(upra) s(cripti) ⁷ Read parentibus coniugibus ⁸ quem-
 admodum? ⁹ essent ¹⁰ Read causa neque ¹¹ deduci

303. Letter of Octavian to Mylasa (Caria), 31 B.C., Mylasa. *Syll.*³ 768.

(a) αὐτοκράτωρ Καῖσαρ θεοῦ Ἰουλίου | νίὸς ὑπατός τε τὸ τρίτον καθεσταμένος Μυλασέων ἄρχοντι βουλῇ δῆμῳ χαίρειν· εἰ ἔρρωσθε κ[α]||λῶς ἀν ἔχοι· καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τ[οῦ] | στρατεύματος ὑγίανον. 5 καὶ [ι πρό]||τερον μὲν ἥδη περὶ τῆς κατ[ασχού]||σης ὑμᾶς τύχης προσ- επέ[μψατέ] | μοι, καὶ νῦν παραγενομένω[ν τῶν] || πρεσβευτῶν, 10 Οὐλιάδ[ου]

(b) [.....]s τῶν πολεμίων πταισαι καὶ πρατη[θεῖ]||σης τῆς πόλεως, πολλοὺς μὲν αἰχμαλώτο[υς] | ἀποβαλὼν πολίτας, οὐκ ὀλίγους μὲν φονευθέ[ν]||τας, τινὰς δὲ καὶ συνκαταφλεγέ[ν]τας τῇ πόλε[ι], || τῆς τῶν 15 πολεμίων ὡμότητος οὐδὲ τῶν | ναῶν οὐδὲ τῶν ιερῶν τῶν ἀγιωτάτων ἀ||ποσχομένης· ὑπέδιξαν δέ μοι καὶ περὶ | τῆς χώρας τῆς λεληλατη- μένης καὶ τῶν | ἐπαύλεων τῶν ἐμπεπρησμένων, ὥστε ἐμ || πᾶσιν ὑμᾶς 20 ἡτυχηκέναι· ἐφ' οἷς πᾶσιν συνε[ι]δον παθόντας] ταῦτα πάσης τειμῆς καὶ χάρι[τος ἀξίους ἀνδρας γενομένους] ους ὑμᾶς πε[ρὶ] Πωμαίους

304. Letter of Octavian to C. Norbanus Flaccus, proconsul of Asia. Josephus, *Ant. Iud.* xvi. 166.

Καῖσαρ Νωρβανῷ Φλάκκῳ χαίρειν· Ἰουδαῖοι ὅσοι ποτ' οὖν εἰσίν, οἱ δι' ἀρχαίαν συνήθειαν εἰώθασι χρήματά τε ιερὰ φέροντες ἀναπέμπειν ἀκωλύτως τοῦτο ποιείτωσαν εἰς Ἱεροσόλυμα.

305. Letter of C. Norbanus Flaccus, proconsul of Asia, to Sardis. Josephus, *Ant. Iud.* xvi. 171.

Γάιος Νωρβανὸς Φλάκκος ἀνθύπατος Σαρδιανῶν ἄρχοντι καὶ βουλῇ χαίρειν. Καῖσάρ μοι ἔγραψε κελεύων μὴ κωλύεσθαι τοὺς Ἰουδαίους ὅσοι ἀν ὁσιων κατὰ τὸ πάτριον αὐτοῖς ἔθιστος συναγαγόντες χρήματα ἀναπέμπειν εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔγραψα οὖν ὑμῖν ὃν εἰδῆτε ὅτι Καῖσαρ καγὼ οὕτω θέλομεν γίνεσθαι.

306. Letter of C. Norbanus Flaccus, proconsul of Asia, to Ephesus. Philo, *Leg. ad Gaium*, 40 § 315.

Γάιος Νωρβανὸς Φλάκκος ἀνθύπατος Ἐφεσίων ἄρχοντιν χαίρειν. Καῖσάρ μοι ἔγραψεν Ἰουδαίους οὐ ἀν ὁσιν ἰδίᾳ ἀρχαίῳ ἔθισμῳ

νομίζειν συναγομένους χρήματα φέρειν ἀ πέμπουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα. τούτους οὐκ ἡθέλησε κωλύεσθαι τοῦτο ποιεῖν. ἔγραψα οὖν ὑμῖν, ὃν εἰδῆτε ὡς τὰῦτα οὕτως γίνεσθαι κελεύει.

307. SCC. de foedere cum Mytilenaeis, 25 B.C., Mytilene. *IGRR.* iv. 33.

The inscription first contains two letters of Julius Caesar (47 and 45 B.C.), in which he accepts Mytilene's offers of peace and alliance and sends them the text of a SC. on this alliance (col. a, col. b, 1-35).

[δόγμ]ατα συγκλήτου περὶ ὁρκίου. | [αὐτοκράτορος Καίσαρος] 36
Σεβαστοῦ τὸ ἔνατον, Μάρκου Σιλανοῦ ὑ[πάτων | προτεθὲν?
ἐπι]ταγῇ Μάρκου Σιλανοῦ ἐκ συγκλήτου δό[γματος |]Ι]ουνίων
ἐν κουρίᾳ Ἰουλίᾳ γραφομένῳ παρ[ῆσαν || Παῦλος Αἰμίλιος Λευ]κίου 40
νιὸς Παλατίνᾳ Λέπεδος, Γάιος Ἀσύ[ιος Γναι]ου νιὸς Πωλ-
λίων, Λεύκιος Σεμπρώνιος Λευκίου νιὸς Φαλ[έρνα]Ἀ[τραπιός, Μάρκος
Τερέντιος Μάρκου νιὸς Παπειρία Οὐάρρων, Γάιο[ς Ἰού]νιος
Σιλανός, Κούντος Ἀκούτιος Κούντου νιὸς [.....]

Col. c.

περὶ ὧν [Μᾶ]ρκος Σιλανὸς λόγ[ο]υς [ἐποιήσατο ἐπὶ αὐτοκράτορα
Καίσαρα Σεβαστοῦ] τὸν [τὸν συνάρχοντα γράμματα δεῖν πεμφθῆναι
..... | ἐδὲ]ν τῇ συγκλήτῳ ἀρέσκη μετ[..... τί περὶ | τὸ]ούτου τοῦ
πράγματος αὐτ[ῇ φαίνηται πε||ρὸ]ι τούτου τοῦ πράγματος 5
ο[ὗτως ἔδοξεν· ὅτι Μάρκος Σιλανὸς [..... | ὕ]πατος, ἀν αὐτῷ
φαίνηται, ὄρκ[..... ἄλλο] | λο τε δόποιον ὥστε ἀν ἐκ τῶν [δημοσίων
πραγμάτων πίστεώς τε τῆς αὐτοῦ] | τοῦ φαίνηται. ἔδοξεν. | [πρὸ]ρὸ ήμέρων
τριῶν καλανδῶν Ἰο[νίων ἐν γραφομένῳ παρῆ]] | σαν Γάιος 10
Νωρβα[νός] Γαί[ον νιὸς Φλάκκος, Ἀπ] | πίον νιὸς Παλα[τίνᾳ
....., | Κ]ηνσωρῶνος [.....] | Μάρκος Ούα[λέριος]
| κου νιὸ[ι]ς [....., . . .] νιὸς Κλοστο[μίνα] Λ[....., Μάρκος Τερέντιος 15
Μάρκου νιὸς Παπειρία Οὐάρρων, Γάιος Κ[.....] | περὶ ὧν
Μ[άρκος Σιλανὸς ὕπατος λόγους ἐποιήσατο] δόγματι ἔαντῷ |
δεδο[μ]..... Μυτ]ιληναίων γενέσθαι φροντ[ίσῃ, οὕτως καθὼς ἀν
αὐτῷ ἐκ τῶν δημοσίων πραγμάτων | πίστεώς τε τῆς ἴδιας φαίνηται 20
.....] αι λοιπὸν εἶναι | ἵνα τουτ[.....] περὶ τούτου τοῦ | πρά-
γματος οὕτως ἔδοξεν· ὅπως Μάρκος Σιλανὸς] ὕπατος, ἐὰν αὐτῷ
φαίνῃ[ται, τὰ ὄρκια πρὸς τοὺς Μυτιληναίους ὡς ἔστακε | γενέσθαι [καὶ
ταῦτα καὶ τὰ τῆς συγκλήτου δόγματα τὰ] περὶ τούτου || τοῦ πρά- 25
γματος γενόμενα ἐν δέλτῳ χαλκῇ ἐγ]χαραχθῆναι καὶ | εἰς δημό[σιον
ἀνατεθῆναι φροντίσῃ. ἔδοξεν.] | αὐτοκράτορος Καίσαρος Σεβαστοῦ τὸ
ἔνατον, Μάρκου Σιλανοῦ ὕπάτων [. . . about 30 lines missing]

Col. d.

οἱ [δῆμοι]ο[ς δέ] Μυτιληναίων ἀρχὴ[ν τὴν ἔαυτοῦ] | φυλασσότεω
οὕτως ὡς ἄν τι κ[.]. | τοὺς πολεμίους τοῦ δήμου τ[οῦ 'Ρωμαίων ὁ
δῆμος ὁ Μυτιληναίων διὰ τῆς ἴδιας ἐ]|πικρατέας μὴ ἀφειέτω[ι]
δημοσ[ίᾳ] βουλῆ διελθεῖν, ὥστε τῷ δήμῳ τῷ] || 'Ρωμαίων ἡ τοῖς 5
ἀρχομένοις ὑπ' [αὐτοῦ ἡ τοῖς συμμάχοις τοῦ δήμου τοῦ 'Ρωμαίου] | ων
πόλεμον ποιῆσαι, μήτε αὐτοῖς [ὅπλοις χρήμασι ναυσὶ βοηθείτω]. | ὁ
δῆμος ὁ 'Ρωμαίων τοὺς πολεμίους τοῦ δήμου τοῦ Μυτιληναίων διὰ τοῦ
ἴδιου] | ἀγροῦ καὶ τῆς ἴδιας ἐπικρατείας μὴ ἀφειέτω δημοσίᾳ βουλῆ
διελθεῖν], | ὥστε τῶι δήμῳ τῶι Μυτιληναίων ἡ τοῖς ἀρχομένοις ὑπ'
αὐτοῦ ἡ τοῖς συμμάχοις] | χοις τοῦ δήμου τοῦ Μυτιληνη[αίων πόλεμον 10
ποιῆσαι, μήτε αὐτοῖς] | ὅπλοις χρήμασι ναυσὶ βοηθείτω]. | ἐάν τις
πρότερος πόλεμον ποι[ήσῃ τῷ δήμῳ τῷ Μυτιληναίων ἡ τῷ δήμῳ] μῷ
τῷ 'Ρωμαίων [καὶ] τοῖς συμμάχοις τοῦ δήμου τοῦ 'Ρωμαίων, βοη-
θείτω ὁ δῆμος ὁ 'Ρωμαίων τῷ δήμῳ τῷ Μυτιληναίων καὶ ὁ δῆμος ὁ
Μυτιληναίου] | ων τῷ δήμῳ τῷ 'Ρωμαίων καὶ τοῖς συμμάχοις τοῦ] δήμου 15
τοῦ 'Ρωμαίων | [.] βεβαιός τε ἔστω. εἰρήνη | [ἔστω εἰς τὸν
ἄπαντα χρόνον]. |

ll. 18–27 and col. e contain further clauses, but they are too mutilated to be restored.

308. Letter of Agrippa to the Gerusia of Argos. *Ann. éph.* 1920, 82.

γερόντων. | Ἀγρίππας Ἀργείων γέρουσι τοῖς ἀπὸ | Δαναοῦ καὶ
Ὑπερμήστρας χαίρειν. | ἐγὼ τοῦ τε διαμεῖναι τὸ σύστημα || ὑμῶν καὶ 5
φυλάξαι τὸ παλαιὸν ἀξίωμα | τὴν αἰτίαν ἐματῷ σύνοιδα παρεσχῇ-
μέναι καὶ πολλὰ τῶν καταλευμένων | ὑμεῖν ἀποδεδωκότι δικαίων
πρὸς τε | τούπιὸν προνοεῖν ὑμ[ῶν προθύμως] || ἔχω καὶ τὴν[ν.] 10
....] | νομίζ[.]

309. Letter of Agrippa to Ephesus. Josephus, *Ant. Iud.* xvi. 167–8.

Ἀγρίππας Ἐφεσίων ἄρχουσι βουλῆ δήμῳ χαίρειν· τῶν εἰς τὸ ἱερὸν
τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀναφερομένων ἱερῶν χρημάτων τὴν ἐπιμέλειαν καὶ
φυλακὴν βούλομαι τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Ἰουδαίους ποιεῖσθαι κατὰ τὰ πάτρια.
τούς τε κλέπτοντας ἱερὰ χρῆματα τῶν Ἰουδαίων καταφεύγοντάς τε εἰς
τὰς ἀσυλίας βούλομαι ἀποσπάσθαι καὶ παραδίδοσθαι τοῖς Ἰουδαίοις,
ῳ δικαίῳ ἀποσπῶνται οἱ ἱερόσυλοι. ἔγραψα δὲ καὶ Σιλανῷ τῷ στρα-
τηγῷ ἵνα σάββασιν μηδείς ἀναγκάζῃ Ἰουδαῖον ἐγγύας δύολογεῖν.

310. Letter of Agrippa to Cyrene. Josephus, *Ant. Iud.* xvi. 169–70.

Μᾶρκος Ἀγρίππας Κυρηναίων ἄρχουσι βουλῆ δήμῳ χαίρειν· οἱ ἐν
Κυρήνῃ Ἰουδαῖοι, ὑπὲρ ὧν ἥδη ὁ Σεβαστὸς ἐπεμψε πρὸς τὸν ἐν Λιβύῃ

στρατηγὸν τότε ὄντα Φλάουιον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐπιμελουμένους, ἵνα ἀνεπικωλύτως ἀναπέμπηται τὰ ἱερὰ χρήματα εἰς Ἱεροσόλυμα, ὡς ἔστιν αὐτοῖς πάτριον. ἐνέτυχόν μοι νῦν ὡς ὑπὸ τινῶν συκοφαντῶν ἐπηρεάζοντο καὶ ὡς ἐν προφάσει τελῶν μὴ διειλομένων κωλύοντο· οἵς ἀποκαθιστάνειν κατὰ μηδένα τρόπου ἐνοχλουμένους, καὶ εἴ τινων ἱερὸν χρήματα ἀφήρηνται τῶν πόλεων τοὺς εἰς ταῦτα ἀποκεκρυμένους καὶ ταῦτα διορθώσασθαι τοῦς ἐκεὶ Ἰουδαίοις κελεύω.

311. Edicts of Augustus and S. C. de repetundis, 7–6 B.C. and 4 B.C., Cyrene. *SEG.* ix. 8.

I

ἀντοκράτωρ Καῖσαρ Σεβαστὸς ἀρχιερεὺς δημαρχικῆς | ἔξουσίας ἐπτακαιδέκατον αὐτοκράτωρ τεσσερακαιδέκατον | λέγει· | ἐπειδὴ τοὺς πάντας εὑρίσκω Ῥωμαίους ἐν τῇ περὶ Κυρήνην || ἐπαρχήις πέντε καὶ 5 δέκα καὶ διακοσίους ἐκ πάσης ἡλικίας | δισχειλίων καὶ πεντακοσίων διωναρίων ἡ μείζω τίμησιν ἔχοντας, | ἔξ ὧν εἰσιν οἱ κριταί, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις εἶναι τινας συνωμοσίας | αἱ πρεσβῆται τῶν ἐκ τῆς ἐπαρχής πόλεων ἀπωδύραντο τὰς ἐπιβαρούσας τοὺς Ἐλληνας ἐν ταῖς θανατηφόροις δίκαιαις, τῶν αὐτῶν ἐμέρει καὶ τηγυρούντων καὶ μαρτυρούντων ιο ἀλλήλοις, καγὼ δὲ αὐτὸς ἔγνωκα ἀντιτίθεσθαι τινὰς τῶν τρόπων τούτων καταβεβαρημένους καὶ ἐς τὴν ἐσχάτην ἥγμενους τιμωρίαν, ἔχοι ἀνὴρ σύνκλητος βουλεύσηται περὶ τούτου | ἡ ἐγὼ αὐτὸς ἀμεων εὔρω τι, δοκοῦσί μοι καλῶς καὶ προστήκοντας ποιήσειν | οἱ τὴν Κρητικὴν καὶ Κυρηναικὴν ἐπαρχήαν καθέξοντες προτιθέντες ἐν τῇ κατὰ || Κυρήνην 15 ἐπαρχήας τὸν ἵσον ἀριθμὸν Ἐλλήνων κριτῶν ἐκ τῶν μεγίστων τιμημάτων ὅσον καὶ Ῥωμαίων, μηδένα νεώτερον πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν, μήτε Ῥωμαΐων μήτε Ἐλληνα, μηδὲ ἔλασ(σ)ον ἔχοντα τίμημα καὶ οὐσίαν, ἀνὴρ γε εὐπορίᾳ τοιούτων ἀνθρώπων ἦν, διεναρίων ἐπτακισχειλίων καὶ πεντακοσίων, ἡ ἀνὴρ τούτων τῶν τρόπων | μηδὲ δύνηται συμπληροῦσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν διειλόντων προτιθέσθαι κριτῶν, τοὺς || τὸ ἥμισυ καὶ μηδὲ 20 ἔλασ(σ)ον τούτου τοῦ τιμ(ήμ)ατος ἔχοντας προτιθέτωσαν κριτὰς ἐν | τοῖς θανατηφόροις τῶν Ἐλλήνων κριτηρίοις. ἐὰν δὲ Ἐλλην κριωμένος, πρὸ μιᾶς ἡμέρας ἡ τὸν κατήγορον ἄρξασθαι λέγειν, δοθείσης ἔξουσίας αὐτῷ πότερον ἅπαντας βούλεται κριτὰς αὐτῶν Ῥωμαίους εἶναι ἡ τὸν | ἡμίσους Ἐλληνας, ἔληται τὸν ἡμίσεις Ἐλληνας, τότε σηκωθεισῶν τῶν || σφαιρῶν καὶ ἐπιγραφέντων αὐταῖς τῶν δινομάτων, ἐγ μὲν τοῦ 25 ἔτερου κληρωτηρίου τὰ τῶν Ῥωμαίων δινόματα, ἐγ δὲ τοῦ ἔτερου τὰ τῶν Ἐλλήνων κληρο[ū]σθω, ἔως ἀν {αν} ἐφ' ἐκατέρου γένους ἀνὰ εἴκοσι πέντε ἐκπληρωθῶσιν, ὃν ἀνὰ ἔνα ἐξ ἐκατέρου γένους διώκων, ἀνὴρ βούληται, ἀπολεγέτω, τρῖς δὲ ἐξ ἀπάντων | [δ] φεύγων, ἐφ' ὧν οὔτε [P]ωμαίους πάντας οὔτε Ἐλληνας πάντας ἀπολέξει· εἴτα οἱ ||

ἄλλοι πάντες ἐπὶ τὴν ψηφοφορίαν ἀπολυέσθωσαν καὶ φερέτωσαν ἵδια 30 μὲν εἰς ἑτέραν κίστην οἱ Ὁρμαῖοι τὴν ψῆφον, ἵδια δὲ οἱ Ἑλληνες εἰς ἑτέραν· εἴτα γενομένης ἵδια τῆς διαιριθμήσεως τῶν ἑκατέρωθεν ψήφων, ὅ τι ἀν οἱ πλείους ἐξ ἀπάντων δικάσωσιν, τοῦτο ἐμφανῶς ὁ στρατηγὸς ἀποφαινέσθω. καὶ ἐπεὶ τοὺς ἀδίκους θανάτους ὡς τὸ πολὺ οἱ προσήκοντες τοῖς ἀπολωλόσιν οὐκ ἀτειμωρήτους περιορῶσιν, εἰκός τέ ἔστιν || τοὺς ἐνόχους μὴ ἐλύψεων "Ἑλληνας κατηγόρους τοὺς δίκην 35 ὑπέρ τῶν ἀπολωλότων | οἰκήων ἥ πολειτῶν πραξομένους, ὀρθῶς καὶ προσηκόντως μοι δοκοῦσιν ποιῆσεν ὅσοι Κρήτης καὶ Κυρήνης στρατηγῆσουσιν, εἰ ἐν τῇ κατὰ Κυρήνην ἐπαρχῇαν ὑπέρ | "Ἑλληνος ἀνδρὸς ἥ γυναικὸς ἀναιρέσεως μὴ προσίωντο κατήγορον Ὁρμαῖον Ἑλληνος, πλὴν εἰ μῆτις Ὁρμαίοτητι τετειμημένος ὑπέρ τυνος τῶν οἰκήων ἥ πολειτῶν θανάτου δικάζοιτο.

40

II

αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Σεβαστὸς ἀρχιερεὺς δημαρχικῆς ἔξουσίας τὸ ἑπτακαιδέκατον λέγει· φθόνος ψόγος | τε εἶναι Ποπλώι Σεξστίωι Σκεύαι οὐκ ὀφείλει, ὅτι Αὖλον Στλάκκιον Λευκίου νίδιον Μάξιμον καὶ Λευκίον Στλάκκιον Λευκίου νίδιον Μακεδόνα καὶ Πόπλῳ Λακουτάνιον Ποπλίου ἀπελεύθερον Φιλέρωτα, ἐπειδὴ ἕατοὺς οὗτοι, || δ πρὸς τὴν 45 ἐμὴν σωτηρίαν τά τε δημόσια πράγματα ἀνῆκεν, ἐπίστασθαι καὶ | βούλεσθαι εἰπεῖν ἔφησαν, δεσμίους πρός με ἐκ τῆς Κυρηναικῆς ἐπαρχίας {α} | ἀναπεμφθῆναι ἐφρόντισεν τοῦτο γὰρ ἐποίησεν Σέξστιος καθηκόντως καὶ ἐπιμελῶς. λοιπὸν ἐπειδὴ τῶν πρὸς ἐμὲ καὶ τὰ δημόσια πράγματα ἀνηκόντων οὐδὲν γεινώσκουσι, τοῦτο δὲ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ εἰπαν¹ ἕατοὺς πεπλάσθαι καὶ ἐψεῦσθαι φανερὸν ἐποίησάν 50 μοι, ἐλευθερωθέντας | αὐτοὺς ἐκ τῆς παραφυλακῆς ὀφείμι. Αὖλον δὲ Στλάκκιον | Μάξιμον, διν Κυρηναίων οἱ πρέσβεις αἰτιῶνται ἀνδριάντας ἐκ τῶν | δημοσίων τόπων ἡρκέναι, ἐν οἷς καὶ τὸν ὡι ἥ πόλεις τὸ ἐμὸν δόνομα ὑπέγραψεν, ἔως | {ς} ἄν περὶ τούτου τοῦ πράγματος διαγνῶ, ἀπελθεῖν ἀνευ τῆς ἐμῆς ἐπιταγῆς κωπλύ.

55

III

αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Σεβαστὸς ἀρχιερεὺς δημαρχικῆς ἔξουσίας | τὸ ἑπτακαιδέκατον{β} λέγει· εἴ τυνες ἐκ τῆς Κυρηναικῆς ἐπαρχίας πολειτήιαι τετειμηνται, τούτους λειτουργεῦν οὐδὲν ἔλασ(σ)ον ἐμ μέρει τῷ τῷν | Ἑλλήνων σώματι κελεύω, ἐκτὸς τ[ο]ύτ[ι]ων οἷς κατὰ νόμον ἥ δόγμα συνκλήτου ἥ | τῷν τοῦ πατρός μον ἐπικρίματι ἥ τῷν ἐμῶι ἀνεισφορία ὅμοι σὺν τῇ πολειτῇ || δέδοται· καὶ τούτους αὐτούς, οἷς 60 ἥ ἀνεισφορία δέδοται, τούτων τῶν πραγμάτων εἶναι ἀτελεῖς ὡν τότε εἶχον ἀρέσκει μοι, ὑπέρ δὲ τῶν ἐπικτήτων | πάντων τελεῖν τὰ γεινόμενα.

IV

αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Σεβαστὸς ἀρχιερεὺς δημαρχικῆς ἔξουσίας τὸ
ἐπτακαιδέκατον λέγει· αἴτινες | ἀμφισβητήσ^(ε)ις ἀνὰ μέσον Ἐλλήνων
ἔσονται κατὰ τὴν Κυρηναϊκὴν ἐπαρχήν, || ὑπεξειρημένων τῶν ὑποδέ- 65
κῶν κεφαλῆς, ὑπὲρ ὅν διὰ τὴν ἐπαρχήν διακατέχῃ | αὐτὸς διαγει-
νώσκειν κ[αὶ] ιστάναι ἢ συμβούλιον κριτῶν παρέχειν ὁφεῖλει, | ὑπὲρ δὲ
τῶν λοιπῶν πραγμάτων πάντων Ἐλληνας κριτὰς δίδοσθαι ἀρέσκει, εἰ
μή τις | ἀπαιτούμενος ἢ ὁ εὐθυνόμενος πολείτας Ῥωμαίων κριτὰς
ἔχειν βούληται· ὅν δ' ἀνὰ {να} μέσον ἐκ τοῦδε τοῦ ἐμοῦ ἐπικρίματος
Ἐλληνες² κριταὶ δοθήσονται, κριτὴν δίδοσθαι || οὐκ ἀρέσκει ἔξι ἐκείνης 70
τῆς πόλεως οὐδὲ ἔνα ἔξι ἥτις ὅν διώκων ἢ ὁ εὐθύνων ἔσται ἢ ἐκεῖνος ὁ
{π} ἀπαιτούμενος ἢ ὁ εὐθυνόμενος. |

V

αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Σεβαστὸς ἀρχιερεὺς μέγιστος | δημαρχικῆς
ἔξουσίας θ' λέγει· | δόγμα συνκλήτου τὸ ἐπὶ Γαίου Καλουσίου καὶ 75
Λευκίου || Παστιήνου ὑπάτων κυρωθὲν ἐμοῦ παρόντος καὶ συν|επι-
γραφομένου, ἀνῆκον δὲ εἰς τὴν τῶν τοῦ δήμου τοῦ | Ῥωμαίων συμμάχων
ἀσφάλητον, ἵνα πᾶσιν ἥ γνωστὸν | ὅν κηδόμεθα, πέμπειν εἰς τὰς ἐπαρ-
χῆς διέγνων καὶ τῷ | ἐμῷ προγράμματι ὑποτάσσεων, ἔξι οὖ δῆλον
ἔσται πᾶσιν || τοῖς τὰς ἐπαρχήνας κατοικοῦσιν ὅσην φροντίδα ποιού- 80
μεθα ἔγώ τε καὶ ἡ σύνκλητος τοῦ μηδένα τῶν ἡμῶν ὑποτασσομένων
παρὰ τὸ προσῆκόν τι πάσχων ἢ εἰσπραττοθεῖται. |

δόγμα συνκλήτου. |

ὑπὲρ ὅν Γάιος Καλουσίος Σαβεῖνος Λεύκιος Παστιή||νος Ῥοῦφος 85
ὑπατοι λόγους ἐποίησαντο περὶ ὅν | αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Σεβαστὸς,
ἥγεμῶν ἡμέτερος, | ἔξι ἔνταξις τῶν γνώμης ὃ ἐκ τῆς συνκλήτου κληρω-
τὸν ἔσχεν, | ἀνενεχθῆναι δι' ἡμῶν {τοῦ} πρὸς τὴν βουλὴν ἡθέλησεν,
ἀνηκόντων | ἐς τὴν τῶν συμμάχων τοῦ δήμου τοῦ Ῥωμαίων ἀσφά-
λειαν, ἔδο||ξε τῇ βουλῇ· τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων δίκας χρημάτων | 90
{ξε τῇ} ἀπαιτήσεως νομοθετησάντων, ὅπως ῥάσιν οἱ σύμμαχοι ὑπὲρ ὅν
ὅν ἀδικηθῶσιν ἐπεξελθεῖν καὶ κομίσασθαι χρήματα ἀφαιρεθέντες
δύνωνται, ὄντος δὲ τοῦ γένους τῶν τοιούτων δικαστηρίων ἔστιν ὅτε
βαρυτάτου καὶ ἀδεστάτου αὐτοῖς δι' οὓς ἐγράφη ὁ νόμος, τῶν 95
ἐπαρχηῶν μακρὰν ἀπεχουσῶν ἐλκεσθαι μάρτυρας πέντες ἀνθρώπους
καὶ τινας ἀσθεῖντας διὰ νόσου ἢ διὰ γῆρας, ἀρέσκει τῇ βουλῇ, ἐάν
τινες τῶν συμμάχων μετὰ τὸ γενέσθαι τοῦτο τὸ | δόγμα τῆς συνκλήτου
χρήματα δημοσίᾳ ἢ ἴδαι πραχθέντες ἀπαιτεῖν βουληθῶσιν, χωρὶς τοῦ
κεφαλῆς εὐθύνειν τὸν εἰληφότα, καὶ ὑπὲρ || τούτων καταστάντες 100

ἐνφανίσωσι τῶν ἀρχόντων τινί, ὡι ἐφεῖται συν[ά]γειν τὴν σύν[κλ]ητον, τούτους τὸν ἄρχοντα ὡς τάχιστα πρὸς τὴν βουλὴν | προσαγαγεῖν καὶ συνήγορον, δ<σ> ὑπέρ αὐτῶν ἐρεῖ ἐπὶ τῆς {ῃ} συνκλήτου, δν ᾥ[γ] | αὐτοὶ αἰτήσωσι, διδόναι· ἄκων δὲ μὴ συνηγορείτω ὡι ἐκ τῶν νόμων παρ|αί-
τησις ταύτης τῆς λειτουργίας δέδοται. ὃν ἂν ἐν τῇ συνκλήτῳ αἱ[τίας] 105
ἐπιφέρουσιν³ ἀκούσθωσιν ὅπως ἄρχων,³ δις ἂν αὐτοῖς πρόσοδον εἰς
τὴν | σύνκλητον δῶι, αὐθῆμερὸν παρούσης τῆς βουλῆς, ὥστε μὴ
ἔλαττους διακο|σίων εἶναι, κληρούσθω{ι} ἐκ πάντων τῶν ὑπατικῶν τῶν
ἢ ἐπ’ αὐτῆς τῆς ‘Ρώμης | [ῃ] ἐντὸς εἴκοσι μειλίων ἀπ{τ}ὸ τῆς πόλεως
δητῶν τέσσαρας· διμοίως ἐκ τῶν στρατη|[γ]ικῶν πάντων τῶν ἐπ’
αὐτῆς τῆς ‘Ρώμης ἢ ἐντὸς εἴκοσι μειλίων ἀπὸ τῆς πόλει|[ω]ς δητῶν 110
τριῶν· διμοίως ἐκ τῶν ἄλλων συνκλητικῶν ἢ οἰς ἐπὶ τῆς συνκλήτου
γνῶ|μην ἀποφαίνεσθαι ἔξεστιν πάντων, οἱ ἂν τότε ἢ ἐπὶ ‘Ρώμης ἢ
ἔνγειον εἴκοσι | μειλίων τῆς πόλεως ὥσιν, δύο· κληρούσθω δὲ μηδένα,
δις ἂν ἐβ(δ)ομήκοντα ἢ | πλείω ἔτη γεγογὼς ἦι ἢ ἐπ’ ἄρχῆς ἢ ἐπ’
ἔξουσίας τεταγμένος ἢ ἐπιστάτης κριτη|ρίου ἢ ἐπιμελητής σειτο-
μετρίας ἢ διν ἂν νόσος κωλύῃ ταύτην τὴν λειτουργίαν || λειτουργεῖν 115
ἀντικρὺς τῆς συνκλήτου ἔξομοσάμενος καὶ δοὺς ὑπὲρ τούτου | τρεῖς
διμιύντας τῆς βουλῆς ἄνδρας, ἢ δις ἂν συνιγενεῖαι ἢ οἰκηότητι προσῆ|κηι
αὐτῷ ὥστε νόμῳ ⁴Ιουλίῳ τῷ δικαστικῷ μαρτυρεῖν ἐπὶ δημοσίου
δικαστη|ρίου ἄκων μὴ ἀναγκάζεσθαι, ἢ διν ἂν δινθυνόμενος διμοσήι ἐπὶ
τῆς συνκλήτου | ἐχθρὸν ἔατωι εἶναι, μὴ πλείονας δὲ ἢ τρεῖς ἔξομονσθω.
οἱ ἂν ἐννέα τοῦ|τον τὸν τρόπον λάχωσιν, ἐκ τούτων ἄρχων, δις ἂν τὸν 120
κλῆρον ποιήσηται, φροντι|ζέτω, ὅπως ἐντὸς δυεῦν ἡμερῶν οἱ τὰ χρή-
ματα μεταπορεύομενοι καὶ ἀφ’ οὐ ἂν | μεταπορεύωνται ἀνὰ μέρος
ἀπολέγωνται, ἔως ἂν πέντε ὑπολειφθῶσιν. | δις ἂν τῶν κριτῶν τούτων,
πρὶν ἂν κριθῆι τὸ πρᾶγμα, ἀποθάνῃ, ἢ ἄλλῃ τις αἰτίᾳ διακαλύ|σῃ αὐτὸν
κρίνειν, οὐδὲ ἂν παραίτησις δοκιμασθῆι, διμοσάντων πέντε ἀνδρῶν τῶν
ἐ|κ τῆς βουλῆς, τότε δὲ ἄρχων παρόντων τῶν κριτῶν καὶ τῶν τὰ χρή- 125
ματα μεταπορεύομένων καὶ τούτου παρ’ οὐ ἂν μεταπορεύωνται, ἐπι-
κληρούσθω ἐκ τούτων τῶν | ἀνδρῶν οἱ ἂν τῆς αὐτῆς τάξεως ὥσιν, καὶ
τὰς αὐτὰς ἄρξαντες⁴ ἄρχας, ἢν ἂν τύ|χῃ ἄρξας ἐκεῖνος εἰς τοῦ τὸν
τόπον ἐπικληροῦται, ἐφ’ ὧι μὴ ἐπικληρώ|σεται ἄνδρα διν κληροῦσθαι
κατὰ τοῦ εὐθυνομένου τούτῳ τῷ δόγματι τῇ συν|κλήτῳ οὐκ ἔξεστιν. 130
οἱ δὲ αἱρεθέντες κριταὶ περὶ τούτων μόνον ἀκούε|τωσαν καὶ διαγεινω-
σκέτωσαν περὶ ὧν ἂν τις εὐθύνηται δημοσίαι ἢ ἰδίαι νε|νοσφισμένος,
καὶ δόσον ἂν κεφάλαιον χρήματος οἱ εὐθύνοντες ἀποδε|ι|ξωσιν ἀπενη-
νέχθαι ἔατῶν ἰδίαι ἢ δημοσίαι, τοσοῦτον ἀποδιδόναι κελευέτω|σαν,
ἐφ’ ὧι ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν οἱ κριταὶ κρινοῦσιν. οὖς ἂν δέῃ ὑπὲρ ||
τούτων διαγεινώσκειν καὶ γνώμην ἀποφαίνεσθαι, οὗτοι μέχρι ὅτου ἂν 135

διαγνώσιν καὶ | τὴν γνώμην ἀποφήσονται πάσης λειτουργίας δημοσίας
 ἐκτὸς ἱερῶν δημοσίων παρίσθωσαν. ἀρέσκειν δὲ τῇ βουλῇ τὸν
 ἄρχοντα τὸν τὴν κλήρωσιν | τῶν δικαστῶν ποιήσαντα ἥ, εἰ μὴ οὕτος
 δύναιτο, τῶν ὑπάτων τόν τε προηγοροῦντα ταύτης τῆς διαιτῆς προίσ-
 τασθαι καὶ καταγγέλλειν μάρτυσιν τοῖς ἐπὶ τῆς² Ιταλίας οὖσιν ἔξουσίαν¹⁴⁰
 διδόναι, ἐφ' ᾧ τῷ μὲν ἴδιᾳ τι μεταπορευομένῳ μὴ πλείονι σιν πέντε,
 τοῖς δὲ δημοσίαι μὴ πλείοσι δέκα καταγγεῖλαι ἐπιτρέψει. ὅμοιως
 ἀρέσκειν τῇ βουλῇ κριτάς, οἱ ἀν ἐκ τούτου {του}⁵ λάχωσιν, καθ' ὃ ἀν
 αὐτῶν ἕκαστῳ δόξῃ, ἀναφανδὸν {ο} ἀποφαίνεσθαι, καὶ ὃ ἀν οἱ πλείους
 ἀποφήσωνται ἔαν.

¹ Probably read: εἰπεῖν ² "Ελληνας inscr. ³ Probably read:
 ἐπιφέρωσιν, ὅπως ἀκουσθῶσιν, δ ἄρχων ⁴ ἀρξαντας inscr. ⁵ Or:
 ἐκ τούτου τοῦ ⟨δόγματος⟩

312. Letter of Augustus to Cnidos 6 B.C., Astypalaea. Syll.³ 780.

[... | ... δαμι] φρυγοῦ δὲ Καιρογένεος Λευ[κα]θέογ(?)
 αὐτοκράτωρ Καնσαρ θεού νίδιος Σεβαστός, ἀρχιερεὺς | ὑπατος τὸ
 δωδέκατον ἀποδεδειγμένος | καὶ δημαρχικῆς ἔξουσίας τὸ δέκτω{ι}και-
 δέκατον, || Κυνδίων ἄρχοντι βουλῇ δήμῳ χαιρεων· οἱ πρέσβεις ὑμῶν⁵
 Διονύσιος β' καὶ Διονύσιος β' τοῦ Διονυσίου ἐνέτυχον ἐν 'Ρώμῃ μοι,
 καὶ τὸ ψήφισμα ἀποδόντες | κατηγόρησαν Εὐβούλου μὲν τοῦ Ἀναξαν-
 δρίδα τεθνει|ῶτος ἥδη, Τρυφέρας δὲ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ παρούσης ||
 περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Εὐβούλου τοῦ Χρυσίππου. ἐγὼ[ψ] | δὲ ἐξετάσαι¹⁰
 προστάξας Γάλλωι Ἀσινίωι τῷ ἐμῷ φίλῳ | τῶν οἰκετῶν τοὺς ἐνφερο-
 μένους τῇ αἰτίᾳ διὰ βασάνων ἔγνων Φιλείνον τὸν Χρυσίππου τρεῖς
 νύκτας συνεχῶς ἐπεληλυθότα τῇ οἰκίᾳ τῇ Εὐβούλου καὶ Τρυφέρας¹⁵
 μεθ' ὑβρεως καὶ τρόπωι τινὶ πολιορκίας, τῇ τρίτῃ δὲ συνεπηγμένουν
 καὶ τὸν ἀδέλφον Εὐβούλον, τοὺς δὲ τῆς οἰκίας δεσπότας Εὐβούλον καὶ
 Τρυφέραν, ὡς οὔτε χρηματίζοντες πρὸς | τὸν Φιλείνον οὔτε ἀντιφραττό-
 μενοι τὰς προσβολαῖς ἀσφαλείας ἐν τῇ ἑαυτῶν οἰκίᾳ τυχεῖν ἥδυναν|το,²⁰
 προστεταχότας ἐν τῶν οἰκετῶν οὐκ ἀποκτεῖναι, ὡς ἵσως ἄν τις ὑπ'
 ὁργῆς οὐ[κ] ἀδίκου προήχθη, ἀλλὰ ἀνεὑρξαι κατασκεδάσαντα τὰ
 κόπria αὐτῶν· τὸν | δὲ οἰκέτην σὺν τοῖς καταχεομένοις εἴτε ἔκόντα ||
 εἴτε ἄκοντα—αὐτὸς μὲν γάρ ἐνέμεινεν ἀρνούμενο[ς] |—ἀφεῖναι τὴν²⁵
 γάστραν, [κα]ὶ τὸν Εὐβούλον ὑποπεσεῖν δικαιό|[τ]ερον ἄν σωθέντα
 τὰ[ψ]ιδελφοῦ. πέπονφα δὲ ὑμεῖν καὶ α[ὐτ]ὰς τὰς ἀνακρίσεις. ἐθαύμαζον
 δ' ἄν, πῶς εἰς τόσον | ἔδεισαν τὴν παρ' ὑμεῖν ἐξετασίαν τῶν δούλων οἱ
 φ[εύ]|γοντες τὴν δίκην, εἰ μή ποι σφόδρα αὐτοῖς ἐδόξ[ατε] | χαλεποὶ³⁰
 γεγονέναι καὶ πρὸς τὰ ἐναντία μισοπόνη[ροι], | μὴ κατὰ τῶν ἀξίων πᾶν
 διτοῦν παθεῖν, ἐπ' ἀλλο[τρίαν] | οἰκίαν νύκτωρ μεθ' ὑβρεως καὶ βίας
 τρὶς ἐπεληλυ[θό]|των καὶ τὴν κοινὴν ἀπάντων ὑμῶν ἀσφάλειαν [ἀναι]||-

ρούντων ἀγαναχτοῦντες, ἀλλὰ κατὰ τῶν καὶ ἡγ[ίκ^ο ἡ] μύνοντο ἡτυχηκό- 35
τῶν, ἥδικηκότων δὲ οὐδὲ ἔστ[ιν ὅ, τι]. | ἀλλὰ νῦν ὁρθῶς ἄν μοι δοκεῖτε
ποιῆσαι τῇ ἐμῇ [περὶ τού] | τῶν γνώμηι προνοήσαντες καὶ τὰ ἐν τοῖς
δῆμοις[οσίοις] | νῦν δύμολογεῖν γράμματα. ἔρρωσθε.

313. Letter of Iullus Antonius, proconsul of Asia, to Ephesus. Josephus, *Ant. Iud.* xvi. 172-3.

Ιοῦλ(λ)ος Ἀντώνιος ἀνθύπατος . . . Ἐφεσίων ἄρχουσι βουλῇ δήμῳ
χαίρειν· οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι εἰδοῖς Φεβρουαρίοις
δικαιοδοτοῦντί μοι ἐν Ἐφέσῳ ὑπέδειξαν Καίσαρα τὸν Σεβαστὸν καὶ
Ἀγρίππαν συγκεχωρηκέναι αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς ἰδίοις νόμοις καὶ
ἔθεσιν, ἀπαρχάς τε ἀς ἔκαστος αὐτῶν ἐκ τῆς ἰδίας προαιρέσεως 5
εὐστεβείας ἔνεκα τῆς πρὸς τὸ θεῖον [...] ἀνακομιδῆς συμπορευομένους
ποιεῖν ἀνεμποδίστως· ἥτουν τε ὅπως κάγὼ δύμοις τοῖς ὑπὸ τοῦ
Σεβαστοῦ καὶ Ἀγρίππα δοθεῖσαν τὴν ἐμὴν γνώμην βεβαιώσω· ὑμᾶς
οὖν βουλομαι εἰδέναι ἐμὲ τοῖς τοῦ Σεβαστοῦ καὶ Ἀγρίππα βουλήμασι
συνεπιτρέπειν αὐτοῖς χρῆσθαι καὶ ποιεῖν κατὰ τὰ πάτρια χωρὶς ιο
ἐμποδισμοῦ.

314. Edict of Augustus. Josephus, *Ant. Iud.* xvi. 162-5.

Καῖσαρ Σεβαστὸς ἀρχιερεὺς δημαρχικῆς ἔξουσίας [...]¹ λέγει·
ἐπειδὴ τὸ ἔθνος τὸ τῶν Ἰουδαίων εὐχάριστον εὐρέθη οὐ μόνον ἐν τῷ
ἐνεστῶτι καιρῷ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ προγεγενημένῳ καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ
ἐμοῦ πατρὸς αὐτοκράτορος Καίσαρος πρὸς τὸν δῆμον τὸν Ῥωμαίων, 5
ὅ τε ἀρχιερεὺς αὐτῶν Ὑρκανός, ἔδοξε μοι καὶ τῷ ἐμῷ συμβουλίῳ μετὰ
δρκωμοσίας γνώμῃ δήμου Ῥωμαίων τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς
ἰδίοις ἔθισμοῖς κατὰ τὸν πάτριον αὐτῶν νόμον, καθὼς ἔχρωντο ἐπὶ¹⁰
Ὑρκανοῦ ἀρχιερέως θεοῦ ὑψίστου, τὰ τε ἱερὰ εἶναι ἐν ἀστλίᾳ καὶ
ἀναπτέμπεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἀποδιδοσθαι αὐτὰ τοῖς ἀποδοχένσι
Ἱεροσολύμων, ἐγγύας τε μὴ δύμολογεῖν αὐτοὺς ἐν σάββασιν ἢ τῇ πρὸ¹⁵
ταύτης παρασκευῇ ἀπὸ ὥρας ἐνάτης. ἐὰν δέ τις φωραθῇ κλέπτων τὰς
ἱερὰς βίβλους αὐτῶν ἢ τὰ ἱερὰ χρήματα ἔκ τε σαββατείου ἐκ τε
ἀνδρῶνος, εἴναι αὐτὸν ἵερόσυλον καὶ τὸν βίον αὐτοῦ ἐνεχθῆναι εἰς τὸ
δημόσιον τῶν Ῥωμαίων. τὸ δὲ ψήφισμα τὸ δοθέν μοι ὑπὸ αὐτῶν ὑπὲρ
τῆς ἐμῆς εὐστεβείας ἥσ ἔχω πρὸς πάντας ἀνθρώπους καὶ ὑπέρ Γαίου
Μαρκίου Κηνωνίου καὶ τούτο τὸ διάταγμα κελεύω ἀνατεθῆναι ἐν
ἐπισημοτάτῳ τόπῳ τῷ γενηθέντι μοι ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς Ἀσίας ἐν
Ἀγκύρῃ. ἐὰν δέ τις παραβῇ τι τῶν προειρημένων δώσει δίκην οὐχί²⁰
μετρίαν.

¹ The Latin version of Josephus has here XI in the margin (= 13-12 B.C.).

315. Oath of Gangra, 3 B.C., near Neapolis (Paphlagonia). *OGIS*. 532; *ILS*. 8781.

ἀπὸ αὐτοκράτορος Καίσ[αρος] | θεοῦ νιὸν Σεβαστοῦ ὑπατεύ[οντος τὸ] | δωδέκατον ἔτους τρίτου, π[ροτέραι] | νωνῶν Μαρτίων ἐν Γάγγροις ἐν [τ]ὰ[γορᾶ] ὅρ[ι]κος ὁ τελεσθ[εὶς ὃ] πὸ τῶ[ν] κατοικ[ούντων Πα] | φλα- 5 γονία[ν καὶ τῶν πραγματευομ[ένων πα]]ρ[ο] αὐτοῖς 'Ρ[ωμαίων].|

ὅμινό Δία Γῆν "Ηλιον θεοὺς πάντα[ς καὶ πά] | σας καὶ αὐτὸν τὸν Σεβασ[τ]ὸν εὐνοή[σειν Καί] | σαρι Σεβαστῶι καὶ τοῖς τ[έκ]νοις ἐγγό- 10 | νοις τε] | αὐτοῦ πάν[τ]α [τ]ὸν τοῦ [βίου] χρόνον κ[αὶ λό]γωι [κ]αὶ ἔργωι καὶ γνώμ[η], φίλοις ἡγού[μενος] | οὖς ἂν ἐκεῖνοι ἡγῶντα[ν] ἐκχρούς τε ν[ομίζων] | οὖς ἂν αὐτοὶ κρίνωσιν, ὑπέρ τε τῶν τ[ούτοις] || διαφερόντων μήτε σώματος φείσεσθ[αι μῆ] | τε ψυχῆς μήτε βίου μήτε 15 τέκνων, ἀλ[λὰ παγ] | τὶ τρόπωι ὑπὲρ τῶ[ν] ἐκεῖνοις ἀνηκό[ντων] | πάντα κίνδυνον ὑπομενὲν· ὅτι τε ἀ[ν αἴσ] | θωμαῖ ἡ ἀκούσων ὑπεναντίον τούτ[οις λε] | γόμενον ἡ βουλευόμενον ἡ πρασσό[μενον], | τοῦτο ἐγμηνύ- 20 | σειν τε καὶ ἔχθρὸν ἔστ[εσθαι τῷ] | λέγοντι ἡ βουλευομένωι ἡ πράσσο[ντι τι τού] | των· οὖς τε ἀν ἐκχρούς αὐτ[ο]ὶ κρίν[ωσιν, τού] | τοὺς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ὅπλο[ις τε] || καὶ σιδήρωι διώξειν καὶ ἀμυνεῖσθαι.] | ἐὰν 25 δέ τι ὑπεναντίον τούτῳ τ[ῷ] ὄρκωι | ποήσω ἡ μῆ στοιχούντως καθὼ[ς ὥμοι] | σα, ἐπαρδῷμαι αὐτός τε κατ' ἐμοῦ καὶ σ[ώμα] | τος τοῦ ἐμαυτοῦ καὶ ψυχῆς καὶ βίου καὶ τέ | κινων καὶ παντὸς τοῦ ἐμαυτοῦ 30 γέν[οις] | καὶ συνφέροντος ἔξωλειν καὶ παν[ώλει] | αν μέχρι πάσης διαδοχῆς τῆς ἐ[μῆς καὶ] τῶν ἐξ ἐμοῦ πάντων, καὶ μήτε σ[ώματα τὰ] | τῶν ἐμῶν ἡ ἐξ ἐμοῦ μήτε γῆ μ[ήτε θάλασ] | σα δέξαιτο μηδὲ καρποὺς 35 ἐνέγ[κοι αὐτοῖς].|

κατὰ τὰ αὐτὰ ὥμοσαν καὶ οἱ ἐ[ν τῇ χώραι] | πάντες ἐν τοῖς κατὰ τὰς ὕ[παρχίας Σε] | βαστήσις παρὰ τοῖς βωμοῖς τοῦ Σεβαστοῦ· | ὁμοίως τε Φαζιμωνεῖται οἱ [τὴν νῦν Νεάπο] | λιν λεγομένην κατοικοῦντες 40 ὥμοσαν σύμ] | παντες ἐν Σεβαστήι παρὰ τ[ῷ] βωμῷ τοῦ] | Σεβαστοῦ.

316. 1 B.C., Nysa ad Maeandrum. *Syll.* 3 781.

[ἰ]ερέως 'Ρώμης καὶ αὐτοκράτορος Καίσαρος Σεβαστοῦ 'Ηρα-
κλ[ε]ιδου τοῦ 'Ηρακλείδου Μασταυρείτου στεφανηφόρου | Διομ[ῆ]δους
τοῦ Ἀθηναγόρου τοῦ Διομ[ῆ]δους Ἱερέως | [Δ]ιὸς Καπετωλίου διὰ
βίου, μηνὸς Γορπιαίου ἐννεακαὶδε||κάτῃ, πρὸ μιᾶς [ε]ἰδῶν Αὔγουστω<ν>, 5
Κόσσω [Κ]ο[ρ]ηλίω Λευτίλω | καὶ Λευκίω Πείσωνι ὑπάτοις, ἐπὶ
γραμματέως τοῦ δ[ῆ]μου 'Ηλιοδώρου τοῦ Μαιανδρίου τοῦ Θεοδότου
ιερέως Τιβερίου Κλαυδίου Νέρωνος διὰ βίου Ἀρτεμίδωρος Δημητρίου
Παπᾶς, | τῶν τῆς πόλεως στρατηγῶν, ἐπιμεληθεὶς ἀποκατέστη||σειν το
εἰς τὸ γραμματῆον τὰ ιερὰ γράμματα περὶ τῶν θεῶν | καὶ τῆς ἀσυλίας

αὐτῶν καὶ τῆς [s] ἵκεσίας καὶ τῆς περὶ τὸ ἑ[ρ]ὸν ἀτ[ε]λήσας, ἐμφ[α]νίσας
Γν[αῖ]ω Λέντλω Αὔγοι τῷ ἀνθυπάτῳ | τῷ καὶ ἀποδόντις τοῦ ἡν ὑπογεγραμ-
μένην ἐπιστολὴν· | ἐπὶ Διομήδους τοῦ Ἀθηναγόρου μηνὸς Δαισίου
ιζ'. || [Γ]ναῖος Λέντλος Αὔγοι τῷ ἀνθύπατος Νυσαέων ἄρχουσι· ἐ[π]ηρώ- 15
τ[ησε] Ἀρτεμίδωρος Δημητρίου Παπᾶς (ε)ὶ χρὴ | [.....]

317. Letter of proconsul to Chios, between A.D. 5 and 14, Chios. *Syll.*³ 785.

.....] | Σταφύλου ὑπαρχόντων πρὸς τοὺς Χείων πρέσβεις, ἀνα-
γεινωσ[κόν] | των ἐπιστολὴν Ἀντιστίου Οὐλέτερος τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἀνθυ-
πάτου, | ἀνδρὸς ἐπιφανεστάτου, κατακολουθῶν τῇ καθολικῇ μου
[προ] | θέ[σ]ει τοῦ [τ]η[ρ]ο[ε]ν τὰ ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἀνθυπάτων 5
γραφέντ[α, φυ] | λάττειν καὶ τὴν ὑπέρ τούτων φερομένην ἐπιστολὴν
Οὐλέτε[ρος] | εὐλογον ἡγησάμην· ὕστερον δὲ ἔκατέρου μέρους ἐξ
ἀντικα[τα] | στάσεως περὶ τῶν κατὰ μέρος ζητημάτων ἐν(τ)υχόντος
διή[κου] | σα καὶ κατὰ τὴν ἐμὴν συνήθειαν παρ' ἔκατέρου μέρους ἐπι-
με[λέσ] | τερα γεγραμμένα ἥτησα ὑπομνήματα· [ἀ λ]αβὼν καὶ κατὰ τὸ 10
ἐπι[βάλ] | λον ἐπιστήσας εὑρον τοῖς μὲν χρόνοις ἀρχαιοτάτου δόγ-
μα[τος] | συνκλήτου ἀντισ[φρ]άγισμα, γεγονότος Λουκίω Σύλλαφ τὸ
δε[ύτε]ρον ὑπάτωι, ἐν φιλοποιησμα[ρηθ]εῖσι τοῖς Χείοις, ὅσα ὑπέρ Ρωμαίων
δι[έθη] | κάν τε Μιθριδάτην ἀνδραγαθοῦντες καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐπαθον ἦ
σύν[κλη] | τος εἰδικῶς ἐβεβαίωσεν ὅπως νόμοις τε καὶ ἔθεσιν καὶ 15
δικαιοίοις [χρῶν] | ται, ἀ ἔσχον δτε τῇ Ρωμαίων φιλίᾳ προσῆλθον, ἵνα
τε ὑπὸ μηθ' ὥπινοι[οῦν] | τύπῳ ὁσιν ἀρχόντων ἦ ἀνταρχόντων, οἵ τε
παρ' αὐτοῖς ὅντες Ρωμαῖοι | οι τοῖς Χείων ὑπακούωσιν νόμοις· αὐτο-
κράτορος δὲ θεοῦ οὐδοῦ Σ[ε]βαστοῦ τὸ ὅγδοον ὑπάτου ἐπιστολὴν 20
Χείοις γράφοντ[ος] | ...]ισ...εν τὴν πόλιν ἐπύθ[ετο]....

318. Letter of Tiberius, A.D. 15, Cos. *IGRR.* iv. 1042.

Τιβέριος Καῖσαρ θεοῦ Σεβαστοῦ υἱὸς Σεβαστός, δημαρχικῆς ἔξου-
σίας τὸ ἐπτακαιδέκατον, αὐτοκράτωρ τό ζ', Κάρων ἄρχουσι βουλῆ
δήμω χαίρειν· ἀποδόντων μοι τῶν ὑμετέρων πρεσβέων τό τε ψήφισμα
ὑμῶν καὶ ἂς ὑπέθεσθε αὐτοῖς πρὸς ἐμὲ ἐπιστολάς, τῆς μὲν διαθέσεως
ὑμᾶς τῆς πρὸς ἐμαυτὸν ἐπαιων· διεκείμην δὲ καὶ πρότερον πρὸς τε τὴν
πόλιν τὴν ὑμετέραν [.....]

319. Letter of Tiberius, Aezani (Phrygia). *ILS.* 9463.

[ἀπὸ Β]ονωνίας τῆς ἐν Γαλλίᾳ ἐνεχθ[εῖσα ἐπιστολὴ Τιβερίου Καίσα-
ρος]. Τιβέριος Καῖσαρ Αἰ[ζ]ανειτῶν βουλῆ δήμωι [χαίρεω]· ἀρχῆθεν
ὑμῶν τὴν [εὺσέβειαν καὶ] πρὸς ἐμὲ συνπαθέ[αν μαθὼν ἀπεδεξά]μην
ἥδιστα καὶ ν[ῦν παρὰ τῶν ὑμε]τέρων πρεσβευτῶν [τὸ ψήφισμα τὸ]

διαφαῖνον τῆς πό[λεως τὴν εἴς με εὖ]νοιαν· πειράσομαι [οῦν ὑμῶν
ὅσον] ἀν ὁ δυνατὸς συν[αύξειν ἐν πᾶσι καὶ]ροῖς οἶς ἀξιοῦτε τ[υχεῖν
βοηθείας].

320. Two Edicts of Germanicus, A.D. 19, Papyrus. Hunt and Edgar,
Select Papyri, ii, no. 211. Cf. Post, *Am. Journ. Phil.* lxv (1944), 80.

(a) [Γερμανικὸς Καῖσαρ Σεβαστοῦ | νὺὸς θεοῦ Σεβαστοῦ υἱῶνὸς |
ἀνθύπατος λέγει· εἰς τὴν ἐμὴν | παρουσίαν νῦν ἥδη ἀκούων] || ἀ[γγα]ρ- 5
[είας πλοίων] | καὶ κτηνῶν γείνεσθαι καὶ | ἐπὶ σκηνώσεις
καταλαμβά[νεσθαι] ξενίας πρὸς βίαν καὶ | καταπλήσσεσθαι τοὺς ἰδιώτας,
|| ἀνακαίνον ἡγησάμην δη[λώσαι ὅτι οὔτε πλοῖον ὑπό τινος | ἡ ὑποζύγιον 10
κατέχεσθαι βού[λομαι, εἰ μὴ κατὰ τὴν Βαιβίον | τοῦ ἐμοῦ φίλου καὶ
γραμματέως || προσταγήν, οὔτε ξενίας καταλαμβά[νεσθαι]. ἐὰν γὰρ 15
δέῃ, αὐτὸς Βαιβίος | ἐκ τοῦ ἵσου καὶ δικαίου τὰς ξενίας | διαδώσει· καὶ
ὑπὲρ τῶν ἀγγαρευ[ομένων δὲ πλοίων ἡ ζευγῶν] || ἀποδίδοσθαι τοὺς 20
μισθοὺς κατὰ | τὴν ἐμὴν διαγραφὴν κελεύω[ι]. | τοὺς δὲ ἀντιλέγοντας
ἐπὶ τὸν | γραμματέα μου ἀνάγεσθαι βού[λομαι δι]ς ἡ αὐτὸς κωλύσει
ἀδι[κεῖσθαι τοὺς ἰδιώτας ἡ] ἐμοὶ ἀναγγελεῖ. τὰ δὲ διὰ τῆς πόλεως 25
διατρέχοντα ὑποζύγια τοὺς ἀπαντῶντας πρὸς βίαν πειραιρεῖσθαι
κωλύω. | τοῦτο γὰρ ἥδη ὄμιλογουμένης || ληστείας ἔστιν ἔργον. 30

(b) Γερμανικὸς Καῖσαρ Σεβαστοῦ | νὺὸς | θεοῦ Σεβαστοῦ υἱῶνὸς
ἀνθύπατος | λέγει· τὴν μὲν εὔνοιαν ὑμῶν, | ἦν ἀεὶ ἐπιδείκνυσθε ὅταν με
εἴδῃ[ητε, ἀποδέχομαι, τὰς δὲ ἐπιφθόνου[σ] | ἐμοὶ καὶ ἴσοθέους ἐκφωνή- 35
σεις | ὑμῶν ἔξ [ἄ]παντος παραιτοῦμαι. | πρέπουσι γάρ μόνῳ τῷ
σωτῆρι | ὅντως καὶ εὐεργέτη τοῦ σύνπαντος || τῶν ἀνθρώπων γένους, 40
τῷ ἐμῷ | πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἐμῷ δὲ | μάμμη. τὰ δὲ ἡμέτερα
ἔνλογα παρεπ[όμενά] | ἔστιν τῆς ἐκείνων θειότητος, ὡς | ἐάμ μοι μὴ
πεισθῆτε, ἀνακάτε με || μὴ πολλάκις ὑμεῖν ἐνφανίζεσθαι. 45

321. Kierion (Thessaly). *IG.* ix. 2, 261.

(a) [..... διαφέ]ρωνται πρὸς ἀ[λλή]λας οὐ| [.....]ιη
αἰτεῖται, ὅπως μεθ' ὄρκου κρυφα[ί]ως Μῆτροπολειτῶν
κριωντων, βραβεύον[τος τ]ε παρ' ὑμεῖν ὀφίλοντος, καθ' ἦν
καὶ τῆς κρίσ[ε]ως]ν ἡνέχθησαν μεθ' ὄρκου ψῆφοι 5
Κιεριεῦσ[ι | διακόσιαι ἐνενήκοντα ὀκτώ, Μῆτρο]πολείταις τριάκοντα
μία, ἄκυροι πέντε. |

(b) [Γαίω Ποππ]αίω Σαβείνω πρεσβευτῇ Τιβερίου Καίσαρ[ος | δ
δεῖνα τοῦ δεῖνος, γραμματε]ὺς τῶν συνέδρων πλεῖστα χαίρειν. ἔγρα-
[ψας ἡμῶν τὴν Κιεριέων καὶ Μῆτρο]πολειτῶν ὑπόθεσιν ἦν εἶχον περὶ
ὄρων, ὅ[[τι αὐτὴν ἡξίωσας τοὺς συνέδρου?]ς κρῆναι οὓς καὶ ἐδήλους 10

μοι κατ' ὅψιν ἐν Αἰδεί[[ψῳ· ἔμε δ' εὐ ἵσθι εὐθὺς οἴκαδε ἀ]ναγαγόντα προθεῖναι τὴν κρίσιν ἐν τῷ ἐνε[[στηκότι Θεσσαλῶν τῶν? ἐν Λα]ρίσῃ συνεδρίῳ τῷ ἐν τῷ Θύω μηνί· συνελθόντω[ν | δὲ καὶ ἀμφοτέρων ἐπὶ τὴν κρίσιν καὶ λόγων ὑπ' αὐτῶν γενομένων, ἐνηρέ[[χθαι τὰς ψήφους κρυφαίως μεθ']] ὄρκου Κιεριεῦσιν μὲν διακοσίας ἐνενήκον[τα || δικτώ, Μητροπολείταις δὲ τριάκοντα] μίαν, ἀκύρους πέντε. ταῦτα 15 ἐπιτήδειον ἡγη[[σάμεθα γράψαι. ἔρρωσο? Γαίω Ποπ]παίω Σαβείνω πρεσβευτῇ Τιβερίου Καίσαρ[ος | ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος, στρατη]γὸς Θεσσαλῶν χαίρειν· ἔγραφας κάμοι καὶ το[ῦ | συνέδροις τὴν Κιεριέων τε καὶ Μητροπολιτῶν ὑπόθεσιν, ἦν εἶχον περὶ ὅρων, δ[[τι τὸ συνέδριον τὴν περὶ τούτων] διάγνωσιν ἀνέπεμψεν. γείνωσκε οὖν εἰρημ[έ]νους 20 τοὺς συνέδρους τοὺς ἐν τῷ Θύ]ῳ μηνὶ καὶ ἐνηρεγμένους μεθ' ὄρκου κρυφαί[[ως τὰς ψήφους Κιεριεῦσιν]] μὲν διακοσίας ἐνενήκοντα δικτώ, Μητρ[ο]πολείταις δὲ τριάκοντα μίαν, ἀκύρους πέντε· ταῦτα οὖν ἐπιτήδειον ἡγησ[ά]μεθα γράψαι, ὅπως]ον τὸ βέβαιον ἡ κρίσις ὑπό σου λάβῃ ἐπι[.....].

322. Imperial edict, Nazareth. SEG. viii. 13.

διάταγμα Καίσαρος. | ἀρέσκει μοι τάφους τύνβους | τε οἵτινες εἰς θρησκείαν προγόνων | ἐποίησαν ἡ τέκνων ἡ οἰκείων, || τούτους μένειν 5 ἀμετακεωήτους | τὸν αἰώνα· ἐὰν δέ τις ἐπιδίξῃ τινὰ ἡ καταλελυκότα ἡ ἅλλω τινὶ | τρόπῳ τοὺς κεκηδευμένους | ἔξερριφότα ἡ εἰς ἐτέρους || τόπους δώλῳ πονηρῷ μετατεθεικότα ἐπ' ἀδικίᾳ τῇ τῶν | κεκηδευ- 10 μένων ἡ κατόχους ἡ λίθους μετατεθεικότα, κατὰ τοῦ | τοιούτου κριτήριον ἔγὼ κελεύω || γενέσθαι, καθάπερ περὶ θεῶν | ε[ἰ]ς τὰς τῶν 15 ἀνθρώπων θρησκ[ι]κέιας· πολὺ γάρ μᾶλλον δεήσει | τοὺς κεκηδευμένους τειμᾶν | καθόλου μηδενὶ ἔξεστω μετακεινῆσαι· εἰ δέ μή, τοῦτον ἔγὼ 20 κεφαλῆς κατάκριτον ὀνόματι | τυμβωρυχίας θέλω γενέσθαι.

Date disputed between the reigns of Augustus, Tiberius, and Claudius (see bibliography in SEG.).

XIII

CITIES OF THE EMPIRE

FOR foundation of colonies see no. 187, for decrees of municipia and colonies 68, 69, 101, for magistracies 11, 131, 162, 224, 229–31, 234, 236–9, 244–7, 254, 256, for decrees of Greek cities 47, 99 (I), 102, 316, for a conventus civium Romanorum 111.

323. Fasti magistratum, covering 34–28 B.C., Venusia. *ILS.* 6123.

[..... et bellla facta a bello Marsico

P. Petinius P. Publilius aed.

L. Sempronius L. Scribonius

k. Iul. Paul. Aemilius

C. Memmius

k. Novem. M. Herennius

bellum Hilluricum

ex k. Iul. ad k. Iul.:

Q. Larcius C. Rumeius IIvir.

M. Metilius L. Annaeus aed.

hoc anno quaestores creati

ex k. Iul. ad k. Iul.:

C. Sulpicius C. Salvius Bubulcus

q.

imp. Caesar II L. Volcarius

k. Ianuar. P. Autronius

k. Mais L. Flavius

C. Fonteius

k. Iul. M. Acilius

k. Septembr. L. Vinucius

k. Oct. (Q.) Laronius

ex k. Iul. ad k. Iul.:

C. Aemilius Q. Pontienius IIvir.

C. Valerius C. Turpilius aed.

L. Livius Ligus L. Cornelius q.

Cn. Domitius C. Sosius

k. Iul. L. Cornelius

k. Nov. M. Valerius

ex k. Iul. ad k. Sept. praefecti:

T. Licinius L. Cornelius

ex k. Sept. ad k. Febr.:

C. Plotius C. Annaeus IIvir.

ex k. Iul. ad k. Febr.:

C. Annius Sex. Vettius aed.

ex k. Iul. ad k. Iul.:

L. Scutarius M. Calpurnius q.

imp. Caesar III M. Valerius

k. Mais M. Titius

k. Oct. Cn. Pompeius

bellum Acti

ex k. Febr. ad k. Iul.:

Sex. Titius L. Geminus IIvir.

P. Sextilius Q. Luccius aed.

ex k. Iul. ad k. Ian.:

L. Scutarius T. Sepunius IIvir.

T. Antonius M. Valerius Mess.

aed.

L. Annius C. Valerius q.

imp. Caesar IIII M. Licinius

k. Iul. C. Antistius

bellum Alexandriae

eid. Sept. M. Tullius

k. Nov. L. Saenius

ex k. Ian. ad k. Ian.:

L. Cornelius Q. Vettius IIvir.

C. Cassius C. Geminus Nig. [aed.]

[.....] q.

imp. Caesar V Sex. Appuleius
 L. Oppius L. Livius IIvir. q.
 M. Narius C. Mestrius aed.
 Q. Plestinus Sex. Fadius q.

imp. Caesar VI M. Agrippa II
 idem censoria potest. lustrum
 fecer.
 ex k. Ian. ad k. Iul.:
 L. Gavius C. Geminius Nig. IIvir.
 C. Caetronius C. Clodius aed.

324. Pompeii. *ILS.* 6361 *b.*

M. Holconio M. f. Rufo trib. mil. a popul. IIvir. i. d. V
 quinq. iter. Augusti Caesaris sacerd. patrono coloniae

325. A.D. 2, Pompeii. *ILS.* 6388.

P. Stallius Agatho minister d. d. imp. Caesare IX M. Silano
 cos.¹ [no]vatum P. Alfeno P. Vinicio cos., iussu M. Pomponi
 Marcelli, L. Valeri Flacci d. v. i. d., L. Obelli Lucretian[i,
 A. Perenni Merulini² d. v. v. a. s. p. p.]³

¹ 25 B.C. ² Name from *ILS.* 6392. ³ d(uo) v(iri) v(iis) a(edibus)
 s(acris) p(ublicis) p(rocurandis) ?

326. 'mensa ponderaria', Pompeii. *CIL.* x. 793.

A. Clodius A. f. Flaccus, N. Arcaeus N. f. Arellian. Caledus
 d. v. i. d. mensuras exaequandas ex dec. decr.

The table has five cavities to contain specimen weights, with Oscan inscriptions which were later deleted.

327. Pompeii. *ILS.* 5053.

Clodia A. f. | sacerdos | publica | Cereris d. d. | Lassia M. f. |
 sacerdos | publica | Cereris d. d. | A. Clodius | M. f. Pal. scriba |
 magist. pag. Aug. | fel. sub.¹ | A. Clodius A. f. | Men. Flaccus
 IIvir | i. d. ter quinq. | trib. mil. a populo. | L. [G]ellius L. f. |
 Men. Calvos | decurio | Pompeis. | primo duomviratu Apollinarib.
 in foro pompam | tauros taurocentas succursores pontarios |
 paria III pugiles catervarios et pyctas ludos | omnibus
 acruamatis pantomimisq. | omnibus et | Pylade et HS n.
 CCIC in publicum pro duomviratu. | secundo duomviratu
 quinq. Apollinaribus in foro | pompam tauros taurarios suc-
 cursores pugiles | catervarios; poster. die solus in spectaculis
 athletas | par. XXX glad. par. V et gladiat. par. XXXV et |
 venation. tauros taurocentas apros ursos | cetera venatione
 varia cum collega. | tertio duomviratu ludos factione prima
 adiectis acruamatis cum collega. | Clodia A. f. hoc monumentum
 sua impensa | sibi et suis.

¹ fel(icis) sub(urbani)

328. 12 B.C., Capua. *ILS.* 3004.

I. o. m.ⁱ [P. Su]lpicio Quirin. C. Valg[i]o c[os.] Sex. Pontidio Basso M. Junio Celere IIv[ir.] Sex. Helvio C. f. P. Titio Falerno aed. P. Rammius P. l. Chrestus navigator I. o. m. (*picture of a sailing ship*).

ⁱ I(ovi) o(ptimo) m(aximo)

329. Capua. *CIL.* x. 3903.

[quod duoviri] verba fe[cerunt. | privatim e]t publice om[nibus honoribus ornare virum opti]mum dec[ere] quid de ea r[e] | fier[i] placeret, de ea re haec auct]oritas facta e[st. | c]um L. An[tistius Campanus emeritis omnibu]s militiae stipe[ndis consecutus per gravissi]ma et periculo[si]ssima bella || iudicia dei C[aesaris et divi Augusti] deductusque a[b hoc in 5 coloniam...] nostram adeo [pr]ivatim publi[ce]que munifi[centiam exercue]rit ut et patrimo[nium suum quodammodo partir]etur cum re p[ub]lica variis et | plurimis in[pendis in se receptis et] laetior sempe[r] erogasse videretur quod in unive]rsos inpendis[set] quam quod | sibi ac suis i[n]serviret et in cumula-tio]ne officiorum r[ei publicae praestitorum co]nsenesceret ut [nu]nc quoque in | maximi[s] nostris negotiis versaretur ips]e iam deficiens r[ei p. utili cura gravi tam]en annis suis [pl]acere conscri]ptis [civis honestissimi] atque utilissimi [memoriam 10]ae hisce honor[ib]us decorari | ut e for[o ad rogum funere per duoviro]s alterum am[bos] locato ... pro]batoque ferat[ur] vadimoniaque | eius diei dif[ferantur ne per quas r]es possit esse inped[itus] populus quominus fun]us optimi et mu[ni]ficentissimi | princis (*sic*) v[iri] quam maxime ...] fre-quentet ut s[tatua]i]naurata ei ex p[ub]lico ponatur | cum ins[cripto] hoc ... decurion]um decreto ubi l[ocum ... L. Antistius Ca]mpanus filius [o]ptimus et || minist[erii eius atque 15 munificen]tiae successor [elegerit ... cete]risque statuis [cl]upeis donisque | quae ac[cep]erit] in mortem et [quae post obitum ei d]ata sint locu[m] publice dari quem L. [Antistius Campanus elegerit] secundum [via]m Appiam [.... Further fragments cannot be restored.

330. Near Formiae. *ILS.* 1945.

M. Caelius M. l. Phileros accens. T. Sexti imp. in Africaⁱ Carthag. aed. praef. i. d. vectig. quinq. locand. in castell.

¶ XXXIII, aedem Tell. s. p. fec., IIvir Clupiae bis, Formis August. aedem Nept. lapid. varis s. p. ornav. Fresidiae N. I. Florae uxori, viro opseq. Q. Octavio J. I. Antimacho karo amico

¹ 40 B.C.

331. Suessula (Campania). *Ann. ép.* 1922, 120.

[....?] Caes. Aug. f. C. Sallustius Epagathic. ob honorem Augustalit. l. d. d. d. .

332. Rufrae (Campania). *ILS.* 5759.

M. Volcio M. f. Sabino tr. mil. quod aquam Iuliam pequinia sua adduxit Rufrani vicani

333. Decree of the Town Council, A.D. 26, Veii. *ILS.* 6579.

centumviri municipii Augusti Veientis | Romae in aedem Veneris Geneticis cum convenis|sent, placuit universis, dum decretum conscriberetur, | interim ex auctoritate omnium permitti || C. Iulio divi Augusti l. Geloti, qui omni tempore | 5 municip. Veios non solum consilio et gratia adiuverit | sed etiam inpensis suis et per filium suum celebrari | voluerit, honorem ei iustissimum decerni, ut | Augustalium numero habeatur aeque ac si eo || honore usus sit, liceatque ei omnibus 10 spectaculis | municipio nostro bisellio proprio inter Augus|tales considerare cenisque omnibus publicis | inter centumviros interesse, itemque placere | ne quod ab eo liberisque eius vectigal municipii || Augusti Veientis exigeretur. | 15

Adfuerunt C. Scaevis Curiatius | L. Perperna Priscus IIvir. | M. Flavius Rufus q. | T. Vettius Rufus q. || M. Tarquitius 20 Saturnin. | L. Maecilius Scrupus | L. Favonius Lucanus | Cn. Octavius Sabinus | T. Sempronius Gracchus || P. Acuvius P. f. 25 Tro. | C. Veianius Maximus | T. Tarquitius Rufus | C. Iulius Merula. | Actum || Gaetulico et Calvisio Sabino cos. 30

334. Falerii. *ILS.* 5373.

honoris imp. Caesaris divi f. Augusti pont. maxim. patr. patriae et municip., magistri Augustales C. Egnatius M. I. Glyco, C. Egnatius C. I. Musicus, C. Iulius Caesar. I. Isochrysus, Q. Floronius Q. I. Princeps, viam Augustam ab via Annia extra portam ad Cereris silice sternendam curarunt pecunia sua pro ludis

335. Asculum. *ILS.* 6565.

d. m. M. Valerio col. l. Verna sexvir. Aug. et Tib.¹ Ianuarius [c]ol. di[sp.] qui fuerat [arc]arius² eiu[s, i]tem Vibia Primil[I]a uxo[r s]ib[i e]t po[ste]ris eorum

¹ Aug(ustali) et Tib(eriali)

² Or possibly [vic]arius

336. Iguvium. *ILS.* 5531.

[C]n. Satrius Cn. f. Rufus IIIIvir iur. dic. [b]asilicas sublaqueavit trabes tecti ferro suffixit lapide stravit podio circumclusit sua pec. et dedit

decurionatus nomine	HS CCI ∞
in commeatum legionibus	HS ∞ ∞ ∞ CCCL
in aedem Dianae restituendam	HS CCI ∞ CC
in ludos Victoriae Caesaris August.	HS CCI ∞ ∞ DCCL

337. Umbria. *ILS.* 1901.

[.....]lio Vibi f. Clu. patri | [.....]lio Ti. f. Clu. fratri | [.....]iae matri | [.....]lius Ti. f. Pup. Clemens scr. XXVI[vir. | tr. mil. a populo IIvir iure dicundo Carsulis sex [dier. | circ. se]x scen. primus munus gladiatorium municipio [edidit]

338. 23-20 B.C., Augusta Praetoria. *ILS.* 6753.

imp. Caesa[ri] divi f. August. cos. XI imp. VI[II] tribunic. pot. Salassi incol. qui initio se in colon. con[t.] patron.

339. Arch, Pola. *ILS.* 2229.

L. Sergius C. f. aed. IIvir

Salvia Postuma Sergi

L. Sergius L. f. Lepidus aed. tr. mil. leg. XXIX
(vac.)

Cn. Sergius C. f. aed. IIvir quinq.

Salvia Postuma Sergi de sua pecunia

340. Mediolanum Santonum (Gaul). *ILS.* 7040.

[C. Iulio] C. Iuli Ricoverugi f. Vol. Marino [flamini ? Augus]-tali primo c. c. R.¹ quaestori verg[obreto, Iulia] Marina filia p[osuit]

¹ c(uratori) c(ivium) R(omanorum)

- 341.** Altar, Lutetia Parisiorum. *ILS.* 4613 d; cf. *Revue des études latines* xviii (1940), 33.

Tib. Caesare Aug. Iovi optum[o] maxsumo nautae Parisiac[i] publice posierun[t]

- 342.** Bronze coin, Caesaraugusta (Tarragonensis). *ADA.* i, p. 93, no. 77; cf. Heiss, p. 271, no. 19.

Obv. Three vexilla. AVGVSTO DIVI F. LEG. IV LEG. VI LEG. X

Rev. TIB. CLOD. FLAVO PRAEF. GERMAN. L. IVENT. LVPERCO IIIVIR C. C. A.¹

¹ c(olonia) C(aesar) A(ugusta)

- 343.** Bronze coin, Emerita. *ADA.* i, p. 94, no. 83; cf. Heiss, p. 400, no. 18.

Obv. Head of Augustus. PERM. CAES. AVG.

Rev. Legionary eagle between standards. C. A. E.¹ LE. V. X
¹ c(olonia) A(ugusta) E(merita)

- 344.** A.D. 32–3, near Membressa (Africa). *Ann. ép.* 1907, 154.

Ti. Caesari Aug. f. Aug. pon. max. cos. V imp. VIII trib. pot. XXXIIII C. Septumius C. f. Saturninus fla. col(umnas) IIII d. s. p. f. cur(atore) L. Lurio Q. f. Rufo

- 345.** A.D. 36–7, Thugga. *Ann. ép.* 1914, 172.

imp. Ti. Caesari divi Aug. f. Aug. pontif. maximo tribunic. potest. XXXVIII cos. V | L. Manilius L. f. Arn. Bucco IIvir dedicavit. | L. Postumius C. f. Arn. Chius patron. pag. nomine suo et Firmi et Rufi filiorum | forum et aream ante templum Caesaris stravit aram Aug. aedem Saturn. arcum d. s. p. f. c.

- 346.** Architrave with Latin and Neo-Punic inscription, A.D. 1–2, Lepcis Magna. *Ann. ép.* 1938, 3.

imp. Caesare divi f. Aug. pont. max. tr. pot. XXIV cos. XIII patre patr. Annobal Rufus ornator patriae amator concordiae flamen sufes praef. sacr. Himilconis Tapapi f. d. s. p. fac. cor. idemq. dedicavit

- 347.** Salonae. *ILS.* 7160.

L. Anicio L. f. Paentinati IIIIvir. iure dic. quinquennal. prae. quinq. Drusi Caesar. Germanici praefec. quinq. P. Dolabellae pontifici flamini Iuliae Augustae praef. fabr. praefectur. Phriac. Salonian.

348. Chersus (Dalmatian island). *ILS.* 5516.

Ti. Caesari Aug. f. Augusto pon[t.] max. C. Aemilius Volso. f. Oca L. Fonteius Q. f. Rufus IIviri porticum curiam d. d. faciundum curaver. eid. que probav[ere]

349. Corinth. *Corinth*, viii. 2, no. 81.

T. Manlio T. f. Col. Iuvenco aed. praef. i. d. IIvir. pontif. agonothet. Isthm. et Caesareon qui primus Caesarea egit ante Isthmiā hieromnemone[s]

350. Gytheum (Laconia). *Hellenika*, i (1928), p. 9.

C. Iulium Lacharis f. Euryclēm cives Romani in Laconica qui habitant negotiantur benefici ergo

Γάιον Ἰούλιον Λαχάρους νιὸν Εὐρυκλέα Ρωμαῖοι οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν τῆς Λακωνικῆς πραγματευόμενοι τὸν αὐτῶν εὐεργέτην

351. Asopus (Laconia). *IG.* v. 1, 970.

ἀ πόλις Γάιον Ἰούλιον Εὐρυκλέ[α τὸ]ν ἑαυτᾶς εὐεργέ[τη]ν ἀνθέντα τὸ [ἔ]λαιον ε[ἰ]σ τὸν αἰώνα

352. Cyzicus. *SEG.* iv. 707 and *IGRR*. iv. 144.

ἐπὶ Πανσανίου τοῦ Εὐμένους τὸ [β' ἵππ]άρχεω, μηνὸς Καλαμαιῶνος, | ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ. Πανσανίας Εὐμ[ένους] Αἰγυκορεὺς μέσης ἐπὶ Δημητρίου ἐπεν· ἐπεὶ | Ἀντωνία Τρύφαια βασιλέως Πολέμωνος καὶ β[ασιλίσ]σης Πυθοδωρίδος θυγάτηρ τὸν αἰώνιον τοῦ μεγίστο[υ] | θεῶν Τιβερίου Σεβαστοῦ Καίσαρος οἶκον καὶ τὴν ἀθάν[ατον ἥγ]εμονίαν αὐτοῦ διὰ παντὸς εὐσεβοῦσα συγκαθιέρωσ[ε] || τῇ Πολιάδι 5 Αθηνᾶ ἄγαλμα τῆς μητρὸς αὐτοῦ | Σεβαστ[ῆς Νει]κηφόρου καὶ λαβοῦσα παρὰ τῆς πόλεως ἱερητείαν αὐτῆ[ς] | ἐν τῇ πέρου ἀγομένῃ ἀτελείᾳ τῶν Παναθηναίων, τ[οῖς Σε]βαστοῖς πάντα μὲν τὰ πρὸς εὐσέβειαν τῶν θεῶν κα|[τὰ] τὸ ἔθος αὐτῆς ἐκπρεπῶς *(θυσιῶν)* πολλῶν ἱερουργ[ουμένων] ἐξεπλήρωσεν, τῇ δὲ ἐμφύτῳ φιλανθρωπίᾳ πρός | τε τοὺς ἐνχωρίους καὶ τοὺς ξένους ἐχρήσατο, ὡς *(θαυμάζεσθαι)* ὑπὸ τ[ῶν ἐπιδη]μού^ντων ξένων μετὰ πάσης ἀποδοχῆς ἐπί τε εὐσεβείᾳ καὶ ὁσιότητι καὶ φιλοδοξίᾳ, ἐν δὲ τῷ κατ' ἔτος *[ἐνιαυτῷ]* ἀπούσης μὲν αὐτῆς, πάντων δὲ συντετελεσμένων || ἐκπλέως κατὰ τὴν ἐκείνης 10 εὐσέβειαν, καὶ τῶν ἀπὸ τῆς οἰ[κουμένης] ἐνπόρων καὶ ξένων τῶν ἐληλυθότων εἰς τὴν πανήγυριν βουλομένων ἀναθεῖναι αὐτῆς ὅπλον εἰκονικὸν ἐπ[ίχρυσ]ον καὶ διὰ τοῦτο ἐπεληλυθότων ἐπί τε τὴν βουλὴν καὶ τὸν | δῆμον καὶ ἀξιούντων συγχωρηθῆναι αὐτοῖς ποιήσασθαι τὴν ἀνάθεσιν. δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ | συγκεχωρῆσθαι αὐτοῖς

ἀναθεῖναι τὸ ὅπλον ἐν τῷ τῆς Πολιάδος ναῷ, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπιγράψαι· οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἐργαστὰὶ | ἀφειγμένοι εἰς τὴν πανήγυριν καὶ ἀτέλειαν τὴν ἀγοράνην ἐν Κυζικῷ τοῖς Σεβαστοῖς καὶ τῇ Πολιάδι Ἀθηνᾶ^η || 15
Ἀντωνίαν Τρύφαναν βασιλέως Πολέμωνος καὶ βασιλίσσης Πυθοδω-ρίδος Φιλομήτορος θυγατέρα, ἵερήν της Νεικηφόρου, διά τε τὴν περὶ τὸν τοῦ μεγίστου θεῶν Τιβερίου Σεβαστοῦ Καίσαρος οἶκον εὐσέ-βειαν καὶ διὰ τὴν | ἐν πᾶσι σεμνότητα καὶ εἰς ἑαυτοὺς εὐεργεσίαν.

353. Thyateira (Asia). *Ann. ép.* 1914, 190.

οἱ ἀλειφόμενοι ἐν τῷ τρίτῳ γυμνασίῳ ἐπέιμησαν Γάιον Ἰούλιον Μάρκου νιὸν Λέπιδον τὸν ἀρχιερέα τῆς Ἀσίας καὶ ἀγωνοθέτην διὰ βίου γυμνασιάρχοντα τὸ ἐπιμεληθέντος Ἀρτεμιδώρου τοῦ Ἀρτεμι-δώρου γραμματέως

354. Tessera patronatus, probably A.D. 28, near Brixia. *ILS.* 6099.

L. Silano flamin[e] Martiali, C. Vellaeo Tute cos. non. Decembr. senatus populusque Siagitanus hospitium fecerunt cum C. Silio C. f. Fab. Aviola trib. mil. leg. III Aug. praefecto fabrum eumque posterosque eius sibi posterisque suis patronum coptaverunt. C. Silius C. f. Fab. Aviola eos posterosque eorum in fidem clientelamque suam recepit. agente Celere Imilchonis Gulalsae filio sufete

355. Tessera patronatus, 12 B.C., Africa. *ILS.* 6095.

P. Sulpicio Quirinio C. Valgio cos. senatus populusque civita-tium stipendiariorum pago Gurzenses hospitium fecerunt quom L. Domitio Cn. f. L. n. Ahenobarbo procos. eumque et postereis (*sic*) eius sibi posterisque sueis patronum coptaverunt, isque eos posterosque eorum in fidem clientelamque suam recepit. faciundum coeraverunt Ammicar Milchatonis f. Cynasyn., Boncar Azzrubalis f. Aethogursensis, Muthunbal Saphonis f. Cui. Nas. Uzitensis

356. Tessera patronatus, A. D. 15-17, Rome. *Ann. ép.* 1913, 40.

[coloni coloniae Iuliae Assuritanae hos]pitium fec[erunt] cum A. Vibio Habito] pro cos. liber[is posterisque eius eumque] rogarunt uti [se liberos posterosque] suos in fidem clie[ntelam-que reciparet.] A. Vibius Habitus pro [cos. colonos coloniae] Iuliae Assuritanae [liberos posterosque eorum] in fidem et clientel[am suam suorumque] recepit. [egerunt] M. Caninius

XIV

VARIA

357. A husband's eulogy of his wife (formerly called *Laudatio Turiae*), between 8 and 2 B.C., Rome. *ILS.* 8393 (col. I, ll. 1-24, 42-52; II, ll. 1-20, 66-79 are here omitted).

cesserunt constantiae tuae neque amplius rem sollicitarunt: I. 25
quo facto [reverentiae in patrem,] | pietatis in sororem, fide[i]
in nos patrocinium susceptum sola peregisti. | rara sunt tam
diuturna matrimonia finita morte, non divertio in[terrupta;
nam configit] | nobis, ut ad annum XXXXI sine offensa per-
duceretur. utinam vetust[um ita extremam sub]issem mutationem
vice m[e]a, qua iustius erat cedere fato maiorem. ||

domestica bona pudici[t]iae opsequi comitatis facilitatis lani- 30
ficiis tuis [adsiduitatis religionis] | sine superstitione o[r]natus
non conspiciendi cultus modici cur [memorem? cur dicam de
tuorum cari]tate familiae pietate, [c]um aequa matrem meam
ac tuos parentes col[ueris eandemque quietem] | illi quam tuis
curaveris, cetera innumerabilia habueris commun[ia cum omni-
bus] | matronis dignam f[a]mam co[l]entibus? propria sunt tua,
quae vindico ac [quorum pauci in] || similia inciderunt, ut talia 35
paterentur et praestarent, quae rara ut essent [hominum] |
fortuna cavit. |

omne tuom patrimonium acceptum ab parentibus communi
diligentia cons[ervavimus,] | neque enim erat adquirendi tibi
cura, quod totum mihi tradidisti. officia [ita par]titi sumus, ut
ego tu[t]elam tuae fortunae gererem, tu meae custodiam sust[i-
neres. multa] || de hac parte omittam, ne tua propria mecum 40
communicem; satis sit [hoc] mi[hi tuis] | de sensibus [indi]-
casse. |

acerbissimum tamen in vi[ta] mihi accidisse tua vice fate- II. 21
bo[r, reddito iam non inutili] | civi patriae beneficio et i[ud]icio
apsentis Caesaris Augusti [quom per te] | de restitutione mea
M. L[epi]dus conlega praesens interp[ellaretur et ad eius] |
pedes prostrata humi, n[on] modo non adlevata, sed tra[cta et
servilem in] || modum rapsata, livori[bus c]orporis repleta, fir- 25
missimo [animo eum admone]res edicti Caesaris cum g[r]atula-
tione restitutionis me[ae, auditisque verbis eti]am contumeliosis

et cr[ud]elibus exceptis vulneribus pa[lam ea praeferres,] | ut auctor meorum peric[ul]orum notesceret. quoi noc[uit mox quod fecit]. |

quid hac virtute efficaci[s]? praebere Caesari clementia[e locum et cum cu]||stodia spiritus mei not[a]re importunam 30 crudelitatem [egregia tua] | patientia? |

sed quid plura? parcamu[s] orationi quae debet et potest e[xire, ne viliter maxi]||ma opera tractando pa[r]um digne peragamus, quom pr[o documento] | meritorum tuorum oc[ulis] omnium p[ro]feram titulum [vitae servatae.] ||

pacato orbe terrarum, res[titut]a re publica quieta deinde 35 n[obis et felicia] | tempora contigerunt. fue[ru]nt optati liberi, quos aliqua[ndiu sors invi]||derat. si fortuna procede[re e]sset passa solemnis inservie[ns, quid utriusque no]||strum defuit? procedens a[et]as spem [f]iniebat. quid agitat[eris propter hoc quae]||que ingredi conata sis, f[or]sitan in quibusdam feminis [conspicua et admirabi]||lia, in te quidem minime a[dmi]randa 40 conlata virtutib[us] tuis reliquis, praetereo.] | diffidens fecunditati tuae [et d]olens orbitate mea, ne tenen[do in matrimonio] | te spem habendi liberos [dep]onrem atque eius caussa ess[em infelix, de divertio] | elocuta es, vocuamque [do]mum alterius fecunditati t[e tradituram, non alia] | mente nisi ut nota con[co]rdia nostra tu ipsa mihi di[gnam con]]||dicionem quaereres 45 p[ara]resque, ac futuros liberos t[e communes pro]||que tuis habituram adf[irm]ares, neque patrimoni nos[tri quod adhuc] | fuerat commune, separati[on]em facturam, sed in eodem [arbitrio meo id] | ei si vellem tuo ministerio [fu]turum; nihil seiunctum, ni[hil separatum te] | habituram, sororis soc[rusve] officia pietatemque mihi d[einceps] p[raestituram].||

fatear necessest adeo me exa[rsi]sse, ut excesserim mente, adeo 50 [exhorruisse ac]||tus tuos, ut vix redderer [mi]hi. agitari divertia inter nos [ante quam | f]ato dicta lex esset, poss[e te a]liquid concipere mente, qua[re viva desineres] | esse mihi uxor, cum paene [e]xule me vita fidissuma perman[sisses]. |

quae tanta mihi fuerit cu[pid]itas aut necessitas habendi li[beros, ut propterea] || fidem exuerem, mutare[m c]erta dubiis? 55 sed quid plura? [permansisti] | apud me; neque enim ced[er]e tibi sine dedecore meo et co[m]muni infelici]||tate poteram. | tibi vero quid memorabi[lius] quam inserviendo mihi o[peram dedisse te] | ut, quom ex te liberos ha[b]ere non possem, per te

tamen [haberem et diffi]||dentia partus tui alteriu[s c]oniugio 60
parares fecunditat[em ?] |

utinam paciente utriusqu[e a]estate procedere coniugium
[potuisset, donec e]||lato me maiore, quod iu[sti]us erat, suprema
mihi praesta[res, antea vero super]|stite te excederem orbitat[e
f]ilia mihi supstituta. |

praecucurristi fato. delegast[i] mihi luctum desiderio tui nec
libe[ros habentem solum vi]||rum reliquisti. flectam ego quoque 65
sensus meos ad iudicia tu[a, a te destinatam adoptans]. |

358. Via Appia. *ILS.* 1949.

M. Aurelius Cottae | Maximi l. Zosimus, | accensus patroni.|

libertinus eram, fateor; || sed facta legetur |

patrono Cotta nobilis umbra mea. |

qui mihi saepe libens census donavit | equestris,

qui iussit natos | tollere, quos aleret ||

quique suas commisit opes | mihi semper, et idem

dotavit | natas ut pater ipse meas, |

Cottanumque meum produxit | honore tribuni,

quem fortis || castris Caesaris emeruit. |

quid non Cotta dedit? qui nunc | et carmina tristis

haec dedit | in tumulo conspicienda meo. |

Aurelia Saturnia Zosimi

5

10

15

359. Near Corfinium. *ILS.* 2682.

.....] | Nigri, annos XXXVIIII u[n]i | nupta viro
summa cum | concordia ad ultimum || diem pervenit, tres ex 5
[e]o | superstites reliquid libero[s], unum maximis municipi
honorib. | iudiciis August. Caesaris usum, | alterum castresibus
eiusdem | Caesaris August. summis [eq]u[es]||tris ordinis 10
honoribus et iam | superiori destinatum ordini, | filiam sanctissimam
probissimo viro coniunctam et ex ea duos | [nepotes
.....] dedit [.....]| quas [.....
.....]| rib[.....]

360. Celeia (Noricum). *ILS.* 1977.

C. Iulius Vepo donatus civitate Romana viritim et immunitate
ab divo Aug. vivos fecit sibi et Boniatae Antoni fil. coniugi et
suis

361. A.D. 11-12, Nisyra (Lydia). *IGRR.* iv. 1375.

[ἔτους] σφ'¹ οἱ [Νισύρ]έων κάτοικ[οι ἐπ]είμη[σ]αν Γάιον Αἰμίλιον Γέμινον Καίσαρος Σεβαστοῦ κεντορίωνα λεγιώνος ζ' ἀρετῆς ἔνεκεν πάσης καὶ εὐχαριστίας τῆς ὑπὲρ Μάρκου Ἀντωνίου τοῦ αὐτῶν κατοίκου

¹ Year 96 of Sullan era.

362. A.D. 15, Rome. *ILS.* 9349.

Druso Caesar[e] C. Norbano Flacco [co]s. Menander C. Comini Macri et C. Cornelii Crispi, bigarius vincit ludis Mart. q. f.¹ cos. eq.² Basilisco Rustico, ludis Victor. Caesar. q.f.¹ P. Cornelius Scip. Q. Pompeius Macer pr. eq.² Histro Corace

¹ q(uos) f(ecerunt) ² eq(uis)

363. 35 B.C., Polis (Ithaca). *Ann. ép.* 1932, 22.

Epaphroditus	Novi
ungentarius	de sa-
cra via	fuit
k. Oct.	quo anno
L. Cornuficius	
Sex. Pompei-	
us cos.	fue
-runt	

APPENDIX

364. Lex de imperio Vespasiani, Rome. *ILS.* 244.

.....] foedusve cum quibus volet facere liceat, ita uti licuit divo Aug., | Ti. Iulio Caesari Aug., Tiberioque Claudio Caesari Aug. Germanico. |

utique ei senatum habere relationem facere remittere senatus | consulta per relationem discessionemque facere liceat, || ita uti 5 licuit divo Aug., Ti. Iulio Caesari Aug., Ti. Claudio Caesari | Augusto Germanico. |

utique, cum ex voluntate auctoritateve iussu mandatuv eius | praesenteve eo senatus habebitur, omnium rerum ius perinde | habeatur servetur, ac si e lege senatus edictus esset habereturque. ||

utique quos magistratum potestatem imperium curation- 10 emve | cuius rei petentes senatui populoque Romano commen- daverit, | quibusque suffragationem suam dederit promiserit, eorum | comitis quibusque extra ordinem ratio habeatur. |

utique ei fines pomerii proferre promovere, cum ex republica || censebit esse, liceat, ita uti licuit Ti. Claudio Caesari Aug. | 15 Germanico. |

utique quaecunque ex usu reipublicae maiestate divinarum | humarum publicarum privatarumque rerum esse {e}|cen- sebit, ei agere facere ius potestasque sit, ita uti divo Aug. || Tiberioque Iulio Caesari Aug. Tiberioque Claudio Caesari | 20 Aug. Germanico fuit. |

utique quibus legibus plebeive scitis scriptum fuit, ne divus Aug. | Tiberiusve Iulius Caesar Aug. Tiberiusque Claudio Caesar Aug. | Germanicus tenerentur, iis legibus plebisque scitis imp. Caesar || Vespasianus solitus sit, quaeque ex quaque lege 25 rogatione | divum Aug. Tiberiumve Iulium Caesarem Aug. Tiberiumve | Clodium Caesarem Aug. Germanicum facere oportuit, | ea omnia imp. Caesari Vespasiano Aug. facere liceat. |

utique quae ante hanc legem rogatam acta gesta || decreta 30 imperata ab imperatore Caesare Vespasiano Aug. | iussu manda- tuve eius a quoque sunt, ea perinde iusta rataq. | sint ac si populi plebisve iussu acta essent. |

sanctio.

si quis huiusc legis ergo adversus leges rogationes plebisve

scita | senatusve consulta fecerit, sive quod eum ex lege
rogatione || plebisve scito s.ve c. facere oportebit, non fecerit 35
huius legis | ergo, id ei ne fraudi esto neve quit ob eam rem
populo dare debeto | neve cui de ea re actio neve iudicatio esto
neve quis de ea re apud | [s]e agi sinito.

ADDENDUM

365. *Rogatio in honour of Germanicus, A.D. 19-20, Heba (Etruria). Notizie degli Scavi, lxxii (ser. 8, vol. 1), 1947, 49 ff.*

[..... uti]q. in porticu quae est ad Apollinis in eo templo
in quo senatus haberi sole[t | viri i]nlustris ingeni
Germanici Caesaris et Drusi Germanici patris eius natural[is Ti.
Cae]sar[is Aug. fratri] qui ipse quoq. fecundi ingeni fuit imagines
ponantur supra capita columna[rum qui]bus simulac[rum Apol-
linis tegitur. utiq. Sali carminibus suis nomen Germanici
Caes[aris in]ter divorum nomi]na interponant, qui honos C. 5
quoq. et L. Caesarib. fratr. Ti. Caesaris Aug. habitus est.

[utiq. | ei numero centuri]arum quae de cos. pr. destinandis
suffragium ferre solent adiciantur V centuri]ae, et cum X |
priores adpellan]tur C. et L. Caesar., adpellentur insequentes
V Germanici Caesaris; inq. is omnib[us senato]res itemque
equi]tes omnium decuriarum quae iudicior. publicor. caussa
constitutae sunt erun[t suffragium | ferant; quiq. cum]q.
magistratu(u)m destinationis facienda caussa senatores qui-
busq. in [senatu] sen[tentiam di]l[cere licebit it]emq. eq. in 10
consaep[tum ex lege quam L. Valerius Messalla Volesus Cn.
Cornelius Ci[nna Magnus] cos.¹ tuler. suffragi ferendi caussa
convocabit, is uti senatores itemq. equites omnium decu-
ria[rum quae iudi]ciorum public]orum gratia constitutae sunt
erunt suffragium ferant, quod eius r[ei fieri poterit, in | XV
centur. curet; qu]amq. ex ea lege nongentor., sive ii custodes
adpellantur, sortitionem ad X centuria[s fieri cau]tum est
perscrip]tumvest uti fiat, eam is quem ex ea lege exve hac
rogatione{m} nongentorum, si[ve ii custodes] || adpell[antur, 15
sortil]tionem facere oportebit in XV centur. faciat, proinde ac
si ea lege in XV centuria[s nongentor.] | sive custodium sorti-
tionem fieri haberive oporteret. utiq. eo die in quem
ex lege quam L. Valerius M[essalla Vole]sus Cn. Cornelius Cinna
Magnus cos. tulerunt exve h.r.² senatores et eq. suffragi ferendi
caussa adess[e quis iusserit, is] | adsidentibus pr. et tr. pl.
cistas XV vimineas grandes poni iubeat ante tribunal suum, in
quas tab[ellae suffra]giorum demittantur, itemq. tabellas
ceratas secundum cistas poni iubeat tam multas quam [opus
esse ei] || videbitur, item tabulas dealbatas in quib. nomina 20
candidatorum scripta sint, quo loco commo[dius perlegi] |

possint, ponendas curet; deinde in conspectu omnium magistratum et eorum qui suffrag[ium laturi] | erunt sedentium in subsellis, sicuti cum in X centurias Caesarum suffragium ferebantur se[debant, is] | trium et XXX trib. excepta Suc. et Esq.³ pilas quam maxime aequatas in urnam versatilem coici e[t sortitio] | nem pronuntiari iubeat, sortirique senatores et eq. in quamq. cistam suffragium ferre debeant; du[m in centur.] || primas quae C. et L. Caesar. adpellantur sortitio fiat ita uti in ²⁵ primam II III IIII cistas sortiatur b[inas trib., in] | V cistam tres, in VI VII VIII VIIIII binas, in X tres, in eas quae Germanici Caesaris appellantur so[rtitio fiat ita] | ut in XI XII XIII XIIIID cistas sortiatur binas trib., in XV tres trib.; ita ut cum tribum unam cuius [nomen sorte e]xierit citaverit, senatores quibusq. in senatu sententiam dicere licebit qui ex ea tribu erun[t ordine vocet] | et ad primam cistam accedere et suffragium ferre iubeat, deinde cum it[erum ii omnes ad sua subsellia] || redierint, ex eadem tribu vocet equites [et ad ³⁰ ean]dem cistam suffragium fer[re iubeat, idemq. agat iubeat cum] | alteram tribum sortiatur et singularu[m omnium trib]u[m] senatores deinde eq. [item vocet, donec ii qui suffra]giūm ferre debebunt [suff]ragium fer[ant]. utiq. is quod a]d eorum suffragium perti[net qui ex Succusana tribu] | Esq. ve erunt, item si qu[a in] trib. [neque] sena[tor neq. eq. erit a]jut si nemo eq. erit et senator[es minimo tantum numero] | erunt, item quod ad cista[s suff]ragis latis signandas et pr. qui aer. praesunt praerint tr[adendas ut cum suffragis] || destinationis in saep[tum ³⁵ de]ferantur, deq. signis cognoscendis suffragis diribend[is, quae deniq. ex qua|que c]aussa in ea lege qua[m C]inna et Volesus cos. de X centuris Caesar. tuler. scripta c[omprehensave sunt | servet,] eademq. omnia in XV centur. agat faciat agenda facienda curet uti eum ex ea l. [quam Cinna et Volesus | cos. tulerunt X centuri]ar. agere facere oporteret; quaeq. ita acta erunt ea iusta [habeantur]. utiq. relatis | cos. pr. destinationi]s suffragis ex XV centuris C. et L. Caesar. et Germanici Cae[sar., quam tabellam cen]turiae cuiusq. sorte duxerit,] is qui eam ⁴⁰ destinationem habebit eam tabellam ita r[ecitet uti eum ex lege | quam L. Valerius Messalla] Volesus Cn. Cornelius Cinna Magnus cos. tuler. X centur[iarum eam tabellam quae | ex is centuris sorte ducta] esset recitare oporteret, dum quae tabula centuriae C. [et L. Caesar. cuiusq. sorte ex]ierit, eam sub nomine] C. et

L. Caesarum recitandam quiq. ea centur. candidati dest[inati] sint eorum⁴ renuntiandum curet, quae tabula ex is centuris quae Germanici Cae[saris] adpellantur sorte || exierit | eam s]ub nomine Germanici Caesar. recitandam quiq.⁴⁵ ea centuria candid[ati] destinati sint eor. |⁵ re]nuntiandum curet; isq. numerus centuriarum qui h. r. adicitur in nu[merum]⁶ | pro]inde cedat atq. eum numerum qui X centuriar. est cedere ex lege quam Cinna e[t] Volesus cos. tuler. cautum est] | comprehensumve est uti cedat; itaq. qui cos. pr. creandorum caussa destinatione[m] habebit, uti in alis centur. eadem] | ratio habeatur itaq. suffragium feratur curet; cetera quae nominatim h. r. scrip[ta non sint ea omnia proinde atq.] || ex ea lege quam Cinna et Volesus cos. tuler. agantur fiant⁵⁰ serventur. utiq. ludis Augu[stalibus] cum subsellia sodalium] | ponentur in theatris, sellae curules Germanici Caesaris inter ea ponantur cu[m] querceis coronis in honorem] | eius sacerdoti, quae sellae cum templum divi Aug. perfectum erit ex eo templo pr[offerentur, interea in templo] | Martis Ultoris reponantur et inde proferantur, quiq. cumq. eos ludos q. s. s. s.⁷ fac[iat, uti ex eo templo q. s. s. e. in the] atris ponantur et cum repondae erunt in eo templo reponantur curet. uti[q. cum ossa cinisque Germanici] || Caesaris in tumulum inferrentur⁵⁵ tempa deor. clauderentur, ii qui ordini [equestri adscripti privatum eq]uum habebunt, qui eor. officio fungi volent et per valetudinem perq. domest[i]cum funus non impeditentur, cum] | clavo, ii qui equom pub. habebunt cum trabeis in campum veniant. utiq. [quodannis eo die quo in vita defun[ctus est, tempa deor. immortalium quae in urbe Roma{m} propriusve urbem [Romam passus mille sunt erunt] | clausa sint, idque ut ita fiat ii qui eas aedes tuendas redemptas habent [curent.

utiq. eodem die magistri] || sodalium Augustalium qui⁶⁰ quoq. anno erunt inferias ante tumulu[m] in quem illata sint ossa Germanici Cae[saris] mittendas curent, aut si magistri unus pluresve ad id sacrificium non mittant, qui sodalium mittant pro]ximo anno magisterio fungi debebunt in locum eorum qui eo mun[ere functi non sint]

¹ A.D. 5³ Suc(cusana) et Esq(uilina)⁵ priorem *edd.*⁷ q(uae) s(upra) s(crypta) s(unt)² h(ac) r(ogatione)⁴ priorem ceteris *edd.*⁶ omnium centuriarum *edd.*

COMPARATIVE TABLE

<i>E. and J.</i>		<i>E. and J.</i>		<i>E. and J.</i>
Abbott and Johnson, <i>Municipal Adminis-</i>		1937, 114	12	22
<i>tration</i>		168	169	38
no. 32	20	1938, 3	346	40
		83	89	41
		110	236	42
<i>ADA. i</i>		149	163	55
p. 93, no. 74	181	173	233	56
77	342	1939, 113	107	57
p. 94, no. 82	124	142	103	67
83	343	1940, 68	43	
		69	291	
<i>Am. Journ. Phil.</i>		1941, 61	297	Frontinus, <i>de aqu. Rom.</i>
lxv (1944), p. 80	320	64	145	ch. 100, 104, 106
lxix (1948), p. 436	81a	105	225	108, 125, 127
		1945, 19	132	129
<i>Ann. Ep.</i>		1946, 201	112	278
1899, no. 153	65	<i>BCH.</i>		279
1904, 173	165	1927, p. 253	176	<i>Groag, Die röm. Reichs-</i>
1907, 154	344	<i>GU.</i>		<i>beamten von Achaia</i>
1910, 207	232	IV, no. 1108	262	(1929)
1912, 213	167	<i>BMC. Galatia etc.</i>		p. 20
1913, 40	356	p. 101	181	198
216	275	158	185	<i>Grueber ii</i>
1914, 87	135	<i>BSA.</i>		
172	345	1947, p. 222	115	p. 370
190	353	<i>CIL.</i>		372, nos. 104 ff.
1920, 43	75	ii, no. 2038	123	401, 67 f.
82	308	156	204	411, 102 ff.
1921, 2	108	iii, 6703	284	471, 38 ff.
1922, 40	86	v, 7817	40	480, 68 ff.
95	296	vi, 2993	253	500, 131
120	331	4776	154	525, 179 ff.
1923, 70-1	156	8409c	i (1928), p. 9	10
72	155	x, 793	326	342
1924, 55	259	1613	<i>Hellenika</i>	124
1925, 93	270	3903	393, 2	343
94	90	3905	400, 18	
1927, 139	283	xiii, 1550	121	
1928, 15	12	4635	160	<i>Hunt and Edgar, Select</i>
49-50	76	<i>Corinth. viii. 2</i>	137	<i>Papyri</i>
1929, 99-100	102	no. 15	ii, no. 211	ii, no. 211
1930, 66	150	16	<i>IG.</i>	320
70	216	81	ii ² , no. 3233	
1932, 22	363	10	3238	81a
1933, 84	168	174	3250	128
204	269	FIR.	3257	64
1934, 90	226	268	v, 1, 970	136
151	80	no. 14	ix, 2, 261	351
1935, 46	114			321
47	148			
1936, 110	174			
18	268			
157	291			

COMPARATIVE TABLE

<i>IGRR.</i>	<i>E. and J.</i>	<i>E. and J.</i>	<i>E. and J.</i>
i, no.	874	170	2454-5
	879	172	263
	901	171	266
	1109	62	261
	1359	186	248
iii,	719	72	11
iii,	721	88	235
	895	177	234
iv,	9	63	359
	11	94	231
	33	307	249
	68	67	246
	144	352	244
	180	129	245
	206	93	228
	219	227	229
	1042	318	239
	1300	95	272
	1375	361	273
	1392	144	274
	1444	143	276
	1756	99	277
		938	328
		940	142
		210	141
<i>ILS.</i>			139
no.	76	55	215
	77	57	161
	81	17	341
	82	22	125
	83	23	31-2
	84	286	327
	86	58	334
	88	36	348
	89	104	336
	91	14	282
	94	166	283
	95	39	280
	96	60	332
	98	281	294
	99	41	292
	102	289	293
	103	42	295
	107	61	297
	112	100	298
	113	82	53
	120	127	133
	121	126	355
	130	74	354
	139	68	323
	140	69	237
	147	79	229
	151	290	324
	154	101	325
	156	50	335
	157	51	333
	158	52	230
	159	85	338
	168	92	111
	176	92	112
	182	96	131
		2305	
		260	

COMPARATIVE TABLE

159 —

E. and J.		E. and J.		E. and J.
6964	105	3,	10 ff.	26
7040	340	4,	18 ff.	28
7041	120	13,	69	33
7160	347	15,	79 ff.	287
7848	219	17,	90	34
7888 a, b	152		91 ff.	35
8393	357	23,	112 ff.	70
8781	315	26,	124 f.	25
8784	77	29,	134 ff.	19
8810	190	59,	322	24
8815	218		323 ff.	6
8893	9	73,	427 ff.	27
8894	38	87,	506 ff.	81
8897	71	88,	513 ff.	66
8898	44	92,	548 ff.	119
8995	21	101,	617 ff.	16
8996	220	105,	647 ff.	13
9007	224	106,	650 ff.	15
9250	140	112,	691 ff.	18
9349	362	114,	705 f.	122
9370	285	115,	707 ff.	59
9371	288	129,	70 ff.	49
9375	264	130,	76 ff.	87
9463	319	131,	79 f.	83
9483	209		81 ff.	84
9494	252	133,	95 ff.	91
9495	106	141,	146 ff.	54
9503	238	162,	104	182
<i>Inscriptions latines de Gaule (Narbonnaise)</i>				
no. 633	217	<i>Mélanges Boissier</i>		
		p. 419	109	Stein, <i>Röm. Inschr. in d. ant. Lit.</i> (1930)
<i>Josephus, Ant. Iud.</i>				
xvi, §§ 162–5	314	<i>Notizie degli Scavi</i>		
166	304	lxxii (1947), p. 49	365	p. 34
167–8	309	OGIS.		40
169–70	310	no. 197	164	Syll.³
171	305		164	no. 768
172–3	313	357	780	303
<i>Journal des Savants</i>				
1938, p. 74	126	363	775	312
		363	776	316
<i>Macrobius, Sat.</i>				
i. 12, 35	37	377	782	78
<i>Mattingly</i>				
p. 1, nos. 2 ff.	29	378	785	317
		414	178	<i>Syria</i>
		417	179	xv (1934), p. 33 ff.
		453–5	299	301
		458	98	Wilcken, <i>Chrestomathie</i>
		463	203	
		532	315	112
		533	109	118
		583	134	462
		606	180	302
				<i>Zeitschrift für Rechtsgesch.</i>
				xlix (1929), p. 309
				102

PRINTED IN
GREAT BRITAIN
AT THE
UNIVERSITY PRESS
OXFORD
BY
CHARLES BATEY
PRINTER
TO THE
UNIVERSITY

